

REGIONALNA STRATEGIA INNOWACJI WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2013 - 2020.

Roczny raport monitoringowy za rok 2016

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
Wydział Rozwoju Regionalnego
Jednostka Koordynująca Wdrażanie RIS

Katowice 2017

Opracowanie Raportu:

dr Bogumiła Kowalska

Jednostka Koordynująca Wdrażanie RIS

Wydział Rozwoju Regionalnego

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

Publikacja bezpłatna.

SPIS TREŚCI

1. Monitoring Regionalnej Strategii Innowacji 2013-2020. Założenia Metodologiczne	6
2. Realizacja rekomendacji z przeprowadzonych badań ewaluacyjnych	13
2.1. Realizacja rekomendacji z badania ewaluacyjnego pt. Ocena aktualnego stanu oraz możliwości rozwojowych do 2030 roku regionalnych specjalizacji województwa śląskiego, w tym specjalizacji inteligentnych. Stan na 31.12.2016 r.	13
3. Profil statystyczny regionu	25
4. Inteligentne specjalizacje województwa śląskiego	42
4.1. Relacja tematyczna krajowych i regionalnych specjalizacji	42
4.2. Wdrażanie RPO WSL 2014-2020 w obszarach inteligentnych specjalizacji województwa śląskiego	49
4.3. Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych. Raporty Roczne	53
4.4. Klastry w obszarach regionalnych i inteligentnych specjalizacji województwa śląskiego ...	56
5. Wskaźniki monitoringu Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020.....	62
5.1. Realizacja wskaźników monitoringu Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020. Podsumowanie (tabele zbiorcze)	62
5.2. Oddziaływanie. Efekty długoterminowe.....	75
5.2.1. Monitoring wizji. Kamienie milowe	75
5.2.2. Monitoring wizji. Wskaźniki horyzontalne	110
Klasyfikacja poszczególnych rodzajów działalności dla poziomu czwartego (klas PKD) w ramach trzech specjalizacji – energetyka, ICT, medycyna	113
5.3. Rezultaty. Efekty średniookresowe	173
5.3.1. Monitoring realizacji Priorytetu I. Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu	173
5.3.2. Monitoring realizacji Priorytetu II. Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości.....	178
5.4. Produkty. Metaprzedsiewzięcia, projekty	182
5.4.1. Metaprzedsiewzięcie 1. Akademia Śląska.	182
5.4.2. Metaprzedsiewzięcie 2. Kooperacja inicjatyw klastrowych i środowisk innowacyjnych..	185

5.4.3. Metaprzedsiewzięcie 3. Realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych	194
5.4.4. Metaprzedsiewzięcie 4. Foresight rynku pracy	199
5.4.5. Metaprzedsiewzięcie 5. Regionalny fundusz proinnowacyjny	201
5.4.6. Metaprzedsiewzięcie 6. Design dla innowacji	202
5.4.7. Metaprzedsiewzięcie 7. Współpraca z regionami sąsiedzkimi na rzecz innowacji	202
6. Finansowanie wdrażania Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020	205
Załącznik 1. Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych. Raporty Roczne	211
Załącznik 2. Przykładowe działania instytucji i przedsiębiorstw województwa śląskiego w 2016 roku w zakresie kreatywności i innowacyjności	213

1

MONITORING REGIONALNEJ STRATEGII INNOWACJI WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2013 - 2020

ZAŁOŻENIA METODOLOGICZNE

1. Monitoring Regionalnej Strategii Innowacji 2013-2020. Założenia Metodologiczne

W Regionalnej Strategii Innowacji przyjęto, że przedmiotem monitoringu i oceny są realizowana wizja oraz sformułowane priorytety. Kluczowe rozstrzygnięcia systemu monitoringu obejmują:

1. Określenie wskaźników bazowych i docelowych oddziaływania oraz rezultatów długoterminowych odpowiadających za realizację wizji (tj. kamieni milowych i indeksów) oraz wskaźników rezultatu na poziomie priorytetów. W ramach wskaźników monitoringu wizji wskazano wskaźniki oddziaływania i rezultatu, uzupełnione przez horyzontalne wskaźniki – indeksy smart, kapitału wiedzy, kapitału społecznego, innowacyjności i atrakcyjności inwestycyjnej. Wskaźniki rezultatu opisane na poziomie priorytetów określają jakościowo kluczowe wskaźniki, które tworzą podstawy realizacji celów Regionalnej Strategii Innowacji. Wsparciem do monitorowania postępów będzie monitoring procesów strategicznych w regionie, które zawierają również wskaźniki produktowe, znajdujące swoje odzwierciedlenie przede wszystkim w poszczególnych typach projektów realizowanych w ramach rozwoju specjalizacji regionalnych.
2. Zgodnie z przyjętym w strategii systemem monitorowania, każdy z opisanych wskaźników obejmuje:
 - cechy wskaźnika - opisują jego podstawowe parametry, które należy badać i oceniać,
 - wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym - wskazuje na znaczenie interwencji publicznej w realizacji wskaźnika, ze wskazaniem ewentualnych szacunkowych wartości możliwych i niezbędnych do zaangażowania z funduszy regionalnych
 - dostępność danych - opisuje, czy wskaźnik jest badany i istnieją ogólnodostępne źródła informacji czy też należy wypracować własny system pomiaru, który jest kluczowy dla realizacji strategii, uzupełniając o ten wskaźnik regionalny system informacji,
 - źródła danych - określenie bezpośredniego źródła, skąd można pozyskać dane i/lub źródła, które opisują wskaźnik na poziomie krajowym, europejskim lub światowym,
 - wartość bazowa, wartość wyjściowa – wartość bazowa określa stan wszystkich wskaźników w jednym interwale czasowym, tj. na koniec 2013 roku; wartość wyjściowa podaje aktualną wartość wg danych,
 - dynamika zmian/oczekiwany poziom wskaźnika – określa dynamikę rozwoju wskaźnika (wzrost, stabilizacja, spadek) lub konkretną wartość – pozycję lub wartość liczbowa
 - sposób pomiaru – oznacza wskazanie propozycji pomiaru wskaźnika przy wykorzystaniu określonych metod.
3. Dla formułowania wskaźników realizacji RIS wzięto pod uwagę wskaźniki pozwalające osiągnąć spójność społeczną, ekonomiczną i środowiskową, posiłkując się danymi: GUS, NBP, Regional Innovation Scoreboard, IBnGR, EuroStat, Transparency International, CBOS, Innoobserver Silesia, raporty regionalne przygotowywane przez Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych (SROS) oraz centra, np. Centrum Kompetencji Klastrowych.
4. Porównania przestrzenne wskaźników umożliwiają ocenę stanu i pozycji danego wskaźnika w odniesieniu do najlepszych wyników (rezultatów uznanych za wzorcowe, *benchmarków*) co w połączeniu z analizą dynamiczną daje szersze spektrum oceny pozycji regionu.
5. Przyjęte w systemie monitoringu miary (mierniki) poddawane zostały testom: istotności, koncentracji, rzeczywistej intencji celu (prawdziwości) i równowagi. Testowanie zapewniło porównywalność i poprawność merytoryczną pomiaru celów. Niestety niektóre wartości wskaźników mogą być przesunięte w czasie, co jest uzależnione od raportów przedstawianych przez instytucje europejskie.
6. Przy określaniu wskaźników monitoringu Strategii przyjęto odniesienie do wskaźników sformułowanych w kluczowych dokumentach: Europa 2020, Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju, Średniookresowej

Strategii Rozwoju Kraju, Strategii Innowacyjności i Efektywności Gospodarki, Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego, Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego, Bezpieczeństwa Energetycznego i Środowiska, Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”, Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020.

Monitoring wskaźników rezultatu będzie prowadzony w cyklu rocznym, wskaźniki oddziaływania będą poddawane ocenie w oparciu o 6 ewaluacji:

- ex ante – 2013,
- w trakcie 2018 – wskaźniki kamieni milowych i indeksów
- ex post – 2021 – wszystkie wskaźniki

3 ewaluacje tematyczne – indeks kapitału społecznego i indeks smart oraz jedna dodatkowa, wynikająca z bieżących potrzeb.

W tabeli przedstawiono dane z monitoringu wskaźników ze wskazaniem ich przyszłej wartości. Wykorzystując propozycję narzędzi zaproponowanych w modelu wdrożeniowym Programu Rozwoju Technologii i zakresu działalności Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych oraz badań realizowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego uszczegółowiono następujące pozycje wskaźników monitoringu: dostępność danych i źródła danych, określono wartości bazowe (jeśli były obliczane) i wartości docelowe oraz sposoby pomiaru wskaźników.

W szczególności w projektowanym systemie monitoringu przyjęcie danych bazowych oraz wartości docelowych znajduje następujące uzasadnienie:

- wskaźnik ***Liczba world class clusters*** - liczba klastrów w województwie śląskim szybko wzrasta. Ekspertyza rozwoju klastrów w województwie śląskim wykazała, że żaden z nich nie spełnia jeszcze podstawowych warunków world class cluster. Ponadto kryteria unijne oceniające klastry są w procesie doskonalenia. W województwie śląskim oczekujemy, że powstaną co najmniej dwa klastry światowej klasy szczególnie w wybranych specjalizacjach regionalnych. Potencjał w tym zakresie jest bardzo duży, o czym świadczy liczba klastrów (ok. 40 klastrów i inicjatyw klastrowych) i aktywne ich działania w obszarze powołania Centrum Kompetencji Klastrowych. Liczbę klastrów kluczowych zostanie wskazana na podstawie badań prowadzonych przez PARP, ew. powołane Centrum kompetencji klastrowych oraz Sieci Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych (SROS) i ich partnerów;
- wartość docelowa dla wskaźnika ***Liczba obiektów wspólnej infrastruktury badawczo-rozwojowej w regionie*** na poziomie 4 wynika z założenia konieczności utworzenia co najmniej 2 takich obiektów dla specjalizacji energetyka i medycyna. Pomocne w monitorowaniu wskaźnika będą badania Sieci Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych (SROS) i ich partnerów;
- w przypadku wskaźnika ***Liczby kluczowych centrów kompetencji w priorytetowych obszarach Programu Rozwoju Technologii województwa śląskiego na lata 2010-2020*** wartość docelowa wynika ze przyjętych w PRT specjalizacji regionalnych. Do tej nie prowadzono badań nad dotyczącymi centrów kompetencji. Badania wstępne wykazały, że w obszarze specjalizacji regionalnych są 2 centra kompetencji (sieci centrów kompetencji), działające w obszarze energetyki i medycyny. Nie wliczono w tym zakresie powołanych do 2008 roku centrów doskonałości, czy innych przedsięwzięć, które są na różnym poziomie rozwoju. Rozwój ich aktywności może być podstawą do rozwoju takich centrów, które zgodnie z założeniami funkcjonowania Obserwatoriów Specjalistycznych będą monitorowane co rok i ocenione dwa razy, zgodnie z przyjętymi kryteriami ich oceny;

- wskaźnik **Liczba living-labów dotyczących inteligentnych rynków** osiągnąć ma poziom 16 tego typu jednostek funkcjonujących w ramach inteligentnych specjalizacji, technologii PRT i sektorów wyłaniających się;
- przyjęty czterokrotny wzrost **Liczy projektów finansowanych przez programy ramowe UE, których liderami są podmioty z regionu** wynika z rosnących doświadczeń i kompetencji realizacji projektów;
- dla realizacji dynamicznie wzrastającej liczby i rodzajów projektów badań i aplikacji innowacji niezbędne jest **tworzenie konsorcjów naukowo-badawczych**, stąd ich skumulowana wartość na poziomie dwukrotnie wyższym niż liczba realizowanych projektów finansowanych ze środków pomocowych UE;
- jako docelową **Liczbę osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach innowacyjnych** przyjęto 128 tys. co stanowi ok. 15 % zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw województwa śląskiego;
- umiarkowany wzrost o 5% **liczby przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe i usługowe procesowe jako % ogólnej liczby MSP**;
- wartość bazową dla wskaźnika **wartość wsparcia działań innowacyjnych** można wyznaczyć na podstawie alokacji RPO 2007-13, priorytetu 1, alokacji POIG do podmiotów z województwa śląskiego/konsorcjów liderowanych przez podmioty z województwa, alokacji POKL, poddziałania 8.2. w województwie śląskim;
- **liczba mieszkańców regionu objętych działaniami z zakresu kreatywności i innowacyjności** stanowi ok. 25% populacji Regionu, a wartość bazową wyznaczyć można m.in. na podstawie:
 - liczby beneficjentów „miękkich” projektów z zakresu doradztwa, szkoleń oraz pobudzania postaw przedsiębiorczych, kreatywnych i innowacyjnych,
 - liczby pracowników mikroprzedsiębiorstw, które uzyskały wsparcie z programów operacyjnych i innych programów, których przedmiotem był wzrost innowacyjności, badania i rozwój, doskonalenie pracowników, zwiększenie adaptacyjności przedsiębiorstw i inne,
 - liczby osób bezpośrednio zaangażowanych w projektach związanych z innowacjami, badaniem i rozwojem, przedsiębiorczością, finansowanych z programów operacyjnych,
 - liczba klientów „Małych Koperników”,
 - wskaźników POKL, priorytety VI, VIII, IX w województwie śląskim.
- Wskaźnik horyzontalny dotyczący **indeksu kapitału społecznego czy zaufania** nie był określany na poziomie regionalnym. Pomocne stały się jednak wskaźniki, które są analizowane na poziomie krajowym, wg którego wyznaczane są takie wskaźniki, jak: poziom zaufania do administracji publicznej, wskaźnik postrzeganej korupcji, wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw (%), wskaźnik efektywności rządzenia, wskaźnik poczucia bezpieczeństwa. Wskaźniki te mierzone na poziomie krajowym można zaprojektować na poziomie regionalnym. Szczególne znaczenie wobec realizacji Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego ma wskaźnik poziomu zaufania do administracji, który odzwierciedla w dużym stopniu zakres współpracy pomiędzy administracją regionalną i lokalną z biznesem i społeczeństwem. Zakłada się przy tym, wskaźnik ten badany w 2018 powinien być na poziomie 55% (o 5% wyższy niż na poziomie krajowym w 2015 roku) oraz na poziomie 60% w 2020 roku.
- wysoki wzrost **udziału wydatków publicznych na B+R w PKB** z poziomu 0,32 do 1,5% jest warunkiem wzrostu innowacyjności,

- **wydatki na technologie informacyjne i telekomunikacyjne jako % PKB** określono na poziomie 25% średniej krajowej co umożliwi postęp w cyfryzacji i wzmocnienie specjalizacji ICT w Regionie .

Tabela. Podsumowanie założeń metodycznych obliczania indeksów dotyczących monitoringu realizacji wizji Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013 -2020.

Kryterium oceny metodyki indeksu RIS	GREEN ENERGY INDEX - PNT Euro-Centrum	KNOWLEDGE INDEX - PNT Euro-Centrum oraz GAPR	INDEKS ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ - GIG	INDEKS KAPITAŁU SPOŁECZNEGO - GAPR oraz GIG	SMART INDEX - PNT Technopark Gliwice	INDEKS INNOWACYJNOŚCI UMWSL wg Regional Innovation Scoreboard
Zgodność z RIS 2013-2020 (Zgodność metodyki obliczania indeksu z opisem indeksu zawartym w RIS 2013-2020)	Dodatkowy indeks do RIS 2013-2020.	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
Dostępność terytorialna wskaźnika (UE, Polska, NTS)	Polska, NTS 1	UE, Polska, NTS 1	Polska, NTS 2	UE, Polska, NTS 1	Wskaźnik własny regionu. Odpowiedź na wymogi UE w zakresie przedsiębiorczego odkrywania oraz smart specialisation.	UE, Polska, NTS 2
Zastosowana metodologia badawcza	Wykorzystanie już istniejącej metodologii.	Wykorzystanie metodologii Banku Światowego.	Wykorzystanie metodologii IBnGR uzupełnionej o dodatkowy komponent odnoszący się do specyfiki regionu.	Zakłada się opracowanie nowej metodologii uzupełnionej o metodykę analiz sieci społecznych SNA. W opracowywanej metodologii istnieją dwa odrębne zadania w ramach projektu:	Zakłada się opracowanie nowej metodologii.	Wykorzystanie wyników badań Komisji Europejskiej

Kryterium oceny metodyki indeksu RIS	GREEN ENERGY INDEX - PNT Euro-Centrum	KNOWLEDGE INDEX - PNT Euro-Centrum oraz GAPR	INDEKS ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ - GIG	INDEKS KAPITAŁU SPOŁECZNEGO - GAPR oraz GIG	SMART INDEX - PNT Technopark Gliwice	INDEKS INNOWACYJNOŚCI UMWSL wg Regional Innovation Scoreboard
				Aktualizacja Map Innowacji oraz zadanie dotyczące Indeksu Kapitału Społecznego.		
Wartość bazowa indeksów	Realizacja badań w 2015 roku. Rok bazowy 2015 r.	Realizacja badań w 2015 roku. Rok bazowy 2015 r.	Realizacja badań w 2015 roku. Rok bazowy 2015 r.	Realizacja badań w 2015 roku. Rok bazowy 2015r.	Realizacja badań w 2015 roku. Rok bazowy 2015 r.	Rok bazowy: 2014
Daty pomiarów indeksów	Ewaluacja 2018, 2021 W przypadku istnienia wcześniejszych danych ujęcie dynamiczne wskaźnika.	Ewaluacja 2018, 2021 W przypadku istnienia wcześniejszych danych ujęcie dynamiczne wskaźnika.	corocznie	Ewaluacja 2018, 2021 W przypadku istnienia wcześniejszych danych ujęcie dynamiczne wskaźnika.	Ewaluacja 2018, 2021 W przypadku istnienia wcześniejszych danych ujęcie dynamiczne wskaźnika.	Zgodnie z cyklami prac Komisji Europejskiej.

2.

**Realizacja
rekomendacji z
przeprowadzonych
badań ewaluacyjnych**

2. Realizacja rekomendacji z przeprowadzonych badań ewaluacyjnych

2.1. Realizacja rekomendacji z badania ewaluacyjnego pt. Ocena aktualnego stanu oraz możliwości rozwojowych do 2030 roku regionalnych specjalizacji województwa śląskiego, w tym specjalizacji inteligentnych. Stan na 31.12.2016 r.

Wykonawca: Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Gdańsk

Zlecniodawca: Jednostka Koordynująca Wdrażanie RIS, Wydział Rozwoju Regionalnego, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego.

Badanie ewaluacyjne współfinansowane przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu systemowego pt. „Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych” w zakresie Poddziałania 8.1.2. Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007-2013.

W pierwszej części Raportu przedstawione zostały wyzwania i rekomendacje. W drugiej części prezentowane są wyniki i wnioski z badania zarówno na poziomie ogólnym – dotyczącym całego województwa, jak i regionalnych specjalizacji. Ta płaszczyzna analizy została pogrupowana na 4 obszary badawcze:

- Potencjał innowacyjności woj. śląskiego.
- Konkurencyjność i efektywność specjalizacji.
- Perspektywy rozwoju specjalizacji.
- Wsparcie publiczne.

Pierwszy z nich ma charakter horyzontalny i obejmuje analizę potencjału innowacyjnego całego województwa śląskiego, w tym na tle innych regionów UE i kraju. Pozostałe zawierają tematykę analizy pod kątem poszczególnych regionalnych specjalizacji regionu, w tym inteligentnych specjalizacji.

W trzeciej części przedstawione zostały wyniki analizy dotyczącej stanu specjalizacji regionalnych w województwie śląskim. Ta część obejmuje zagadnienia związane m.in. z piątym obszarem badawczym – potencjałem instytucjonalnym poszczególnych specjalizacji. Zidentyfikowane zostały istniejące uczelnie, jednostki badawcze, kluczowe centra kompetencji, laboratoria, obiekty wspólnej infrastruktury badawczo-rozwojowej, a także jednostki uczelniane współpracujące/nastawione na współpracę z biznesem funkcjonujące w ramach poszczególnych specjalizacji. W dalszej kolejności opisane zostały studia przypadków (case studies) kluczowych centrów kompetencji zlokalizowanych w województwie śląskim.

Tabela. Realizacja rekomendacji w 2015 r. zawartych w badaniu ewaluacyjnym pt. „Ocena aktualnego stanu oraz możliwości rozwojowych do 2030 roku regionalnych specjalizacji województwa śląskiego, w tym specjalizacji inteligentnych”.

Lp.	Wniosek (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Powiązania z wnioskiem rekomendacja (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Adresat rekomendacji (instytucja/instytucje odpowiedzialne za wdrożenie rekomendacji)	Sposób wdrożenia (syntetyczne przedstawienie sposobu wdrażania rekomendacji)	Termin realizacji (planowana data wdrożenia rekomendacji w kwartałach)	Stan wdrażania rekomendacji
1.	Wyzwanie 1, Wyzwanie 2, Wyzwanie 3 (str. 13-14)	Wzmocnienie procesów przedsiębiorczego odkrywania (str. 15)	Urząd Marszałkowski Woj. Śląskiego - wdrożenie instrumentu, finansowanie. Instytucje otoczenia biznesu działające w poszczególnych specjalizacjach – realizacja działań przedsiębiorczego odkrywania.	Finansowanie (wybranych w procedurze konkursowej) procesów sieciowania, generowania nowej wiedzy oraz organizowania sieci dialogu i konsorcjów projektowych wokół kluczowych tematów rozwojowych. Działania te mogą realizować instytucje otoczenia biznesu działające (posiadające kompetencje) w obszarze danej specjalizacji.	Proces ciągły. Start I kwartał 2016	Realizacja przez UMWSL w ramach Celu tematycznego 1 pt. „Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji” oraz Celu tematycznego nr 3 – Wzrost konkurencyjności MŚP.
2.	Wyzwanie 1 Wyzwanie 2 Wyzwanie 3 (str. 13-14)	Uruchomienie procesów wskazywania kolejnych inteligentnych specjalizacji regionu (str. 16)	Urząd Marszałkowski Woj. Śląskiego - organizator procesu. Aktywna rola Obserwatoriów i innych IOB.	Uruchomienie procesu uzupełniania listy inteligentnych specjalizacji regionalnych wykorzystując do tego proces przedsiębiorczego odkrywania. Inteligentne specjalizacje powinny być wyznaczone nie tylko w oparciu o prace analityczne, ale także o konkretne propozycje zainteresowanych środowisk gospodarczych i naukowych. Inteligentnych specjalizacji należałoby szukać na styku technologii i gospodarczych obszarów jej zastosowania – istotnym priorytetem powinna być transformacja silnych specjalizacji gospodarczych w oparciu o wykorzystanie nowych technologii i wyników prac badawczo-rozwojowych.	IV kwartał 2015 – II kwartał 2016; IV kwartał 2017 – II kwartał 2018 IV kwartał 2019 – II kwartał 2020	Uchwała Nr 1429/125/V/2016 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 12.07.2016 roku w sprawie zatwierdzenia procedury oraz harmonogramu procesu aktualizacji inteligentnych specjalizacji Województwa Śląskiego.
3.	Wyzwanie 2 Wyzwanie 5 (str. 13-15)	Kampania informacyjna i generowanie korzyści dla firm (str. 17)	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego. Instytucja wdrażająca poszczególne działania RPO WŚ	1. Przeprowadzenie kampanii promującej tematykę inteligentnych specjalizacji i możliwości pozyskiwania środków na realizację prac badawczo-rozwojowych.	Proces ciągły, ale największa intensywność w roku 2016. Następnie w latach, w	1. UMWSL Referat RIS zorganizował konferencję w ramach: Open Days 2015 - Local event, Sieci Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych oraz Regionalnej

Lp.	Wniosek (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Powiązania z wnioskiem rekomendacja (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Adresat rekomendacji (instytucja/instytucje odpowiedzialne za wdrożenie rekomendacji)	Sposób wdrożenia (syntetyczne przedstawienie sposobu wdrażania rekomendacji)	Termin realizacji (planowana data wdrożenia rekomendacji w kwartałach)	Stan wdrażania rekomendacji
				2. Funkcję mobilizującą miałyby także ogłaszanie konkursów dedykowanych dla poszczególnych inteligentnych specjalizacji oraz organizacja forów liderów i spotkań networkingowych. Uproszczenie obciążeń biurokratycznych (rozwiązanie typu „szybka ścieżka”) oraz zapewnienie doradztwa w zakresie aplikowania i rozliczania projektów B+R+I. Wprowadzenie mechanizmów zapewniających, że dana firma innowacyjna jest kompleksowo wspierana na różnych etapach od „pomysłu do rynku” – czyli poczynając od prac badawczych i rozwojowych (prototyp/demonstrator), poprzez badania rynkowe, certyfikację produktów lub technologii, niezbędne inwestycje związane z uruchomieniem nowej produkcji, aż po promocję wejścia na rynek zagraniczny.	których następowałaby poszerzenie zakresu inteligentnych specjalizacji o nowe obszary.	Strategii Innowacji Województwa Śląskiego. Tytuł konferencji: „Śląskie potencjały. ICT – technologie dla miast przyszłości”. Data konferencji: 16 września 2015r. Miejsce: Hotel Arsenal Palace, Sala Cesarska, Chorzów, ul. Paderewskiego 35. Tematyka konferencji: budowa inteligentnych miast z uwzględnieniem śląskiego potencjału w sektorze ICT. Dyskusja dotyczyła inteligentnej specjalizacji ICT w kontekście tworzenia nowoczesnych miast. Omówione zostały kluczowe wyzwania związanych z rozwojem i zarządzaniem miastami z uwzględnieniem trendów w sektorze oraz z innowacyjne rozwiązania i dobre praktyki śląskich firm informatycznych. Przedsięwzięcie wpisane zostało jako wydarzenie towarzyszące tzw. Local Event, w ramach tegorocznej edycji Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast organizowanego przez Komitet Regionów i Komisję Europejską. Więcej informacji 2. Realizacja przez UMWSL w ramach Celu tematycznego 1 pt.

Lp.	Wniosek (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Powiązania z wnioskiem rekomendacja (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Adresat rekomendacji (instytucja/instytucje odpowiedzialne za wdrożenie rekomendacji)	Sposób wdrożenia (syntetyczne przedstawienie sposobu wdrażania rekomendacji)	Termin realizacji (planowana data wdrożenia rekomendacji w kwartałach)	Stan wdrażania rekomendacji
						„Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji” oraz Celu tematycznego nr 3 – Wzrost konkurencyjności MŚP.
4.	Wyzwanie 3, Wyzwanie 4 (str. 13-14)	Promocja współpracy jednostek badawczych z MSP (str. 17)	IOB, podmioty naukowo-badawcze. Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego jako kreator instrumentu finansującego ww. działania.	Identyfikacja tematów, budowa konsorcjów i realizacja horyzontalnych przedsięwzięć badawczych realizowanych przede wszystkim przez jednostki naukowe na potrzeby większej liczby podmiotów z danej specjalizacji. Zdefiniowanie projektów tego typu wymaga przeprowadzenia dyskusji strategicznej w gronie większej liczby potencjalnie zainteresowanych firm i jednostki badawczej, która zapewne w sposób naturalny musiałaby być liderem takiego projektu. Kreowanie prostych instrumentów w postaci bonów na prace B+R+I, za które mali przedsiębiorcy będą mogli zakupić usługi od instytucji badawczych i naukowców.	Proces ciągły	Realizacja przez UMWSL w ramach Celu tematycznego 1 pt. „Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji” oraz Celu tematycznego nr 3 – Wzrost konkurencyjności MŚP.
5.	Wyzwanie 2 (str. 13-14)	Wsparcie rozwoju inteligentnych specjalizacji poprzez działania popytowe (str. 18)	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego w szczególności w zakresie wprowadzenia zachęt w RPO WSL. Inne instytucje publiczne WSL generujące popyt, w szczególności urzędy miejskie aglomeracji katowickiej.	Kreowanie przedsięwzięć i zamówień publicznych, które będą generowały popyt na innowacyjne produkty i usługi rozwijane przez lokalne firmy technologiczne. Instrumenty tego typu wydają się szczególnie pożądane w obszarze zdrowia (medycyny) i energetyki (wdrażanie OZE i efektywności energetycznej), które to obszary mają zapewnione istotne finansowanie z RPO WSL.	Proces ciągły. Wprowadzenie zachęt w RPO WSL – IV kwartał 2015 – II kwartał 2016	1. Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego utworzył nowy Wydział Projektów Własnych UMWSL dla kreowania projektów szczególnie pożądanych m.in. w obszarze zdrowia (medycyny) i energetyki (wdrażanie OZE i efektywności energetycznej). 2. UMWSL Wydział Rozwoju Regionalnego przeprowadził badanie pt. Analiza sytuacji zdrowotnej, potrzeb

Lp.	Wniosek (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Powiązania z wnioskiem rekomendacja (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Adresat rekomendacji (instytucja/instytucje odpowiedzialne za wdrożenie rekomendacji)	Sposób wdrożenia (syntetyczne przedstawienie sposobu wdrażania rekomendacji)	Termin realizacji (planowana data wdrożenia rekomendacji w kwartałach)	Stan wdrażania rekomendacji
						infrastrukturalnych w województwie śląskim oraz założeń wdrażania i wyboru projektów z obszaru zdrowia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020” (grudzień 2015 r.). Głównym celem badania było opracowanie założeń do wdrażania i wyboru projektów z zakresu zdrowia w ramach RPO WSL na lata 2014-2020. Cel został osiągnięty poprzez następujące cele szczegółowe: - analizę sytuacji zdrowotnej w województwie śląskim, - zaprojektowanie systemu wdrażania w ramach RPO WSL 2014-2020, który umożliwi wsparcie najbardziej pożądanym inwestycji w ramach PI 9a. Na podstawie przeprowadzonych analiz Wykonawca badania zaproponował zestaw rekomendacji odnoszących się do systemu wsparcia w obszarze zdrowia w ramach Programu. Więcej informacji 3. UMWSL Wydział Rozwoju Regionalnego przeprowadził badanie pt. „Analiza koncepcji systemu popytowego wsparcia MŚP i pracowników w województwie śląskim w ramach RPO WSL 2014-2020”.

Lp.	Wniosek (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Powiązania z wnioskiem rekomendacja (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Adresat rekomendacji (instytucja/instytucje odpowiedzialne za wdrożenie rekomendacji)	Sposób wdrożenia (syntetyczne przedstawienie sposobu wdrażania rekomendacji)	Termin realizacji (planowana data wdrożenia rekomendacji w kwartałach)	Stan wdrażania rekomendacji
						Głównym celem badania było opracowanie założeń będących podstawą do budowy modelu wdrażania podejścia popytowego w województwie śląskim z uwzględnieniem zapisów wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorstw i pracowników do zmian na lata 2014-2020. Obszary badawcze obejmowały następujące zagadnienia: - schematy wdrażania systemu popytowego wsparcia MŚP - zapotrzebowanie na rodzaje usług rozwojowych - sektory o najwyższym potencjale generowania nowych miejsc pracy - finansowanie - redukcja obciążeń administracyjnych dla przedsiębiorców - działania informacyjne - dobrze praktyki. Ostatecznym efektem badania jest zestaw wniosków i rekomendacji pomocnych dla budowy modelu wdrażania Podmiotowego Systemu Finansowania w ramach RPO WSL 2014-2020.
6.	Wyzwanie 2, Wyzwanie 3 (str. 13-14)	Wsparcie dla innowacyjności i ekspansji	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego jako	Wspieranie badań rynku i profesjonalnego doradztwa w zakresie ekspansji zagranicznej. Doradztwo takie, żeby być	Proces ciągły	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego realizował w ramach Programu Operacyjnego Kapitał

Lp.	Wniosek (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Powiązania z wnioskiem rekomendacja (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Adresat rekomendacji (instytucja/instytucje odpowiedzialne za wdrożenie rekomendacji)	Sposób wdrożenia (syntetyczne przedstawienie sposobu wdrażania rekomendacji)	Termin realizacji (planowana data wdrożenia rekomendacji w kwartałach)	Stan wdrażania rekomendacji
		zagranicznej poprzez profesjonalne doradztwo i badania rynku (str. 18)	kreator instrumentu finansującego ww. działania. Podmioty wybrane w procedurze przetargowej w zakresie realizacji działań.	skuteczne często musi bazować na ekspertach z danego rynku oraz zbudowanych przez nich sieci kontaktów. Oznacza to, że usługi tego typu mogą być relatywnie drogie i powinny być kontraktowane przez przedsiębiorców zainteresowanych ekspansją na dany rynek. Wspieranie uczestnictwa polskich podmiotów w międzynarodowych projektach badawczych – m.in. w ramach Horyzontu 2020.		Ludzki w ramach Poddziałania 8.2.2 „Regionalne Strategie Innowacji” projekt systemowy zatytułowany: „Zarządzanie, wdrażanie i monitorowanie Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego”, który prowadzony był w trzeciej edycji w latach 2013 - 2015, w partnerstwie z Politechniką Śląską w Gliwicach, Uniwersytetem Ekonomicznym w Katowicach, Głównym Instytutem Górniczym oraz Parkiem Naukowo-Technologicznym TECHNOPARK Gliwice. Jednym z rezultatów projektu było powołanie Sieci Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych, której zadaniem jest stworzenie przestrzeni komunikacji i współpracy, a także wymiany danych pomiędzy środowiskami przedsiębiorstw i środowiskiem naukowo-badawczym, instytucjami otoczenia biznesu oraz jednostkami samorządu terytorialnego. Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych została powołana 13 marca 2013r. Istotnym elementem działania Sieci jest opracowanie zintegrowanego modelu sieciowej współpracy specjalistycznych obserwatoriów zarówno z Jednostkami Samorządu Terytorialnego, jak i sferą biznesu i nauki.

Lp.	Wniosek (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Powiązania z wnioskiem rekomendacja (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Adresat rekomendacji (instytucja/instytucje odpowiedzialne za wdrożenie rekomendacji)	Sposób wdrożenia (syntetyczne przedstawienie sposobu wdrażania rekomendacji)	Termin realizacji (planowana data wdrożenia rekomendacji w kwartałach)	Stan wdrażania rekomendacji
7.	Wyzwanie 4 Wyzwanie 2 (str. 13-14)	Kreowanie kompetencji i przyciąganie talentów (str. 18)	IOB działające w obszarze specjalizacji.	Dyskusja ze środowiskiem gospodarczym poszczególnych inteligentnych specjalizacji odnośnie potrzeb w zakresie dostosowania kształcenia do potrzeb i wymagań rynku. W dłuższej perspektywie w kontekście niekorzystnych trendów demograficznych niezbędne są działania służące przyciąganiu do regionu zasobów ludzkich (studentów, wykwalifikowanych specjalistów) zewnątrz (inne regiony kraju, zagranica) zasobów dla rozwoju kluczowych specjalizacji.	Proces ciągły	UMWSL Wydział Rozwoju Regionalnego przeprowadził badanie pt. „Analiza zapotrzebowania na „białe i zielone miejsca pracy” w województwie śląskim oraz wskazanie branż kreujących miejsca pracy w odniesieniu do wsparcia oferowanego w ramach RPO WSL na lata 2014-2020”. Głównym celem badania było stworzenie zestawu rekomendacji dotyczących kryteriów wyboru projektów wraz z zaproponowaniem przykładowych zapisów kryteriów przyczyniających się do wyboru projektów mających wpływ na wzrost aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia oraz rozwoju przedsiębiorczości i samozatrudnienia w zakresie „białych i „zielonych miejsc pracy” oraz mających wpływ na poprawę kompetencji i kwalifikacji kadr pracowniczych przedsiębiorstw działających w branżach o największym potencjale do kreowania miejsc pracy. Cel został osiągnięty poprzez następujące cele szczegółowe: 1. Określenie / ocena zakresu i potrzeb wsparcia dotyczącego tworzenia „białych i zielonych miejsc pracy” w województwie śląskim w ramach RPO WSL na lata 2014-2020,

Lp.	Wniosek (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Powiązania z wnioskiem rekomendacja (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Adresat rekomendacji (instytucja/instytucje odpowiedzialne za wdrożenie rekomendacji)	Sposób wdrożenia (syntetyczne przedstawienie sposobu wdrażania rekomendacji)	Termin realizacji (planowana data wdrożenia rekomendacji w kwartałach)	Stan wdrażania rekomendacji
						2. Określenie branż posiadających największy potencjał do tworzenia miejsc pracy w województwie śląskim koniecznych do wsparcia w ramach RPO WSL na lata 2014-2020. Wykonawca badania zaprezentował wnioski i rekomendacje dotyczące kryteriów wyboru projektów w ramach następujących priorytetów inwestycyjnych: ⇒ PI 8i - Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników, ⇒ PI 8iii – Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro -, małych i średnich przedsiębiorstw, ⇒ PI 8v - Przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian. Więcej informacji

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (RPO WSL) jest jednym z 16 regionalnych programów dwufunduszowych, współfinansowanym z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego. Programowanie i wdrażanie dwufunduszowego programu daje możliwość planowania celów rozwojowych, a nie poszczególnych funduszy UE, co przyczyni się do zwiększenia komplementarności i efektywności interwencji oraz ściślejszego strategicznego powiązania ze sobą projektów infrastrukturalnych i projektów miękkich. Takie podejście sprzyja również silniejszym powiązaniom i koordynacji działań podejmowanych w regionach przez podmioty zaangażowane w realizację programów.

Główne wyzwania w sferze rozwoju przedsiębiorstw wskazane przez Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (RPO WSL) to:

- niski poziom nakładów badawczo-rozwojowych w relacji do PKB; niewystarczający potencjał jednostek B+R na rzecz wdrażania inteligentnych specjalizacji regionalnych; niewystarczająco efektywny system transferu wiedzy i technologii – CT 1.
- niewystarczająca konkurencyjność sektora MŚP w regionie; niewystarczające wykorzystanie potencjału otoczenia inwestycyjnego, infrastrukturalnego i finansowego na rzecz rozwoju MŚP – CT 3.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (RPO WSL) obejmuje 11 osi priorytetowych, w ramach których realizowane będą wybrane działania i poddziałania, mające na celu realizację określonych projektów na rzecz rozwoju województwa. Poszczególne osie priorytetowe kształtują się jak poniżej:

- Oś priorytetowa 1. NOWOCZESNA GOSPODARKA
- Oś priorytetowa 2. CYFROWE ŚLĄSKIE
- Oś priorytetowa 3. KONKURENCYJNOŚĆ MŚP
- Oś priorytetowa 4. EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA, ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII I GOSPODARKA NISKOEMISYJNA
- Oś priorytetowa 5. OCHRONA ŚRODOWISKA I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW
- Oś priorytetowa 6. TRANSPORT
- Oś priorytetowa 7. REGIONALNY RYNEK PRACY
- Oś priorytetowa 8. REGIONALNE KADRY GOSPODARKI OPARTEJ NA WIEDZY
- Oś priorytetowa 9. WŁĄCZENIE SPOŁECZNE
- Oś priorytetowa 10. REWITALIZACJA ORAZ INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA I ZDROWOTNA
- Oś priorytetowa 11. WZMOCNIENIE POTENCJAŁU EDUKACYJNEGO

Z punktu widzenia bezpośredniego wsparcia rozwoju przedsiębiorstw w województwie śląskim Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (RPO WSL) uwagę koncentruje w 2 osiach priorytetowych: Oś priorytetowa I – NOWOCZESNA GOSPODARKA oraz Oś priorytetowa III – KONKURENCYJNOŚĆ MŚP.

W ramach Osi priorytetowej I – NOWOCZESNA GOSPODARKA, w odniesieniu do sektora przedsiębiorstw – Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (RPO WSL) realizuje:

Priorytet inwestycyjny 1b (PI 1b): promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje, rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami badawczo-rozwojowymi i sektorem szkolnictwa wyższego, w szczególności promowanie inwestycji w zakresie rozwoju produktów i usług, transferu technologii, innowacji społecznych, ekoinnowacji, zastosowań w dziedzinie usług publicznych, tworzenia sieci, pobudzania popytu, klastrów i otwartych innowacji poprzez inteligentną specjalizację, oraz wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów, zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji, w szczególności w dziedzinie kluczowych technologii wspomagających, oraz rozpowszechnianie technologii o ogólnym przeznaczeniu

Cel szczegółowy 1: zwiększona aktywność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw.

W ramach priorytetu inwestycyjnego 1b wsparcie będą mogły uzyskać projekty polegające na tworzeniu nowej lub rozwoju istniejącej infrastruktury badawczo-rozwojowej w przedsiębiorstwach. W ramach powyższego

priorytetu inwestycyjnego, wsparcie uzyskają również prace badawczo-rozwojowe prowadzone przez przedsiębiorstwa na terenie województwa śląskiego. Przewiduje się również wsparcie transferu wiedzy i praw niematerialnych związanych z wdrażaniem wyników badań i prac rozwojowych oraz wsparcie dla pozyskania praw wyłącznych dla własnych wyników badań i prac rozwojowych

Typy przedsięwzięć:

Badania, rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach:

- o tworzenie lub rozwój istniejącego zaplecza badawczo-rozwojowego w przedsiębiorstwach służącego ich działalności innowacyjnej,
- o wsparcie prac B+R w przedsiębiorstwach.

Główni Beneficjenci, w szczególności:

Przedsiębiorstwa;

Spółki celowe/spin-off ustanawiane przez publiczne instytucje badawcze oraz przedsiębiorstwa;

Konsorcja przedsiębiorstw i jednostek naukowych;

Konsorcja przedsiębiorstw i uczelni (w tym spółek celowych uczelni);

Konsorcja przedsiębiorstw i instytutów badawczych;

Porozumienia wyżej wymienionych podmiotów, reprezentowanych przez lidera.

W ramach Osi priorytetowej III – KONKURENCYJNOŚĆ MŚP, w odniesieniu do sektora przedsiębiorstw – Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (RPO WSL) realizuje:

Priorytet inwestycyjny 3c (PI 3c): wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług

Cel szczegółowy: zwiększone zastosowania innowacji w MŚP.

W ramach priorytetu inwestycyjnego 3c realizowane będą działania przyczyniające się do rozwoju mikro, małych oraz średnich przedsiębiorstw. Wsparcie uzyskają przede wszystkim projekty koncentrujące się na pozyskaniu i implementacji innowacji produktowych i procesowych z możliwością zastosowania innowacji nie technologicznych jako wspomagające wraz z możliwością ich promocji na arenie krajowej i międzynarodowej.

Typy przedsięwzięć:

Innowacje w MŚP:

- o wsparcie na wprowadzenie nowego lub ulepszanego rozwiązania w odniesieniu do produktu (towaru lub usługi), procesu, z możliwością zastosowania innowacji nietechnologicznych jako wspomagające wraz z możliwością promocji innowacyjnych rozwiązań.

Technologie informacyjno-komunikacyjne w działalności gospodarczej:

- o wsparcie wykorzystania TIK w procesach biznesowych w przedsiębiorstwach.

Rozwój MŚP przy udziale instrumentów finansowych:

- o wkład programu w fundusze poręczeniowe, pożyczkowe oraz inne instrumenty finansowe wspierające rozwój MŚP na rynku.

Główni Beneficjenci, w szczególności:

Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa;

Firmy typu spin-off (kontrolowane przez publiczne instytucje badawcze);

Podmioty zarządzające zgrupowaniami MŚP;

Podmioty wdrażające instrumenty finansowe.

3.

PROFIL STATYSTYCZNY REGIONU

3. Profil statystyczny regionu

W poniższej tabeli zestawiono najistotniejsze dane statystyczne charakteryzujące potencjał województwa śląskiego obejmujące okresy:

2000r. – 2002 r.	Potencjał regionu przed opracowaniem i uchwaleniem pierwszej Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego.
2003 r. – 2013 r.	Wdrażanie „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2003-2013” (RIS 1).
2013 r. – 2020 r.	Wdrażanie „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020” (RIS3).

Tabela. Profil regionu. Województwo Śląskie na tle kraju.

Wskaźnik	Śląskie						Kraj=100						Lokata w kraju					
	2001	2010	2012	2013	2014	2015	2001	2010	2012	2013	2014	2015	2001	2010	2012	2013	2014	2015
OGÓLNY PROFIL WOJEWÓDZTWA																		
Powierzchnia, w km ²	12.294	12.333	12.333	12.333	12.333	12.333	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9	14	14	14	14	14	14
Ludność ogółem, w tys.	4.741,84	4.634,95	4.615,9	4.599,4	4.593,35	4.577,925	12,4	12,0	12,0	11,9	11,9	11,9	2	2	2	2	2	2
Gęstość zaludnienia, osoba/km ²	386	376	374	373	372	371 370 (2016)	122*	123*	123*	123*	123*	123*	1	1	1	1	1	1 1 (2016)
Stopień urbanizacji, w %	79,1	77,83	77,6	77,4	77,26	77,13 76,99 (2016)	61,8*	60,8*	60,6*	60,4*	60,34*	60,27* 60,18* (2016)	1	1	1	1	1	1 1 (2016)
PKB ogółem w mln zł**, w tym:	103.806	186.375	207.199	206.182	206.182	213.589	13,3	12,9	12,7	12,4	12,4	12,4	2	2	2	2	2	2
na 1 mieszkańca w zł,	21.814	40.188	44.842	44.760	44.760	46.499	107,0	107,1	106,1	104,0	104,0	104,1	2	3	3	4	4	4
Pracujący ogółem, w tys.	1.686,1	1.637,3	1.642,4	1.638,7	1.854,5	1.672,0	11,51	11,9	11,9	11,8	11,6	11,5	2	2	2	2	2	2

Wskaźnik	Śląskie						Kraj=100						Lokata w kraju					
	2001	2010	2012	2013	2014	2015	2001	2010	2012	2013	2014	2015	2001	2010	2012	2013	2014	2015
Produkcja sprzedana przemysłu, w mln zł, w tym:	84.174,8	182.501,4	200.841,5	190.554,6	190.957,5	205.039,8	16,8	18,5	17,0	16,1	15,8	16,3	2	2	2	2	2	2
na 1 mieszkańca, w zł	17.715	39.353	43.466	41.367	41.573	44.789	12.960*	25.592* (153,8%)	142,1	134,6	132,2	137,2	2	1	2	2	2	2
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące), w mln zł:	12.573,2	26.304,5	27.667,4	27.649,3	28.821,0	29.502,9	10,4	12,1	11,6	12,0	11,5	10,9	2	2	2	2	2	2
na 1 mieszkańca w	2.646	5.672	5.988	6.002	6.274	6.445	3.141*	5641*	97,1	100,0	100,0	100,0	5	5	6	6	6	8
DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNA PRZEDSIĘBIORSTW W PRZEMYSŁE I USŁUGACH																		
Przedsiębiorstwa przemysłowe [%]	27,38 (2006)	20,32	19,07	15,40	19,91	19,58	23,68 (2006)	17,10	16,51	17,13	17,52	17,58	4 (2006)	2	4	14	3	4

Wskaźnik	Śląskie						Kraj=100						Lokata w kraju					
	2001	2010	2012	2013	2014	2015	2001	2010	2012	2013	2014	2015	2001	2010	2012	2013	2014	2015
Przedsiębiorstwa z sektora usług [%]	23,80 (2006)	12,42	8,92	10,78	11,39	6,65	21,22 (2006)	12,79	12,38	11,41	11,41	9,79	5 (2006)	7	12	6	6	15
Średni udział przedsiębiorstw innowacyjnych w ogólnej liczbie przedsiębiorstw	25,6 (2006)	16,4	14,0	13,1	15,7	13,1	22,5* (2006)	14,9	14,4	14,3	14,5	13,7	3 (2006)	3	8	10	5	9
Nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach w relacji do PKB	3,06 (2006)	2,48	2,17	1,92	1,68	1,97	2,38 (2006)	2,39	2,03	2,25	1,99	2,19	2 (2006)	3	5	4	5	b.d.

Wskaźnik	Śląskie						Kraj=100						Lokata w kraju					
	2001	2010	2012	2013	2014	2015	2001	2010	2012	2013	2014	2015	2001	2010	2012	2013	2014	2015
Nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach na 1 osobę aktywną zawodowo [zł]	2.149 (2006)	2.338	1.890	1.649	2.070	2.140	1.506	2.018	2.115	1.897	2.158	2.515	2 (2006)	3	2	3	6	5
Nowe lub istotnie ulepszone produkty [%]:																		
Przedsiębiorstwa przemysłowe	17,19 (2006)	14,71	12,20	10,24	12,95	14,44	16,14	12,10	11,19	11,01	11,72	11,77	4 (2006)	1	8	13	3	1
Przedsiębiorstwa usługowe	13,13 (2006)	7,46	4,65	5,75	6,22	2,80	13,15 (2006)	7,87	7,05	5,81	6,78	4,82	7 (2006)	8	12	8	8	16
Nowe lub istotnie ulepszone dla rynku produkty [%]:																		
Przedsiębiorstwa przemysłowe	8,26 (2006)	8,50	6,54	6,00	7,47	7,82	7,82 (2006)	6,75	5,63	5,71	6,20	6,49	9 (2006)	2	4	7	3	1
Przedsiębiorstwa usługowe	6,39 (2006)	3,89	2,35	2,19	4,56	1,58	7,22 (2006)	4,27	3,43	2,81	3,95	2,28	6 (2006)	8	9	10	4	10

Wskaźnik	Śląskie						Kraj=100						Lokata w kraju					
	2001	2010	2012	2013	2014	2015	2001	2010	2012	2013	2014	2015	2001	2010	2012	2013	2014	2015
Nowe lub istotnie ulepszone procesy [%]:																		
Przedsiębiorstwa przemysłowe	22,88 (2006)	15,25	14,97	10,92	14,34	13,59	19,70 (2006)	12,86	12,44	12,82	12,95	13,03	5	2	4	14	5	6
Przedsiębiorstwa usługowe	19,86 (2006)	9,56	6,81	6,81	9,80	5,26	17,15 (2006)	9,99	9,11	8,50	8,39	7,39	4	7	12	12	4	14
Przedsiębiorstwa innowacyjne przemysłowe wg klas wielkości (w % przedsiębiorstw ogółem):																		
ogółem	51,15 (2005)	20,32	19,07	15,40	19,91	19,58	42,04 * (2005)	17,10*	16,51 *	17,13 *	17,52*	17,58*	1 (2005)	2	4	14	3	4
10-49	b.d.	12,17	12,66	8,26	13,39	12,84	b.d.	9,62*	9,59*	10,38 *	10,71 *	10,57*	b .	1	5	15	3	3
50-249	46,01 (2005)	33,19	29,14	28,90	31,51	31,72	36,60 * (2005)	30,18*	29,39 *	31,75*	31,32*	31,25*	1 (2005)	4	10	12	9	6
250 i więcej	67,06 (2005)	60,76	55,93	58,65	59,76	57,36	63,96 * (2005)	58,99*	56,21 *	57,68*	57,7 9*	57,91*	4 (2005)	7	10	6	5	8

Wskaźnik	Śląskie						Kraj=100						Lokata w kraju					
	2001	2010	2012	2013	2014	2015	2001	2010	2012	2013	2014	2015	2001	2010	2012	2013	2014	2015
Nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach powyżej 9 pracujących (w 2001r. powyżej 49 pracujących) wg źródeł finansowania działalności innowacyjnej (ceny bieżące), w tys. zł:																		
przedsiębiorstw a przemysłowe ogółem, w tym środki:	1.959.36	4.037.838	3.042.527	2.957.433	3.467.593	3.537.681	17,0	17	14,1	14,1	14,1	11,4	2	X	2	3	2	1
własne	1.046.29	3.557.366	2.520.885	2.421.329	2.873.498	2.996.348	71,9*	19,9	15,9	16,3	16,9	15,5	b.d.	X	2	2	2	2
budżetowe	41.907	30.677	#	21.090	20.551	51.515	1,5*	11,33	X	6,4	5,1	8,2	b.d.	X	X	3	6	4
pozyskane z zagranicy	13.465	149.945	240.216	242.595	278.882	170.235	2,7*	8,0	15,5	12,8	11,3	7,8	b.d.	X	1	1	4	8
kredyty bankowe	388.525	232.849	149.567	132.557	167.646	141.720	17,7*	11,14	10,5	9,1	6,7	4,0	b.d.	X	3	4	3	6
przedsiębiorstw a z sektora	544.709 (2006)	591.906	937.636	517.832	732.924	522.733	6,6 (2006)	5,49	6,2	4,3	5,6	4,1	2 (2006)	2	X	X	2	5

Wskaźnik	Śląskie						Kraj=100						Lokata w kraju					
	2001	2010	2012	2013	2014	2015	2001	2010	2012	2013	2014	2015	2001	2010	2012	2013	2014	2015
Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych w przychodach netto ze sprzedaży ogółem	11,98 (2006r.)	12,90	8,33	10,09	10,73	10,93	13,47* (2006r.)	11,34*	9,22*	8,65*	8,78*	9,50*	5 (2006r.)	3	4	3	3	4
NOWOCZESNE WYPOSAŻENIE I TECHNOLOGIE INFORMACYJNE PRZEDSIĘBIORSTW																		
Przedsiębiorstwa korzystające z e-administracji, w % ogółu przedsiębiorstw	b.d.	90,4	93,4	93,7	93,4	94,7	b.d.	92,0*	90,4*	88,0*	92,4%	93,6%	b.d.	10 (2010r.) 1 (2011r.)	3	1	5	2
Przedsiębiorstwa wykorzystujące komputery, ogółem	93% (2006r.)	97,2 %	96,5%	95,5%	96,2 %	95,0 % 95,5 % (2016)	93* (2006r.)	97,1*	94,7* *	95,0*	94,4 %	94,0 % 94,7 % (2016)	9 (2006r.)	10	2	6	1	6 4 (2016)

Wskaźnik	Śląskie						Kraj=100						Lokata w kraju					
	2001	2010	2012	2013	2014	2015	2001	2010	2012	2013	2014	2015	2001	2010	2012	2013	2014	2015
Jednostki w działalności badawczej i rozwojowej (Działalność badawczo-rozwojowa jednostki) wg sektorów instytucjonalnych:																		
ogółem	116	234	335	388	431	493	12,6	13,2	12,26	12,43	12,41	11,14	2	2	2	2	2	2
w sektorze przedsiębiorstw	90	175	279	329	368	433	15,0	14,2	13,12	13,34	13,08	11,59	2	2	2	2	2	2
Zatrudnieni w działalności badawczo-rozwojowej (B+R), w tym:	11.760	11.699 7241,7 (EPC)	12.835 7 801,0 (EPC)	13.591 8 539,2 (EPC)	13.892 w tym 9.410,7 (EPC)	14 007, w tym 9.406,7 (EPC)	9,5	9,01	9,19	9,33	9,1 ,w tym 9,02 (EPC)	8,9 ,w tym 8,61 (EPC)	3	4	4	3	4	4
z tytułem nauk. profesora	654	794	941	926	966	975	7,6	7,7	8,83	8,65	8,5	8,5	5	5	4	4	4	4
ze stopniem nauk. doktora	809	1.137	1.277	1.365	1.648	1.734	8,1	8,7	9,05	8,98	9,6	9,7	4	4	4	4	3	4
habilitowanego																		
ze stopniem nauk. doktora	3.760	4.449	4.557	4.430	4.406	4.220	10,8	9,6	9,90	9,63	9,7	9,4	3	3	3	3	3	3

Wskaźnik	Śląskie						Kraj=100						Lokata w kraju					
	2001	2010	2012	2013	2014	2015	2001	2010	2012	2013	2014	2015	2001	2010	2012	2013	2014	2015
Zatrudnieni w B+R na 1.000 aktywnych zawodowo, ogółem	3,8	3,7	3,7	4,1	4,6	5,0	4,5*	4,8*	5,2*	5,4*	6,0*	6,3*	5	X	8	6	7	7
GERD/ Nakłady wewnętrzne ogółem na działalność badawczo-rozwojową (B+R) (ceny bieżące) w mln. zł.	405,2	848,8	1.298,5	1.268,9	1.218,1	1.352,2	8,3	8,1	9,05	8,80	7,5	7,5	3	3	4	3	3	3
na 1 mieszkańca w zł	84	183	281	275	265,2	295,4	126*	270*	75,5 372*	73,3 375*	420, 1	469,7	7	8	9	7	9	8
na 1 zatrudnionego w B+R (w tys. zł)	b.d.	72,6	101,2	93,4	87,7	96,5	b.d.	90,4 80,3*	98,4 102,8 *	94,3 99,0*	105,3	114,4	b.d.	X	5	4	8	9
relacja do PKB w %	0,39	0,46	0,63	0,62	0,57	b.d.	0,62*	0,72*	0,88*	0,87*	0,94*	b.d.	9	9	9	8	9	b.d.
GERD/ Nakłady wewnętrzne na działalność B+R, w %:																		
bieżące	79,3	71,8	65,15	73,80	81,2	81,7	8,2	7,9	8,39	8,49	8,1	8,3	3	3	4	X	3	3

Wskaźnik	Śląskie						Kraj=100						Lokata w kraju					
	2001	2010	2012	2013	2014	2015	2001	2010	2012	2013	2014	2015	2001	2010	2012	2013	2014	2015
inwestycyjne	20,7	28,2	34,85	26,20	18,8	18,3	8,7	8,9	10,5 9	9,79	5,7	5,2	4	4	4	X	7	6
GERD/ Nakłady wewnętrzne na działalność B+R według źródeł finansowania w mln. zł, w tym (w %:)	405,2	848,8	1.298,50	1.268,92	1.218,1	1.352,2	8,3	8,1	9,05	8,80	7,5	7,5	3	3	4	3	3	3
sektor rządowy	55,9	59,7	44,2	43,8	46,3	38,1	64,8* 7,2	60,9* 8,0	51,4* 7,8	47,3* 8,1	45,2* 7,7	41,8* 6,8	12	10	X	11	4	4
sektor szkolnictwa wyższego	0,4	2,0	2,2	#	4,0	2,7	0,2* 18,4	2,5* 6,5	2,6* 7,7	2,1* X	2,2* X	2,2* X	2	X	X	X	X	X
sektor przedsiębiorstw	11,9	27,6	44,6	38,6	36,9	44,8	9,2* 10,8	24,4* 9,2	32,3* 12,5	37,3* 9,1	39,0* 7,1	39,0* 8,6	1	4	2	6	6	3
sektor prywatnych instytucji	0,0	0,4	#	#	0,2	0,2	0,3* 1,0	0,3* 11,6	0,4* X	0,2* X	0,2* X	0,2* X	6	X	X	X	X	X
zagranica	1,2	10,2	#	15,2	12,6	14,2	2,4* 4,1	11,8* 7,0	13,3* X	13,1* 10,2	13,4* X	16,7* X	9	X	X	X	X	X
środki własne	30,0	b.d	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	22,8* 11,0	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	6	b.d	b.d.	b.d.	b.d.	

Wskaźnik	Śląskie						Kraj=100						Lokata w kraju					
	2001	2010	2012	2013	2014	2015	2001	2010	2012	2013	2014	2015	2001	2010	2012	2013	2014	2015
Wynalazki krajowe zgłoszone	392	436	578	521	560	601, 490 (2016)	17,8	13,6	13,11	12,30	14,21	12,85 11,52 (2016)	2	2	2	2	2	2 2 (2016)
Udzielone patenty	171	233	213	296	373	299 477 (2016)	20,1	16,82	11,53	12,65	14,98	12,44 14,15 (2016)	2	2	3	3	2	2 2 (2016)
Wzory użytkowe zgłoszone	b.d.	170	157	161	183	220 477 (2016)	b.d.	19,34 %	16,68	16,33	20,4	22,13 14,16 (2016)	b.d.	1	2	2	1	1 2 (2016)
Udzielone prawa ochronne	b.d.	90	96	127	111	96 137 (2016)	b.d.	18,60 %	18,68	20,45	18,94	17,08 21,47 (2016)	b.d.	2	1	1	1	1 1 (2016)
SZKOLNICTWO WYŻSZE:																		
Szkoły	33	45	45	41	41	38 24 (2016)	9,88	9,93	9,93	9,36	9,45	9,16 8,72 (2016)	2	2	2	2	2	2 2 (2016)

Wskaźnik	Śląskie						Kraj=100						Lokata w kraju					
	2001	2010	2012	2013	2014	2015	2001	2010	2012	2013	2014	2015	2001	2010	2012	2013	2014	2015
Jednostki zamiejscowe	19	39	43	41	39	35 25 (2016)	15,70	13,40	17,06	17,45	17,81	19,44 15,82 (2016)	1	1	1	1	1	1 1 (2016)
Nauczyciele akademicki	8.345	9.770	9.530	9.063			9,93	9,61	9,46	9,20			3	3	4	4		
Studenci ogółem	192.580	181.346	158.778	144.545	134.823	126.455 120.361 (2016)	11,29	9,98	9,47	9,33	9,18	9,01 8,93 (2016)	2	3	3	3	5	5 5 (2016)
Absolwenci	33.208	48.783	48.657	44.687	41.683	38.683 33.940 (2016)	11,02	10,28	10,03	9,82	9,82	9,79 9,31 (2016)	2	2	3	3	3	3 3 (2016)

Legenda:

* wskaźnik krajowy

** Produkt krajowy brutto opracowano zgodnie z zasadami polskich rachunków narodowych oraz zaleceniami "Europejskiego Systemu Rachunków (ESA 2010)", wprowadzonego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dn. 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 174 z 26.06.2013 r.), który zastąpił obowiązujący do 31 VIII 2014 r. "Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995)". Dodatkowo dane za lata 2010-2013 uwzględniają zmiany metodyczne wynikające z kontynuacji prac nad wdrożeniem standardów ESA 2010, przyjęcia zaleceń Komisji Europejskiej oraz aktualizacji danych źródłowych. Zmiany metodyczne związane są przede wszystkim z zakresem podmiotowym sektora instytucji rządowych i samorządowych.

- oznacza, że dane nie mogą być publikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej.

X - wypełnienie pozycji jest niemożliwe.

Źródła: GUS Bank Danych Lokalnych, Roczniki Statystyczne US w Katowicach, Roczniki Statystyczne Województw GUS Warszawa, roczniki Nauka i technika GUS, informacje bezpośrednie z US w Katowicach, baza danych Innoobserver Silesia.

4.

INTELIGENTNE SPECJALIZACJE WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

4. Inteligentne specjalizacje województwa śląskiego

Wzrasta znaczenie, ale i siła jednostek badawczych działających w regionie, które są skoncentrowane wokół regionalnych specjalizacji.

W ramach prac nad Modelem Wdrożeniowym Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013 – 2020 dokonano wstępnej analizy potencjału naukowo-badawczych centrów kompetencji NBCK w odniesieniu do regionalnych specjalizacji. *Naukowo-badawcze centra kompetencji NBCK* są jednostkami organizacyjnymi lub sieciami jednostek (uczelnie, jednostki naukowe, itp.). Składają się z naukowców, analityków, ekspertów dziedzinowych, którzy pełniąc rolę kluczowego łącznika pomiędzy nauką, biznesem i władzami samorządowymi, których działalność jest skoncentrowana na rozwój specjalizacji regionalnej. Jako NBCK rozumiemy także dotychczasowe centra doskonałości zidentyfikowane w województwie.

Więcej informacji: Kamień milowy monitoringu wizji RIS WSL 2013-2020 (KM.4) pn. Liczba kluczowych centrów kompetencji w priorytetowych obszarach Programu Rozwoju Technologii województwa śląskiego na lata 2010-2020.

4.1. Relacja tematyczna krajowych i regionalnych specjalizacji

Tabela. Relacja tematyczna krajowych i regionalnych specjalizacji (stan na 8 czerwca 2017 r.)

Krajowa inteligentna specjalizacja	Regionalna inteligentna specjalizacja województwa śląskiego
KIS 1 Technologie inżynierii medycznej, w tym biotechnologie medyczne	medycyna
KIS 2 Diagnostyka i terapia chorób cywilizacyjnych oraz w medycynie spersonalizowanej	medycyna
KIS 3 Wytwarzanie produktów leczniczych	medycyna
KIS 4 Innowacyjne technologie, procesy i produkty sektora rolno-spożywczego i leśno-drzewnego	X
KIS 5 Żywność wysokiej jakości	X
KIS 6 Biotechnologiczne procesy i produkty chemii specjalistycznej	X
KIS 7 Wysokosprawne, niskoemisyjne i zintegrowane układy wytwarzania, magazynowania przesyłu i dystrybucji energii	energetyka
KIS 8 Inteligentne i energooszczędne budownictwo	X
KIS 9 Rozwiązania transportowe przyjazne środowisku	X
KIS 10 Nowoczesne technologie pozyskiwania, przetwórstwa i wykorzystania surowców naturalnych oraz wytwarzanie ich substytutów	energetyka
KIS 11	X

Krajowa inteligentna specjalizacja	Regionalna inteligentna specjalizacja województwa śląskiego
Minimalizacja wytwarzania odpadów, w tym niezdatnych do przetwarzania oraz wykorzystanie materiałowe i energetyczne odpadów (recykling i inne metody odzysku)	
KIS 12 Innowacyjne rozwiązania i technologie w gospodarce wodno-ściekowej	X
KIS 13 Wielofunkcyjne materiały i kompozyty o zaawansowanych właściwościach, w tym nanoprocesy i nanoprodukty	X
KIS 14 Sensory (w tym biosensory) i inteligentne sieci sensorowe	X
KIS 15 Inteligentne sieci i technologie geoinformacyjne	technologie informacyjne i komunikacyjne
KIS 16 Elektronika drukowana, organiczna i elastyczna	X
KIS 17 Automatyzacja i robotyka procesów technologicznych	X
KIS 18 Fotonika	X
KIS 19 Inteligentne technologie kreacyjne	X
KIS 20 Innowacyjne technologie morskie w zakresie specjalistycznych jednostek pływających, konstrukcji morskich i przybrzeżnych oraz logistyki opartej o transport morski śródlądowy	X

Źródło: Opracowanie JKW RIS na podstawie materiałów Ministerstwa Rozwoju

Tabela. PO IR wnioski złożone woj. śląskie wg stanu na dzień 31-03-2017 r. - według działań

PO IR wnioski złożone woj. śląskie wg stanu na dzień 31-03-2017 r.		złożone wnioski		wnioski po pozytywnej ocenie formalnej		wnioski rekomendowane do dofinansowania		podpisane umowy		wskaźnik sukcesu	
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Działanie	Poddziałanie	liczba	wartość wnioskowanego dofinansowania (zł)	liczba	wartość wnioskowanego dofinansowania (zł)	liczba	wartość wnioskowanego dofinansowania (zł)	liczba	wartość dofinansowania (zł)	liczba wniosków (G/C), (%)	wartość dofinansowania (H/D), (%)
2.3.	POIR.02.03.01	22	4 339 790,00	19	3 768 940,00	3	540 050,00	3	510 860,00	13,64%	12,44%
2.3.	POIR.02.03.02	154	32 026 965,98	141	29 311 978,73	41	7 099 054,00	31	5 132 902,00	26,62%	22,17%
2.3.	POIR.02.03.03	2	5 177 770,00	1	3 841 120,00	0		0		0,00%	0,00%
2.3.	POIR.02.03.04	26	3 510 718,97	19	2 379 168,97	7	744 821,22	1	4 528,24	26,92%	21,22%
2.4.	POIR.02.04.01	0		0		0		0		0,00%	0,00%
3.1.	POIR.03.01.05	17	2 944 040,00	16	2 844 040,00	6	1 172 680,00	6	1 172 680,00	35,29%	39,83%
3.2.	POIR.03.02.01	37	339 999 727,09	35	322 490 227,09	7	58 999 356,00	5	49 270 015,50	18,92%	17,35%
3.3.	POIR.03.03.03	134	66 667 293,31	59	29 586 368,03	22	12 763 193,16	18	11 069 633,70	16,42%	19,14%
Suma końcowa		392	454 666 305,35	290	394 221 842,82	86	81 319 154,38	64	67 160 619,44		

Źródło: Ministerstwo Rozwoju

Tabela. PO IR wnioski złożone woj. śląskie wg stanu na dzień 31.03.2017 r. - według Krajowych Inteligentnych Specjalizacji (KIS)

<i>PO IR wnioski złożone woj. śląskie wg stanu na dzień 31-03-2017 r.</i>	złożone wnioski		wnioski po pozytywnej ocenie formalnej		wnioski rekomendowane do dofinansowania		podpisane umowy			wskaźnik sukcesu		wykorzystanie alokacji PO IR
Krajowe Inteligentne Specjalizacje	liczba	wartość wnioskowanego dofinansowania (zł)	liczba	wartość wnioskowanego dofinansowania (zł)	liczba	wartość wnioskowanego dofinansowania (zł)	liczba	wartość dofinansowania (zł)	wartość wnioskowanego dofinansowania (%)	liczba wniosków (G/C)	wartość dofinansowania (H/D)	(%)
KIS 1. Technologie inżynierii medycznej, w tym biotechnologie medyczne	31	45 276 905,68	25	41 955 116,68	11	17 837 202,61	7	16388043,15		35,48%	39,40%	
KIS 2. Diagnostyka i terapia chorób cywilizacyjnych oraz w medycynie spersonalizowanej	12	10 203 983,07	6	7 598 060,00	1	216 320,00	1	216320		8,33%	2,12%	
KIS 3. Wytwarzanie produktów leczniczych	9	5 060 836,81	7	3 719 834,31	3	1 790 523,00	3	1790523		33,33%	35,38%	
KIS 4. Innowacyjne technologie, procesy i produkty sektora rolno-spożywczego i leśno-drzewnego	16	6 214 863,53	11	4 189 290,12	3	1 847 960,12	3	1816085,12		18,75%	29,73%	
KIS 5. Żywność wysokiej jakości	15	33 113 645,31	12	31 551 983,20	3	555 830,00	2	535280		20,00%	1,68%	
KIS 6. Biotechnologiczne procesy i produkty chemii specjalistycznej i inżynierii środowiska	5	18 202 812,21	3	17 525 358,96	0		0			0,00%	0,00%	
KIS 7. Wysokosprawne,	21	15 925 499,00	18	15 006 579,00	9	1 381 240,00	7	1037040		42,86%	8,67%	

PO IR wnioski złożone woj. śląskie wg stanu na dzień 31-03-2017 r.	złożone wnioski		wnioski po pozytywnej ocenie formalnej		wnioski rekomendowane do dofinansowania		podpisane umowy			wskaźnik sukcesu		wykorzystanie alokacji PO IR
Krajowe Inteligentne Specjalizacje	liczba	wartość wnioskowanego dofinansowania (zł)	liczba	wartość wnioskowanego dofinansowania (zł)	liczba	wartość wnioskowanego dofinansowania (zł)	liczba	wartość dofinansowania (zł)	wartość wnioskowanego dofinansowania (%)	liczba wniosków (G/C)	wartość dofinansowania (H/D)	(%)
niskoemisyjne i zintegrowane układy wytwarzania, magazynowania, przesyłu i dystrybucji energii												
KIS 8. Inteligentne i energooszczędne budownictwo	39	18 397 991,50	27	13 690 726,50	9	1 768 572,00	6	1089272		23,08%	9,61%	
KIS 9. Rozwiązania transportowe przyjazne środowisku	20	50 535 261,50	14	47 331 589,00	7	37 175 064,00	6	36973063,5		35,00%	73,56%	
KIS 10. Nowoczesne technologie pozyskiwania, przetwórstwa i wykorzystywania surowców naturalnych oraz wytwarzanie ich substytutów	11	39 492 077,80	10	39 105 977,80	3	274 120,00	3	274120		27,27%	0,69%	
KIS 11. Minimalizacja wytwarzania odpadów, w tym niezdatnych do przetworzenia oraz wykorzystanie materiałowe i energetyczne odpadów (recykling i	37	111 922 093,00	31	97 852 693,00	8	6 985 538,00	4	759740		21,62%	6,24%	

PO IR wnioski złożone woj. śląskie wg stanu na dzień 31-03-2017 r.	złożone wnioski		wnioski po pozytywnej ocenie formalnej		wnioski rekomendowane do dofinansowania		podpisane umowy			wskaźnik sukcesu		wykorzystanie alokacji PO IR
Krajowe Inteligentne Specjalizacje	liczba	wartość wnioskowanego dofinansowania (zł)	liczba	wartość wnioskowanego dofinansowania (zł)	liczba	wartość wnioskowanego dofinansowania (zł)	liczba	wartość dofinansowania (zł)	wartość wnioskowanego dofinansowania (%)	liczba wniosków (G/C)	wartość dofinansowania (H/D)	(%)
inne metody odzysku)												
KIS 12. Innowacyjne technologie przetwarzania i odzyskiwania wody oraz zmniejszające jej zużycie	6	1 296 616,70	6	1 296 616,70	1	208 740,00	0			16,67%	16,10%	
KIS 13. Wielofunkcyjne materiały i kompozyty o zaawansowanych właściwościach, w tym nanoprocesy i nanoprodukty	10	27 749 039,68	10	27 749 039,68	1	3 864 000,00	0			10,00%	13,92%	
KIS 14. Sensory (w tym biosensory) i inteligentne sieci sensorowe	10	1 855 197,00	10	1 855 197,00	0		0			0,00%	0,00%	
KIS 15. Inteligentne sieci i technologie geoinformacyjne	27	17 057 987,37	20	14 116 831,97	4	889 815,22	2	744930		14,81%	5,22%	
KIS 16. Elektronika drukowana, organiczna i elastyczna	3	5 430 960,00	1	526 620,00	0		0			0,00%	0,00%	

PO IR wnioski złożone woj. śląskie wg stanu na dzień 31-03-2017 r.	złożone wnioski		wnioski po pozytywnej ocenie formalnej		wnioski rekomendowane do dofinansowania		podpisane umowy			wskaźnik sukcesu		wykorzystanie alokacji PO IR
Krajowe Inteligentne Specjalizacje	liczba	wartość wnioskowanego dofinansowania (zł)	liczba	wartość wnioskowanego dofinansowania (zł)	liczba	wartość wnioskowanego dofinansowania (zł)	liczba	wartość dofinansowania (zł)	wartość wnioskowanego dofinansowania (%)	liczba wniosków (G/C)	wartość dofinansowania (H/D)	(%)
KIS 17. Automatyzacja i robotyka procesów technologicznych	34	16 689 159,05	27	13 693 263,80	12	2 076 478,00	11	1769016,24		35,29%	12,44%	
KIS 18. Fotonika	2	189 270,00	2	189 270,00	1	82 320,00	1	82320		50,00%	43,49%	
KIS 19. Inteligentne technologie kreatywne	46	14 560 890,28	34	9 611 894,64	5	2 125 980,00	4	1971540		10,87%	14,60%	
KIS 20. Inteligentne technologie morskie w zakresie specjalistycznych jednostek pływających, konstrukcji morskich i przybrzeżnych oraz logistyki opartej o transport morski i śródlądowy	6	3 467 071,73	3	1 269 490,23	1	674 801,43	1	674801,43		16,67%	19,46%	
Suma końcowa	360	442 642 161,22	277	389 835 432,59	82	79 754 504,38	61	66 122 094,44 zł	100,00			

Źródło: Ministerstwo Rozwoju

4.2. Wdrażanie RPO WSL 2014-2020 w obszarach inteligentnych specjalizacji województwa śląskiego

Tabela. Wdrażanie osi priorytetowych I-III oraz VIII w ramach RPO WSL 2014-2020 w 2016 r. Wnioski o dofinansowanie.

					Wnioski o dofinansowanie				
Numer naboru	Działanie - kod	Działanie - nazwa	Poddziałanie - kod	Poddziałanie - nazwa	% dofinansowania	Wartość ogółem	Wkład UE	Wnioskowane dofinansowanie	Wydatki kwalifikowalne
RPSL.01.02.00-IP.01-24-002/16	RPSL.01.02.00	Badania Rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach	RPSL.01.02.00	*** RPSL.01.02.00 - Brak poddziałania ***	66,23	265 779 964,46	155 671 134,06	155 671 134,06	230 871 456,38
RPSL.01.03.00-IP.01-24-003/16	RPSL.01.03.00	Profesjonalizacja IOB	RPSL.01.03.00	*** RPSL.01.03.00 - Brak poddziałania ***	85,00	4 756 146,11	3 940 000,00	3 940 000,00	4 635 294,12
RPSL.02.01.00-IZ.01-24-010/15	RPSL.02.01.00	Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych	RPSL.02.01.00	*** RPSL.02.01.00 - Brak poddziałania ***	80,70	311 954 529,35	246 044 384,55	246 044 384,56	294 354 158,02
RPSL.02.01.00-IZ.01-24-125/16	RPSL.02.01.00	Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych	RPSL.02.01.00	*** RPSL.02.01.00 - Brak poddziałania ***	84,92	152 352 839,52	124 991 696,21	124 991 696,21	147 192 459,38
RPSL.03.02.00-IP.01-24-001/15	RPSL.03.02.00	Innowacje w MŚP	RPSL.03.02.00	*** RPSL.03.02.00 - Brak poddziałania ***	41,58	1 075 660 880,91	353 229 683,87	353 229 683,87	877 852 781,55
RPSL.03.02.00-IP.01-24-005/16	RPSL.03.02.00	Innowacje w MŚP	RPSL.03.02.00	*** RPSL.03.02.00 - Brak poddziałania ***	42,08	924 620 159,91	296 178 470,13	298 432 445,13	739 969 424,42
RPSL.03.03.00-IP.01-24-004/16	RPSL.03.03.00	Technologie informacyjno-komunikacyjne w działalności gospodarczej	RPSL.03.03.00	*** RPSL.03.03.00 - Brak poddziałania ***	42,66	263 573 714,64	91 018 242,88	91 058 976,88	213 788 805,99
RPSL.08.02.01-IP.02-24-028/16	RPSL.08.02.00	Wzmacnianie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, przedsiębiorców i ich pracowników	RPSL.08.02.01	Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa - ZIT	79,90	42 817 174,98	33 878 722,31	34 053 514,99	42 817 174,98

					Wnioski o dofinansowanie				
Numer naboru	Działanie - kod	Działanie - nazwa	Poddziałanie - kod	Poddziałanie - nazwa	% dofinansowania	Wartość ogółem	Wkład UE	Wnioskowane dofinansowanie	Wydatki kwalifikowalne
RPSL.08.02.03-IP.02-24-017/16	RPSL.08.02.00	Wzmacnianie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, przedsiębiorców i ich pracowników	RPSL.08.02.03	Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa - konkurs	80,38	855 403 570,31	686 521 937,14	686 527 937,14	855 403 570,31
Razem						3 896 918 980,19	1 991 474 271,15	1 993 949 772,84	3 406 885 125,15

Źródło: SL

Tabela. Wdrażanie osi priorytetowych I-III oraz VIII w ramach RPO WSL 2014-2020 w 2016 r. Umowy o dofinansowanie.

					Umowy o dofinansowanie			
Numer naboru	Działanie - kod	Działanie - nazwa	Poddziałanie - kod	Poddziałanie - nazwa	% dofinansowania	Wartość ogółem	Wkład UE	Wydatki kwalifikowalne
RPSL.01.02.00-IP.01-24-002/16	RPSL.01.02.00	Badania Rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach	RPSL.01.02.00	*** RPSL.01.02.00 - Brak poddziałania ***	18,71	65 350 681,88	36 737 988,42	56 744 105,35
RPSL.01.03.00-IP.01-24-003/16	RPSL.01.03.00	Profesjonalizacja IOB	RPSL.01.03.00	*** RPSL.01.03.00 - Brak poddziałania ***	78,93	4 756 146,11	3 940 000,00	4 635 294,12
RPSL.02.01.00-IZ.01-24-010/15	RPSL.02.01.00	Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych	RPSL.02.01.00	*** RPSL.02.01.00 - Brak poddziałania ***	45,48	194 445 998,14	151 820 700,49	182 806 350,32
RPSL.02.01.00-IZ.01-24-125/16	RPSL.02.01.00	Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych	RPSL.02.01.00	*** RPSL.02.01.00 - Brak poddziałania ***	0,00	0,00	0,00	0,00
RPSL.03.02.00-IP.01-24-001/15	RPSL.03.02.00	Innowacje w MŚP	RPSL.03.02.00	*** RPSL.03.02.00 - Brak poddziałania ***	23,91	648 288 831,06	211 248 542,55	534 213 359,10
RPSL.03.02.00-IP.01-24-005/16	RPSL.03.02.00	Innowacje w MŚP	RPSL.03.02.00	*** RPSL.03.02.00 - Brak poddziałania ***	0,00	0,00	0,00	0,00

					Umowy o dofinansowanie			
Numer naboru	Działanie - kod	Działanie - nazwa	Poddziałanie - kod	Poddziałanie - nazwa	% dofinansowania	Wartość ogółem	Wkład UE	Wydatki kwalifikowalne
RPSL.03.03.00-IP.01-24-004/16	RPSL.03.03.00	Technologie informacyjno-komunikacyjne w działalności gospodarczej	RPSL.03.03.00	*** RPSL.03.03.00 - Brak poddziałania ***	0,21	1 645 949,10	585 636,50	1 338 170,00
RPSL.08.02.01-IP.02-24-028/16	RPSL.08.02.00	Wzmacnianie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, przedsiębiorców i ich pracowników	RPSL.08.02.01	Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa - ZIT	29,23	8 563 435,00	6 767 429,86	8 563 435,00
RPSL.08.02.03-IP.02-24-017/16	RPSL.08.02.00	Wzmacnianie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, przedsiębiorców i ich pracowników	RPSL.08.02.03	Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa - konkurs	31,21	376 752 186,19	303 826 715,44	376 752 186,19
Razem						1 299 803 227,48	714 927 013,26	1 165 052 900,08

Źródło: SL

4.3. Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych. Raporty Roczne

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego realizował w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w ramach Poddziałania 8.2.2 „Regionalne Strategie Innowacji” projekt systemowy pt. „Zarządzanie, wdrażanie i monitorowanie Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego”, który prowadzony był w ramach trzech edycji w latach 2008 - 2015, w partnerstwie z Politechniką Śląską w Gliwicach, Uniwersytetem Ekonomicznym w Katowicach, Głównym Instytutem Górnictwa oraz Parkiem Naukowo-Technologicznym TECHNOPARK Gliwice.

Jednym z rezultatów projektu było powołanie Sieci Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych, której zadaniem jest stworzenie przestrzeni komunikacji i współpracy, a także wymiany danych pomiędzy środowiskami przedsiębiorstw i środowiskiem naukowo-badawczym, instytucjami otoczenia biznesu oraz jednostkami samorządu terytorialnego. Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych została powołana 13 marca 2013r. Istotnym elementem działania Sieci jest opracowanie zintegrowanego modelu sieciowej współpracy specjalistycznych obserwatoriów zarówno z Jednostkami Samorządu Terytorialnego, jak i sferą biznesu i nauki. Stąd też jednym z przejawów aktywności Sieci była realizacja projektu systemowego pt. „Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych” w partnerstwie z Głównym Instytutem Górnictwa; Parkiem Naukowo-Technologicznym TECHNOPARK Gliwice; konsorcjum w składzie: Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju, Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Z. Religi, Instytut Techniki i Aparatury Medycznej; oraz Parkiem Naukowo-Technologicznym Euro-Centrum. 31 stycznia 2014r. do Sieci przystąpił również Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach. Głównym celem projektu był rozwój potencjału technologicznego i innowacyjnego regionu poprzez budowanie przewagi konkurencyjnej województwa opartej na programowaniu zmian gospodarczych wśród przedstawicieli JST.

W 2015 roku Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych Województwa Śląskiego tworzyły następujące obserwatoria:

53

Obserwatorium Technologie dla Ochrony Środowiska - Główny Instytut Górnictwa w Katowicach

Główny Instytut Górnictwa
Plac Gwarków 1, 40-166 Katowice
tel. 32 259 24 66
e-mail: obserwatorium@gig.eu
www.obserwatorium.gig.eu

Obserwatorium Technologie dla Energetyki - Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum w Katowicach

Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum Sp. z o.o.

ul. Ligocka 103, 40-568 Katowice
tel. 32 205 00 92
e-mail: obserwatorium@euro-centrum.com.pl
www.pnt.euro-centrum.com.pl

Obserwatorium Technologie Informacyjne i Telekomunikacyjne ICT - Park Naukowo-Technologiczny
TECHNOPARK Gliwice

Park Naukowo-Technologiczny TECHNOPARK GLIWICE Sp. z o.o.
ul. Konarskiego 18C, 44-100 Gliwice
tel. 32 335 85 29
e-mail: obserwatoriumict@technopark.gliwice.pl
<http://obserwatoriumict.pl>

Obserwatorium Technologie Medyczne:

Obszar - Technologie dla Medycyny:

Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju Sp. z o.o. - Lider Konsorcjum
ul. Wincentego Pola 16
44-100 Gliwice
tel.: +48 32 339 31 20, tel. kom.: +48 668 426 494
obserwatorium@gapr.pl
<http://obserwatorium-medyczne.pl>

Partnerzy:

- Fundacja Rozwoju Kardiologii im. prof. Zbigniewa Religii
- Instytut Techniki i Aparatury Medycznej w Zabrze
- Wydział Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej

Obszar - Usługi medyczne:

Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach
ul. Poniatowskiego 15, 40-055 Katowice
tel. 32 20 83 640
obserwatorium@sum.edu.pl

Obserwatorium Nanotechnologie i Nanomateriały:

Lider Konsorcjum:

Uniwersytet Śląski w Katowicach

ul. Bankowa 12, 40-007 Katowice

tel. 32 359 22 71

obserwatoriumnano@us.edu.pl

<http://obserwatoriumnano.us.edu.pl>

Partnerzy Konsorcjum:

- Fundacja Wspierania Nanonauk i Nanotechnologii NANONET

- Instytut Metali Nieżelaznych w Gliwicach

- Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN

Roczne raporty specjalistyczne Obserwatoriów obejmują następujące zagadnienia:

- 1) **Diagnoza regionalna danego obszaru technologicznym** - Charakterystyka stanu w ujęciu jakościowym i ilościowym danego obszaru technologicznego.
- 2) **Realizowane projekty w ramach danego obszaru technologicznego** - Charakterystyka projektów realizowanych w danym obszarze technologicznym współfinansowanych z EFRR, EFS, programów ramowych oraz krajowych i regionalnych programów.
- 3) **Posiadane zasoby** - Opis posiadanych zasobów: ludzkich, rzeczowych (infrastrukturalnych), finansowych, informacyjnych w ujęciu ilościowym i jakościowym w danym obszarze technologicznym.
- 4) **Trendy regionalne danego obszaru technologicznym** - Identyfikacja kierunków rozwoju regionu w danym obszarze technologicznym.
- 5) **Rekomendacje dla rozwoju danego obszaru technologicznego** - Przedstawienie rekomendacji w zakresie kierunków rozwoju regionu w danym obszarze technologicznym.
- 6) **Podsumowanie działań w ramach obserwatorium** - Streszczenie wykonanych działań (warsztatów, badań ankietowych itp.) w ramach obserwatorium w kontekście realizacji wskaźników o charakterze sprawozdawczym.
- 7) **Zestawienie wskaźników realizacji RIS 2013 – 2020**, zgodnie z załącznikiem nr 2 do Porozumienia Sieci Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych.

Roczne Raporty Sieci Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych znajdują się w załączniku do niniejszego Raportu Monitoringowego.

4.4. Klastry w obszarach regionalnych i inteligentnych specjalizacji województwa śląskiego

Rozwój klastrów oraz inicjatyw klastrowych w województwie śląskim stanowi realizację Metaprzedsiewzięcia 2. Kooperacja inicjatyw klastrowych i środowisk innowacyjnych.

Poniżej przedstawiono rozwój klastrów w obszarach inteligentnych specjalizacji regionu zawartych w „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013 – 2020”, tj. energetyce, medycynie oraz ICT.

Kształtowanie się klastrów i inicjatyw klastrowych w pozostałych obszarach specjalizacji regionalnych stanowiących priorytetowe obszary technologiczne regionu, zidentyfikowanych w „Programie Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020” (PRT WŚL 2010-2020) zawarto w opisie realizacji Metaprzedsiewzięcia 2. Kooperacja inicjatyw klastrowych i środowisk innowacyjnych.

Tabela. Klasy i inicjatywy klastrowe województwa śląskiego w obszarach inteligentnych specjalizacji regionu

Nazwa klastra	Data powstania	www klastra	Nazwa koordynatora klastra	Adres koordynatora	www koordynatora	Liczba członków klastra	w tym liczba przedsiębiorstw	Branża wiodąca klastra
Klasy województwa śląskiego w obszarze Energetyki								
Innowacyjny Śląski Klaster Czystych Technologii Węglowych	2006	http://www.coal.silesia.pl/	Główny Instytut Górnictwa	ul. Gwarków 1, 40-166 Katowice	http://www.coal.silesia.pl/	b.d.	b.d.	energetyka, górnictwo
Klaster Technologii Energooszczędnych EURO-CENTRUM	2007	http://www.euro-centrum.com.pl/klaster-technologie-energooszczednych	Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum Sp. z o.o.	ul. Ligocka 103, 40-568 Katowice	http://www.euro-centrum.com.pl/grupa-euro-centrum	103	89	energetyka, budownictwo
Klaster 3x20	2007	http://www.klaster3x20.pl/stowarzyszenie-klaster-3x20	eGmina, Infrastruktura, Energetyka Sp. z o.o., Politechnika Śląska, Wydział Elektryczny, Instytut Elektroenergetyki i Sterowania Układów	ul. Bolesława Krzywoustego 2/618, 44-100 Gliwice	http://www.klaster3x20.pl/stowarzyszenie-klaster-3x20/aktualnosci	29	23	energetyka
Polish Wood Cluster	2007	http://www.polish-wood-cluster.pl/index.php/o-klasterze-2	Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości Sp. z o.o.	ul. Boczna 12 44-240 Żory	http://www.polish-wood-cluster.pl/	115	92	energetyka, ochrona środowiska, drzewna

Nazwa klastra	Data powstania	www klastra	Nazwa koordynatora klastra	Adres koordynatora	www koordynatora	Liczba członków klastra	w tym liczba przedsiębiorstw	Branża wiodąca klastra
Pierwszy Polski Klaster Budownictwa Pasywnego i Energooszczędnego	2008	http://klasterbudownictwa.pl/pl/o_klastrze	Górnośląski Park Przemysłowy Sp. z o.o.	ul. Konduktorska 39a, 40-155 Katowice	http://www.gppkatowice.pl/	29	27	budownictwo
Klaster Energetyczny	2009	http://www.klaster-energetyczny.pl/	Zespół Doradców Klastra Energetycznego Sp. z o.o. (ZDKE)	ul. Konduktorska 39a, 40-155 Katowice	http://www.klaster-energetyczny.pl/16_kontakt.html	16	10	energetyka
Klaster Energetyki Obywatelskiej Województwa Śląskiego	2012	http://klaster.autogeneracja.pl/	Stowarzyszenie Energetyki Obywatelskiej Województwa Śląskiego Autogeneracja	ul. Gallusa 12/133 Katowice	http://autogeneracja.pl/	b.d.	b.d.	energetyka

Klasy województwa śląskiego w obszarze Medycyny

Śląski Klaster Transplantologii Szpiku	2011	http://www.klastertransplantologii.eu/	Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Bielsku-Białej	ul. Cieszyńska 365 43-382 Bielsko-Biała	http://www.arrsa.pl/pl/	20	17	medycyna, transplantologia szpiku
Klaster MediVite	2013	http://medivite.pl/	Kobold Public Relations Sp. z o. o.	ul. Czerwińskiego 6 40-123 Katowice	http://www.koboldpr.pl/	18	16	usługi w zakresie ochrony zdrowia
Klaster MedSilesia – Śląska Sieć Wyrobów Medycznych	2007	http://medsilesia.com	Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości I Rozwoju sp. z o.o.	Ul. Wincentego Pola 16 44-100 Gliwice	http://www.gapr.pl	56	35	Technologie, urządzenia i wyroby medyczne

Nazwa klastra	Data powstania	www klastra	Nazwa koordynatora klastra	Adres koordynatora	www koordynatora	Liczba członków klastra	w tym liczba przedsiębiorstw	Branża wiodąca klastra
Klasy województwa śląskiego w obszarze ICT								
Klaster Informatyczny Wzgórza Nowych Technologii NT Hills	2007	http://nthills.pl/wiadomosci/news/kat,1,aktualnosci.xhtml	Regionalne Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Klastrowych i Edukacyjnych NT Hills	ul. Barlickiego 5, 43-300 Bielsko-Biała	http://nthills.pl/wiadomosci/czytaj/23/o-stowarzyszeniu.xhtml	29	28	ICT
Klaster E-południe	2008	http://www.e-poludnie.pl/category/aktualnosci/	Stowarzyszenie na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego "E-Południe"	ul. Gnieźnieńska 12 /II piętro/ 40-143 Katowice	http://www.e-poludnie.pl/	60	60	telekomunikacja
Klaster mobajl.org	2009	http://mobajlorg.blogspot.com/	Zrzeszenie Uczestników Rynku Mobilnego Mobajl.org	ul. Strażacka 81 43-382 Bielsko-Biała	http://mobajlorg.blogspot.com/	21	16	telekomunikacja
Śląski Klaster ICT	2009 (działania od 1999r.)	http://ict-silesia.pl/	Centrum Naukowo-Przemysłowe ICT Sp. z o.o.	ul. Mariacka 17 40-014 Katowice	http://ict-silesia.pl/uczestnicy/o-koordynatorze/	61	51	ICT
Śląski Klaster Multimedialny	2010	http://hubclub.pl/	Rudzki Inkubator Przedsiębiorczości Sp. z o.o.	ul. Karola Goduli 36 41-703 Ruda Śląska	http://www.inkubatorrudzki.pl/	35	33	ICT

Nazwa klastra	Data powstania	www klastra	Nazwa koordynatora klastra	Adres koordynatora	www koordynatora	Liczba członków klastra	w tym liczba przedsiębiorstw	Branża wiodąca klastra
Śląski Klaster IT	2012	http://www.slaskiklastert.pl/	Stowarzyszenie "Rytm Śląska"	ul. Gałęczy 61 41-506 Chorzów	http://www.slaskiklastert.pl/o-nas/stowarzyszenie-rytm-slaska,2,2,242,48,242	28	24	ICT

5.

**WSKAŹNIKI
MONITORINGU
REGIONALNEJ
STRATEGII
INNOWACJI
WOJEWÓDZTWA
ŚLĄSKIEGO NA LATA
2013-2020**

5. Wskaźniki monitoringu Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020

5.1. Realizacja wskaźników monitoringu Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020. Podsumowanie (tabele zbiorcze)

5.1.1. Podsumowanie: Oddziaływanie/ Efekty długoterminowe

Tabela. Monitoring wizji. Kamienie milowe (KM)

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe (KM)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
KM.1. Regionalny system informacji o działalności innowacyjnych regionu	szt.		2021	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	1	2020	wartość docelowa
	szt.		2018	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	0	2012	wartość bazowa
KM.2. Liczba world class clusters	szt.		2021	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	2	2020	wartość docelowa, wzrost
	szt.		2018	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	3*	2016	Osiągnięto zakładaną wartość docelową wskaźnika
	szt.	1*	2015	wzrost
	szt.	0	2012	wartość bazowa
	*Krajowy Klaster Kluczowy			
KM.3. Liczba obiektów wspólnej infrastruktury badawczo-rozwojowej w regionie	szt.		2021	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	4	2020	wartość docelowa, wzrost
	szt.		2018	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	0	2012	wartość bazowa
KM.4. Liczba kluczowych centrów kompetencji w priorytetowych obszarach Programu Rozwoju Technologii województwa śląskiego na lata 2010-2020	szt.		2021	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	8	2020	wartość docelowa, wzrost
	szt.		2018	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	43 NBCK 120 FOCK	2014	zidentyfikowany potencjał do tworzenia centrów kompetencji*
	szt.	0	2012	wartość bazowa
*- Zgodnie z Modelem Wdrożeniowym Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013 – 2020, Zarząd Województwa Śląskiego, Katowice 2014 r.				

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe (KM)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
KM.5.	szt.		2021	planowane badanie ewaluacyjne
Liczba living-labów	szt.	16	2020	wartość docelowa, wzrost
dotyczących inteligentnych	szt.		2018	planowane badanie ewaluacyjne
rynków	szt.	0	2012	wartość bazowa
	szt.		2021	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	32	2020	wartość docelowa, wzrost
	szt.		2018	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	b.d.	V 2017	po 358 konkursach Horyzont 2020
	szt.	b.d.	II 2017	po 323 konkursach Horyzont 2020
KM.6.	szt.	4	III-IV 2016	po 200 konkursach Horyzont 2020
Liczba projektów	szt.	4	XI 2015	po 158 konkursach Horyzont 2020
finansowanych przez	szt.	2	VIII 2015	po 112 konkursach Horyzont 2020
programy ramowe UE,	szt.	0	III 2015	po 79 konkursach Horyzont 2020
których liderami są	szt.	13	2012 r.	wartość bazowa (w 355 konkursach 7PR 2007-2013)
podmioty z regionu				
				*- Liczba dofinansowanych projektów koordynowanych przez polskich uczestników. Brak danych w układzie regionalnym.
KM.7.	szt.		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
Liczba konsorcjów	szt.	64	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
naukowo-badawczych dla	szt.		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
realizacji projektów	szt.	0	2012 r.	wartość bazowa
KM.8.	osoby		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
Liczba osób zatrudnionych	osoby	128 tys.	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
w przedsiębiorstwach	osoby		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
innowacyjnych				
Pracujący w gospodarce narodowej w przetwórstwie przemysłowym wysokiej i średnio-wysokiej techniki (działy PKD 2007: 21, 26, 30.3, 20, 25.4, 27, 28, 29, 30.2, 30.4, 30.9, 32.5) w relacji do ogółu pracujących w przetwórstwie przemysłowym (działy PKD 2007: 10-33) i w sektorze usług (działy PKD 2007: 45-99) w 2013 r.	%	11,7* 11,7* 11,5*	2014 2013 2012	*Dane obejmują podmioty gospodarcze województwa śląskiego, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby zarządu jednostki.

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe (KM)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
Pracujący w gospodarce narodowej w tzw. sektorze usług wysokiej techniki (działy PKD 2007: 59 do 63; 72) w relacji do ogółu pracujących w przetwórstwie przemysłowym (działy PKD 2007: 10-33) i w sektorze usług (działy PKD 2007: 45- 99)	%	1,8* 1,6* 1,6*	2014 2013 2012	*Dane obejmują podmioty gospodarcze województwa śląskiego, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby zarządu jednostki.
	osoby	0	2012 r.	wartość bazowa
KM.9. Liczba przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe i usługowe procesowe jako % ogólnej liczby MSP	%		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	%	25,6%	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	%		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
Przedsiębiorstwa przemysłowe innowacyjne w zakresie innowacji produktowych i procesowych w % ogółu przedsiębiorstw w przemysle	%	19,6* 14,4** 13,6***	2013-2015	* wprowadzone innowacje ogółem ** wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone produkty ***wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone procesy
	%	19,9* 13,0** 14,3***	2012-2014	* wprowadzone innowacje ogółem ** wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone produkty ***wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone procesy
	%	15,4* 10,2** 10,9***	2011-2013	* wprowadzone innowacje ogółem ** wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone produkty ***wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone procesy
	%	19,1* 12,2** 15,0***	2010-2012	* wprowadzone innowacje ogółem ** wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone produkty ***wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone procesy
Przedsiębiorstwa z sektora usług innowacyjne w zakresie innowacji produktowych i procesowych w % ogółu przedsiębiorstw w sektorze usług	%	6,6* 2,8** 5,3***	2013-2015	*wprowadzone innowacje ogółem ** wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone produkty ***wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone procesy
	%	11,4* 6,2**	2012-2014	*wprowadzone innowacje ogółem

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe (KM)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
		9,8***		** wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone produkty ***wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone procesy
	%	10,8* 5,8** 6,8***	2011-2013	*wprowadzone innowacje ogółem ** wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone produkty ***wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone procesy
	%	8,9* 4,7** 6,8***	2010-2012	*wprowadzone innowacje ogółem ** wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone produkty ***wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone procesy
	%	20,32 %	2012 r.	wartość bazowa
KM.10. Wartość wsparcia działań innowacyjnych	mln zł		2021	planowane badanie ewaluacyjne
	mln zł	512	2020	wartość docelowa, wzrost
	mln zł		2018	planowane badanie ewaluacyjne
	mln zł	6.231	2015	Znaczny wzrost. Osiągnięto zakładaną wartość docelową wskaźnika
	mln zł	0	2012	wartość bazowa
KM.11. Liczba mieszkańców regionu objętych działaniami z zakresu kreatywności i innowacyjności	osoby		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	osoby	1024 tys.	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	osoby		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	osoby	0	2012 r.	wartość bazowa

Tabela. Monitoring wizji. Wskaźniki horyzontalne (WH)

Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji (WH)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika	Uwagi
	%		2021		planowane badanie ewaluacyjne
WH.1. Smart Index dla inteligentnych specjalizacji	%	średniorocznie 5% od pierwszego pomiaru	2020	wartość docelowa, wzrost	
	%		2018		planowane badanie ewaluacyjne

Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji (WH)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika	Uwagi
		0,96* 1,05**	2014		badanie pilotażowe
		0	2012	wartość bazowa	
		* Badanie pilotażowe zrealizowane przez Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne ICT w latach 2014-2015. ** Wartość smart indexu z uwzględnieniem relacji IPC-PKD.			
WH.1.1. Udział w przychodach inteligentnych specjalizacji	zł	49.286.320.307*	2014		Energetyka
		53.303.927.378*	2013		
	zł	4.317.279.649*	2014		ICT
		3.856.652.427*	2013		
	zł	11.037.214.976*	2014		Medycyna
		10.407.006.461*	2013		
WH.1.2. Średnia liczba zatrudnionych w organizacjach inteligentnych specjalizacji	szt.	134*	2014		Energetyka
		72*	2013		
	szt.	7*	2014		ICT
		7*	2013		
	szt.	16*	2014		Medycyna
		20*	2013		
WH.1.3. Liczba studentów i naukowców w grupie inteligentnych specjalizacji	osoby	3.537*	2014		Energetyka
		3.883**	2013		
	osoby	6.461*	2014		ICT
		7.126*	2013		
	osoby	14.918*	2014		Medycyna
		13.792*	2013		
WH.1.4. Liczba klastrów w inteligentnych specjalizacjach	szt.	4*	2014		Energetyka
		4*	2013		
	szt.	5*	2014		ICT
		5*	2013		
	szt.	3*	2014		Medycyna
		2*	2013		
WH.1.5. Liczba przedsięwzięć i projektów w inteligentnych specjalizacjach	szt.	62*	2014		Energetyka
		103*	2013		
	szt.	332*	2014		ICT
		334*	2013		
	szt.	59*	2014		Medycyna
		159*	2013		
WH.1.6. Wartość projektów i przedsięwzięć w inteligentnych specjalizacjach	zł	100.230.447*	2014		Energetyka
		63.951.600*	2013		
	zł	204.270.355*	2014		ICT
		117.135.159*	2013		
	zł	2.2905.246*	2014		Medycyna
		41.245.143*	2013		
WH.1.7. IPC-PKD (subindeks obliczony dodatkowo do RIS 2013-2020)	szt.	38*	2014		Energetyka
		27*	2013		
	szt.	2,284*	2014		ICT
		1,302*	2013		
	szt.	7,53*	2014		Medycyna
		3,109*	2013		
	* Badanie pilotażowe zrealizowane przez Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne ICT w latach 2014-2015.				

Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji (WH)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika	Uwagi
WH.2. Knowledge Index (KI)			2021	planowane badanie ewaluacyjne	
		8,29	2020	wartość docelowa, wzrost	
			2018	planowane badanie ewaluacyjne	
		6,63	2013	Wartość bazowa. 2 lokata w kraju*	
		7,71	2012	2 lokata w kraju*	
		8,19	2011	1 lokata w kraju*	
		8,40	2010	1 lokata w kraju*	
		8,33	2009	1 lokata w kraju*	
WH.2.1. Edukacja i zasoby ludzkie		8,75	2013	1 lokata w kraju*	
		8,75	2012	1 lokata w kraju*	
		8,75	2011	1 lokata w kraju*	
		8,75	2010	1 lokata w kraju*	
		8,75	2009	1 lokata w kraju*	
WH.2.2. System innowacji		7,92	2012	2 lokata w kraju*	
		8,54	2011	1 lokata w kraju*	
		8,96	2010	1 lokata w kraju*	
		8,75	2009	1 lokata w kraju*	
		6,46	2012	3 lokata w kraju*	
	WH.2.3. Technologie informatyczne	7,29	2011	3 lokata w kraju*	
		7,50	2010	3 lokata w kraju*	
		7,50	2009	3 lokata w kraju*	
* Wyniki badania pilotażowego zrealizowanego przez Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne - Technologie dla Energetyki.					
WH.3. Indeks kapitału społecznego	%		2021 r.	Planowane badanie ewaluacyjne	
	%		2018 r.	Planowane badanie ewaluacyjne	
	%	1,171	2012	Wartość bazowa. Wyniki badania pilotażowego*	
	%	1,150	2011	Jak wyżej*	
	%	1,220	2010	Jak wyżej*	
WH.3.1. Poziom zaufania, w tym	%	0,43	2015 r. (prognoza)	Wyniki badania pilotażowego**	
WH.3.1.1.					

Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji (WH)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika	Uwagi
Zaufanie w sieciach współpracy (klastry, konsorcja naukowo-badawcze, naukowo-biznesowe, itp.)	%	0,52	2013	Jak wyżej**	
	%	0,53	2012	Jak wyżej**	
	%	0,83	2011	Jak wyżej**	
	%	0,63	2010	Jak wyżej**	
	%	0,87	2009	Jak wyżej**	
	%	0,84	2008	Jak wyżej**	
WH.3.1.2. Zaufanie do administracji publicznej	%	60 % poziomu krajowego zaufania do administracji publicznej	2020	Wartość docelowa, wzrost	
	%	0,79	2015	Badanie pilotażowe **	
	%	0% w 2012 r. oraz 50 % poziomu krajowego zaufania do administracji publicznej w 2015 r.	2012	Wartość bazowa odniesiona do wskaźników krajowych	
	* Wyniki badania pilotażowego zrealizowanego przez Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Środowiska. ** Wyniki badania pilotażowego zrealizowanego przez Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Medycyny w latach 2014-2015.				
WH.4. Indeks innowacyjności (European Regional Innovation Scoreboard)	RIS 2020	3 miejsce w kraju	2020 r.	wartość docelowa, wzrost	
	RIS 2017	śląskie w grupie 6 regionów kraju, 4 miejsce w kraju (198 miejsce w Europie)	2017 r.	woj. śląskie w grupie Regional Moderate Innovators (-) (Regionalni Umiarkowani Innowatorzy minus)	
	RIS 2016	śląskie w grupie 5 regionów kraju	2016r.	podwyższenie pozycji, woj. śląskie w grupie Regional Moderate Innovators (Regionalni Umiarkowani Innowatorzy)	
	RIS 2014	śląskie w grupie 5 regionów kraju	2014r.	podwyższenie pozycji, woj. śląskie w grupie Regional Moderate Innovators (Regionalni Umiarkowani Innowatorzy)	

Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji (WH)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika	Uwagi
	RIS 2012	śląskie w grupie 5 regionów kraju	2012 r.	podwyższenie pozycji, woj. śląskie w grupie Regional Modest Innovators (Regionalni Słabi Innowatorzy):	
	RIS 2009	4 miejsce w kraju,	2009 r.	wartość bazowa, woj. śląskie w grupie Regional Moderate Innovators (Regionalni Umiarkowani Innowatorzy)	
WH.5. Indeks atrakcyjności inwestycyjnej	miejsce w rankingu		2021	Planowane badanie ewaluacyjne	
		1	2020	Wartość docelowa, wzrost	
			2018	Planowane badanie ewaluacyjne	
		1	2014	Utrzymanie pozycji lidera w kraju, badanie IBnGR**	
	śląskie/kraj	1	2013.	Wartość bazowa, utrzymanie pozycji lidera w kraju, badanie IBnGR**	
		1	2008-2012	Dane IBnGR**	
		2,568	2013	Wyniki badania pilotażowego*. Wartość bazowa	
		2,747	2012	Jak wyżej*	
		3,272	2011	Jak wyżej*	
		2,635	2010	Jak wyżej*	
		2,541	2009	Jak wyżej*	
		1,657	2008	Jak wyżej*	
		2,819	2007	Jak wyżej*	
		3,212	2006	Jak wyżej*	
		2.600	2005	Jak wyżej*	
WH.5.1. Indeks Ratingowy Regionu, w tym:	śląskie/kraj	1,42	2013	Wyniki badania pilotażowego*. Wartość bazowa	
		1,84	2012	Jak wyżej*	
		1,95	2011	Jak wyżej*	
		1,83	2010	Jak wyżej*	
		2,01	2009	Jak wyżej*	
		1,78	2008	Jak wyżej*	
		1,96	2007	Jak wyżej*	
		1,98	2006	Jak wyżej*	
WH.5.1.1. Usieciowienie	śląskie/kraj	1,77	2005	Jak wyżej*	
WH.5.1.2. Występowanie obszarów atrakcyjnych inwestycyjnie (OA)	śląskie/kraj	1,42	2013	Wyniki badania pilotażowego*. Wartość bazowa	
		5,56	2012	Jak wyżej*	
		8,48	2011	Jak wyżej*	
		4,43	2010	Jak wyżej*	
		3,29	2009	Jak wyżej*	
		1,26	2008	Jak wyżej*	
		2,47	2007	Jak wyżej*	
		5,68	2006	Jak wyżej*	

Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji (WH)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika	Uwagi
WH.5.1.3. Innowacyjność (IN)	śląskie/kraj	3,83	2005	Jak wyżej*	
		1,53	2013	Wyniki badania pilotażowego*. Wartość bazowa	
		1,69	2012	Jak wyżej*	
		1,21	2011	Jak wyżej*	
		2,84	2010	Jak wyżej*	
		2,40	2009	Jak wyżej*	
		1,68	2008	Jak wyżej*	
		4,47	2007	Jak wyżej*	
		3,86	2006	Jak wyżej*	
		3,84	2005	Jak wyżej*	
WH.5.1.4. Nakłady inwestycyjne (NA)	śląskie/kraj	3,18	2013	Wyniki badania pilotażowego*. Wartość bazowa	
		2,46	2012	Jak wyżej*	
		2,36	2011	Jak wyżej*	
		1,77	2010	Jak wyżej*	
		2,77	2009	Jak wyżej*	
		2,05	2008	Jak wyżej*	
		2,40	2007	Jak wyżej*	
		1,70	2006	Jak wyżej*	
		1,11	2005	Jak wyżej*	
WH.5.1.5. Demografia (DE)	śląskie/kraj	0,93	2013	Wyniki badania pilotażowego*. Wartość bazowa	
		0,93	2012	Jak wyżej*	
		0,93	2011	Jak wyżej*	
		0,93	2010	Jak wyżej*	
		0,93	2009	Jak wyżej*	
		0,92	2008	Jak wyżej*	
		0,93	2007	Jak wyżej*	
		0,93	2006	Jak wyżej*	
		0,94	2005	Jak wyżej*	
*Wyniki badania pilotażowego realizowanego w latach 2014-2015 przez Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Środowiska (Główny Instytut Górnictwa w Katowicach).					
** Dane Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową w Gdańsku.					
WH.6. Green Energy Index (GEI) Wskaźnik obliczony dodatkowo do RIS 2013-202			2020	Planowane badanie ewaluacyjne, wartość docelowa	
			2018	Planowane badanie ewaluacyjne	
		1,99	2013	Wartość bazowa, 14 miejsce w kraju*	
		5,06	2012	5 miejsce w kraju*	
		4,68	2011	4 miejsce w kraju*	
		4,47	2010	3 miejsce w kraju*	
		4,42	2009	6 miejsce w kraju*	
		3,42	2008	9 miejsce w kraju*	
		* Wyniki badania pilotażowego realizowanego w latach 2014-2015 przez Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne Technologie dla Energetyki (Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum w Katowicach).			

5.1.2. Podsumowanie: Rezultaty/ Efekty średniookresowe

Tabela. Monitoring realizacji Priorytetu I. Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu (P.1.)

Wskaźniki monitoringu priorytetów (PI)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
P.1.1. Udział wydatków publicznych na B+R w PKB (GOVERD/HERD)	%	min 1,5%	2020 r.	Wartość docelowa wskaźnika, wzrost
	%	0,32	2010 r.	Wartość bazowa wskaźnika
Nakłady wewnętrzne sektora rządowego na B+R w relacji do PKB (GOVERD/PKB)	%	0,17	2012	Dane GUS
	%	0,18	2010	Dane GUS
Nakłady sektora rządowego i szkolnictwa wyższego na działalność B+R w relacji do PKB (dane według ESA 2010)	%	0,29	2012	Dane GUS
	%	0,32	2011	Dane GUS
	%	0,32	2010	Dane GUS
	%	0,27	2009	Dane GUS
P.1.2. Udział wydatków przedsiębiorstw na B+R w PKB (BERD/PKB)	%	wzrost o dynamice większej niż przy wydatkach publicznych	2020r.	Wartość docelowa wskaźnika,
	%	0,27	2014r.	Spadek do wartości z 2013r.
	%	0,32	2013r.	wzrost do wartości bazowej
	%	0,34	2012r.	wzrost do wartości bazowej
	%	0,20	2011r.	wzrost do wartości bazowej
	%	0,14 0,13 (a)	2010r.	wartość bazowa (a)- wartość wskaźnika według GUS
P.1.3. Liczba udzielonych patentów dla podmiotów z województwa śląskiego	szt.	min. 2 miejsce w kraju	2020r.	Wartość docelowa. Wzrost liczby patentów, co najmniej utrzymanie pozycji

Wskaźniki monitoringu priorytetów (PI)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
	szt.	477	2016	Osiągnięto zakładaną wartość docelową wskaźnika. Wzrost liczby patentów, 2 miejsce w kraju
	szt.	299	2015	Spadek liczby patentów, 2 miejsce w kraju
	szt.	373	2014	Osiągnięto zakładaną wartość docelową wskaźnika. Wzrost liczby patentów, 2 miejsce w kraju
	szt.	296	2013	Wzrost liczby patentów, 3 miejsce w kraju
	szt.	213	2012	Spadek liczby patentów, 3 miejsce w kraju
	szt.	321	2011	Wzrost liczby patentów, 2 miejsce w kraju
	szt.	233	2010	Wartość bazowa- 2 miejsce w kraju
	szt.	274	2009	2 miejsce w kraju
P.1.4. Przedsiębiorstwa przemysłowe, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w ramach inicjatywy klastrowej, w % ogółu przedsiębiorstw	%	wzrost	2020r.	wartość docelowa: wzrost, miejsce 1-3 w kraju
	%	1,2	2013-2015.	5 miejsce w kraju
	%	0,8	2012-2014	5 miejsce w kraju
	%	0,9	2011-2013	3 miejsce w kraju
	%	1,6	2010-2012	1 miejsce w kraju
	%	0,8	2009-2011	b.d.
	%	0,9	2008-2010	wartość bazowa, 4 miejsce w kraju
P.1.5. Przedsiębiorstwa z sektora usług, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w ramach inicjatywy klastrowej, w % ogółu przedsiębiorstw	%	wzrost	2020	wartość docelowa wskaźnika: wzrost, miejsce 1-3 w kraju
	%	0,8	2013-2015	2 miejsce w kraju
	%	0,3	2012-2014	9 miejsce w kraju
	%	0,3	2011-2013	7 miejsce w kraju
	%	0,7	2010-2012	6 miejsce w kraju
	%	0,8	2009-2011	b.d.
	%	0,4	2008-2010	wartość bazowa, 7 miejsce w kraju

Tabela. Monitoring realizacji Priorytetu II. Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości (P.2.)

Wskaźniki monitoringu priorytetów (PII)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
P.2.1. Wydatki na technologie informacyjne i telekomunikacyjne jako % PKB	%	wzrost	2020r.	Wartość docelowa: wzrost do poziomu o 25% powyżej średniej krajowej
	%	4,5**	2010r.	Wartość bazowa, na poziomie krajowym
Wydatki na technologie informacyjne, jako % PKB	%	1,7*	2010r.	
	%	1,9*	2009r.	
Wydatki na technologie telekomunikacyjne, jako % PKB	%	2,8*	2010r.	
	%	3,2*	2009r.	
*- wartości krajowe, **- wartości dla woj. śląskiego				
P.2.2. Udział eksportu wyrobów wysokiej techniki w produkcji sprzedanej województwa śląskiego	%		2020	Wartość docelowa, utrzymanie 1 pozycji w kraju
	%	20,6	2009	wartość bazowa, 1 pozycja w kraju
Udział produkcji sprzedanej na eksport w przedsiębiorstwach przetwórstwa przemysłowego zaklasyfikowanych do sektora wysokiej techniki w produkcji sprzedanej na eksport ogółem w przetwórstwie przemysłowym w województwie śląskim	%	1,04*	2014	
	%	1,02*	2013	
* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.				
P.2.3. Napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ)	mld	10 mld USD w 2015* ¹ , 790 mln USD**	2020	wartość docelowa,
	mld	13,5* mld USA b.d.**	2015	spadek wartości krajowej
	mld	14,3 * mld USA b.d.**	2014	znaczny wzrost wartości krajowej
	mld	2,7* mld USD, -481,9** mln USD	2013	znaczny spadek wartości krajowych i regionalnych
	mld	6,1* mld USD, 481,9 mln USD**	2012	61% wartości docelowej**
	mld	20,7* mld USD, 1.635,3 mln USD**	2011	207 % wartości docelowej**

¹ Według danych monitorujących Strategii Rozwoju Kraju, www.stat.gov.pl, stan na lipiec 2013

Wskaźniki monitoringu priorytetów (PII)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
	mld	13,9* mld USD, 1.098,1 mln USD**	2010	139 % wartości docelowej**
	mln	568 mln euro (2.264 mln zł, 7,8 % wartości krajowych)	szacunek dla 2010 roku ² ;	wartość bazowa,
		1.029 mln euro (3.975 mln zł)	szacunek dla lat 2007-2010*	
*- wartości krajowe				
**- wartości dla woj. śląskiego				

² Szacunek PKB per capita i bezpośrednich inwestycji zagranicznych w województwach oraz wskaźniki wyprzedzające koniunkturę. Ekspertyza wykonana na zlecenie MRR, Biuro Inwestycji i Cykli Zagranicznych, Warszawa, maj 2011.

5.2. Oddziaływanie. Efekty długoterminowe.

5.2.1. Monitoring wizji. Kamienie milowe

Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Kamień milowy (KM. 1). REGIONALNY SYSTEM INFORMACJI O DZIAŁALNOŚCIACH INNOWACYJNYCH REGIONU

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe (KM)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
KM.1. Regionalny system informacji o działalnościach innowacyjnych regionu	szt.		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	1	2020 r.	wartość docelowa
	szt.		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	0	2012 r.	wartość bazowa

Cechy wskaźnika	Wskaźnik budowy regionalnego węzła/wspólnoty wiedzy.
Definicja wskaźnika	Budowa regionalnego sieciowego systemu przepływu i koncentracji wiedzy. Wartość bazowa wskaźnika została ustalona na podstawie wyników Ewaluacji bieżącej RIS WSL 2003-2013 przeprowadzonej w latach 2010-2011 oraz Ewaluacji Ex-post RIS WSL 2003-2013 zrealizowanej w 2012 roku.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	wysoki
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji
Źródła danych	Innobservator Silesia, badania ewaluacyjne
Moment pomiaru	Ewaluacja: 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	0
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	1
Sposób pomiaru	badania bezpośrednie prowadzone za pomocą sondażu diagnostycznego, analizy i raporty.

Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Kamień milowy (KM.2). LICZBA WORLD CLASS CLUSTERS

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe (KM)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
KM.2. Liczba world class clusters	szt.		2021	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	2	2020	wartość docelowa, wzrost
	szt.		2018	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	3*	2016	Osiągnięto zakładaną wartość docelową wskaźnika
	szt.	1*	2015	wzrost
	szt.	0	2012	wartość bazowa
	*Krajowy Klaster Kluczowy			

Cechy wskaźnika	– Warunki brzegowe – Aktorzy i uczestnicy klastra – Organizacja klastra - Wskaźnik udziału MŚP w łańcuchach gospodarki globalnej. Identyfikacja regionalnych klastrów kluczowych wyznaczających jednocześnie ich inteligentne specjalizacje.
Definicja wskaźnika	Punktem odniesienia dla doprecyzowania kryteriów selekcji klastrów kluczowych może być charakterystyka klastrów o znaczeniu światowym (world-class clusters) pogrupowana w ramach trzech obszarów: 1. Warunki ramowe: - jakość sektora B+R właściwego dla klastra, - jakość edukacji, - dynamika tworzenia nowych innowacyjnych firm, - atrakcyjność regionu i przyciąganie talentów i inwestycji zagranicznych, - regulacje stymulujące innowacyjność i zamówienia publiczne, 2. Aktorzy Klastra: - masa krytyczna liderów rynkowych i technologicznych, - międzynarodowe uznanie dla klastra i jego aktorów, - aktywne zaangażowanie głównych aktorów przemysłowych, akademickich i publicznych, - zaangażowanie konkurentów, - powiązania i współpraca międzynarodowa, 3. Organizacja klastrowa: - strategia klastra i jej implementacja, - profesjonalne zarządzanie klastrem. Krajowy Klaster Kluczowy - to klaster o istotnym znaczeniu dla gospodarki kraju i wysokiej konkurencyjności międzynarodowej; krajowe klastry kluczowe są identyfikowane na poziomie krajowym, m.in. w oparciu o kryteria dotyczące: masy krytycznej, potencjału rozwojowego i innowacyjnego, dotychczasowej i planowanej współpracy oraz doświadczenia i potencjału koordynatora.

	Nagrodą w Konkursie jest status Krajowego Klastra Kluczowego, nadawany przez Ministra Rozwoju (w 2015 r. przez Ministra Gospodarki), który obowiązuje od dnia zatwierdzenia listy Krajowych Kłastrów Kluczowych do końca okresu 36 miesięcy, liczonego od następnego miesiąca po zatwierdzeniu listy KKK. Konkurs jest organizowany w trakcie całej perspektywy finansowej 2014-2020 w ramach kolejnych rund.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	Wysoki
Dostępność danych	Wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenia do regionalnego systemu innowacji w ramach rocznych raportów o stanie kłastrów w regionie.
Źródła danych	Innobservator Silesia, badania ewaluacyjne prowadzone przez instytucje krajowe i regionalne.
Moment pomiaru	Ewaluacja: 2018, 2021 r.
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	0
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	Wzrost, docelowo 2
Sposób pomiaru	Badania bezpośrednie prowadzone przez instytucje krajowe i regionalne

W 2015 r. zakończyła się I runda Konkursu o status Krajowego Klastra Kluczowego organizowanego przez Ministerstwo Gospodarki. Polski Klastr Aluminium uzyskał status Krajowego Klastra Kluczowego. **24 września 2015 Minister Gospodarki podpisał rozporządzenie, potwierdzające iż Polski Klastr Aluminium z siedzibą w Dąbrowie Górniczej jest klastrem o istotnym znaczeniu dla gospodarki kraju i wysokiej konkurencyjności międzynarodowej.** Tym samym otwiera się dla członków Polskiego Klastra Aluminium szansa na pozyskiwanie większych unijnych środków na rozwój przedsiębiorstw i ich internacjonalizację.

Konkurs organizowany był przez Ministerstwo Gospodarki (we współpracy z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwem Infrastruktury i Rozwoju, Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości, Narodowym Centrum Badań i Rozwoju). Miał on na celu wyłonienie kłastrów o największym potencjale konkurencyjnym i znaczeniu dla polskiej gospodarki, konkurencyjnych w skali międzynarodowej, posiadających strategię rozwoju oraz plan działań nie tylko krótko-, ale i długoterminowych.

Do konkursu o ten status stanęło ponad 20 kłastrów z całej Polski.

Dzięki uzyskanemu tytułowi, koordynator jest uprawniony do aplikowania o wsparcie publiczne w ramach dedykowanych instrumentów Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020. Sam tytuł jest uznawany za znak jakości, zwiększający prestiż podmiotów działających w klastrze. Status KKK uprawnia współpracujące w jego ramach podmioty do ubiegania się o wsparcie publiczne w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny

Rozwój. Projekty rozwojowe klastrów będą korzystały z preferencji w aplikowaniu do różnych programów dofinansowania.

Lista klastrów, które pozytywnie przeszły wszystkie etapy konkursu oraz otrzymały status Krajowego Klastra Kluczowego:

I runda (2015 rok):

- Klaster Dolina Lotnicza, reprezentowany przez Stowarzyszenie Grupy Przedsiębiorców Przemysłu Lotniczego „Dolina Lotnicza”,
- Klaster Interizon, reprezentowany przez Fundację Interizon,
- Klaster Obróbki Metali, reprezentowany przez Centrum Promocji Innowacji i Rozwoju,
- Mazowiecki Klaster ICT, reprezentowany przez Stowarzyszenie Rozwoju Społeczno-Gospodarczego „Wiedza”,
- **Polski Klaster Aluminium, reprezentowany przez City Consulting Institute Sp. z o.o.,**
- Wschodni Klaster Budowlany, reprezentowany przez Polskie Stowarzyszenie Doradcze i Konsultingowe,
- Zachodniopomorski Klaster Chemiczny „Zielona Chemia”, reprezentowany przez Stowarzyszenie Zachodniopomorski Klaster Chemiczny „Zielona Chemia”.

II runda (2016r.):

- Klaster Lifescience Kraków, reprezentowany przez Fundację Klaster LifeScience Kraków,
- **MedSilesie - Śląska Sieć Wyrobów Medycznych, reprezentowany przez Górnośląską Agencję Przedsiębiorczości i Rozwoju Sp. z o.o.,**
- NUTRIBIOMED Klaster, reprezentowany przez Wrocławski Park Technologiczny S. A.,
- **Śląski Klaster Lotniczy, reprezentowany przez Federację Firm Lotniczych Bielsko,**
- Wschodni Klaster ICT, reprezentowany przez Wschodnią Agencję Rozwoju Sp. z o.o.
- Klaster Gospodarki Odpadowej i Recyklingu, reprezentowany przez Centrum Kooperacji Recyklingu - not for profit system Sp. z o.o.,
- Klaster Zrównoważona Infrastruktura, reprezentowany przez Instytut Doradztwa Sp. z o.o.,
- Klaster Logistyczno-Transportowy Północ-Południe, reprezentowany przez Zarząd Nadbałtyckich Inicjatyw Klastrowych Sp. z o.o.,
- Bydgoski Klaster Przemysłowy, reprezentowany przez Bydgoski Klaster Przemysłowy.

Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Kamień milowy (KM.3). LICZBA OBIEKTÓW WSPÓLNEJ INFRASTRUKTURY BADAWCZO-ROZWOJOWEJ W REGIONIE

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe (KM)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
KM.3. Liczba obiektów wspólnej infrastruktury badawczo- rozwojowej w regionie	szt.		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	4	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	szt.		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	0	2012 r.	wartość bazowa

Cechy wskaźnika	Wskaźnik kluczowej infrastruktury badawczej w regionie.
Definicja wskaźnika	Obejmuje wspólne inwestycje oraz wspólne zarządzanie infrastrukturą materialną prowadzenia badań podstawowych przez co najmniej dwie instytucje publiczne lub w ramach partnerstwa publicznego.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	Wysoki
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenia do regionalnego systemu innowacji w ramach badań prowadzonych przez Innoobservator Silesia i regionalne instytucje
Źródła danych	Innoobservator Silesia, badania ewaluacyjne prowadzone przez instytucje krajowe i regionalne
Moment pomiaru	Ewaluacja 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	0
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost, wartość docelowa 4
Sposób pomiaru	badania bezpośrednie w oparciu o audyt technologiczno-innowacyjny, analizy i oceny potencjału regionu (raporty coroczne)

Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Kamień milowy (KM.4)
LICZBA KLUCZOWYCH CENTRÓW KOMPETENCJI W PRIORYTETOWYCH
OBSZARACH PROGRAMU ROZWOJU TECHNOLOGII WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
NA LATA 2010-2020

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
KM.4. Liczba kluczowych centrów kompetencji w priorytetowych obszarach Programu Rozwoju Technologii województwa śląskiego na lata 2010-2020	szt.		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	8	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	szt.		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	43 NBCK 120 FOCK	2014 r.	zidentyfikowany potencjał do tworzenia centrów kompetencji*
	szt.	0	2012 r.	wartość bazowa

*- Zgodnie z Modelem Wdrożeniowym Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013 – 2020, Zarząd Województwa Śląskiego, Katowice 2014 r.

Cechy wskaźnika	Liczba centrów kompetencji (wartość na koniec roku) - wskaźnik stopnia niwelacji luki między zdolnością do wykreowania pomysłów a ich wdrożeniem i komercjalizacją w ośmiu obszarach specjalizacji technologicznej regionu.
Definicja wskaźnika	<i>Centrum kompetencji</i> - jednostka organizacyjna lub sieć jednostek (uczelnie, jednostki naukowe, itp.), składające się z naukowców, analityków, ekspertów dziedzinowych, którzy stając się kluczowym łącznikiem pomiędzy nauką, biznesem i władzami samorządowymi, będą odpowiedzialni za inicjowanie i realizowanie projektów innowacyjnych o wysokim potencjale konkurencyjnym oraz dostarczanie wiedzy w tych procesach. W niniejszym dokumencie wyróżniono naukowo-badawcze centra kompetencji (NBCK) oraz funkcjonalno-operacyjne centra kompetencji (FOCK). <i>Naukowo-badawcze centra kompetencji NBCK</i> są jednostkami organizacyjnymi lub sieciami jednostek (uczelnie, jednostki naukowe, itp.). Składają się z naukowców, analityków, ekspertów dziedzinowych, którzy pełniąc rolę kluczowego łącznika pomiędzy nauką, biznesem i władzami samorządowymi, których działalność jest skoncentrowana na rozwój specjalizacji regionalnej. Jako NBCK rozumiemy także dotychczasowe centra doskonałości zidentyfikowane w województwie. <i>Funkcjonalno-operacyjne centra kompetencji FOCK</i> są jednostkami wspierającymi rozwój innowacyjności w regionie, które w ramach rozwoju ekosystemu innowacji będą świadczyć szczególne usługi, których nie rozwijają przedsiębiorstwa czy jednostki naukowe ze względu na ich unikatowe kompetencje. FOCK są jednostkami organizacyjnymi lub sieciami jednostek (takimi, jak między innymi parki naukowe, technologiczne, centra transferu), które skupiają specjalistów dziedzinowych, odpowiedzialnych za wdrożenia i koordynujących innowacyjne projekty, realizowane na rzecz rozwoju inteligentnych rynków. Charakteryzują się one unikatowymi kompetencjami, które pozwalają realizować działania w obszarach transferu technologii i komercjalizacji, internacjonalizacji, badań i rozwoju,

	finansowania innowacji, usług proinnowacyjnych, komunikacji i promocji innowacji w regionie. <i>Kluczowe centra kompetencji</i> - będą tworzone w ramach 8 priorytetowych obszarów "Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020": technologie medyczne i ochrony zdrowia; technologie dla energetyki i górnictwa; technologie dla ochrony środowiska; technologie informacyjne i komunikacyjne; produkcja i przetwarzanie materiałów; transport i infrastruktura transportowa; przemysł maszynowy, samochodowy, lotniczy i górniczy; nanotechnologie i nanomateriały.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	wysoki
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenia do regionalnego systemu innowacji w ramach badań prowadzonych przez Innoobservator Silesia i regionalne instytucje
Źródła danych	Innoobservator Silesia, badania ewaluacyjne prowadzone przez instytucje krajowe i regionalne
Moment pomiaru	Ewaluacja 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	nie wyznaczane
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost, wartość docelowa - 8
Sposób pomiaru	badania bezpośrednie w oparciu o audyt technologiczno-innowacyjny uwzględniający kryteria oceny centrów kompetencji

Wzrasta znaczenie, ale i siła jednostek badawczych działających w regionie, które są skoncentrowane wokół regionalnych specjalizacji. W ramach prac nad Modelem Wdrożeniowym Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013 – 2020 dokonano wstępnej analizy potencjału naukowo-badawczych centrów kompetencji NBCK w odniesieniu do regionalnych specjalizacji. Przyjęto założenie, że NBCK są skoncentrowane wokół uczelni i jednostek naukowych województwa śląskiego, co przedstawia poniższa tabela. Badania wtórne identyfikacji centrów wykonano na podstawie danych: bazy polskich centrów doskonałości, mapy centrów doskonałości województwa śląskiego, bazy instytutów badawczych, baz uczelni wyższych, spotkań realizowanych w ramach specjalizacji regionalnych. Przyporządkowanie specjalizacji regionalnych wynika z zakresów tematycznych realizowanych przez poszczególne centra.

Tabela. Naukowo-badawcze centra kompetencji NBCK w województwie śląskim.

Naukowo-badawcze centra kompetencji NBCK	Związek z regionalną specjalizacją
Politechnika Śląska	
1. Centrum Doskonałości Fizyki i Technologii Interfejsów Półprzewodników i Sensorów	ICT
2. Centrum Energetyczne Efektywnych Technik i Systemów w Inżynierii Środowiska Wewnętrznego	energetyka
3. Centrum Doskonałości Systemy i Procesy Energetyczne, ich Optymalizacja i Wpływ na Środowisko	energetyka
4. Centrum Badań Biotechnologii Środowiskowej	medycyna

Naukowo-badawcze centra kompetencji NBCK		Związek z regionalną specjalizacją
5.	Centrum Doskonałości Metod Datowania Bezwzględne	ICT
6.	Centrum naukowe i edukacyjne ochrony i odnowy środowiska miejskiego w regionach przemysłowych	
7.	Europejskie Centrum Doskonałości	
8.	Centrum Doskonałości AI-METH Zastosowanie metod Sztucznej Inteligencji	ICT
9.	Centrum Aplikacji i Rozwoju Sieci Internetowych	ICT
10.	Centrum inteligentnych technik podejmowania decyzji i kontroli	ICT
11.	Ekologiczne technologie spawania laserowego jako szansa rozwoju konkurencyjności polskiego przemysłu w Unii Europejskiej	
12.	Narzędzia optymalnego zagospodarowania miejskich terenów poprzemysłowych	
13.	Śląska Bio-Farma. Centrum Biotechnologii, Bioinżynierii i Bioinformatyki	medycyna, ICT
14.	Centrum Biotechnologii	medycyna
15.	Centrum Inżynierii Biomedycznej	medycyna
16.	Centrum Zaawansowanych Technologii i Bezpieczeństwa	
17.	Centrum Energetyki Prosumenckiej	energetyka
Politechnika Częstochowska		
18	Centrum Doskonałości w zakresie Komputerowego Modelowania i Projektowania Technologii Przyjaznych Środowisku	ICT
Uniwersytet Śląski		
19	Centrum Badań i Edukacji dla Restrukturyzacji Regionu	
Śląski Uniwersytet Medyczny		
20	Górnośląskie Centrum Medyczne	medycyna
21	Centrum Medycyny Doświadczalnej	medycyna
22	Centrum Onkologii Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach	medycyna
Uniwersytet Ekonomiczny		
23	Centrum Edukacji i Informacji o Rynku	
Główny Instytut Górnictwa		
24	Centrum Czystych Technologii Węglowych	
25. Polska Akademia Nauk PAN Gliwice		
26. Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych		
27.	Branżowy Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn Elektrycznych KOMEL	energetyka
Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla		
28	Centrum Doskonałości Termochemiczna Konwersja Paliw Stałych, Piroliza, Zgazowanie, Spalanie Biomasy i Odpadów	energetyka

Naukowo-badawcze centra kompetencji NBCK		Związek z regionalną specjalizacją
29	Centrum Czystych Technologii Węglowych	energetyka
Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych		
30	Centrum Rewitalizacji Terenów Zdegradowanych	
Instytut Spawalnictwa		
31	Instytut Spawalnictwa - Polskie Spawalnicze Centrum Doskonałości	
Instytut Techniki Górniczej KOMAG		
32	Centrum doskonałości w zakresie nowoczesnych systemów mechanizacyjnych na poziomie europejskim	
Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM		
33	Centrum Doskonałości dla Rozwoju Technologii Kardiostymulacji (STIMKARD)	medycyna
34	Centrum kompetencji dla rozwoju technologii kardiostymulacji nieinwazyjnej	medycyna
Instytut Materiałów Ogniotrwałych		
35	Centrum kompetencji w zakresie ceramiki do zastosowań wysokotemperaturowych i ochrony środowiska	
36. Centrum Onkologii		medycyna
37. Centrum Leczenia Oparzeń		medycyna
38. Śląskie Centrum Chorób Serca		medycyna
39. Fundacja Kardiochirurgii im. prof. Zbigniewa Religi		medycyna
40. Sieć Centrów Doskonałości BioMedTech-Silesia		medycyna
41. Centrum Doskonałości Badań i Nauczania Biologii Molekularnej Macierzy i Nanotechnologii		medycyna
42. Centrum Doskonałości Nowych Technologii na Rzecz Leczenia Chorób Serca		medycyna
43. Centrum Doskonałości Działu Badawczego Centrum Onkologii w Gliwicach		medycyna

Źródło: Model Wdrożeniowy Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013 – 2020, Zarząd Województwa Śląskiego, Katowice 2014 r.

Inne uczelnie i instytuty badawcze nie wykazane w tabeli, a działające na terenie województwa śląskiego mogą uczestniczyć w procesach rozwoju specjalizacji regionalnych i rozwijając swoje kompetencje dążyć do określonego statusu NBCK.

Analizując potencjał regionu pod kątem istniejących i przyszłych centrów kompetencji niewątpliwie mocną stroną województwa śląskiego są instytucje około biznesowe, tj. parki technologiczne, przemysłowe, centra transferu technologii, centra innowacji, klastry, agencje rozwoju regionalnego i lokalnego, izby gospodarcze, izby przemysłowe, izby handlowe, cechy rzemieślnicze oraz ośrodki wspierania przedsiębiorczości, doradcze i informacji gospodarczej, a także stowarzyszenia gospodarcze. Organizacje te najczęściej oferują:

- usługi doradcze i konsultingowe (w tym również w zakresie absorpcji nowoczesnych technik i technologii, wprowadzania systemów zarządzania jakością, pozyskiwania certyfikatów, a także pozyskiwania krajowych i unijnych środków finansowych na rozwój firmy),
- szeroki zakres usług szkoleniowych,
- podstawowe i specjalistyczne usługi informacyjne,
- usługi finansowe, takie jak: udzielanie pożyczek, poręczeń, gwarancji kredytowych,
- pomoc w nawiązywaniu kontaktów gospodarczych, m.in. poprzez organizowanie misji gospodarczych i handlowych, spotkań biznesowych itp.

Zgodnie z analizami prowadzonymi podczas tworzenia „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego 2013-2020” do najważniejszych instytucji o zasięgu regionalnym należą: Regionalna Izba Gospodarcza, Izba Rzemieślnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Katowicach, Śląska Izba Rolnicza, Górnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego (GARR), Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o. (GAPR). Ponadto w regionie prowadzą działalność fundusze pożyczkowe, poręczeniowe i venture capital. Należy do nich Śląski Regionalny Fundusz Poręczeniowy, a także fundusze pożyczkowe działające przy GARR i GAPR sp. z o.o. W województwie funkcjonują również centra transferu (np. Centrum Innowacji i Transferu Technologii Politechniki Śląskiej, Regionalne Centrum Innowacji i Transferu Technologii działające w GAPR sp. z o.o.), inkubatory przedsiębiorczości oraz parki przemysłowe i technologiczne (np. Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum, Park Naukowo-Technologiczny Technopark Gliwice czy Śląskie Centrum Naukowo-Technologiczne Przemysłu Lotniczego sp. z o.o.).

W województwie śląskim działa ponad sto organizacji, które służą rozwojowi innowacji, jednak dublowanie się działań i rozproszenie ich aktywności nie pozwala jednoznacznie określić ich unikatowych kompetencji. Nowa perspektywa ekosystemu innowacji i wybranych specjalizacji daje możliwości tworzenia i doskonalenia unikatowych kompetencji w obszarze procesów i komponentów ekosystemu innowacji.

Tabela. Potencjał dla tworzenia FOCK centrów kompetencji wśród aktorów regionu.

Inkubatory Przedsiębiorczości	
1	Częstochowski Inkubator Przedsiębiorczości
2	Inkubator Przedsiębiorczości w Tarnowskich Górach
3	Rudzki Inkubator Przedsiębiorczości w Rudzie Śląskiej
4	Będziński Inkubator Przedsiębiorczości
5	Inkubator Przedsiębiorczości w Gliwicach
6	Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości
7	Inkubator Przedsiębiorczości w Knurowie
8	Górnictwo Inkubator Przedsiębiorczości
9	Centrum Przedsiębiorczości
10	Inkubator Przedsiębiorczości „Strażacka” Sp. z o.o.
11	Bielskie Centrum Przedsiębiorczości w Bielsku Białej
12	Inkubator Przedsiębiorczości w Jastrzębiu Zdroju
13	Centrum Kształcenia kadr lotnictwa cywilnego
Parki technologiczne i przemysłowe	
14	Częstochowski Park Przemysłowy

15	Park Przemysłowo Technologiczny EkoPark w Piekarach Śląskich Sp. z o.o.
16	Bytomski Park Przemysłowy
17	Park Przemysłowo-Technologiczny Zagłębie
18	Śląski Park Przemysłowo-Technologiczny
19	Park Przemysłowy STARA HUTA
20	Park Naukowo-Technologiczny TECHNOPARK GLIWICE
21	Górnośląski Park Przemysłowy
22	Park Biznesowo-Przemysłowy SYNERGY PARK
23	Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum (filia w Chelmie Śląskim)
24	Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum
25	Jaworznicki Park Przemysłowy
26	Żorski Park Przemysłowy ZPP
27	Bielski Park Technologiczny Lotnictwa, Przedsiębiorczości i Innowacji
28	Park Przemysłowy i Usługowy w Bielsku-Białej
29	Goleszowski Park Przemysłowy
30	Śląski Park Naukowo-Technologiczny Przemysłu Lotniczego sp. z o.o.

Centra transferu technologii

30	Centrum Transferu Technologii Politechniki Częstochowskiej
31	Ośrodek Innowacji NOT w Częstochowie
32	Biuro Współpracy z Gospodarką Uniwersytetu Śląskiego
33	Regionalne Centrum Innowacji i Transferu Technologii w GAPR sp. z o.o.
34	Ośrodek Innowacji NOT w Katowicach
35	Centrum Innowacji
36	Centrum Innowacji i Transferu Technologii (CITT), Politechnika Śląska
37	Ośrodek Innowacji NOT w Gliwicach
38	Centrum Innowacji i Transferu Technologii IMN
39	Ośrodek Innowacji NOT w Bielsku Białej
40	Centrum Innowacji i Transferu Technologii ATH w Bielsku-Białej

Inkubatory technologiczne

41	Górnośląski Inkubator Technologiczny
42	Rybnicki Inkubator Technologiczny
43	Beskidzki Inkubator Technologiczny

Akademickie inkubatory przedsiębiorczości

44	Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości Uniwersytecie Śląskim w Katowicach
45	Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy Śląskiej Wyższej Szkole Zarządzania w Katowicach
46	Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach
47	Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości w Gliwicach
48	Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy Górnośląskiej Wyższej Szkole Przedsiębiorczości im. Karola Goduli w Chorzowie
49	Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy Rybnickim Ośrodku Naukowo-Dydaktycznym Akademii Ekonomicznej
50	Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy Wyższej Szkole Lingwistycznej
51	Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy Rybnickim Inkubatorze Technologicznym
52	Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej
53	Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości w Częstochowie
54	Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy Centrum Innowacji i Transferu Technologii Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej

Centra Zaawansowanych Technologii

55	Centrum Zaawansowanych Technologii Energia – Środowisko – Zdrowie
56	Polskie Centrum Zaawansowanych Technologii dla Ochrony i Promocji Zdrowia
57	Śląskie Centrum Zaawansowanych Technologii

Agencje, ośrodki szkoleniowo-doradcze

58	Ośrodek Rozwoju Regionalnego
59	Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Częstochowie
60	AT GROUP S.A. (do 30 listopada 2010 r. firma działała pod nazwą Agencja Rozwoju Lokalnego AGROTUR S.A.)
61	Rudzka Agencja Rozwoju „Inwestor” Sp. z o.o. Centrum Doradztwa Gospodarczego
62	Centrum Przedsiębiorczości Sp. z o.o. w Chorzowie
63	Centrum Kształcenia Zawodowego Regionalna Agencja Promocji Zatrudnienia Sp. z o.o.
64	Agencja Rozwoju Lokalnego S.A. w Sosnowcu
65	Centrum Szkoleniowo-Informacyjne. Główny Instytut Górnictwa
66	Regionalne Centrum Biznesu
67	Ośrodek Kształcenia Samorządu Terytorialnego im. Waleriana Pańki FRDL
68	Górnośląska Agencja Promocji Przedsiębiorczości S.A. (Rybnik)
69	Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o.
70	Agencja Rozwoju Lokalnego S.A. w Jaworznie
71	Fundacja na Rzecz Rozwoju Miasta Knurowa. Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości
72	Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości S.A.

73	Śląskie Towarzystwo Gospodarcze Pro Europa
74	Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości. Fundacja „Jastrzębski Inkubator Przedsiębiorczości”
75	Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Bielsku-Białej
76	Centrum Przedsiębiorczości S.A. w Woli
77	Zamek Cieszyn. Ośrodek Badań i Dokumentacji nad Kulturą Materialną i Wzornictwem

Fundusze poręczeń kredytowych

78	Śląski Regionalny Fundusz Poręczeniowy
79	Agencja Rozwoju Lokalnego S.A. w Sosnowcu
80	Centrum Przedsiębiorczości Sp. z o.o. w Chorzowie
81	Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o. o.
82	Bielski Fundusz Poręczeń Kredytowych Spółka z o.o.

Izby i stowarzyszenia

83	Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach
84	Regionalna Izba Przemysłowo-Handlowa w Gliwicach
85	Regionalna Izba Przemysłowo-Handlowa w Częstochowie
86	Izba Przemysłowo-Handlowa w Tarnowskich Górach
87	Śląska Izba Budownictwa
88	Śląska Izba Rolnicza
89	Instytut Rozwoju Przedsiębiorczości Kobiet
90	Izba Rzemieślnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości
91	Polska Izba Ekologii
92	Zrzeszenie Prywatnego Handlu i Usług (Doradztwo prawno – podatkowe)
93	Górnicza Izba Przemysłowo-Handlowa
94	Hutnicza Izba Przemysłowo-Handlowa
95	Górnośląskie Towarzystwo Gospodarcze
96	Polska Izba Przemysłowo-Handlowa Budownictwa O/Śląsk
97	Izba Gospodarcza Metali Nieżelaznych i Recyklingu
98	Stowarzyszenie Aktywnych Przedsiębiorców Śląskich
99	Stowarzyszenie Przedsiębiorców w Mysłowicach
100	Izba Gospodarcza Eksporterów i Importerów
101	Mysłowickie Stowarzyszenie Przedsiębiorców
102	Zagłębiowska Izba Gospodarcza
103	Okręgowa Izba Przemysłowo-Handlowa w Tychach
104	Żorska Izba Gospodarcza

105	Cech Rzemiosł oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości
106	Izba Przemysłowo Handlowa Rybnickiego Okręgu Przemysłowego
107	Cech Rzemieślników i Innych Przedsiębiorców w Wodzisławiu Śląskim
108	Regionalna Izba Handlu i Przemysłu w Bielsku Białej

Regionalne i lokalne fundusze pożyczkowe	
109	Regionalny Fundusz Pożyczkowy. Fundusz Górnośląski S.A.
110	Fundusz Pożyczkowy. Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o.
111	Fundusz Pożyczkowy. Rudzka Agencja Rozwoju „Inwestor” Sp. z o.o.
112	Fundusz Rozwoju Przedsiębiorczości przy Śląskiej Fundacji Wspierania Przedsiębiorczości
113	Lokalny Fundusz Pożyczkowy przy Agencji Rozwoju Lokalnego S.A. w Sosnowcu
114	Bielskie Centrum Przedsiębiorczości

Platformy technologiczne	
115	Polska Platforma Technologiczna Transportu Szynowego
116	Polska Platforma Technologiczna Środowiska
117	Polska Platforma Technologiczna Stali

Źródło: Model Wdrożeniowy Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013 – 2020, Zarząd Województwa Śląskiego, Katowice 2014 r.

Identyfikacja i ocena centrów kompetencji

Identyfikacji i oceny centrów kompetencji można dokonać w oparciu o 7 kluczowych wyznaczników: zdolności (umiejętności), tożsamości, wiarygodności, trwałości i zaangażowania, akredytacji, konkurencyjności, relacji z otoczeniem.

Przede wszystkim, centra kompetencji muszą jednoznacznie wykazać, że posiadają zdolność zachowania i spełnienia ważnej roli przywódczej wśród społeczności. Centra muszą być w stanie wykazać możliwości budowania powiązań i skutecznych strategii komunikacji w celu rozpowszechniania doradztwa, wsparcia i wykorzystania unikalnych zasobów. Komunikacja, jednak nie może być jednokierunkowa. Centra kompetencji muszą słuchać i reagować na zmieniające się potrzeby swoich użytkowników i odzwierciedlać bieżące międzynarodowe osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju. Muszą również być w stanie udowodnić, że mają zdolność do wpływania na politykę i rozwoju na poziomie krajowym i regionalnym. Wymierne korzyści, które mogą wynikać z następujących rad i wskazówek oferowane przez centra kompetencyjne muszą być wyraźnie oznakowane i promowane na zewnątrz.

Usługi oferowane przez centra kompetencyjne powinny być regularnie oceniane przez określone jednostki – np. Śląską Radę Innowacji.

Pomaga to nie tylko na budowanie zaufania, ale wprowadza element konkurencji, który wymusza na centrach ciągłe dążenie do poprawy ich wiedzy, wskazówek i usług. Oprócz regularnej interakcji z wieloma grupami i sektorami, centra kompetencji powinny również rozpocząć bardziej efektywną pracę z innymi ośrodkami w celu przewyższenia rozdrobnienia i powielania wysiłków.

Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Kamień milowy (KM.5). LICZBA LIVING-LABÓW DOTYCZĄCYCH INTELIGENTNYCH RYNKÓW

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe (KM)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
KM.5. Liczba living-labów dotyczących inteligentnych rynków	szt.		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	16	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	szt.		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	0	2012 r.	wartość bazowa

Cechy wskaźnika	Kreowanie inteligentnych rynków.
Definicja wskaźnika	Living-lab – laboratorium, którego głównym zadaniem jest udostępnianie miejsca i środków do badań organizowanych przez przedsiębiorstwa (w modelu b2b) lub przedsiębiorstwa z udziałem użytkowników (w modelu b2c).
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	wysoki
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenia do regionalnego systemu innowacji w ramach badań prowadzonych przez Innoobserver Silesia i regionalne instytucje
Źródła danych	Innoobserver Silesia, badania ewaluacyjne prowadzone przez instytucje krajowe i regionalne
Moment pomiaru	Ewaluacja 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	0
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost, wartość docelowa 16
Sposób pomiaru	badania bezpośrednie w oparciu o audyt technologiczno-innowacyjny

**Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Kamień milowy (KM. 6). LICZBA PROJEKTÓW
FINANSOWANYCH PRZEZ PROGRAMY RAMOWE UE, KTÓRYCH LIDERAMI SĄ
PODMIOTY Z REGIONU**

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe (KM)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
KM.6. Liczba projektów finansowanych przez programy ramowe UE, których liderami są podmioty z regionu	szt.		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	32	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	szt.		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	b.d.	V 2017	po 358 konkursach Horyzont 2020
	szt.	b.d.	II 2017	po 323 konkursach Horyzont 2020
	szt.	4	III-IV 2016	po 200 konkursach Horyzont 2020
	szt.	4	XI 2015	po 158 konkursach Horyzont 2020
	szt.	2	VIII 2015	po 112 konkursach Horyzont 2020
	szt.	0	III 2015	po 79 konkursach Horyzont 2020
	szt.	17	2013 r.	Dane za okres od 2007 r. do 25.10.2013 r. dla woj. śląskiego po 478 konkursach 7PR
	szt.	13	2012 r.	wartość bazowa (w 355 konkursach 7PR 2007-2013)

*- Liczba dofinansowanych projektów koordynowanych przez polskich uczestników. Brak danych w układzie regionalnym.

Cechy wskaźnika	Wskaźnik uczestnictwa w sieciach globalnych.
Definicja wskaźnika	Kreowanie aliansów globalnych cechujących się unikatową wiedzą.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	wysoki
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenia do regionalnego systemu innowacji w ramach badań prowadzonych przez Innoobservator Silesia i regionalne instytucje
Źródła danych	Innoobservator Silesia, badania ewaluacyjne. Coroczne raporty publikowane przez Krajowy Punkt Kontaktowy
Moment pomiaru	Ewaluacja 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	13 (w 355 konkursach 7PR 2007-2013)
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost, docelowo 32 (wartość skumulowana w latach 2014-2020)
Sposób pomiaru	badania bezpośrednie -metodyka badań statystycznych publikowana w bazie e-Corda.

Tabela. Uczestnictwo województwa śląskiego w Programie Horyzont 2020 po 323 konkursach.

Lp.	ID projektu	Akronim	Tytuł projektu	Obszar tematyczny	Temat	Call	Typ projektu	Dofinansowanie KE	Planowane rozpoczęcie projektu	Planowane zakończenie projektu	Rola w projekcie	Nazwa organizacji	Typ organizacji	SME	Miasto	KIS
1	690636	Prosperity	Prosperity through innovation and promotion of Sustainable Urban Mobility Plans	TPT	MG-5.4-2015	H2020-MG-2015_Two Stages	RIA	26 772,50 €	2016-09-01	2019-08-31	PARTICIPANT	KATOWICE - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	PUB		KATOWICE	KIS 9
2	643576	FRESHER	FoResight and Modelling for European HEalth Policy and Regulation	HEALTH	PHC-31-2014	H2020-PHC-2014-single-stage	RIA	64 500,00 €	2015-01-01	2017-12-31	PARTICIPANT	ŚLASKIE CENTRUM CHOROBY SERCA W ZABRZU	PRC	N	ZABRZE	KIS 1-3
3	733203	PAPA-ARTIS	Paraplegia Prevention in Aortic Aneurysm Repair by Thoracoabdominal Staging with 'Minimally-Invasive Segmental Artery Coil-Embolization': A Randomized Controlled Multicentre Trial	HEALTH	SC1-PM-09-2016	H2020-SC1-2016-RTD	RIA	119 910,00 €	2017-01-01	2021-12-31	PARTICIPANT	ŚLASKIE CENTRUM CHOROBY SERCA W ZABRZU	PRC	N	ZABRZE	KIS 1-3
4	644424	STARTIFY7	A TEAM-BUILDING, THEMATICALLY-FOCUSED AND LEAN-TRAINING SUMMER ACADEMY SYSTEM FOR YOUNG FUTURE ICT ENTREPRENEURS	ICT	ICT-35-2014	H2020-ICT-2014-1	IA	117 000,00 €	2015-01-01	2016-12-31	PARTICIPANT	UNIWERSYTET EKONOMICZNY W KATOWICACH	HES		KATOWICE	KIS 15-19
5	649647	TOPTEN ACT	Enabling consumer action towards top energy-efficient products	ENERGY	EE-10-2014	H2020-EE-2014-3-MarketUp take	CSA	102 187,50 €	2015-03-01	2018-02-28	PARTICIPANT	FUNDACJA NA RZECZ EFEKTYWNEGO WYKORZYSTANIA ENERGII	OTH	Y	KATOWICE	KIS 7-8

Lp	ID projektu	Akronim	Tytuł projektu	Obszar tematyczny	Temat	Call	Typ projektu	Dofinansowanie KE	Planowane rozpoczęcie projektu	Planowane zakończenie projektu	Rola w projekcie	Nazwa organizacji	Typ organizacji	SME	Miasto	KIS
6	695931	PremiumLight_Pro	Next-level energy efficient lighting systems in the service sector	ENERGY	EE-09-2015	H2020-EE-2015-3-MarketUp take	CSA	165 687,50 €	2016-04-01	2019-03-31	PARTICIPANT	FUNDACJA NA RZECZ EFEKTYWNEGO WYKORZYSTANIA ENERGII	OTH	Y	KATOWICE	KIS 7-8
7	695943	INTAS	INDustrial and tertiary product Testing and Application of Standards	ENERGY	EE-15-2015	H2020-EE-2015-3-MarketUp take	CSA	115 396,00 €	2016-03-01	2019-02-28	PARTICIPANT	FUNDACJA NA RZECZ EFEKTYWNEGO WYKORZYSTANIA ENERGII	OTH	Y	KATOWICE	KIS 7-8
8	662287	CONCERT	European Joint Programme for the Integration of Radiation Protection Research	Euratom	NFRP-07-2015	NFRP-2014-2015	COFUND-EJP	12 141,28 €	2015-06-01	2020-05-31	PARTICIPANT	GŁÓWNY INSTYTUT GORNICTWA	REC	N	KATOWICE	KIS 1,2,7
9	675206	ECCSEL	European Carbon Dioxide Capture and Storage Laboratory Infrastructure	INFRA	INFRAD-EV-3-2015	H2020-INFRADEV-1-2015-1	RIA	87 105,00 €	2015-09-01	2017-08-31	PARTICIPANT	GŁÓWNY INSTYTUT GORNICTWA	REC	N	KATOWICE	KIS 1-20
10	643326	KAM2SouthPL	Enhancing the innovation management capacity of SME's – new Enterprise Europe Network services for the SMEs in four regions of the Southern Poland	SME	INNOSUP	H2020-Adhoc-2014-20	CSA	4 200,00 €	2014-05-01	2014-12-31	PARTICIPANT	FUNDUSZ GORNOŚLASKI SPÓŁKA AKCYJNA	OTH	N	KATOWICE	KIS 1-20
11	674820	KAM2SouthPL2	'Key account management' for the SME Instrument beneficiaries and 'Enhancing SME innovation management capacity' as new proinnovative services for SMEs in the	SME	INNOVATION	H2020-Adhoc-2014-20	H2020-EEN-SGA	36 750,00 €	2015-01-01	2016-12-31	PARTICIPANT	FUNDUSZ GORNOŚLASKI SPÓŁKA AKCYJNA	OTH	N	KATOWICE	KIS 1-20

Lp.	ID projektu	Akronim	Tytuł projektu	Obszar tematyczny	Temat	Call	Typ projektu	Dofinansowanie KE	Planowane rozpoczęcie projektu	Planowane zakończenie projektu	Rola w projekcie	Nazwa organizacji	Typ organizacji	SME	Miasto	KIS
			regions of Southern Poland													
12	737550	KAM2SouthPL2	'Key account management' for the SME Instrument beneficiaries and 'Enhancing SME innovation management capacity' as new proinnovative services for SMEs in the regions of Southern Poland	SME	H2020-SGA2-EEN	H2020-EEN-SGA2-2017-2018	H2020-EEN-SGA	20 000,00 €	2017-01-01	2018-12-31	PARTICIPANT	FUNDUSZ GORNOŚLASKI SPÓŁKA AKCYJNA	OTH	N	KATOWICE	KIS 1-20
13	693642	SMART	Sustainable Market Actors for Responsible Trade	SOCIETY	INT-04-2015	H2020-INT-SOCIETY-2015	RIA	20 375,00 €	2016-03-01	2020-02-29	PARTICIPANT	POLSKI INSTYTUT PRAW CZŁOWIEKA I BIZNESU - PIHRB	REC		CZĘSTOCHOWA	KIS 1-20
14	115797	INNODIA	Translational approaches to disease modifying therapy of type 1 diabetes: an innovative approach towards understanding and arresting type 1 diabetes.	HEALTH	IMI2-2014-01-01	H2020-JTI-IMI2-2014-01-two-stage	JTI-IMI2-RIA	271 000,00 €	2015-12-10	2022-10-31	PARTICIPANT	Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach	HES	N	KATOWICE	KIS 1-3
15	643478	SCIENCE	Stem Cell therapy in Ischemic Non-treatable Cardiac diseases (SCIENCE)	HEALTH	PHC-15-2014	H2020-PHC-2014-single-stage	RIA	416 000,00 €	2015-01-01	2019-12-31	PARTICIPANT	ŚLĄSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY W KATOWICACH	HES		KATOWICE	KIS 1-3

Lp.	ID projektu	Akronim	Tytuł projektu	Obszar tematyczny	Temat	Call	Typ projektu	Dofinansowanie KE	Planowane rozpoczęcie projektu	Planowane zakończenie projektu	Rola w projekcie	Nazwa organizacji	Typ organizacji	SME	Miasto	KIS
16	731532	ReGenHeart	Clinical development and proof of principle testing of new regenerative VEGF-D therapy for cost-effective treatment of refractory angina A phase II randomized, double-blinded, placebo-controlled study	HEALTH	SC1-PM-11-2016-2017	H2020-SC1-2016-RTD	RIA	591 250,00 €	2017-01-01	2021-06-30	PARTICIPANT	SLASKI UNIWERSYTET MEDYCZNY W KATOWICACH	HES		KATOWICE	KIS 1-3
17	723764	GOODMAN	aGent Oriented Zero Defect Multi-stage mANufacturing	ADVMANU	FOF-03-2016	H2020-FOF-2016	IA	283 062,00 €	2016-10-01	2019-09-30	PARTICIPANT	ZANNINI POLAND SPOLKA Z OGRANICZONA ODPOWIEDZIALNOSCIA	PRC		CZELADZ	KIS 17
18	689289	CLAIR-CITY	Citizen Led Air pollution Reduction in Cities	ENV	SC5-04-2015	H2020-SC5-2015-two-stage	RIA	62 125,00 €	2016-05-01	2020-04-30	PARTICIPANT	Gmina Sosnowiec miasto na prawach powiatu	PUB	N	SOSNOWIEC	KIS 10-12
19	642571	CHIBOW	Children Born of War - Past, Present and Future	MSCA	MSCA-ITN-2014-ETN	H2020-MSCA-ITN-2014	MSCA-ITN-ETN	224 137,44 €	2015-03-01	2019-02-28	PARTICIPANT	UNIWERSYTET SLASKI	HES	N	KATOWICE	KIS 1-20
20	676541	OpenDreamKit	Open Digital Research Environment Toolkit for the Advancement of Mathematics	INFRA	EINFRA-9-2015	H2020-EINFRA-2015-1	RIA	161 235,00 €	2015-09-01	2019-08-31	PARTICIPANT	UNIWERSYTET SLASKI	HES	N	KATOWICE	KIS 1-20
21	727890	INTAROS	Integrated Arctic observation system	ENV	BG-09-2016	H2020-BG-2016-1	RIA	17 500,00 €	2016-12-01	2021-11-30	PARTICIPANT	UNIWERSYTET SLASKI	HES	N	KATOWICE	KIS 1-12

Lp.	ID projektu	Akronim	Tytuł projektu	Obszar tematyczny	Temat	Call	Typ projektu	Dofinansowanie KE	Planowane rozpoczęcie projektu	Planowane zakończenie projektu	Rola w projekcie	Nazwa organizacji	Typ organizacji	SME	Miasto	KIS
22	636820	RECOBA	Cross-sectorial real-time sensing, advanced control and optimisation of batch processes saving energy and raw materials	ADVMA NU	SPIRE-01-2014	H2020-SPIRE-2014	RIA	413 522,50 €	2015-01-01	2017-12-31	PARTICIPANT	MINKON SP ZOO	PRC		TARNOWSKI EGORY	KIS 17
23	723032	MOBISTYLE	MOTivating end-users Behavioral change by combined ICT based tools and modular Information services on energy use, indoor environment, health and lifestyle	ENERGY	EE-07-2016-2017	H2020-EE-2016-RIA-IA	IA	67 375,00 €	2016-10-01	2020-03-31	PARTICIPANT	TAURON POLSKA ENERGIA SA	PRC	N	KATOWICE	KIS 7-8
24	636862	ICP4Life	An Integrated Collaborative Platform for Managing the Product-Service Engineering Lifecycle	ADVMA NU	FoF-05-2014	H2020-FoF-2014	RIA	393 813,00 €	2015-01-01	2018-12-31	PARTICIPANT	TAURON POLSKA ENERGIA SA	PRC	N	KATOWICE	KIS 17
25	684856	smaRtAIL	Smart protective coatings on classic materials for a new generation of ecologically sustainable 'green' railway vehicles	TPT	IT-1-2015-1	H2020-SMEINST-1-2015	SME-1	50 000,00 €	2015-07-01	2015-12-31	COORDINATOR	PLASMA SYSTEM SPOLKA AKCYJNA	PRC	Y	SIEMIANOWICE SLASKIE	KIS 9
26	688993	MSP-REFRAM	Multi-Stakeholder Platform for a Secure Supply of Refractory Metals in Europe	ENV	WASTE-4d-2015	H2020-WASTE-2015-one-stage	CSA	57 875,00 €	2015-12-01	2017-06-30	PARTICIPANT	INSTYTUT METALI NIEZELAZNYCH	REC		GLIWICE	KIS 10-12
27	680449	ADIR	Next generation urban mining - Automated disassembly, separation and recovery of valuable materials from electronic equipment	ADVMA NU	SPIRE-07-2015	H2020-SPIRE-2015	IA	687 375,00 €	2015-09-01	2019-08-31	PARTICIPANT	INSTYTUT METALI NIEZELAZNYCH	REC		GLIWICE	KIS 17

Lp.	ID projektu	Akronim	Tytuł projektu	Obszar tematyczny	Temat	Call	Typ projektu	Dofinansowanie KE	Planowane rozpoczęcie projektu	Planowane zakończenie projektu	Rola w projekcie	Nazwa organizacji	Typ organizacji	SME	Miasto	KIS
28	730227	SCREEN	Solutions for CRITICAL Raw materials - a European Expert Network	ENV	SC5-15-2016-2017	H2020-SC5-2016-OneStage B	CSA	35 500,00 €	2016-11-01	2019-04-30	PARTICIPANT	INSTYTUT METALI NIEŻELAZNYCH	REC		GLIWICE	KIS 10-12
29	689515	INTMET	Integrated innovative metallurgical system to benefit efficiently polymetallic, complex and low grade ores and concentrates	ENV	SC5-11e-2015	H2020-SC5-2015-one-stage	RIA	360 750,00 €	2016-02-01	2019-01-31	PARTICIPANT	INSTYTUT METALI NIEŻELAZNYCH	REC		GLIWICE	KIS 10-12
30	690088	METGROW PLUS	Metal Recovery from Low Grade Ores and Wastes Plus	ENV	SC5-11e-2015	H2020-SC5-2015-one-stage	RIA	657 000,00 €	2016-02-01	2020-01-31	PARTICIPANT	INSTYTUT METALI NIEŻELAZNYCH	REC		GLIWICE	KIS 10-12
31	642456	BioMORe	New Mining Concept for Extracting Metals from Deep Ore Deposits using Biotechnology	ENV	SC5-11a-2014	H2020-SC5-2014-one-stage	RIA	321 250,00 €	2015-02-01	2018-01-31	PARTICIPANT	INSTYTUT METALI NIEŻELAZNYCH	REC		GLIWICE	KIS 10-12
32	687548	SMS	SANDWICH MATERIAL AND STRUCTURE	SPACE	COMPET-03-2015	H2020-COMPET-2015	RIA	156 250,00 €	2016-01-01	2017-12-31	PARTICIPANT	NORTH THIN PLY TECHNOLOGY SPOO.	PRC		CZECZOWICE DZIEDZICE	KIS 13-18
33	643326	KAM2SouthPL	Enhancing the innovation management capacity of SME's – new Enterprise Europe Network services for the SMEs in four regions of the Southern Poland	SME	INNOSUP	H2020-Adhoc-2014-20	CSA	4 200,00 €	2014-05-01	2014-12-31	PARTICIPANT	GORNOSLASKA AGENCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I ROZWOJU SP. Z O.O.	PRC		GLIWICE	KIS 1-20
34	674820	KAM2SouthPL2	'Key account management' for the SME Instrument beneficiaries and 'Enhancing SME	SME	INNOVATION	H2020-Adhoc-2014-20	H2020-EEN-SGA	24 500,00 €	2015-01-01	2016-12-31	PARTICIPANT	GORNOSLASKA AGENCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I ROZWOJU SP. Z O.O.	PRC		GLIWICE	KIS 1-20

Lp.	ID projektu	Akronim	Tytuł projektu	Obszar tematyczny	Temat	Call	Typ projektu	Dofinansowanie KE	Planowane rozpoczęcie projektu	Planowane zakończenie projektu	Rola w projekcie	Nazwa organizacji	Typ organizacji	SM E	Miasto	KIS
			innovation management capacity' as new proinnovative services for SMEs in the regions of Southern Poland													
35	737550	KAM2SouthPL2	'Key account management' for the SME Instrument beneficiaries and 'Enhancing SME innovation management capacity' as new proinnovative services for SMEs in the regions of Southern Poland	SME	H2020-SGA2-EEN	H2020-EEN-SGA2-2017-2018	H2020-EEN-SGA	13 200,00 €	2017-01-01	2018-12-31	PARTICIPANT	GORNOSLASKA AGENCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I ROZWOJU SP. Z O.O.	PRC		GLIWICE	KIS 1-20
36	721816	XP-RESILIENC E	EXTREME LOADING ANALYSIS OF PETROCHEMICAL PLANTS AND DESIGN OF METAMATERIAL-BASED SHIELDS FOR ENHANCED RESILIENCE	MSCA	MSCA-ITN-2016	H2020-MSCA-ITN-2016	MSCA-ITN-ETN	224 137,44 €	2016-09-01	2020-08-31	PARTICIPANT	POLITECHNIKA ŚLASKA	HES	N	GLIWICE	KIS 1-20
37	645696	REMINE	Reuse of mining waste into innovative geopolymeric-based structural panels, precast, ready mixes and insitu applications	MSCA	MSCA-RISE-2014	H2020-MSCA-RISE-2014	MSCA-RISE	67 500,00 €	2015-01-01	2018-12-31	PARTICIPANT	POLITECHNIKA ŚLASKA	HES	N	GLIWICE	KIS 1-20
38	741769	PL-ERADays	Polish ERA Mobility and Career Days	CAREER	SwafS-20-2016	H2020-SwafS-2016-1	CSA	9 270,00 €			PARTICIPANT	POLITECHNIKA ŚLASKA	HES	N	GLIWICE	KIS 1-20

Lp.	ID projektu	Akronim	Tytuł projektu	Obszar tematyczny	Temat	Call	Typ projektu	Dofinansowanie KE	Planowane rozpoczęcie projektu	Planowane zakończenie projektu	Rola w projekcie	Nazwa organizacji	Typ organizacji	SM E	Miasto	KIS
39	691684	ORZEL	Boosting the scientific excellence and innovation capacity in organic electronics of the Silesian University of Technology	TWINING	H2020-TWINN-2015	H2020-TWINN-2015	CSA	511 117,50 €	2016-02-01	2019-01-31	COORDINATOR	POLITECHNIKA ŚLĄSKA	HES	N	GLIWICE	KIS 1-20
40	674990	EXCILLIGHT	Donor-Acceptor light emitting exciplexes as materials for easily to tailor ultra-efficient OLED lighting	MSCA	MSCA-ITN-2015-ETN	H2020-MSCA-ITN-2015	MSCA-ITN-ETN	448 274,88 €	2015-09-01	2019-08-31	COORDINATOR	POLITECHNIKA ŚLĄSKA	HES	N	GLIWICE	KIS 1-20
41	730390	ZERO BRINE	Re-designing the value and supply chain of water and minerals: a circular economy approach for the recovery of resources from saline impaired effluent (brine) generated by process industries	ENV	CIRC-01-2016-2017	H2020-CIRC-2016TwoStage	IA	563 250,00 €			PARTICIPANT	POLITECHNIKA ŚLĄSKA	HES	N	GLIWICE	KIS 10-12
42	642231	New_InnoNet	NEW_InnoNet: The Near-zero European Waste Innovation Network	ENV	WASTE-4a-2014	H2020-WASTE-2014-one-stage	CSA	129 875,00 €	2015-02-01	2017-07-31	PARTICIPANT	INSTYTUT EKOLOGII TERENÓW UPRZEMYSŁOWIANYCH	REC	N	KATOWICE	KIS 10-12
43	642372	INSPIRATION	INtegrated Spatial Planning, land use and soil management Research ActTION	ENV	SC5-10b-2014	H2020-SC5-2014-one-stage	CSA	158 750,00 €	2015-03-01	2018-02-28	PARTICIPANT	INSTYTUT EKOLOGII TERENÓW UPRZEMYSŁOWIANYCH	REC	N	KATOWICE	KIS 10-12
44	709443	DITOs	Doing It Together science (DITOs)	INEGSO C	ISSI-1-2015	H2020-ISSI-2015-1	CSA	178 812,50 €	2016-06-01	2019-05-31	PARTICIPANT	CENTRUM SZKOLEN I ROZWOJU OSOBISTEGO MERITUM	OTH	N	KATOWICE	KIS 1-20

Lp.	ID projektu	Akronim	Tytuł projektu	Obszar tematyczny	Temat	Call	Typ projektu	Dofinansowanie KE	Planowane rozpoczęcie projektu	Planowane zakończenie projektu	Rola w projekcie	Nazwa organizacji	Typ organizacji	SM E	Miasto	KIS
45	691232	Knocky	Knock prevention and increase of reliability and efficiency of high power gaseous internal combustion engines	MSCA	MSCA-RISE-2015	H2020-MSCA-RISE-2015	MSCA-RISE	441 000,00 €	2015-12-01	2019-11-30	COORDINATOR	POLITECHNIKA CZESTOCHOWSKA	HES	N	CZESTOCHOWA	KIS 1-20

Źródło: Opracowanie JKW RIS na podstawie danych MR

Tabela. Statystyki uczestnictwa Polski oraz województwa śląskiego w Programie Horyzont 2020.

Statystyka uczestnictwa	Rok	Liczba podpisanych umów grantowych na KOORDYNACJĘ projektów H2020	Liczba uczestnictw* podpisanych umowach GA	Uzyskane dofinansowanie uczestników projektów (podpisane GA w euro)
POLSKA:				
po 79 konkursach	III 2015	15	171	32.370.305
po 112 konkursach	VIII 2015	40	311	69.320.158
po 158 konkursach	XI 2015	57	494	80.444.360 (14 miejsce w UE)
po 200 konkursach	III-IV 2016	80	579	136.132.683 (15 miejsce w UE)
po 323 konkursach	II 2017	138	946	218.435.810
po 358 konkursach	V 2017	b.d.	1.015	237.772.378
PL22 Śląskie				
po 79 konkursach	III 2015	0		
po 112 konkursach:	VIII 2015	2		
po 158 konkursach:	XI 2015	4		
po 200 konkursach	III-IV 2016	4	33	7.100.338,70
			Liczba uczestnictw w projektach	Dofinansowanie KE
po 323 konkursach	II 2017	b.d.	45	8.892.932,04
po 358 konkursach	V 2017	b.d.	50	9.796.088,67

Źródło: opracowanie JKW RIS na podstawie KPK oraz bazy e-Corda – raporty iSearch

* Uczestnictwo to udział jednego podmiotu prawnego w jednym wniosku / projekci.

Tabela. Statystyki uczestnictwa Polski w 7PR

Rok	Liczba dofinansowanych projektów koordynowanych przez polskich uczestników – poziom krajowy**	Liczba dofinansowanych projektów koordynowanych przez polskich uczestników – z woj. śląskiego	Uczestnictwo polskich zespołów w 7PR w układzie regionalnym – woj. śląskie
2013	34	17	111
2012	34		
2011	50		
2010	36		
2009	28		
2008	33		
2007	14		
Razem 7PR:	229		91

Źródło: Opracowanie KPK na podstawie bazy e-Corda, wydanie 16.0, maj 2014 r.

Tabela pokazuje podstawowe informacje o uczestnictwie polskich jednostek w 478 konkursach 7PR odniesione do poszczególnych lat trwania programu. Nie wyszczególniono w nich projektów zgłoszonych i dofinansowanych w ramach konkursów ciągłych (trwających nieprzerwanie przez cały okres trwania 7PR), jednakże wynik ten uwzględniony został w kolumnie podsumowującej cały program.

Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Kamień milowy (KM.7). LICZBA KONSORCJÓW NAUKOWO-BADAWCZYCH DLA REALIZACJI PROJEKTÓW

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe (KM)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
KM.7. Liczba konsorcjów naukowo- badawczych dla realizacji projektów	szt.		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	64	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	szt.		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	0	2012 r.	wartość bazowa

Cechy wskaźnika	Budowa biegunów doskonałości technologicznej oraz centrów wytwarzania wiedzy.
Definicja wskaźnika	Konsorcjum naukowo-badawcze dla realizacji projektów – w monitoringu powinny być analizowane konsorcja składające się z co najmniej 3 partnerów w regionie, których obszar badań jest zgodny ze specjalizacjami regionalnymi, powoływane do realizacji projektów o wartości co najmniej 1 mln zł.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	wysoki
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenia do regionalnego systemu innowacji w ramach badań prowadzonych przez Innoobserver Silesia i regionalne instytucje
Źródła danych	Innoobserver Silesia, badania ewaluacyjne prowadzone przez instytucje krajowe i regionalne
Moment pomiaru	Ewaluacja 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	nie obliczano
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost, docelowo 64 (wartość skumulowana 2014-20)
Sposób pomiaru	badania bezpośrednie, jeden ze wskaźników badanych w trakcie audytów technologiczno-innowacyjnego oraz statystykę publiczną opartą na evidence-base policy

**Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Kamień milowy (KM.8). LICZBA OSÓB
ZATRUDNIONYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH INNOWACYJNYCH**

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe (KM)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
KM.8.	osoby		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
Liczba osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach innowacyjnych	osoby	128 tys.	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	osoby		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
Pracujący w gospodarce narodowej w przetwórstwie przemysłowym wysokiej i średnio-wysokiej techniki (działy PKD 2007: 21, 26, 30.3, 20, 25.4, 27, 28, 29, 30.2, 30.4, 30.9, 32.5) w relacji do ogółu pracujących w przetwórstwie przemysłowym (działy PKD 2007: 10-33) i w sektorze usług (działy PKD 2007: 45-99)	%	11,7* 11,7* 11,5*	2014 2013 2012	*Dane obejmują podmioty gospodarcze województwa śląskiego, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby zarządu jednostki.
Pracujący w gospodarce narodowej w tzw. sektorze usług wysokiej techniki (działy PKD 2007: 59 do 63; 72) w relacji do ogółu pracujących w przetwórstwie przemysłowym (działy PKD 2007: 10-33) i w sektorze usług (działy PKD 2007: 45-99)	%	1,8* 1,6* 1,6*	2014 2013 2012	*Dane obejmują podmioty gospodarcze województwa śląskiego, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby zarządu jednostki.
	osoby	0	2012 r.	wartość bazowa

Cechy wskaźnika	Zasoby ludzkie dla innowacji
Definicja wskaźnika	Przedsiębiorstwo innowacyjne - w kontekście metodologii Oslo - jest to takie przedsiębiorstwo, które w badanym okresie (najczęściej trzyletnim) wprowadziło przynajmniej jedną innowację technologiczną: nowy lub ulepszony produkt bądź nowy lub ulepszony proces, będące nowością przynajmniej w skali danego przedsiębiorstwa.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	niski
Dostępność danych	dostępne
Źródła danych	GUS
Moment pomiaru	Ewaluacja 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	nie obliczano

Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost, docelowo 128 tys. osób
Sposób pomiaru	wskaźnik liczony wg metodyki GUS

Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Kamień milowy (KM.9). LICZBA PRZEDSIĘBIORSTW WPROWADZAJĄCYCH INNOWACJE PRODUKTOWE I USŁUGOWE PROCESOWE JAKO % OGÓLNEJ LICZBY MSP

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe (KM)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
KM.9. Liczba przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe i usługowe procesowe jako % ogólnej liczby MSP	%		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	%	25,6%	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	%		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
Przedsiębiorstwa innowacyjne w przemyśle według rodzaju wprowadzonych innowacji	%	19,6* 14,4** 13,6***	2013-2015	*wprowadzone innowacje ogółem ** wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone produkty ***wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone procesy
	%	19,9* 13,0** 14,3***	2012-2014	*wprowadzone innowacje ogółem ** wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone produkty ***wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone procesy
	%	15,4* 10,2** 10,9***	2011-2013	*wprowadzone innowacje ogółem ** wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone produkty ***wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone procesy
	%	19,1* 12,2** 15,0***	2010-2012	*wprowadzone innowacje ogółem ** wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone produkty ***wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone procesy
	%	6,6* 2,8** 5,3***	2013-2015	*wprowadzone innowacje ogółem ** wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone produkty ***wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone procesy
	%	11,4* 6,2** 9,8***	2012-2014	*wprowadzone innowacje ogółem ** wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone produkty

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe (KM)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
Przedsiębiorstwa innowacyjne z sektora usług według rodzaju wprowadzonych innowacji				***wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone procesy
	%	10,8* 5,8** 6,8***	2011-2013	*wprowadzone innowacje ogółem ** wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone produkty ***wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone procesy
	%	8,9* 4,7** 6,8***	2010-2012	*wprowadzone innowacje ogółem ** wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone produkty ***wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone procesy
	%	20,32 %	2012 r.	wartość bazowa (zgodnie z RIS 2013-2020)

Cechy wskaźnika	Wskaźnik obejmuje nakłady na prace badawcze i rozwojowe (B+R) związane z opracowywaniem nowych i istotnie ulepszonych produktów (innowacji produktowych) i procesów (innowacji procesowych), wykonane przez własne zaplecze rozwojowe lub nabyte od innych jednostek.
Definicja wskaźnika	Wskaźnik obejmuje nakłady na prace badawcze i rozwojowe (B+R) związane z opracowywaniem nowych i istotnie ulepszonych produktów (innowacji produktowych) i procesów (innowacji procesowych), wykonane przez własne zaplecze rozwojowe lub nabyte od innych jednostek.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	niski
Dostępność danych	dostępne
Źródła danych	GUS BDL
Moment pomiaru	Ewaluacja 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	20,32 %
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost, wartość docelowa 25,6% (256 na 1000)
Sposób pomiaru	wskaźnik liczony wg metodyki GUS

Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Kamień milowy (KM.10). WARTOŚĆ WSPARCIA DZIAŁAŃ INNOWACYJNYCH

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe (KM)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
KM.10. Wartość wsparcia działań innowacyjnych	mln zł		2021	planowane badanie ewaluacyjne
	mln zł	512	2020	wartość docelowa, wzrost
	mln zł		2018	planowane badanie ewaluacyjne
	mln zł	6.231	2015	Znaczny wzrost. Osiągnięto zakładaną wartość docelową wskaźnika
	mln zł	0	2012	wartość bazowa

Cechy wskaźnika	Finansowanie działań innowacyjnych.
Definicja wskaźnika	Alokacja w ramach Funduszu Spójności na działania innowacyjne w regionie w latach 2014-2020.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	duży
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenia do regionalnego systemu informacji
Źródła danych	Innoobservator Silesia, badania ewaluacyjne
Moment pomiaru	Ewaluacja 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	nie obliczano
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost, wartość docelowa na poziomie min. 512 mln PLN
Sposób pomiaru	analiza danych ze źródeł pierwotnych i wtórnych

Tabela. Alokacja Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020 na działania proinnowacyjne.

Oś priorytetowa	Alokacja ogółem PLN
I. Nowoczesna gospodarka	1 057 776 059
II. Społeczeństwo informacyjne	414 228 302
III. Konkurencyjność MŚP	1 319 706 164

Oś priorytetowa	Alokacja ogółem PLN
IV. Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna	3 439 206 436
Ogółem	6 230 916 961

Tabela. Liczba oraz wartość ogłoszonych i uruchomionych naborów (stan na dzień 30.03.2017 r.)

Oś priorytetowa	Alokacja ogółem PLN	Liczba ogłoszonych oraz uruchomionych naborów	Alokacja ogłoszonych oraz uruchomionych naborów (wkład UE) PLN	Procent wykorzystania alokacji podstawowej
I. Nowoczesna gospodarka	1 057 776 059	5	676 709 310	64%
II. Społeczeństwo informacyjne	414 228 302	2	147 541 803	36%
III. Konkurencyjność MŚP	1 319 706 164	7	570 902 936	43%
IV. Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna	3 439 206 436	33	2 341 695 869	68%
Ogółem	6 230 916 961	47	3 736 849 918	53%

Źródło: Realizacja Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020 - stan na dzień 30 marca 2017 r.

Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Kamień milowy (KM.11). LICZBA
MIESZKAŃCÓW REGIONU OBJĘTYCH DZIAŁANAMI Z ZAKRESU KREATYWNOŚCI I
INNOWACYJNOŚCI

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe (KM)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
KM.11. Liczba mieszkańców regionu objętych działaniami z zakresu kreatywności i innowacyjności	osoby		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	osoby	1024 tys.	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	osoby		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	osoby	0	2012 r.	wartość bazowa

Cechy wskaźnika	Wskaźnik rozwoju kultury innowacyjnej w regionie
Definicja wskaźnika	Wskaźnik działań podejmowanych w regionie w zakresie kreowania przedsiębiorczości oraz transferu informacji i wiedzy.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	duży
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenia do regionalnego systemu informacji
Źródła danych	Innobservator Silesia, badania ewaluacyjne
Moment pomiaru	Ewaluacja 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	nie obliczano
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost, wartość docelowa 1024 tys.
Sposób pomiaru	badania ilościowe na wybranych próbach

5.2.2. Monitoring wizji. Wskaźniki horyzontalne

Wskaźniki horyzontalne (WH) „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020” stanowią stworzone przez region własne, zintegrowane wskaźniki w postaci następujących indeksów:

- Smart Index dla inteligentnych specjalizacji,
- Knowledge Index – KI,
- Indeks kapitału społecznego, w tym szczególnie poziom zaufania,
- Indeks innowacyjności,
- Indeks atrakcyjności inwestycyjnej.

W latach 2014 – 2015 zostaną opracowane: metodologie obliczania wskaźników horyzontalnych oraz wartości dla 2015 roku (pilotaż) przez Regionalne Obserwatoria Specjalistyczne.

Wskaźnik horyzontalny monitoringu wizji rozwoju (WH.1). SMART INDEX DLA INTELIGENTNYCH SPECJALIZACJI

Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji (WH)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika	Uwagi
WH.1. Smart Index dla inteligentnych specjalizacji:			2021		planowane badanie ewaluacyjne
		średniorocznie 5% od pierwszego pomiaru	2020	wartość docelowa, wzrost	
			2018		planowane badanie ewaluacyjne
		0,96* 1,05**	2014		badanie pilotażowe*
		0	2012	wartość bazowa	
WH.1.1. Udział w przychodach inteligentnych specjalizacji	zł	49.286.320.307* 53.303.927.378*	2014 2013		Energetyka
	zł	4.317.279.649* 3.856.652.427*	2014 2013		ICT
	zł	11.037.214.976* 10.407.006.461*	2014 2013		Medycyna
WH.1.2. Średnia liczba zatrudnionych w organizacjach inteligentnych specjalizacji	szt.	134* 72*	2014 2013		Energetyka
	szt.	7* 7*	2014 2013		ICT
	szt.	16* 20*	2014 2013		Medycyna
WH.1.3. Liczba studentów i naukowców w grupie inteligentnych specjalizacji	osoby	3.537* 3.883**	2014 2013		Energetyka
	osoby	6.461* 7.126*	2014 2013		ICT

Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji (WH)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika	Uwagi
	osoby	14.918*	2014		Medycyna
		13.792*	2013		
WH.1.4. Liczba klastrów w inteligentnych specjalizacjach	szt.	4*	2014		Energetyka
		4*	2013		
	szt.	5*	2014		ICT
		5*	2013		
WH.1.5. Liczba przedsięwzięć i projektów w inteligentnych specjalizacjach	szt.	3*	2014		Medycyna
		2*	2013		
	szt.	62*	2014		Energetyka
		103*	2013		
WH.1.6. Wartość projektów i przedsięwzięć w inteligentnych specjalizacjach	szt.	332*	2014		ICT
		334*	2013		
	szt.	59*	2014		Medycyna
		159*	2013		
WH.1.7. IPC-PKD (subindeks obliczony dodatkowo do RIS 2013-2020)	zł	100.230.447*	2014		Energetyka
		63.951.600*	2013		
	zł	204.270.355*	2014		ICT
		117.135.159*	2013		
	zł	2.2905.246*	2014		Medycyna
		41.245.143*	2013		
	szt.	38*	2014		Energetyka
		27*	2013		
	szt.	2,284*	2014		ICT
		1,302*	2013		
	szt.	7,53*	2014		Medycyna
		3,109*	2013		

* Badanie pilotażowe zrealizowane przez Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne ICT w latach 2014-2015.

** Wartość smart indexu z uwzględnieniem relacji IPC-PKD.

Biorąc pod uwagę specyfikę 6 cech smart index-u dla inteligentnych specjalizacji określonych w dokumencie Regionalnej Strategii Innowacji dla Województwa Śląskiego na lata 2013-2020 dokonano kalkulacji poszczególnych subindeksów oraz smart indexu poszerzając listę cech o zapotrzebowanie na wybrany rodzaj patentów w ramach grupy klas PKD tworzących daną specjalizację (relacje IPC-PKD).

W latach 2013-2014 w ramach każdej specjalizacji odnotowano wzrost liczby patentów, a co za tym idzie wzrost wartości iloczynu średniej wagi i liczby patentów w ramach danej podklasy (zmiennej X7). **Największy wzrost dotyczył specjalizacji medycyna (142%), następnie specjalizacji ICT (75%) i specjalizacji energetyka (39%).**

Wartość smart index (przy różnych wagach dla siedmiu cech) w latach 2013-2014 wzrosła o 18%. Subindeks specjalizacji energetyka wzrósł o 13%, specjalizacji ICT wzrósł o 21%, natomiast specjalizacji medycyna wzrósł o 20%.

Cechy wskaźnika

W celu opracowania metodyki smart index-u dla inteligentnych specjalizacji województwa śląskiego przeprowadzono w 2014 roku wieloetapowe prace zespołu badawczego w obserwatorium specjalistycznym ICT przy Parku Naukowo-Technologicznym TECHNOPARK Gliwice Sp. z o.o.
W 2014 r. wskaźnik opracowano na podstawie danych wywiadowni gospodarczych, GUS, PARP, uczelni z woj. śląskiego, Portalu Informacyjno-Komunikacyjnego (PIK).

Definicja wskaźnika	Smart index (SI) jest tzw. indeksem złożonym opartym na trzech subindeksach (specjalizacji energetyka – EI, specjalizacji ICT – ICTI i specjalizacji medycyna – MI) oraz sześciu wskaźnikach cząstkowych dla każdego z tych subindeksów, tj.: X1 udział w przychodach z inteligentnych specjalizacji, X2 zatrudnienie w organizacjach inteligentnych specjalizacji, X3 liczba studentów i naukowców w grupie inteligentnych specjalizacji, X4 liczba klastrów w inteligentnych specjalizacjach, X5 liczba przedsięwzięć i projektów w inteligentnych specjalizacjach, X6 wartość projektów i przedsięwzięć w inteligentnych specjalizacjach. Wskazane w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020 cechy smart index-u dla inteligentnych specjalizacji determinowały konieczność opracowania kryterium (-ów) klasyfikacji podmiotów i rodzajów działalności do poszczególnych specjalizacji. W wyniku podjętych w 2014 roku prac badawczych: - opracowano klasyfikacje poszczególnych rodzajów działalności dla poziomu czwartego (klas PKD) w ramach trzech specjalizacji – energetyka, ICT i medycyna. - wykorzystano Portal Informacyjno-Komunikacyjny w celu powiązania składowych specjalizacji na poziomie klas PKD z danymi dotyczącymi patentów wg podklas IPC. W rezultacie poszerzono listę cech (X1-X6) o zapotrzebowanie na wybrany rodzaj patentów w ramach grupy klas PKD tworzących daną specjalizację : X7 - relacje IPC-PKD.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	wysoki
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenia do regionalnego systemu informacji
Źródła danych	stworzony przez region własny wskaźnik; obserwatoria tematyczne
Moment pomiaru	Ewaluacja 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	nie wyznaczano
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	Wzrost (średniorocznie 5% od pierwszego pomiaru)
Sposób pomiaru	ewaluacja tematyczna, metody ilościowe na wybranych próbach, badania bezpośrednie, benchmarking, analizy wskaźnikowe, cykliczne (roczne) badania realizowane przez specjalistyczne obserwatoria

Klasyfikacja poszczególnych rodzajów działalności dla poziomu czwartego (klas PKD) w ramach trzech specjalizacji – energetyka, ICT, medycyna	Wskazane w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020 cechy smart index-u dla inteligentnych specjalizacji determinowały konieczność opracowania kryterium (-ów) klasyfikacji podmiotów i rodzajów działalności do poszczególnych specjalizacji. Zidentyfikowano w tym kontekście międzynarodowe doświadczenia dotyczące wyodrębnienia sektora ICT na bazie klasyfikacji rodzajów działalności gospodarczej konstytuujących ten sektor . Mając świadomość ograniczeń podejścia sektorowego wykorzystano Polską Klasyfikację Działalności (PKD) na poziomie czwartym (klas). Całość klasyfikacji PKD dla poziomu czwartego liczy 615 grupowań rodzajów działalności dających się wyodrębnić przede wszystkim z punktu widzenia specjalizacji procesu produkcyjnego, czy też działalności usługowej. Zespół badawczy odpowiedzialny za stworzenie metodologii i wyliczenie smart index-u dokonał przyporządkowania odpowiednich kodów PKD na poziomie klas do trzech specjalizacji. Następnie te propozycje poddano szerokim konsultacjom merytorycznym w ramach sieci obserwatoriów tematycznych, Śląskiej Rady Innowacji oraz Komitetu Sterującego Regionalnej Strategii Innowacji. W wyniku tych prac opracowano klasyfikacje poszczególnych rodzajów działalności dla poziomu czwartego (klas PKD) w ramach trzech specjalizacji – energetyka, ICT i medycyna
---	--

Klasyfikacja poszczególnych rodzajów działalności dla poziomu czwartego (klas PKD) w ramach trzech specjalizacji inteligentnych – energetyka, ICT, medycyna

Zgodnie z księgą znaków Sieci Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych, kolor zielony przypisano specjalizacji energetyka, kolor żółty specjalizacji ICT i kolor niebieski specjalizacji medycyna. Składowa edukacyjno-badawcza może występować w kilku specjalizacjach (kolor szary). Szczegóły zaprezentowano w poniższych tabelach.

Tabela. Składowe specjalizacji energetyka wg klas PKD 2007

Klasa	Nazwa grupowania	Opis - wyjaśnienia PKD 2007. Klasa obejmuje:
05.10/07	Wydobywanie węgla kamiennego	– wydobywanie węgla kamiennego w kopalniach (podziemne lub odkrywkowe), włączając wydobywanie w postaci ciekłej, – czyszczenie, sortowanie, proszkowanie itp. węgla kamiennego w celu poprawienia jakości lub przygotowania do transportu lub składowania, – odzyskiwanie węgla kamiennego z hałd.
06.20/07	Górnictwo gazu ziemnego	– górnictwo gazu ziemnego, – wydobywanie kondensatów (skroplin) gazu ziemnego, – odprowadzanie i oddzielanie frakcji płynnych węglowodorów, – odsiarczanie gazu ziemnego, – górnictwo płynnych węglowodorów poprzez skraplanie lub pirolizę, – składowanie gazu ziemnego w górotworze podziemnym, wyrobisku górniczym, komorach solnych lub miejscach powstałych po wydobyciu.
09.10/07	Działalność usługowa wspomagająca eksploatację złóż ropy naftowej i gazu ziemnego	– działalność usługowa wspomagająca eksploatację złóż ropy naftowej i gazu ziemnego świadczoną na zlecenie, taka jak: • usługi poszukiwania w powiązaniu z wydobyciem ropy naftowej i gazu ziemnego, np. tradycyjne metody poszukiwawcze, takie jak prowadzenie obserwacji geologicznych w miejscach poszukiwań, • wiercenia i odwierty kierunkowe, • wznoszenie wież wiertniczych, naprawę i demontowanie, • cementowanie odwiertów ropy naftowej i gazu ziemnego, • pompowanie, zatykanie i zamykanie szybów, • skraplanie i ponowną gazyfikację gazu ziemnego, prowadzone na terenie kopalni, dla potrzeb transportowych, • odwadnianie i wypompowywanie, wykonywane na zlecenie, • wiercenia próbne związane z górnictwem ropy naftowej i gazu, – gaszenie pożarów szybów.
09.90/07	Działalność usługowa wspomagająca pozostałe górnictwo i wydobywanie	działalność usługowa świadczona na zlecenie, wspomagająca górnictwo i wydobywanie sklasyfikowane w odpowiednich podklasach działów 05, 07 i 08: – prowadzenie prac poszukiwawczych poprzez pobieranie próbnego rdzeni wiertniczych oraz prowadzenie obserwacji geologicznych w miejscach poszukiwań, – odwadnianie kopalń i wypompowywanie wód kopalnianych, wykonywane na zlecenie, – próbne wiercenia i pogłębianie otworów wiertniczych.

Klasa	Nazwa grupowania	Opis - wyjaśnienia PKD 2007. Klasa obejmuje:
19.10/07	Wytwarzanie i przetwarzanie koksu	– eksploatację pieców koksowniczych, – produkcję koksu, półkoksu, – produkcję paku, koksu pakowego, – produkcję gazu koksowniczego, – produkcję surowej smoły z węgla kamiennego i brunatnego (lignitu), – brykietowanie koksu.
19.20/07	Wytwarzanie i przetwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej	– wytwarzanie płynnych i gazowych paliw lub pozostałych produktów z ropy naftowej, minerałów bitumicznych lub ich frakcji. Rafinacja ropy naftowej wymaga jednego lub kilku następujących procesów: frakcjonowania, bezpośredniej destylacji ropy naftowej oraz krakingu, – produkcję paliw silnikowych: benzyny, nafty lotniczej (kerozyny) itp., – produkcję paliw: olejów opałowych (lekkich, średnich i ciężkich), gazów rafineryjnych, np. etan, propan, butan itp., – produkcję olejów smarowych i smarów, włączając powstałe z przeróbki olejów przepracowanych, – produkcję wyrobów dla przemysłu petrochemicznego i produkcji pokryć drogowych, – produkcję różnych wyrobów: benzyn lakierniczych, wazelin, parafin itp., – produkcję brykietów z produktów naftowych, węgla brunatnego (lignitu), węgla kamiennego, torfu, – mieszanie komponentów z ropą naftową, np. mieszanie alkoholi z ropą naftową (paliwo alkoholowe, gazohol).
24.46/07	Wytwarzanie paliw jądrowych	– produkcję uranu z blendy smolistej i pozostałych rud, – wytapianie i rafinację uranu.
25.30/07	Produkcja wytwornic pary, z wyłączeniem kotłów do centralnego ogrzewania gorącą wodą	– produkcję kotłów wytwarzających parę wodną lub inne rodzaje pary, – produkcję pomocniczych urządzeń do kotłów parowych, takich jak: • skraplacze, odzyskiwacze, podgrzewacze, kolektory i zasobniki pary, – produkcję reaktorów jądrowych, z wyłączeniem separatorów izotopów, – produkcję części kotłów okrętowych i energetycznych, – produkcję systemów rurowych ciśnieniowych lub pozostałych systemów rurowych, włączając projekty techniczne i prace konstrukcyjne.
27.11/07	Produkcja elektrycznych silników, prądnic i transformatorów: prądu zmiennego (AC), prądu stałego (DC) i prądu przemiennego AC/DC.	– produkcję silników elektrycznych, z wyłączeniem silników do rozruchu silników spalinowych wewnętrznego spalania, – produkcję rozdzielczych transformatorów elektrycznych, – produkcję transformatorów do spawania łukowego, – produkcję stateczników fluorescencyjnych (np. transformatorów), – produkcję podstacji transformatorowych do dystrybucji energii elektrycznej, – produkcję regulatorów napięcia do przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej, – produkcję prądnic, z wyłączeniem alternatorów do ładowania akumulatorów w pojazdach silnikowych, – produkcję zespołów prądotwórczych, z wyłączeniem zespołów prądnicowo-turbinowych, – przewijanie elektrycznych silników, prądnic i transformatorów.

Klasa	Nazwa grupowania	Opis - wyjaśnienia PKD 2007. Klasa obejmuje:
27.12/07	Produkcja aparatury rozdzielczej i sterowniczej energii elektrycznej	– produkcję wyłączników energii elektrycznej, – produkcję ochronników przeciwprzepięciowych w celu wyrównywania napięcia, – produkcję pulpitów sterowniczych dla aparatury rozdzielczej energii elektrycznej, – produkcję elektrycznych przekaźników, – produkcję elementów elektrycznych tablic rozdzielczych, – produkcję bezpieczników elektrycznych, – produkcję aparatury elektrycznej do przełączania, – produkcję wyłączników sieciowych, z wyłączeniem przycisków, łączników migowych, solenoidów, zapadek, – produkcję zespołów prądnic będących źródłem napędu.
27.20/07	Produkcja baterii i akumulatorów, doładowywanych lub nie	– produkcję ogniw i baterii galwanicznych: • ogniw zawierających dwutlenek manganu, dwutlenek rtęci, tlenek srebra itp., – produkcję akumulatorów elektrycznych oraz części do nich, takie jak: • separatory, pojemniki, pokrywy, – produkcję baterii akumulatorowych kwasowo-ołowiowych, – produkcję baterii akumulatorowych kadmowo-niklowych, – produkcję baterii akumulatorowych NiMH (nikiel-wodorek metalu), – produkcję baterii akumulatorowych litowych, – produkcję baterii ogniw suchych, – produkcję baterii ogniw mokrych.
27.32/07	Produkcja pozostałych elektronicznych i elektrycznych przewodów i kabli	– produkcję izolowanych przewodów i kabli wykonanych ze stali, miedzi lub aluminium, – produkcji elementów izolacyjnych dla elektrycznych przewodów i kabli.
27.33/07	Produkcja sprzętu instalacyjnego	– produkcję szyn zbiorczych, przewodników elektrycznych, z wyłączeniem stosowanych w aparaturze łączeniowej, – produkcję przerywaczy ziemnozwarciowych (GFCI), – produkcję oprawek lampowych, – produkcję odgromników i cewek, – produkcję przełączników do przewodów instalacji elektrycznej (np. przełączników naciskowych, wyłączników przyciskowych, przełączników migowych, zapadek), – produkcję elektrycznych gniazdek i wtyczek, – produkcję skrzynek i puszek do instalacji elektrycznej (np. dla przyłączy, gniazdek wtykowych, przełączników), – produkcję elektrycznych przyłączy i elementów instalacji, – produkcję osprzętu instalacyjnego do słupów i elementów linii przesyłowych, – produkcję elementów nieprzewodzących prądu z tworzyw sztucznych do sprzętu instalacyjnego, włączając skrzynki przyłączeniowe z tworzyw sztucznych.

Klasa	Nazwa grupowania	Opis - wyjaśnienia PKD 2007. Klasa obejmuje:
28.11/07	Produkcja silników i turbin, z wyłączeniem silników lotniczych, samochodowych i motocyklowych	– produkcję silników tłokowych spalania wewnętrznego (z wyłączeniem do pojazdów samochodowych, lotniczych), takich jak: • silniki do jednostek pływających, • silniki kolejowe, – produkcję tłoków, pierścieni tłoków, gaźników itp. do silników spalania wewnętrznego, silników Diesla itp., – produkcję zaworów wlotowych i wylotowych, do silników spalania wewnętrznego – produkcję turbin i części do nich: • turbin na parę wodną i turbin na inne rodzaje pary, • turbin hydraulicznych, kół wodnych i regulatorów do nich, • turbin wiatrowych, • turbin gazowych, z wyłączeniem silników turboodrzutowych i turbośmigłowych do napędu samolotów, – produkcję zespołów turbinowo-kotłowych, – produkcję zespołów turbinowo-prądnicowych, – produkcję silników stosowanych w przemyśle.
28.21/07	Produkcja pieców, palenisk i palników piecowych	– produkcję pieców elektrycznych i pozostałych pieców przemysłowych i laboratoryjnych oraz pieców do spalania, – produkcję palników piecowych, – produkcję grzejników elektrycznych do zamontowania na stałe do basenów pływackich, – produkcję nonelektrycznego domowego sprzętu grzejącego, do zamontowania na stałe, takiego jak system ogrzewania wykorzystujący energię promieniowania słonecznego, ogrzewanie parowe, ogrzewanie olejowe i podobne piece i urządzenia grzewcze, – produkcję elektrycznych pieców typu domowego (elektrycznych pieców z wymuszonym przepływem powietrza, pomp ciepłych itp.), nonelektrycznych pieców typu domowego z wymuszonym przepływem powietrza, – produkcję rusztów mechanicznych, rusztów zwykłych, palenisk, popielników itp.
35.11/07	Wytwarzanie energii elektrycznej	– wytwarzanie energii elektrycznej w elektrowniach, elektrociepłowniach, elektrowniach atomowych lub hydroelektrowniach, za pomocą turbin gazowych, generatorów wysokoprężnych i ze źródeł odnawialnych.
35.12/07	Przesyłanie energii elektrycznej	– przesyłanie energii elektrycznej sieciami przesyłowymi z miejsca jej wytworzenia do systemu dystrybucji.
35.13/07	Dystrybucja energii elektrycznej	– działalność systemów dystrybucji (obejmujących linie, słupy, liczniki oraz instalacje elektryczne), przesyłających energię elektryczną z miejsca jej wytworzenia lub z systemu przesyłowego, do odbiorcy końcowego.
35.14/07	Handel energią elektryczną	– sprzedaż energii elektrycznej użytkownikom, – działalność pośredników i agentów organizujących sprzedaż energii elektrycznej za pomocą systemów dystrybucji, obsługiwanych przez inne jednostki, – działalność w zakresie wymiany mocy i zdolności przesyłowej energii elektrycznej.

Klasa	Nazwa grupowania	Opis - wyjaśnienia PKD 2007. Klasa obejmuje:
35.21/07	Wytwarzanie paliw gazowych	– produkcję paliw gazowych o standardowej wartości opałowej poprzez oczyszczanie, mieszanie i w innych procesach, z gazów różnego pochodzenia, włączając gaz ziemny, – produkcję gazu uzyskanego z destylacji węgla lub jako produkt uboczny pochodzenia rolniczego lub z odpadów.
35.22/07	Dystrybucja paliw gazowych w systemie sieciowym	– dystrybucję i dostarczanie wszelkiego rodzaju paliw gazowych w systemie sieciowym.
35.23/07	Handel paliwami gazowymi w systemie sieciowym	– sprzedaż detaliczną i hurtową paliw gazowych dostarczanych użytkownikom systemem sieciowym, – działalność pośredników i agentów organizujących sprzedaż paliw gazowych za pomocą systemów dystrybucji obsługiwanych przez inne jednostki, – zdolność wymienną towarów i transportu dla paliw gazowych.
35.30/07	Wytwarzanie i zaopatrywanie w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	– produkcję, gromadzenie i dystrybucję pary wodnej oraz gorącej wody dla celów grzewczych, energetycznych i innych, – produkcję oraz dystrybucję schłodzonego powietrza, – produkcję oraz dystrybucję wody schłodzonej dla celów chłodniczych, – produkcję lodu dla celów żywnościowych lub nie (np. dla celów chłodniczych).
38.21/07	Obróbka i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne stałych lub nie	– działalność składowisk odpadów innych niż niebezpieczne, – usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne poprzez spalanie lub inne metody, któremu może towarzyszyć produkcja prądu, pary, kompostu, paliw zastępczych, biogazu, popiołu lub innych produktów ubocznych do dalszego zastosowania itp., – obróbkę odpadów organicznych w celu ich usunięcia.
43.13/07	Wykonywanie wykopów i wierceń geologiczno-inżynierskich	– wykopy i wiercenia próbne mające na celu badanie mechaniki gruntu dla celów budowlanych, geofizycznych, geologicznych i podobnych.
43.21/07	Wykonywanie instalacji elektrycznych	wykonywanie instalacji elektrycznych we wszelkiego rodzaju budynkach i budowlach, takich jak: – instalacje telekomunikacyjne, – strukturalne sieci komputerowe i instalacje dla telewizji kablowej, włącznie ze światłowodami, – instalacje anten satelitarnych, – instalacje oświetleniowe, włączając oświetlenie ulic, sygnalizację świetlną oraz oświetlenie pasów startowych, – instalacje alarmowe: przeciwpożarowe, przeciwwłamaniowe itp., – instalacje dla elektrycznych urządzeń i sprzętu gospodarstwa domowego, włączając ogrzewanie podłogowe.

Klasa	Nazwa grupowania	Opis - wyjaśnienia PKD 2007. Klasa obejmuje:
43.22/07	Wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych	wykonywanie w budynkach i budowlach: – instalacji systemów grzewczych (elektrycznych, gazowych i olejowych), – instalacji pieców, wieży chłodniczej, – instalacji niefektrycznych kolektorów słonecznych, – instalacji wodno-kanalizacyjnych i sanitarnych, – instalacji wentylacyjnych, klimatyzacyjnych, – instalacji gazowych, – instalacji przewodów doprowadzających parę, – instalacji przeciwpożarowych systemów zraszających, – instalacji systemów zraszania trawników, – instalacji przewodów.
46.71/07	Sprzedaż hurtowa paliw i produktów pochodnych	obejmuje wyspecjalizowaną sprzedaż hurtową paliw, smarów, olejów, takich jak: – węgiel drzewny, węgiel, koks, drewno opałowe, ciężka benzyna, – ropa naftowa, olej surowy, olej napędowy, benzyna, paliwo olejowe, olej opałowy, nafta, – gaz ziemny skroplony, butan, propan, mieszanki propan-butan, – oleje smarowe i smary, produkty rafinacji ropy naftowej.
72.19/07	Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych	prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych, innych niż biotechnologia, w zakresie: – nauk przyrodniczych, – nauk technicznych, – nauk medycznych, włączając badania kliniczne, – nauk rolniczych, – międzydyscyplinarnych nauk z przewagą nauk przyrodniczych i technicznych.
77.40/07	Dzierżawa własności intelektualnej i podobnych produktów, z wyłączeniem prac chronionych prawem autorskim	działalności związane z dzierżawą własności intelektualnej i podobnych produktów, za którą pobierane są opłaty w formie tantiemów lub opłat licencyjnych dla ich właściciela. Dzierżawa tych produktów może dotyczyć: zezwolenia na reprodukcję, wykorzystywania w późniejszych procesach lub produktach, koncesji autoryzowanej dystrybucji (franszyzy). Obecni właściciele mogą, ale nie muszą, być twórcami tych produktów. Klasa ta obejmuje: – dzierżawę własności intelektualnej, z wyłączeniem prac chronionych prawem autorskim, takich jak książki lub oprogramowanie komputerowe, – tantiemy lub opłaty licencyjne płacone za prawo do korzystania z: • prawa do patentu, • znaków handlowych, nazwy marek, • prawa do badania i oceny minerałów, • franszyzy.

Klasa	Nazwa grupowania	Opis - wyjaśnienia PKD 2007. Klasa obejmuje:
85.42/07	Zakłady kształcenia nauczycieli, kolegia pracowników służb społecznych oraz szkoły wyższe	85.42.A. Zakłady kształcenia nauczycieli, kolegia pracowników służb społecznych. Podklasa ta obejmuje: – działalność zakładów kształcenia nauczycieli tj. 3-letnich nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów nauczycielskich, których celem jest kształcenie nauczycieli przedszkoli, szkół podstawowych, placówek oświatowo-wychowawczych oraz nauczycieli języków obcych. Warunkiem formalnym przyjęcia do kolegium jest legitymowanie się świadectwem maturalnym. Kształcenie w kolegiach zakończone jest egzaminem dyplomowym. Dyplom ukończenia kolegium potwierdza uzyskane kwalifikacje nauczycielskie. Absolwenci kolegiów mają możliwość składania egzaminu dyplomowego w szkole wyższej, sprawującej opiekę naukowo-dydaktyczną nad kolegium i uzyskania tytułu zawodowego licencjata, co umożliwia ubieganie się o przyjęcie na studia drugiego stopnia, – edukację w trzyletnich kolegiach pracowników służb społecznych. Kolegia kształcą w zawodzie pracownika socjalnego w systemie dziennym, wieczorowym lub zaocznym. Słuchaczem kolegium może być osoba, która posiada świadectwo dojrzałości oraz uzyskała pozytywny wynik w postępowaniu rekrutacyjnym. Absolwenci kolegiów mają możliwość składania egzaminu dyplomowego i po spełnieniu odpowiednich warunków możliwość uzyskania tytułu zawodowego licencjata w szkole wyższej sprawującej opiekę naukowo-dydaktyczną nad kolegium, co umożliwia ubieganie się o przyjęcie na studia drugiego stopnia. 85.42.B. Szkoły wyższe. Podklasa ta obejmuje: - uczelnie publiczne i niepubliczne prowadzące kształcenie na poziomie studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, których absolwenci otrzymują dyplom licencjata (inżyniera), magistra (magistra inżyniera) lub równorzędny, - studia trzeciego stopnia (studia doktoranckie), na które przyjmowani są kandydaci posiadający tytuł magistra lub równorzędny, umożliwiające uzyskanie zaawansowanej wiedzy w określonej dziedzinie lub dyscyplinie nauki, przygotowujące do samodzielnej działalności badawczej i twórczej oraz uzyskanie stopnia naukowego doktora. Kształcenie odbywa się w systemie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Źródło: Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne ICT na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności, Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24.12.2007r., Dz. U. 251, poz.1885

Tabela. Składowe specjalizacji ICT wg klas PKD 2007

Klasa	Nazwa grupowania	Opis - wyjaśnienia PKD 2007. Klasa obejmuje:
26.11/07	Produkcja elementów elektronicznych	produkcję półprzewodników i pozostałych elementów elektronicznych, takich jak: – kondensatory elektroniczne, – rezystory elektroniczne, – mikroprocesory, – lampy elektronowe, – złączki elektroniczne, – puste płytki obwodów drukowanych, – układy scalone (analogowe, cyfrowe, hybrydowe), – diody, tranzystory i podobne elementy, – induktry elektroniczne (np. dławiki, cewki, transformatory), – kryształy elektroniczne i zestawy kryształów, – solenoidy, przełączniki, przetworniki dla zastosowań elektronicznych, – kostki lub płytki do półprzewodników - wyroby gotowe lub półwyroby, – elementy monitorów (plazmowych, polimerowych, ciekłokrystalicznych (LCD)), – diody elektroluminescencyjne (LED), – kable do drukarek, monitorów, do USB (uniwersalnych magistrali szeregowych), złącza itp.
26.12/07	Produkcja elektronicznych obwodów drukowanych	– produkcję zmontowanych płytek obwodów drukowanych, – montaż obwodów drukowanych, – produkcję kart interfejsu (np. dźwięk, obraz, sterowniki, sieć, modemy).
26.20/07	Produkcja komputerów i urządzeń peryferyjnych	Obejmuje produkcję i/lub montaż komputerów elektronicznych, takich jak komputery dużej mocy (mainframe), komputery biurkowe (desktopy), laptopy i serwery komputerowe oraz produkcję komputerowego sprzętu peryferyjnego, takiego jak urządzenia pamięci, urządzenia wejścia/wyjścia (drukarki, monitory, klawiatury). Istnieją następujące typy komputerów: analogowe, cyfrowe lub hybrydowe. Komputery cyfrowe, najbardziej popularne, spełniają następujące funkcje: (1) przechowują programy użytkowe lub programy i dane niezbędne do jego realizacji; (2) mogą być dowolnie programowane zgodnie z wymaganiami użytkownika; (3) wykonują obliczenia arytmetyczne określone przez użytkownika; (4) wykonują, bez udziału człowieka, program użytkowy, który wymaga, aby komputer modyfikował swoje postępowanie na podstawie logicznych decyzji podejmowanych podczas uruchamiania przetwarzania. Komputery analogowe mogą realizować symulację modeli matematycznych, zawierają co najmniej analogowe sterowanie i elementy oprogramowania. Podklasa ta obejmuje: – produkcję komputerów biurkowych (desktopów), – produkcję laptopów, – produkcję komputerów dużej mocy (mainframe), – produkcję komputerów kieszonkowych (np. notesów elektronicznych),

Klasa	Nazwa grupowania	Opis - wyjaśnienia PKD 2007. Klasa obejmuje:
		– produkcję napędów dysków magnetycznych, modułów pamięci typu „flash” i pozostałych urządzeń pamięci, – produkcję napędów dysków optycznych (np. CD-RW, CD-ROM, DVD-ROM, DVD-RW), – produkcję drukarek, – produkcję monitorów komputerowych, – produkcję klawiatur, – produkcję wszelkiego rodzaju myszy, joysticków i manipulatorów kulowych (trackball), – produkcję specjalistycznych terminali komputerowych, – produkcję serwerów komputerowych, – produkcję skanerów, włączając skanery kodu kreskowego, – produkcję czytników kart inteligentnych, – produkcję kasków do kreowania rzeczywistości wirtualnej, – produkcję projektorów komputerowych (projektorów wideo), – produkcję terminali komputerowych, bankomatów (typu ATM), terminali kasowych (POS), które działają na zasadach innych niż mechaniczne, – produkcję wielofunkcyjnych urządzeń spełniających dwie lub więcej funkcji: drukowanie, skanowanie, kopiowanie, faksowanie.
26.30/07	Produkcja sprzętu (tele)komunikacyjnego	Obejmuje produkcję telefonów i urządzeń transmisyjnych, stosowanych do elektronicznego przesyłania sygnałów drogą przewodową lub za pomocą fal przy pomocy nadajników radiowych, telewizyjnych oraz urządzeń transmisji bezprzewodowej. Podklasa ta obejmuje: – produkcję sprzętu przekaźnikowego dla centrali telefonicznych, – produkcję telefonów bezprzewodowych, – produkcję sprzętu dla prywatnych centrali (PAX) połączonych z publiczną siecią telefoniczną, – produkcję telefonów, faksów, włączając urządzenia typu automatyczne sekretarki telefoniczne, – produkcję urządzeń komunikacyjnych do przesyłania danych, takich jak pomosty, routery i przejścia, – produkcję anten nadawczych i odbiorczych, – produkcję urządzeń dla telewizji kablowej, – produkcję pagerów, – produkcję telefonów komórkowych, – produkcję przenośnych urządzeń komunikacyjnych, – produkcję urządzeń dla rozgłośni radiowych i studiów telewizyjnych oraz urządzeń nadawczych, włączając produkcję kamer telewizyjnych, – produkcję modemów, sprzętu do przesyłania informacji, – produkcję systemów przeciwwłamaniowych i przeciwpożarowych, wysyłających sygnały do stacji kontrolnej, – produkcję radiowych i telewizyjnych nadajników przekaźnikowych, – produkcję urządzeń komunikacyjnych działających na podczerwień (np. urządzeń zdalnie sterowanych, pilotów).

Klasa	Nazwa grupowania	Opis - wyjaśnienia PKD 2007. Klasa obejmuje:
26.40/07	Produkcja elektronicznego sprzętu powszechnego użytku	Obejmuje produkcję elektronicznego sprzętu audio i wideo do użytku domowego, w pojazdach samochodowych, do systemów nagłaśniających i wzmocnienia instrumentów muzycznych. Podklasa ta obejmuje: – produkcję magnetowidów i podobnego sprzętu nagrywającego, – produkcję odbiorników telewizyjnych, – produkcję monitorów i ekranów telewizyjnych, – produkcję urządzeń do nagrywania i kopiowania dźwięku, – produkcję aparatury stereofonicznej, – produkcję odbiorników radiowych, – produkcję aparatury nagłaśniającej, – produkcję kamer wideo użytku domowego, – produkcję szaf grających, – produkcję wzmacniaczy do instrumentów muzycznych i systemów nagłaśniających, – produkcję mikrofonów, – produkcję odtwarzaczy CD i DVD, – produkcję sprzętu do karaoke, – produkcję słuchawek (np. radiowych, stereofonicznych, komputerowych), – produkcję konsoli do gier video.
26.80/07	Produkcja magnetycznych i optycznych niezapisanych nośników informacji	produkcję niezapisanych: – magnetycznych taśm i kaset służących do rejestrowania obrazu i dźwięku, – dyskietek, – nośników napędu dysków optycznych i twardych.
46.51/07	Sprzedaż hurtowa komputerów, urządzeń peryferyjnych i oprogramowania	brak opisu
46.52/07	Sprzedaż hurtowa sprzętu elektronicznego i telekomunikacyjnego oraz części do niego	obejmuje sprzedaż hurtową: – elektronicznych zaworów i lamp, – urządzeń półprzewodnikowych, – układów scalonych i obwodów zintegrowanych, – obwodów drukowanych, – czystych taśm audio i wideo, dyskietek, dysków magnetycznych i optycznych (CD, DVD), – wyposażenia telefonicznego i komunikacyjnego.
58.21/07	Działalność wydawnicza w zakresie gier komputerowych	działalność wydawniczą w zakresie gier komputerowych dla wszystkich platform.

Klasa	Nazwa grupowania	Opis - wyjaśnienia PKD 2007. Klasa obejmuje:
58.29/07	Działalność wydawnicza w zakresie pozostałego oprogramowania	tworzenie, dostarczanie oraz dokumentację standardowego oprogramowania, bez uwzględniania specyficznych wymagań klienta: – systemów operacyjnych, – programów użytkowych i pozostałych.
61.10/07	Działalność w zakresie telekomunikacji przewodowej	Obejmuje działalności związane z obsługą, konserwacją lub udostępnianiem systemów transmisyjnych do przesyłania głosu, danych, tekstu, dźwięku i obrazu realizowane za pomocą infrastruktury telekomunikacji przewodowej. Systemy transmisyjne mogą być oparte na jednej technologii lub ich kombinacji. Podklasa ta obejmuje: – obsługę i konserwację systemów łącznościowych i transmisyjnych w celu zapewnienia komunikacji pomiędzy dwiema centralami przez linie naziemne, mikrofały lub kombinację linii naziemnych z połączeniami satelitarnymi, – obsługę systemów dystrybucji kablowej, np. dystrybucja danych, sygnałów telewizyjnych, – zapewnienie komunikacji telegraficznej i pozostałej innej niż głosowa, przy użyciu własnych systemów, – dzierżawę łączy od właścicieli i operatorów, – świadczenie usług telekomunikacyjnych firmom i gospodarstwom domowym, – zapewnianie dostępu do Internetu przez operatora sieci przewodowej.
61.20/07	Działalność w zakresie telekomunikacji bezprzewodowej, z wyłączeniem telekomunikacji satelitarnej	– obsługę, konserwację lub udostępnianie systemów transmisyjnych do przesyłania głosu, danych, tekstu, dźwięku i obrazu realizowane za pomocą infrastruktury telekomunikacji bezprzewodowych. Systemy transmisyjne zapewniają transmisję wielokierunkową dzięki wykorzystaniu fal radiowych i mogą być one oparte na jednej technologii lub ich kombinacji, – obsługę i konserwację bezprzewodowych sieci telekomunikacyjnych, takich jak: pagery, telefony komórkowe i podobne, – zakup dostępu i pojemności do sieci od właścicieli i operatorów sieci, – świadczenie usług telekomunikacji bezprzewodowej (z wyłączeniem satelitarnych) firmom i gospodarstwom domowym, – zapewnianie dostępu do Internetu przez operatora sieci bezprzewodowej.
61.30/07	Działalność w zakresie telekomunikacji satelitarnej	– działalność związaną z obsługą, konserwacją lub udostępnianiem systemów transmisyjnych do przesyłania głosu, danych, tekstu, dźwięku i obrazu realizowane za pomocą infrastruktury telekomunikacji satelitarnej, – dostarczanie programów wizualnych, dźwiękowych i tekstowych odbieranych z kanałów telewizyjnych, stacji i sieci telewizyjnych lub radiowych, przez systemy satelitarne bezpośrednio do domu odbiorców. Jednostki które są tu klasyfikowane nie uczestniczą w tworzeniu programów, – zapewnianie dostępu do Internetu przez operatora sieci satelitarnej.
61.90/07	Działalność w zakresie pozostałej telekomunikacji	– świadczenie wyspecjalizowanych usług telekomunikacyjnych takich jak: śledzenie za pomocą satelitów, telemetria komunikacyjna i obsługa stacji radarowych, – obsługę końcowych stacji satelitarnych i związanych z nimi systemów operacyjnych połączonych z jednym lub większą liczbą naziemnych systemów komunikacyjnych,

Klasa	Nazwa grupowania	Opis - wyjaśnienia PKD 2007. Klasa obejmuje:
		zdolnych do przesyłania lub odbioru sygnałów telekomunikacyjnych z systemów satelitarnych, – zapewnienie dostępu do Internetu przez sieci, na podstawie umowy pomiędzy klientem a dostawcą usług internetowych (ISP – Internet Service Provider), które nie są jego własnością i nie są przez niego kontrolowane, tak jak na przykład komutowany dostęp do Internetu, – udostępnienie telefonu i Internetu w obiektach ogólnie dostępnych, – dostarczanie usług telekomunikacyjnych przez istniejące połączenia telekomunikacyjne: • umożliwianie rozmów za pośrednictwem Internetu (VOIP - Voice Over Internet Protocol), – pośrednictwo w zakresie usług telekomunikacyjnych (tj. zakup i odsprzedaż uprawnień do sieci bez świadczenia dodatkowych usług).
62.01/07	Działalność związana z oprogramowaniem	– pisanie, modyfikowanie, badanie, dokumentowanie i wspomaganie oprogramowania, włączając pisanie zleceń sterujących programami dla użytkowników. analizowanie, projektowanie systemów gotowych do użycia: – rozbudowę, tworzenie, dostarczanie oraz dokumentację oprogramowania wykonanego na zlecenie określonego użytkownika, – pisanie programów na zlecenie użytkownika, – projektowanie stron internetowych.
62.02/07	Działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki	– planowanie i projektowanie systemów komputerowych, które łączą sprzęt komputerowy, oprogramowanie i technologie komunikacyjne, włączając szkolenia dla użytkowników.
62.03/07	Działalność związana z zarządzaniem urządzeniami informatycznymi	– zarządzanie i obsługę systemów komputerowych i/lub urządzeń przetwarzania danych należących do klienta w miejscu ich zainstalowania, włączając usługi wspomagające.
62.09/07	Pozostała działalność usługowa w zakresie technologii informatycznych i komputerowych	pozostałą działalność związaną z technologią informatyczną i komputerową, gdzie indziej niesklasyfikowaną: – usługi odzyskiwania danych z uszkodzonych komputerów, – instalowanie komputerów osobistych, – instalowanie oprogramowania.

Klasa	Nazwa grupowania	Opis - wyjaśnienia PKD 2007. Klasa obejmuje:
63.11/07	Przetwarzanie danych; zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność	– działalności związane z zapewnieniem infrastruktury dla usług hostingowych, przetwarzania danych i działalności powiązanych, – specjalistyczne usługi hostingowe, takie jak: hosting sieci www, usługi przesyłania strumieniowego lub oferowania hostingu do wykonywania aplikacji, świadczenie usług aplikacyjnych, dostarczanie klientom urządzeń głównego komputera ze współdzieleniem czasu, – przetwarzanie danych, włączając kompletną obróbkę i specjalistyczne raporty z danych dostarczonych przez klienta lub zapewnienie automatycznego przetwarzania danych oraz wprowadzania danych, włącznie z prowadzeniem bazy danych.
63.12/07	Działalność portali internetowych	– działanie witryn internetowych, które wykorzystują wyszukiwarki, aby generować i utrzymywać obszerne bazy danych internetowych adresów i treści w formacie łatwym do wyszukania, – działanie pozostałych witryn internetowych, które działają jak portale internetowe, tj.: strony mediów dostarczających aktualne informacje.
72.19/07	Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych	prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych, innych niż biotechnologia, w zakresie: – nauk przyrodniczych, – nauk technicznych, – nauk medycznych, włączając badania kliniczne, – nauk rolniczych, – interdyscyplinarnych nauk z przewagą nauk przyrodniczych i technicznych.
72.20/07	Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych	prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych w zakresie: – nauk społecznych, – nauk humanistycznych, – interdyscyplinarnych nauk z przewagą nauk społecznych i humanistycznych.
77.40/07	Dzierżawa własności intelektualnej i podobnych produktów, z wyłączeniem prac chronionych prawem autorskim	działalności związane z dzierżawą własności intelektualnej i podobnych produktów, za którą pobierane są opłaty w formie tantiemów lub opłat licencyjnych dla ich właściciela. Dzierżawa tych produktów może dotyczyć: zezwolenia na reprodukcję, wykorzystywania w późniejszych procesach lub produktach, koncesji autoryzowanej dystrybucji (franszyzy). Obecni właściciele mogą, ale nie muszą, być twórcami tych produktów. Klasa ta obejmuje: – dzierżawę własności intelektualnej, z wyłączeniem prac chronionych prawem autorskim, takich jak książki lub oprogramowanie komputerowe, – tantiemy lub opłaty licencyjne płacone za prawo do korzystania z: • prawa do patentu, • znaków handlowych, nazwy marek, • prawa do badania i oceny minerałów, • franszyzy.

Klasa	Nazwa grupowania	Opis - wyjaśnienia PKD 2007. Klasa obejmuje:
85.42/07	Zakłady kształcenia nauczycieli, kolegia pracowników służb społecznych oraz szkoły wyższe	- uczelnie publiczne i niepubliczne prowadzące kształcenie na poziomie studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, których absolwenci otrzymują dyplom licencjata (inżyniera), magistra (magistra inżyniera) lub równorzędny, - studia trzeciego stopnia (studia doktoranckie), na które przyjmowani są kandydaci posiadający tytuł magistra lub równorzędny, umożliwiające uzyskanie zaawansowanej wiedzy w określonej dziedzinie lub dyscyplinie nauki, przygotowujące do samodzielnej działalności badawczej i twórczej oraz uzyskanie stopnia naukowego doktora. Kształcenie odbywa się w systemie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.
95.11/07	Naprawa i konserwacja komputerów i urządzeń peryferyjnych	naprawę i konserwację: - komputerów stacjonarnych, - komputerów przenośnych (laptopów), - napędów dysków magnetycznych, dysków przenośnych i pozostałych układów pamięci, - napędów dysków optycznych (CD-RW, CD-ROM, DVD-ROM, DVD- RW), - drukarek, - monitorów, - klawiatury, - akcesoriów typu mysz, joystick i manipulator kulkowy (trackball), - wewnętrznych i zewnętrznych modemów komputerowych, - wyspecjalizowanych terminali komputerowych, - serwerów komputerowych, - skanerów, włączając skanery kodów kreskowych, - czytników kart magnetycznych (smart card), - kasków (hełmów) do kreowania rzeczywistości wirtualnej, - rzutników komputerowych, - terminali komputerowych typu: bankomat (ATM); terminale kasowe (POS), które nie są obsługiwane mechanicznie, - podręcznych komputerów typu „hand-help” (PDA).
95.12/07	Naprawa i konserwacja sprzętu (tele)komunikacyjnego	naprawę i konserwację: - telefonów bezprzewodowych, - telefonów komórkowych, - modemów (sprzętu transmisyjnego), - faksów, - urządzeń komunikacyjnych do przesyłania danych (np. urządzeń trasujących, pomostów, modemów), - krótkofalówek, urządzeń nadawczo-odbiorczych, - komercyjnych kamer telewizyjnych i kamer wideo.

Źródło: Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne ICT na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności, Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24.12.2007r., Dz.U. 251, poz.1885

Tabela. Składowe specjalizacji medycyna wg klas PKD 2007

Klasa	Nazwa grupowania	Opis - wyjaśnienia PKD 2007. Klasa obejmuje:
21.10/07	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych	– produkcję aktywnych medycznie substancji wykorzystywanych w produkcji medykamentów: antybiotyków, podstawowych witamin, kwasu salicylowego, aspiryny itp., – przetwarzanie krwi, – produkcję chemicznie czystych cukrów, – przetwarzanie gruczołów, – produkcję ekstraktów z gruczołów.
21.20/07	Produkcja leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych	– produkcję medykamentów, takich jak: • różne frakcje krwi, włączając frakcje zawierające przeciwciała, • szczepionki, • leki, włączając preparaty homeopatyczne, – produkcję chemicznych środków antykoncepcyjnych do użycia zewnętrznego i środków antykoncepcyjnych opartych na hormonach, – produkcję medycznych preparatów diagnostycznych, włączając testy ciążowe, – produkcję radioaktywnych substancji diagnostycznych w żywym organizmie (ustroju), – produkcję substancji farmaceutycznych w procesach biotechnologicznych, – produkcję impregnowanej lub powlekanej substancjami leczniczymi waty, gazy, bandaży, opatrunków itp., – przygotowanie produktów roślinnych (kruszenie, sortowanie, mielenie) dla zastosowań farmaceutycznych.
26.60/07	Produkcja urządzeń napromieniowujących, sprzętu elektromedycznego i elektroterapeutycznego	Obejmuje produkcję urządzeń elektromedycznych i elektroterapeutycznych, takich jak: sprzęt do obrazowania metodą rezonansu magnetycznego, medyczne urządzenia ultradźwiękowe, elektrokardiografy, endoskopy; produkcję aparatury i lamp wykorzystujących promieniowanie do zastosowań medycznych, diagnostycznych, terapeutycznych, przemysłowych oraz w badaniach i nauce. Do napromieniowania mogą być stosowane aparaty wykorzystujące promienie rentgenowskie, beta, gamma lub inne promieniowanie jonizujące. Podklasa ta obejmuje: – produkcję aparatury i lamp wykorzystujących promieniowanie beta, gamma, rentgenowskie lub inne promieniowanie do zastosowań przemysłowych, medycznych, diagnostycznych, terapeutycznych oraz w badaniach i nauce, – produkcję tomografów komputerowych (CT), – produkcję tomografów emisji pozytonowej (PET), – produkcję sprzętu do obrazowania metodą rezonansu magnetycznego (MRI), – produkcję urządzeń do ultrasonografii, – produkcję elektrokardiografów, – produkcję medycznego sprzętu laserowego, – produkcję elektromedycznego sprzętu endoskopowego, – produkcję rozruszników serca, – produkcję aparatów i protez słuchowych, – produkcję urządzeń do naświetlania żywności i mleka.

Klasa	Nazwa grupowania	Opis - wyjaśnienia PKD 2007. Klasa obejmuje:
32.50/07	Produkcja urządzeń, instrumentów oraz wyrobów medycznych, włączając dentystyczne	Obejmuje produkcję aparatury i mebli laboratoryjnych, instrumentów medycznych (włączając chirurgiczne); produkcję urządzeń i artykułów chirurgicznych, sprzętu i artykułów dentystycznych (włączając wyroby ortodontyczne, protezy dentystyczne) i przyrządów ortopedycznych. Obejmuje także meble medyczne, włączając dentystyczne, posiadające specjalną funkcję, która określa ich przeznaczenie, np. fotele dentystyczne z wbudowaną funkcją hydrauliczną. Podklasa ta obejmuje: – produkcję prześcieradeł chirurgicznych, sterylnych chusteczek, – produkcję dentystycznych wypełniaczy i cementu (z wyłączeniem klejów do protez dentystycznych), produkcję wosku dentystycznego i pozostałych gipsowych preparatów dentystycznych, – produkcję cementu do rekonstrukcji kości, – produkcję pieców dentystycznych, – produkcję laboratoryjnych ultradźwiękowych urządzeń czyszczących, – produkcję sterylizatorów laboratoryjnych, – produkcję laboratoryjnych urządzeń filtrujących oraz wirówek laboratoryjnych, – produkcję mebli medycznych, włączając chirurgiczne, dentystyczne i weterynaryjne: • stołów operacyjnych, • mebli do przeprowadzania badań, • łóżek szpitalnych z wyposażeniem mechanicznym, • foteli dentystycznych, – produkcję płytek i śrub do łączenia kości, strzykawek, igieł, cewników, kaniuli itp., – produkcję narzędzi dentystycznych, włączając fotele dentystyczne wyposażone w sprzęt dentystyczny, – produkcję sztucznych zębów, mostków itp., wykonywanych w laboratoriach dentystycznych, – produkcję urządzeń ortopedycznych i protetycznych, – produkcję obuwia ortopedycznego, – produkcję aparatów słuchowych, – produkcję szklanych oczu, – produkcję termometrów medycznych, – produkcję okularów korekcyjnych, okularów słonecznych, soczewek wykonywanych na receptę, soczewek kontaktowych, okularów ochronnych.
46.46/07	Sprzedaż hurtowa wyrobów farmaceutycznych i medycznych	obejmuje także sprzedaż hurtową wyrobów ortopedycznych
47.73/07	Sprzedaż detaliczna wyrobów farmaceutycznych prowadzona w	– sprzedaż detaliczną wyrobów farmaceutycznych prowadzoną w wyspecjalizowanych sklepach, w tym w aptekach.

Klasa	Nazwa grupowania	Opis - wyjaśnienia PKD 2007. Klasa obejmuje:
	wyspecjalizowanych sklepach	
47.74/07	Sprzedaż detaliczna wyrobów medycznych, włączając ortopedyczne, prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	Podklasa ta obejmuje: – sprzedaż detaliczną wyrobów farmaceutycznych prowadzoną w wyspecjalizowanych sklepach, w tym w aptekach.
72.11/07	Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie biotechnologii	prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych w dziedzinie biotechnologii: – związanych z budową DNA/RNA (kwas deoksyrybonukleinowy /kwas rybonukleinowy): badaniem genomów, farmakogenetyką, genosondą, inżynierią genetyczną, sekwencjonowaniem /synteza/ rozwinięcie DNA/RNA, określaniem profilu genu, – w zakresie białek i pozostałych cząsteczek: sekwencjonowanie/synteza/inżynieria białek i peptydów (włączając wielkie cząsteczki hormonów); ulepszone metody pozyskiwania leków; proteom (zespół białek wytwarzanych w organizmie na podstawie informacji genetycznej), białko - izolacja, oczyszczanie i oznakowanie, rozpoznanie receptorów komórkowych, – związanych z hodowlą i inżynierią komórek i tkanek: hodowla komórek/tkanek, inżynieria tkanek (włączając strukturyzację tkanek i inżynierię biomedyczną), łączenie komórek, stymulanty szczepionek/środków odpornościowych, prace nad embrionami, – w zakresie technik/metod procesu biotechnologicznego: fermentacje stosujące bioreaktory, bioproceny, bioekstrakcje, bioroztwieranie, biowybielanie, bioodsierczanie, biokorektę, biofiltrację i fitokorektę, – w zakresie wektorów genów i RNA: terapia genowa, wektory wirusowe, – w zakresie bioinformatyki: opracowywanie baz danych o genomach, sekwencjach białek; modelowanie kompleksowych procesów biologicznych, włączając biologię systemów, – w zakresie nanobiotechnologii: zastosowanie narzędzi i procesów nano/mikroprodukcji służących do zbudowania urządzeń stosowanych w badaniach biosystemów i zastosowania w produkcji leków, diagnostyce itp.
72.19/07	Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych	prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych, innych niż biotechnologia, w zakresie: – nauk przyrodniczych, – nauk technicznych, – nauk medycznych, włączając badania kliniczne, – nauk rolniczych, – międzydyscyplinarnych nauk z przewagą nauk przyrodniczych i technicznych.

Klasa	Nazwa grupowania	Opis - wyjaśnienia PKD 2007. Klasa obejmuje:
77.40/07	Dzierżawa własności intelektualnej i podobnych produktów, z wyłączeniem prac chronionych prawem autorskim	działalności związane z dzierżawą własności intelektualnej i podobnych produktów, za którą pobierane są opłaty w formie tantiemów lub opłat licencyjnych dla ich właściciela. Dzierżawa tych produktów może dotyczyć: zezwolenia na reprodukcję, wykorzystywania w późniejszych procesach lub produktach, koncesji autoryzowanej dystrybucji (franszyzy). Obecni właściciele mogą, ale nie muszą, być twórcami tych produktów. Klasa ta obejmuje: – dzierżawę własności intelektualnej, z wyłączeniem prac chronionych prawem autorskim, takich jak książki lub oprogramowanie komputerowe, – tantiemy lub opłaty licencyjne płacone za prawo do korzystania z: • prawa do patentu, • znaków handlowych, nazwy marek, • prawa do badania i oceny minerałów, • franszyzy.
85.42/07	Zakłady kształcenia nauczycieli, kolegia pracowników służb społecznych oraz szkoły wyższe	85.42.A. Zakłady kształcenia nauczycieli, kolegia pracowników służb społecznych. Podklasa ta obejmuje: – działalność zakładów kształcenia nauczycieli tj. 3-letnich nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów nauczycielskich, których celem jest kształcenie nauczycieli przedszkoli, szkół podstawowych, placówek oświatowo-wychowawczych oraz nauczycieli języków obcych. Warunkiem formalnym przyjęcia do kolegium jest legitymowanie się świadectwem maturalnym. Kształcenie w kolegiach zakończone jest egzaminem dyplomowym. Dyplom ukończenia kolegium potwierdza uzyskane kwalifikacje nauczycielskie. Absolwenci kolegiów mają możliwość składania egzaminu dyplomowego w szkole wyższej, sprawującej opiekę naukowo-dydaktyczną nad kolegium i uzyskania tytułu zawodowego licencjata, co umożliwia ubieganie się o przyjęcie na studia drugiego stopnia, – edukację w trzyletnich kolegiach pracowników służb społecznych. Kolegia kształcą w zawodzie pracownika socjalnego w systemie dziennym, wieczorowym lub zaocznym. Słuchaczem kolegium może być osoba, która posiada świadectwo dojrzałości oraz uzyskała pozytywny wynik w postępowaniu rekrutacyjnym. Absolwenci kolegiów mają możliwość składania egzaminu dyplomowego i po spełnieniu odpowiednich warunków możliwość uzyskania tytułu zawodowego licencjata w szkole wyższej sprawującej opiekę naukowo-dydaktyczną nad kolegium, co umożliwia ubieganie się o przyjęcie na studia drugiego stopnia. 85.42.B. Szkoły wyższe. Podklasa ta obejmuje: - uczelnie publiczne i niepubliczne prowadzące kształcenie na poziomie studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, których absolwenci otrzymują dyplom licencjata (inżyniera), magistra (magistra inżyniera) lub równorzędny, - studia trzeciego stopnia (studia doktoranckie), na które przyjmowani są kandydaci posiadający tytuł magistra lub równorzędny, umożliwiające uzyskanie zaawansowanej wiedzy w określonej dziedzinie lub dyscyplinie nauki, przygotowujące do samodzielnej działalności badawczej i twórczej oraz uzyskanie stopnia naukowego doktora. Kształcenie odbywa się w systemie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Klasa	Nazwa grupowania	Opis - wyjaśnienia PKD 2007. Klasa obejmuje:
86.10/07	Działalność szpitali	– działalność szpitali ogólnych oraz specjalistycznych, takich jak: szpitale psychiatryczne, zakłady dla osób uzależnionych, szpitale zakaźne, położnicze zapewniające pacjentom zakwaterowanie i wyżywienie, – działalność prewentoriów, sanatoriów, centrów rehabilitacyjnych i pozostałych placówek medycznych zapewniających pacjentom zakwaterowanie i wyżywienie, – działalność szpitali wojskowych i w zakładach karnych, – usługi personelu medycznego i paramedycznego, – działalność prowadzoną przez laboratoria, pracownie techniczne, włącznie z usługami radiologów, – działalność izb przyjęć, – działalność aptek szpitalnych, – obsługę sal operacyjnych, usługi żywienia oraz pozostałe usługi szpitalne. Działalność tych placówek nastawiona jest głównie na obsługę pacjentów przebywających w szpitalach i prowadzona jest pod bezpośrednim nadzorem lekarzy.
86.21/07	Praktyka lekarska ogólna	Podklasa ta nie obejmuje: – działalności szpitali, sklasyfikowanej w 86.10.Z, – praktyki lekarskiej specjalistycznej, sklasyfikowanej w 86.22.Z, – praktyki lekarskiej dentystycznej, sklasyfikowanej w 86.23.Z, – działalności fizjoterapeutycznej, sklasyfikowanej w 86.90.A, – działalności paramedycznej, sklasyfikowanej w 86.90.D.
86.22/07	Praktyka lekarska specjalistyczna	– porady, diagnostykę i leczenie świadczone przez lekarzy specjalistów, włączając chirurgów.
86.23/07	Praktyka lekarska dentystyczna	– praktyki dentystyczne o charakterze ogólnym lub specjalistycznym np. periodontologia, ortodoncja, operacje dentystyczne.
86.90/07 w tym 86.90A 86.90B 86.90C 86.90D 86.90E	Pozostała działalność w zakresie opieki zdrowotnej	– pomocniczą działalność dentystyczną, taką jak: działalność higienistek i asystentek dentystycznych. Osoby te mogą pracować samodzielnie, lecz co jakiś czas są kontrolowane przez lekarzy dentystów, – działalność związaną z prowadzeniem profilaktyki i promocji zdrowia prowadzoną m.in. przez higienistki szkolne, ortoptystów, instruktorów higieny, dietetyków i specjalistów promocji zdrowia, – działalność diagnostyczną prowadzoną przez samodzielne laboratoria medyczne, – działalność banków krwi, spermy, organów i tkanek do przeszczepów oraz zbiór moczu kobiecego do produkcji leków hormonalnych, – działalność w dziedzinie terapii logopedycznej, optometrii, – działalność w zakresie zdrowia psychicznego świadczoną przez psychologów i psychoterapeutów.

Klasa	Nazwa grupowania	Opis - wyjaśnienia PKD 2007. Klasa obejmuje:
86.90.A	Działalność fizjoterapeutyczna	Podklasa ta obejmuje: – indywidualną lub zespołową działalność fizjoterapeutów, prowadzoną w takich dziedzinach jak: diagnostyka fizjoterapeutyczna, fizykoterapia, hydroterapia, masaż leczniczy, terapia ruchowa itp. Działalność ta może być prowadzona w placówkach medycznych, takich jak: przychodnie (ogólne, przyszpitalne, medycyny pracy, przy domach pomocy społecznej), specjalistyczne placówki medyczne inne niż szpitale, prywatne gabinety oraz w domu pacjenta. Działalność ta może być prowadzona także w obiektach zapewniających zakwaterowanie, ale innych niż szpitale.
86.90.B	Działalność pogotowia ratunkowego	Podklasa ta obejmuje: – działalność pogotowia ratunkowego w zakresie transportu chorych, włączając transport samolotowy. Podklasa ta nie obejmuje: – transportu chorych, bez użycia sprzętu do ratowania życia ani udziału personelu medycznego, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach Sekcji H, – działalności szpitalnego oddziału ratunkowego, sklasyfikowanej w 86.10.Z.
86.90.C	Praktyka pielęgniarek i położnych	Podklasa ta obejmuje: – indywidualną praktykę pielęgniarek i położnych, włącznie z indywidualną praktyką specjalistyczną, – grupową praktykę pielęgniarek i położnych Działalność ta może być prowadzona w placówkach medycznych, takich jak: przychodnie (ogólne, przyszpitalne, medycyny pracy), specjalistyczne placówki medyczne inne niż szpitale, prywatne gabinety oraz w domu pacjenta. Działalność ta nie obejmuje leczenia medycznego. Podklasa ta nie obejmuje: – pomocy społecznej z zakwaterowaniem zapewniającej opiekę pielęgniarzką, sklasyfikowanej w 87.10.Z, – działalności domów pomocy społecznej z minimalną opieką pielęgniarzką, sklasyfikowanej w 87.30.Z.
86.90.D	Działalność paramedyczna	Podklasa ta obejmuje: - działalność paramedyczną prowadzoną w takich dziedzinach jak: irydologia, homeopatia, akupunktura, akupresura itp. Działalność ta może być prowadzona w placówkach medycznych, takich jak: przychodnie ogólne, specjalistyczne placówki medyczne inne niż szpitale, prywatne gabinety oraz w domu pacjenta. Działalność ta może być prowadzona także w obiektach zapewniających zakwaterowanie, ale innych niż szpitale.
86.90.E	Pozostała działalność w zakresie opieki zdrowotnej, gdzie	Podklasa ta obejmuje: - pomocniczą działalność dentystyczną, taką jak: działalność higienistek i asystentek dentystycznych. Osoby te mogą pracować samodzielnie, lecz co jakiś czas są kontrolowane przez lekarzy dentystów,

Klasa	Nazwa grupowania	Opis - wyjaśnienia PKD 2007. Klasa obejmuje:
	indziej niesklasyfikowana	- działalność związaną z prowadzeniem profilaktyki i promocji zdrowia prowadzoną m.in. przez higienistki szkolne, ortoptystów, instruktorów higieny, dietetyków i specjalistów promocji zdrowia, - działalność diagnostyczną prowadzoną przez samodzielne laboratoria medyczne, - działalność banków krwi, spermy, organów i tkanek do przeszczepów oraz zbiór moczu kobiecego do produkcji leków hormonalnych, - działalność w dziedzinie terapii logopedycznej, optometrii, - działalność w zakresie zdrowia psychicznego świadczoną przez psychologów i psychoterapeutów.
87.10/07	Pomoc społeczna z zakwaterowaniem zapewniająca opiekę pielęgniarскую	pomoc społeczną z zakwaterowaniem zapewniającą opiekę pielęgniarскую realizowaną w: - domach pomocy społecznej, - domach rehabilitacyjnych, - pozostałych placówkach pomocy społecznej.
87.20/07	Pomoc społeczna z zakwaterowaniem dla osób z zaburzeniami psychicznymi	pomoc społeczną zapewniającą zakwaterowanie, wyżywienie, nadzór ochronny, pomoc i opiekę zdrowotną do pewnego stopnia świadczoną osobom upośledzonym umysłowo lub osobom uzależnionym w placówkach innych niż szpitale, takich jak: - placówki dla osób uzależnionych od alkoholu lub narkotyków, - psychiatryczne placówki rekonwalescencyjne, - domy mieszkalne dla osób z zaburzeniami emocjonalnymi, - placówki dla osób opóźnionych umysłowo, - ośrodki zdrowia psychicznego.
87.30/07	Pomoc społeczna z zakwaterowaniem dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych	pomoc społeczną zapewniającą całodobową opiekę osobom w podeszłym wieku i osobom niepełnosprawnym realizowaną w: - domach emeryta, - domach pomocy społecznej z minimalną opieką pielęgniarскую, - domach pomocy społecznej bez opieki pielęgniarской.
88.10/07	Pomoc społeczna bez zakwaterowania dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych	działalność poradni, schronisk i pozostałą pomoc społeczną bez zakwaterowania świadczoną osobom w podeszłym wieku i osobom niepełnosprawnym, realizowaną przez instytucje administracji publicznej, organizacje o zasięgu ogólnopolskim lub lokalnym oraz przez specjalistów udzielających porad, m.in. poprzez: - odwiedzanie osób w podeszłym wieku i chorych w ich domach, - dzienną opiekę dla osób w podeszłym wieku lub dorosłych osób niepełnosprawnych, - działalność związaną z przystosowaniem zawodowym osób upośledzonych umysłowo lub niepełnosprawnych fizycznie; w działalności tego typu czynnik edukacyjny powinien występować w ograniczonym zakresie.

Źródło: Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne ICT na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności, Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24.12.2007r., Dz.U. 251, poz.1885.

Zidentyfikowane w powyższych trzech tabelach rodzaje działalności wchodzące w skład poszczególnych specjalizacji należy analizować biorąc pod uwagę następujące zalecenia:

- Nie jest to lista zamknięta.

- Nie jest to lista rozłączna.
- Zakres list wymaga ciągłych konsultacji eksperckich.
- Zakres list determinuje nie tylko potencjalną wartość smart indexu.
- Wskazanie typów działalności tworzących daną specjalizację nie rozwiązuje problemu braku danych statystycznych na poziomie NUTS2.

Wskaźnik horyzontalny monitoringu wizji rozwoju (WH.2). KNOWLEDGE INDEX (KI)

Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji (WH)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
WH.2. Knowledge Index (KI):			2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
		8,29	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
			2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
		6,63	2013 r.	Wartość bazowa. 2 lokata w kraju*
		7,71	2012 r.	2 lokata w kraju*
		8,19	2011 r.	1 lokata w kraju*
		8,40	2010 r.	1 lokata w kraju*
		8,33	2009 r.	1 lokata w kraju*
WH.2.1. Edukacja i zasoby ludzkie		8,75	2013 r.	1 lokata w kraju*
		8,75	2012 r.	1 lokata w kraju*
		8,75	2011 r.	1 lokata w kraju*
		8,75	2010 r.	1 lokata w kraju*
		8,75	2009 r.	1 lokata w kraju*
WH.2.2. System innowacji		7,92	2012	2 lokata w kraju*
		8,54	2011	1 lokata w kraju*
		8,96	2010	1 lokata w kraju*
		8,75	2009	1 lokata w kraju*
WH.2.3. Technologie informatyczne		6,46	2012	3 lokata w kraju*
		7,29	2011	3 lokata w kraju*
		7,50	2010	3 lokata w kraju*
		7,50	2009	3 lokata w kraju*

* Wyniki badania pilotażowego zrealizowanego przez Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne - Technologie dla Energetyki.

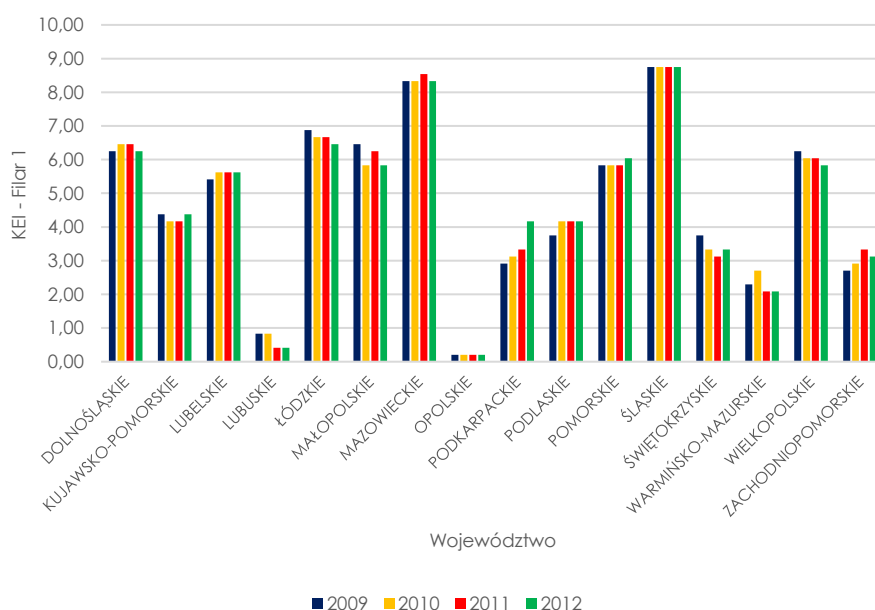
Cechy wskaźnika	Metodologia Banku Światowego, popularyzowana jako KAM (ang. Knowledge Assessment Methodology), prezentuje narzędzie badawcze – Knowledge Economy Index – umożliwiające porównywanie konkurencyjności w zakresie gospodarki wiedzą pomiędzy różnymi obszarami działalności ekonomicznej na podstawie zestawu zmiennych strukturalnych oraz jakościowych. Knowledge Index (KAM). FILAR I. Edukacja i zasoby ludzkie. Komponenty wskaźnika: – stopa alfabetyzacji dorosłych, – udział osób odbierających edukację na poziomie średnim do ogółu populacji w wieku odpowiadającym uczniom szkół średnich, – udział osób odbierających edukację na poziomie wyższym do ogółu populacji w wieku odpowiadającym studentom dla szkolnictwa wyższego. Knowledge Index (KAM). FILAR II. System innowacji. Komponenty wskaźnika: – naukowcy w sektorze B+R, – zgłoszenia patentowe przyznane, – liczba artykułów naukowych w czasopismach naukowych i technicznych na milion obywateli. Knowledge Index (KAM). FILAR III. Technologie informatyczne. Komponenty wskaźnika: – telefony na 1.000 osób, – komputery na 1.000 osób, – użytkownicy Internetu na 10.000 osób.
Definicja wskaźnika	Metodologię Banku Światowego – KAM - wykorzystano do pomiaru stopnia konkurencyjności 16 województw w Polsce na przestrzeni lat 2009-2012 za pomocą wskaźnika Knowledge Economy Index (KEI). Knowledge Index (KEI). FILAR I. Edukacja i zasoby ludzkie. Komponenty wskaźnika: – liczba uczniów w szkołach podstawowych, – przeciętny udział osób odbierających edukację na poziomie średnim: licea ogólnokształcące (16-18 lat), szkoły zawodowe i ogólnozawodowe (16-18 lat), szkoły policealne (18-21 lat); w stosunku do populacji w danej grupie wiekowej), – ilość osób odbierających edukację na poziomie wyższym: szkoły publiczne oraz niepubliczne Knowledge Index (KEI). FILAR II. System innowacji. Komponenty wskaźnika: – nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach usługowych oraz w przedsiębiorstwach przemysłowych (w tys. zł.), – przeciętna wartość wskaźnika nowych wdrożeń technologicznych w przedsiębiorstwach usługowych oraz produkcyjnych (w %), – ilość zgłoszonych wynalazków i udzielonych patentów. Knowledge Index (KEI). FILAR III. Technologie informatyczne. Komponenty wskaźnika: – odsetek gospodarstw domowych wyposażonych w telefon, – odsetek gospodarstw domowych wyposażonych w komputer, – odsetek gospodarstw domowych wyposażonych w komputer z dostępem do Internetu.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	niski

Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenia do regionalnego systemu informacji
Źródła danych	stworzony przez region własny wskaźnik
Moment pomiaru	Ewaluacja 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	nie obliczano na poziomie regionalnym; wartości dla kraju: 7,20, Edukacja – 7,76, Innowacje – 7,16, ICT – 6,70
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	Na poziomie regionalnym wzrost – do wartości 8,29 (połowa dystansu do lidera rankingu – Szwecji)
Sposób pomiaru	benchmarking na podstawie międzynarodowego i krajowego wskaźnika KI w oparciu o badania szczegółowych wskaźników wskazanych w opisie

Knowledge Index. FILAR I. Edukacja i zasoby ludzkie

Filar 1 reprezentuje zmienne opisujące poziom edukacji oraz zasobów ludzkich w badanych regionach Polski. Najniższe wartości uzyskały w całym badanym okresie województwa opolskie oraz lubuskie. W przypadku województwa opolskiego wartość wskaźnika KEI dla filaru 1 przyjmowała te same wartości w badanych latach, natomiast w województwie lubuskim w latach 2011 oraz 2012 wartość wskaźnika spadła.

Rysunek. Wartości KEI dla Filaru 1. Edukacja i zasoby ludzkie

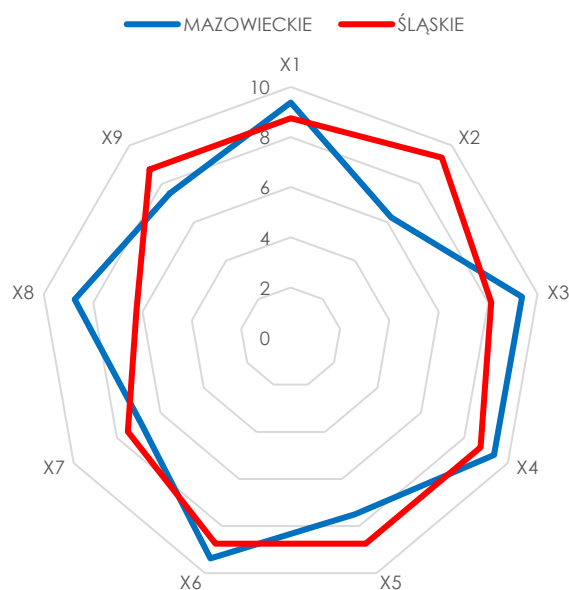

Źródło: Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne. Technologie dla Energetyki na podstawie BDL GUS, 2014 r.

Województwa te zajmują najniższą pozycję w rankingu (lubuskie – pozycja 13, opolskie – pozycja 14). Najwyższe wartości wskaźnika dla filaru 1 oszacowano dla województw śląskiego (pozycja 1 w rankingu) oraz mazowieckiego (pozycja 2 w rankingu).

Oszacowane wartości Knowledge Economy Indeks przy założeniu jednakowych wag dla poszczególnych filarów wskazują, że najwyższe pozycje w rankingu w badanym okresie zajmują województwa mazowieckie oraz śląskie. Województwo śląskie plasowało się na pierwszym miejscu w latach 2009 oraz 2011, natomiast województwo mazowieckie w latach 2011 oraz 2012. Na poniższych rysunkach porównano oba te województwa ze względu na zmienne tworzące indeks.

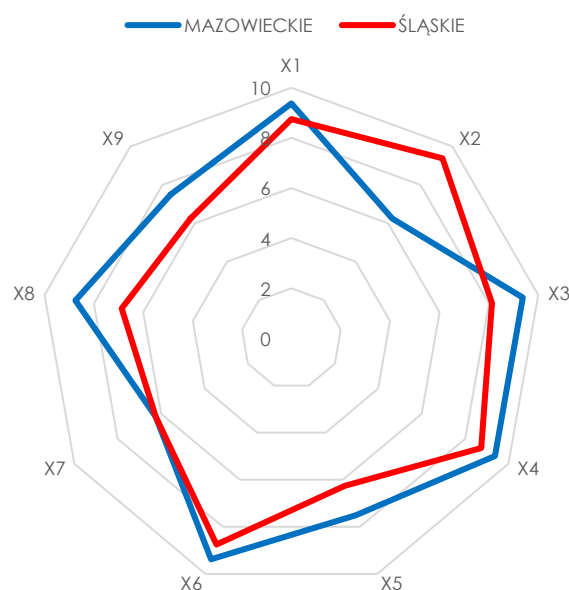
Rysunek. Wartości KEI dla województwa śląskiego i mazowieckiego, 2009 r.

Źródło: Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne. Technologie dla Energetyki na podstawie BDL GUS, 2014 r.

Porównując wyniki dla województwa śląskiego oraz mazowieckiego zaobserwowano, że w 2009 roku Śląsk plasował się wyżej niż województwo mazowieckie w obszarze czterech zmiennych określających przeciętną liczbę osób odbierających edukację na poziomie średnim (x_2), przeciętną wartość wskaźnika nowych wdrożeń technologicznych w przedsiębiorstwach usługowych oraz produkcyjnych (x_5), odsetek gospodarstw domowych wyposażonych w telefon (x_7) oraz odsetek gospodarstw domowych wyposażonych w komputer z dostępem do Internetu (x_9). W przypadku pozostałych zmiennych lepsze wartości w rankingu uzyskało województwo mazowieckie.

Rysunek. Wartości KEI dla województwa śląskiego i mazowieckiego, 2012 r.

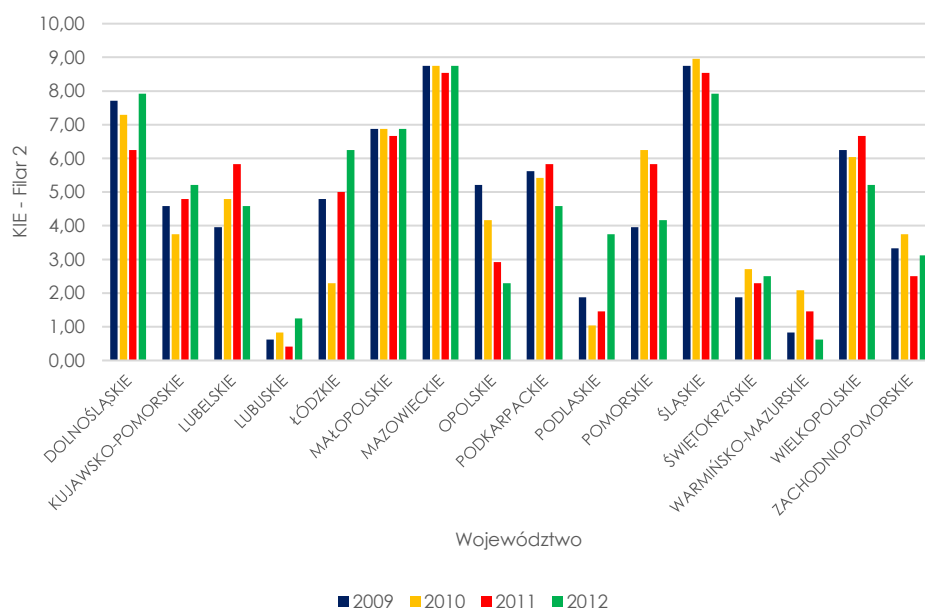
Źródło: Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne. Technologie dla Energetyki na podstawie BDL GUS, 2014 r.

Biorąc pod uwagę wartości wskaźnika KEI w roku 2012 województwo mazowieckie zajęło pierwszą pozycję. Obszary, w których dominowało rankingowo nad województwem śląskim to filar 2, odpowiedzialny za innowacje oraz filar 3, reprezentujący technologie informatyczne i komunikacyjne. Województwo śląskie uzyskało wyższą pozycję tylko dla zmiennej określającej przeciętny udział osób odbierających edukację na poziomie średnim (x_2).

Knowledge Index. FILAR II. System innowacji

Filar 2 wskaźnika KEI przedstawia stopień innowacyjności poszczególnych województw. Największy stopień zmienności wskaźnika KEI w obrębie filaru 2 zaobserwowano w województwach łódzkim i opolskim.

Rysunek. Wartości KEI dla Filaru 2. System innowacji.

Źródło: Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne. Technologie dla Energetyki na podstawie BDL GUS, 2014 r.

140

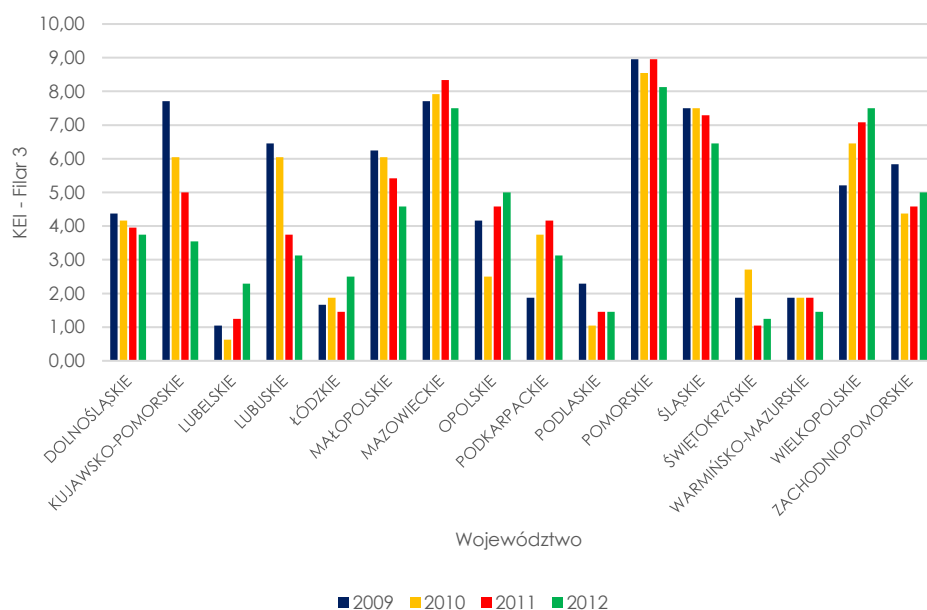
W całym badanym okresie najwyższe noty ze względu na innowacyjność uzyskały województwa mazowieckie oraz śląskie, natomiast najniższe – województwa lubuskie oraz warmińsko-mazurskie. Koncentrując uwagę na wynikach uzyskanych dla województw mazowieckiego oraz śląskiego, oba zajmowały pierwsze dwie pozycje w rankingu w badanych latach.

W latach 2009 oraz 2011 oba zajmowały równorzędnie pierwsze miejsce w rankingu. W roku 2010 pierwszą pozycję zajęło województwo śląskie, natomiast w roku 2012 – województwo mazowieckie.

Knowledge Index. FILAR III. Technologie informatyczne

Filar 3 określa obszar związany z dostępem do nowoczesnych technologii informatycznych oraz form komunikacji, za pomocą których możliwe jest skuteczne tworzenie, przetwarzanie oraz rozpowszechnianie informacji.

Rysunek. Wartości KEI dla Filaru 3. Technologie informatyczne

Źródło: Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne. Technologie dla Energetyki na podstawie BDL GUS, 2014 r.

Najwyższe pozycje w rankingu zajmują województwa pomorskie, mazowieckie oraz śląskie. Najniżej plasują się natomiast województwa podlaskie oraz lubelskie. W przypadku województwa kujawsko-pomorskiego nastąpił największy spadek wartości wskaźnika reprezentującego filar 3. W ciągu okresu 2009-2012 województwo śląskie zajmowało trzecią pozycję w rankingu biorąc pod uwagę stopień wykorzystania nowoczesnych form komunikacji i technologii informatycznych. Rzeczywiste wartości wskaźnika zmniejszały się od roku 2010. Najbardziej wyraźny wzrost wskaźnika dla Filaru 3 wskazano w województwie wielkopolskim.

**Wskaźnik horyzontalny monitoringu wizji rozwoju (WH.3). INDEKS KAPITAŁU
SPOŁECZNEGO, W TYM SZCZEGÓLNIIE POZIOM ZAUFANIA**

Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji (WH)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
WH.3. Indeks kapitału społecznego	%		2021 r.	Planowane badanie ewaluacyjne
	%		2018 r.	Planowane badanie ewaluacyjne
	%	1,171	2012	Wartość bazowa. Wyniki badania pilotażowego*
	%	1,150	2011	Jak wyżej*
	%	1,220	2010	Jak wyżej*
WH.3.1. Poziom zaufania, w tym:	%	0,43	2015 r. (prognoza)	Wyniki badania pilotażowego**
WH.3.1.1. Zaufanie w sieciach współpracy (klastry, konsorcja naukowo-badawcze, naukowo-biznesowe, itp.).	%	0,52	2013	Jak wyżej**
	%	0,53	2012	Jak wyżej**
	%	0,83	2011	Jak wyżej**
	%	0,63	2010	Jak wyżej**
	%	0,87	2009	Jak wyżej**
	%	0,84	2008	Jak wyżej**
WH.3.1.2. Zaufanie do administracji publicznej	%	60 % poziomu krajowego zaufania do administracji publicznej	2020 r.	Wartość docelowa, wzrost
	%	0,79	2015 r.	Badanie pilotażowe **
	%	0% w 2012 r. oraz 50 % poziomu krajowego zaufania do administracji publicznej w 2015 r.	2012 r.	Wartość bazowa odniesiona do wskaźników krajowych

* Wyniki badania pilotażowego zrealizowanego przez Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Środowiska.

**** Wyniki badania pilotażowego zrealizowanego przez Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Medycyny w latach 2014-2015.**

Indeks Kapitału Społecznego:

Cechy wskaźnika	Kapitał społeczny jest obok wskaźników inwestycyjnych istotną składową oceny skuteczności realizacji regionalnej polityki społeczno – gospodarczej i elementem oceny interwencji publicznej. Istotą kapitału społecznego jest konkurencyjność zespołowa oparta na wzajemnych relacjach członków grupy. Powszechnie wykorzystywanymi w badaniach miarami kapitału społecznego są zaufanie interpersonalne i dobrowolna przynależność do organizacji społecznych. Metodologia pomiaru wskaźników została opracowana w 2014 r. przez Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Środowiska (Główny Instytut Górnictwa w Katowicach) w ramach projektu „Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych”. Opracowanie metodyczne na potrzeby obliczenia indeksu kapitału społecznego regionu wymagało: – przeglądu i wyboru obszarów odzwierciedlających związek kapitału społecznego z priorytetami rozwojowymi regionu, – przedstawienia zmian w wybranych obszarach za pomocą celowo dobranych danych ilościowych (statystycznych), w tym analizy i interpretacji zjawisk opisywanych przez dane ilościowe w kontekście regionalnym i krajowym, – skonstruowania formuły łączącej wybrane dane ilościowe, w tym metody agregowania różnych danych, – opracowanie narzędzia dla prowadzenia obliczeń i jego testowanie, – wykonanie modelu matematycznego dla prognozowania przyszłych wartości indeksu, – opracowanie sposobu wnioskowania i interpretacji dla uzyskanych wartości indeksu w kontekście realizacji polityk regionalnych, – przygotowanie analizy symulacyjnej opisującej wrażliwość indeksu na zmiany w poszczególnych składowych oraz wnioskowania.
Definicja wskaźnika	Kapitał społeczny według Roberta Putnama (2000, 2003) jest zjawiskiem kulturowym, stanowi zasób wspólnoty a nie tworzących ją jednostek. Obejmuje obywatelskie nastawienie członków społeczeństwa, normy wspierające współdziałanie oraz zaufanie interpersonalne i zaufanie obywateli do instytucji publicznych. Zasadniczym elementem kapitału społecznego jest zaufanie, gwarantujące najlepsze dla całej wspólnoty, choć niekoniecznie najbardziej korzystne dla każdego z jej członków rozwiązanie dylematu więźnia: maksymalizację dobra wspólnego zamiast. Kapitał społeczny (definicja według Francis Fukuyama (1997, 2000)) - zestaw nieformalnych wartości i norm etycznych wspólnych dla członków określonej grupy i umożliwiających im skuteczne współdziałanie. Podstawą współdziałania na rzecz dobra publicznego jest wzajemne zaufanie członków grupy. Zasady, które tworzą kapitał społeczny, rozciągają się od normy wzajemności między dwojgiem przyjaciół aż po bardzo złożone i skodyfikowane doktryny, takie jak chrześcijaństwo czy konfucjanizm. Kapitał społeczny według Pierre Bourdieu (1986, 1993) definiuje kapitał społeczny jako indywidualne inwestycje w sieci związków społecznych. Według niego kapitał społeczny jest dobrem prywatnym, a nie publicznym, i może owocować zamożnością, albo „kapitałem symbolicznym” czyli oznakami statusu społecznego. Kapitał społeczny jednostki jest według tego badacza zasadniczym elementem jej pozycji społecznej.

	Definicja wg Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2020 (Załącznik do uchwały nr 61 Rady Ministrów z dnia 26 marca 2013 r.) Kapitał społeczny rozumiany jest jako wynikająca z zaufania oraz obowiązujących norm i wzorów postępowania, zdolność do mobilizacji i łączenia zasobów, która sprzyja kreatywności oraz wzmacnia wolę współpracy i porozumienia w osiąganiu wspólnych celów. Dla określenia kapitału społecznego wybrano następujące główne obszary: Obszar I Postawy i kompetencje społeczne – Edukacja formalna – Edukacja pozaszkolna / nieformalna i obywatelska Obszar II Współdziałanie i partycypacja społeczna – Zagrożenie wykluczeniem społecznym – Zaangażowanie / wpływ na życie publiczne – Non- profit / partycypacja społeczna Obszar III Komunikacja społeczna – Zwiększenie dostępności komunikacji – Współpraca, wymiana wiedzy Obszar IV Potencjał kulturowy i kreatywny – Udział w kulturze – Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego – Sport Powyższe obszary korespondują z celami szczegółowymi Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2020 (Załącznik do uchwały nr 61 Rady Ministrów z dnia 26 marca 2013 r.) 1. Kształtowanie postaw sprzyjających kooperacji, kreatywności oraz komunikacji, 2. Poprawa mechanizmów partycypacji społecznej i wpływu obywateli na życie publiczne, 3. Usprawnienie procesów komunikacji społecznej oraz wymiany wiedzy, 4. Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	wysoki
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenie do regionalnego systemu informacji
Źródła danych	stworzony przez region własny wskaźnik, CBOS, GUS
Moment pomiaru	Ewaluacja 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	nie obliczano na poziomie regionalnym,
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost;
Sposób pomiaru	ewaluacja tematyczna; benchmarking na podstawie międzynarodowego i krajowego wskaźnika <i>European Social Survey</i> , dane CBOS oraz GUS

Cechy wskaźnika	Metodologia pomiaru wskaźników została opracowana w 2014 r. przez Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne Technologie dla Medycyny w ramach projektu „Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych”. Obserwatorium tworzy konsorcjum w składzie: Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o. (Lider Obserwatorium), Fundacja Rozwoju Kardiologii im. prof. Zbigniewa Religi oraz Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM. W obszarze usług medycznych konsorcjum reprezentuje Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach. Metodologia ma charakter nowatorski, wykorzystuje ilościowe i jakościowe metody pomiaru wskaźnika. W rezultacie pionierskich prac w kraju podjętych na poziomie regionalnym, opracowano odrębną i niezależną metodę pomiaru, która koncentruje się na współpracy międzyinstytucjonalnej i zaufaniu międzyorganizacyjnym.
Definicja wskaźnika	Zaufanie według Roberta Putnama³ jest zasadniczym (podstawowym) składnikiem kapitału społecznego, ponieważ napędza współpracę. Stąd też istotnym rezultatem występowania tego zaufania będzie podejmowane przez podmioty współdziałanie. Szczególnym typem zaufania, wg typologii Piotra Sztompki⁴ jest zaufanie publiczne, kierowane do organizacji w obrębie których zachodzą działania i interakcje. Wskaźnik WH.3.1.1.: Zaufanie w sieciach współpracy (klastry, konsorcja naukowo-badawcze, naukowo-biznesowe, itp.) tj. Wskaźnik współdziałania: Charakterystyka składowych wskaźnika (badanie ilościowe): (X1) Przedsiębiorstwa przemysłowe, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w % ogółu przedsiębiorstw, (X2) Przedsiębiorstwa usługowe, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w % ogółu przedsiębiorstw (X3) Przedsiębiorstwa przemysłowe sektora MŚP współpracujące w ramach inicjatywy klastrowej lub innej sformalizowanej współpracy w % przedsiębiorstw aktywnych innowacyjnie (X4) Projekty naukowo-badawcze realizowane przez co najmniej 2 różne podmioty w % ogółu projektów (wg siedziby pierwszej instytucji realizującej) (X5) Zgłoszenia patentowe do UPRP przez co najmniej 2 współuprawnione podmioty w % ogółu patentów (wg siedziby pierwszego współuprawnionego) Zgodnie z opracowaną metodyką obliczono wartość wskaźnika współdziałania dla lat 2008-2013. Wskaźnik WH.3.1.2.: Zaufanie do administracji publicznej tj. Wskaźnik zaufania instytucjonalnego w regionie: Wskaźnik opiera się o autorskie narzędzie badawcze (kwestionariusze, badanie jakościowe)) służące określeniu dynamiki kształtowania się zaufania do instytucji regionalnego systemu innowacji w województwie śląskim. Kwestionariusz ankiety w ramach badań pilotażowych rozdystrybuowano głównie drogą elektroniczną i listową do przedstawicieli instytucji naukowych oraz instytucji otoczenia biznesu zlokalizowanych w województwie śląskim. Charakterystyka składowych wskaźnika (badanie jakościowe): (X1) Czynne zaufanie instytucji naukowo-badawczych do pozostałych aktorów (X2) Bierne zaufanie względem instytucji naukowo-badawczych (X3) Czynne zaufanie instytucji otoczenia biznesu do pozostałych aktorów (X4) Bierne zaufanie względem instytucji otoczenia biznesu. Wskaźnik ma postać średniej ważonej, powyższych czterech zmiennych, mieszczącej się w przedziale <-2,0;2,0>. Zgodnie z opracowaną metodyką obliczono wartość wskaźnika współdziałania dla roku 2015.

³ R. Putnam, Demokracja w działaniu: tradycje obywatelskie we współczesnych Włoszech, Kraków 1995, Znak, s. 264, 265.

⁴ P. Sztompka, Zaufanie. Fundament społeczeństwa, Kraków 2007, Znak, s. 71.

Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	wysoki
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenie do regionalnego systemu informacji
Źródła danych	stworzony przez region własny wskaźnik, CBOS, GUS
Moment pomiaru	Ewaluacja 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	nie obliczano na poziomie regionalnym, na poziomie krajowym wskaźnik zaufania do administracji publicznej wynosił w 2010 – 42% , w 2012 – 45%.
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost; na poziomie krajowym wzrost zaufania do administracji publicznej planuje się na poziomie 50% (w 2015) – w regionie należy dążyć do 50% w 2015 roku i 60% w 2020 r.
Sposób pomiaru	ewaluacja tematyczna; benchmarking na podstawie międzynarodowego i krajowego wskaźnika <i>European Social Survey</i> , dane CBOS oraz GUS

Tabela. Indeks kapitału Społecznego Województwa Śląskiego. Wskaźniki dla Obszaru I Postawy i kompetencje społeczne

Podobszar	Wskaźnik	Źródło	Jednostka
EDUKACJA FORMALNA	Odsetek dzieci w wieku 0-3 lata objętych opieką w żłobkach (%)	STRATEG	%
	Odsetek dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (%)	STRATEG	%
	Odsetek osób w wieku 15-64 lata posiadających wyższe wykształcenie (%)	STRATEG	%
	Odsetek studentów - cudzoziemców studiujących na polskich uczelniach (%)	STRATEG	%
	Osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu i szkoleniu (%)	STRATEG	%
	Liczba członków w klubach	BDL	szt.
EDUKACJA POZASZKOLNA / NIEFORMALNA i OBYWATELSKA	Liczba imprez oświatowych w muzeach na 10 tys. mieszkańców	STRATEG	szt./10 tys. mieszkańców
	Przeciętna liczba uczestników imprez w domach i ośrodkach kultury, klubach i świetlicach na 1 mieszkańca	STRATEG	szt./1 mieszkańca
	Absolwenci ogółem kursów organizowanych przez jednostkę (działalność domów, ośrodków kultury, klubów i świetlic)	BDL	osoba

Tabela. Indeks Kapitału Społecznego Województwa Śląskiego. Wskaźniki dla Obszaru II Współdziałanie i partycypacja społeczna

Podobszar	Wskaźnik	Źródło	Jednostka
ZAGROŻENIE WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw (%)	STRATEG	%
	Wskaźnik zagrożenia ubóstwem relatywnym (%)	STRATEG	%
	Liczba osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia na 1000 osób zatrudnionych w badanej zbiorowości	STRATEG	osoba/1000 osób
	Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych (%)	STRATEG	%
	Udział osób pozostających bez pracy powyżej dwunastu miesięcy w ogólnej liczbie osób bezrobotnych zarejestrowanych (%)	STRATEG	%
	Wskaźnik zatrudnienia (%)	STRATEG	%
ZANGAŻOWANIE / WPŁYW NA ŻYCIE PUBLICZNE	Frekwencja w wyborach do Sejmu RP (%)	STRATEG	%
	Frekwencja w wyborach do Senatu RP (%)	STRATEG	%
	Odsetek pracujących w III sektorze gospodarki (%)	STRATEG	%
NON-PROFIT/PARTYCYPACJA SPOŁECZNA	Liczba podmiotów zaliczanych do III sektora (fundacje, stowarzyszenia, organizacje społeczne) na 1000 mieszkańców	STRATEG	szt. / 1000 mieszkańców

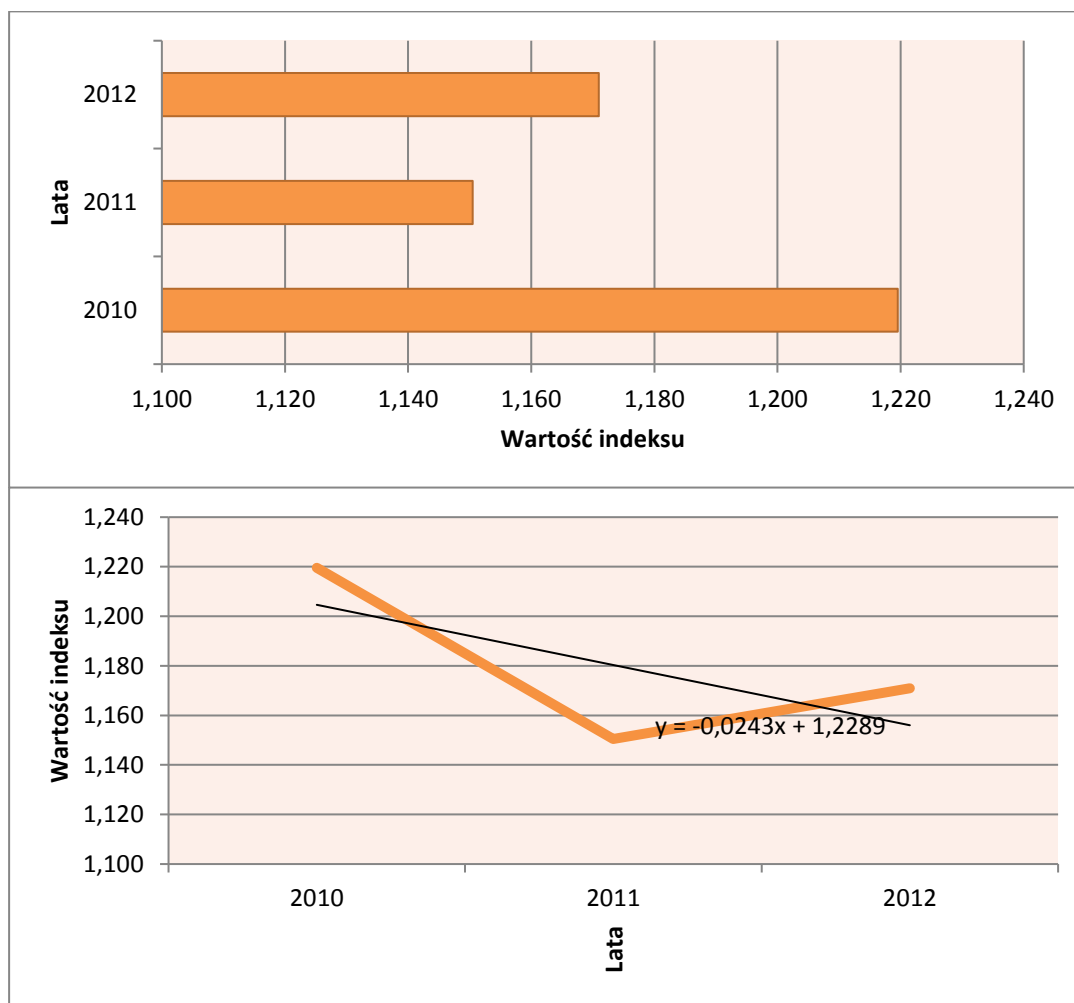
Tabela. Indeks Kapitału Społecznego Województwa Śląskiego. Wskaźniki dla Obszaru III Komunikacja społeczna

Podobszar	Wskaźnik	Źródło	Jednostka
ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI KOMUNIKACJI	Odsetek przedsiębiorstw otrzymujących zamówienia poprzez sieci komputerowe (%)	STRATEG	%
	Komputeryzacja bibliotek (liczba komputerów podłączonych do Internetu w placówkach bibliotecznych)	BDL	szt.
	Liczba uczniów szkół podstawowych i gimnazjów przypadająca na 1 komputer z szerokopasmowym dostępem do Internetu	STRATEG	osoba / 1 komputer
	Wyposażenie w komputer osobisty z szerokopasmowym dostępem do Internetu w % ogółu gospodarstw domowych	BDL	%
	Przedsiębiorstwa ogółem posiadające szerokopasmowy dostęp do Internetu	BDL	%
WSPÓŁPRACA, WYMIANA WIEDZY	Odsetek przedsiębiorstw przemysłowych, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej (%)	STRATEG	%
	Udział przedsiębiorstw przemysłowych współpracujących w ramach inicjatywy klastrowej lub w innych sformalizowanych rodzajach współpracy w liczbie przedsiębiorstw aktywnych innowacyjnie - przedsiębiorstwa o liczbie pracujących 10-249 (%)	STRATEG	%

Tabela. Indeks Kapitału Społecznego Województwa Śląskiego. Wskaźniki dla Obszaru IV Potencjał kulturowy i kreatywny

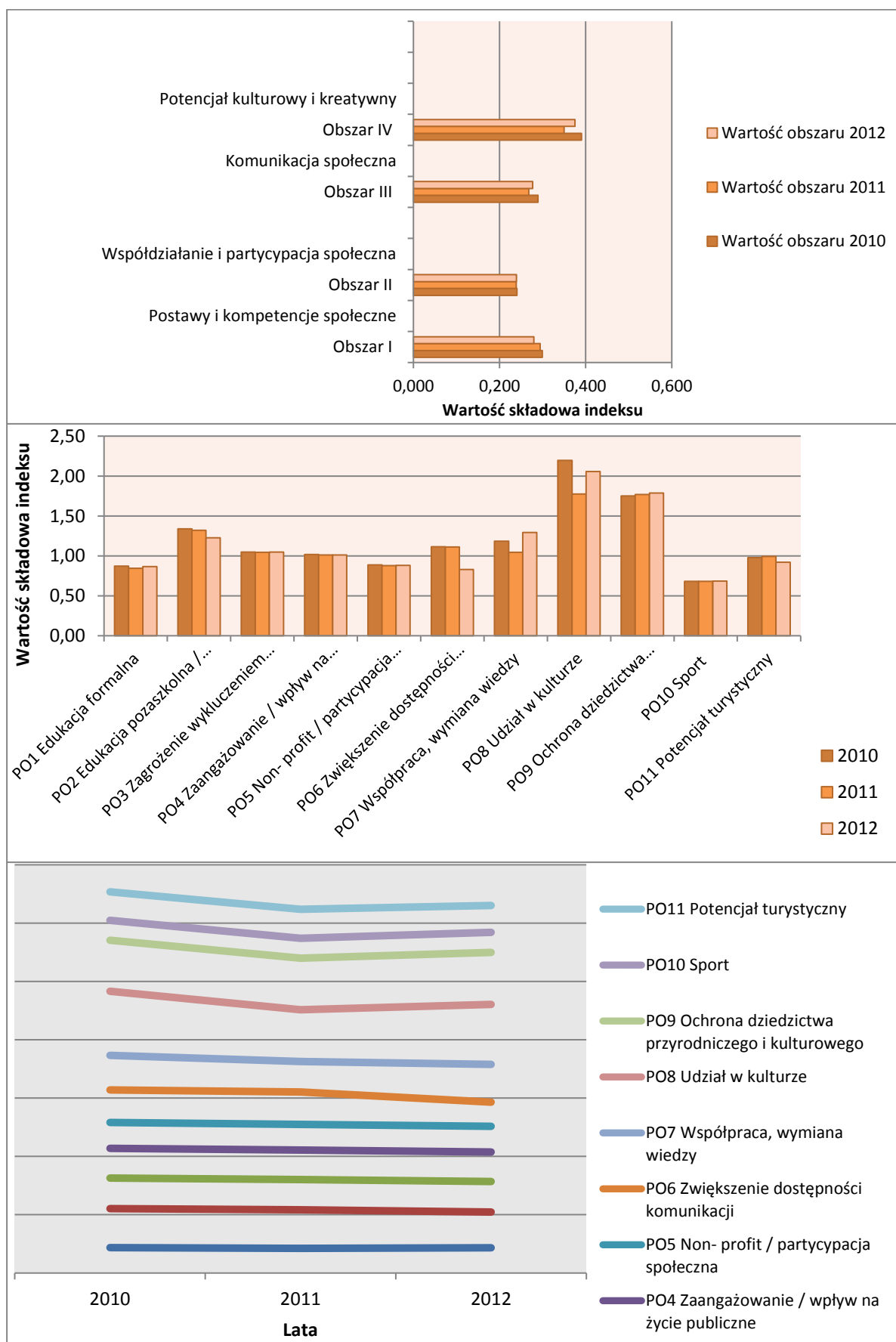
Podobszar	Wskaźnik	Źródło	Jednostka
UDZIAŁ W KULTURZE	Liczba osób zwiedzających muzea i oddziały muzealne na 10 tys. mieszkańców	STRATEG	os.
	Wystawy w obiektach działalności wystawienniczej - polskie w kraju i za granicą	STRATEG	szt.
	Udział wydatków na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w wydatkach budżetu jednostek samorządu terytorialnego ogółem (%)	STRATEG	%
	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności	BDL	osoba
	Czytelnicy w ciągu roku w placówkach bibliotecznych	BDL	osoba
	Widzowie w kinach na 1000 ludności	BDL	osoba
SPORT	Członkowie w klubach sportowych łącznie z klubami wyznaniowymi i UKS	BDL	osoba
OCHRONA DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO	Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem	BDL	%
	Turyści zagraniczni korzystający z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania	STRATEG	Osoba

Poniżej na wykresach przedstawiono wartości indeksu kapitału społecznego dla województwa śląskiego.

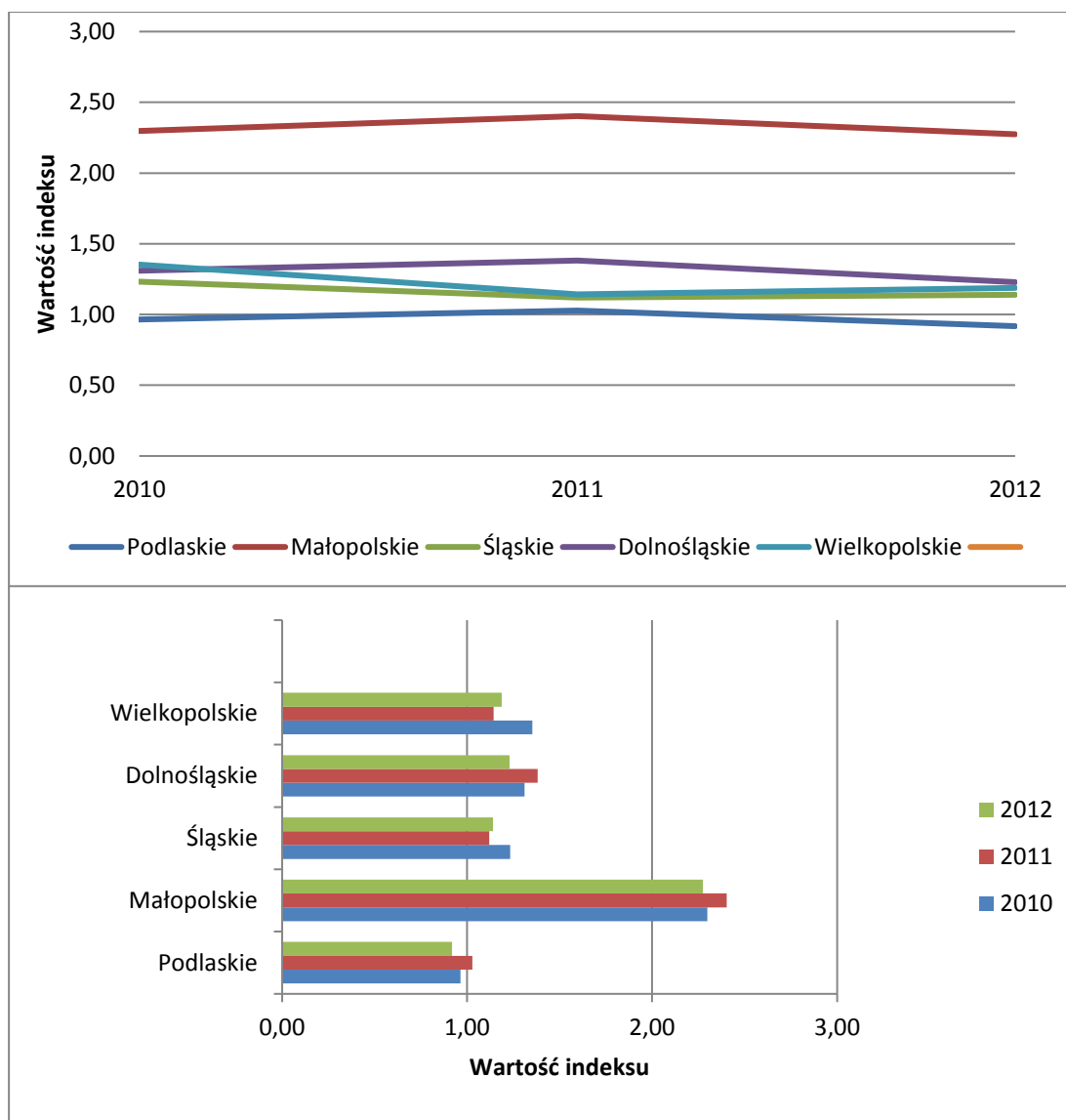
Źródło: Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Środowiska (Główny Instytut Górnictwa w Katowicach) na podstawie BDL GUS, 2014 r.

Poniżej na wykresach przedstawiono wartości składowe indeksu kapitału społecznego dla województwa śląskiego w rozbiciu na poszczególne obszary i podobszary tematyczne.

Źródło: Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Środowiska (Główny Instytut Górnictwa w Katowicach) na podstawie BDL GUS, 2014 r.

Poniżej przedstawiono porównanie wartości indeksu kapitału społecznego dla województwa; Podlaskiego, Małopolskiego, Śląskiego, Dolnośląskiego oraz Wielkopolskiego.

Źródło: Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Środowiska (Główny Instytut Górnictwa w Katowicach) na podstawie BDL GUS, 2014 r.

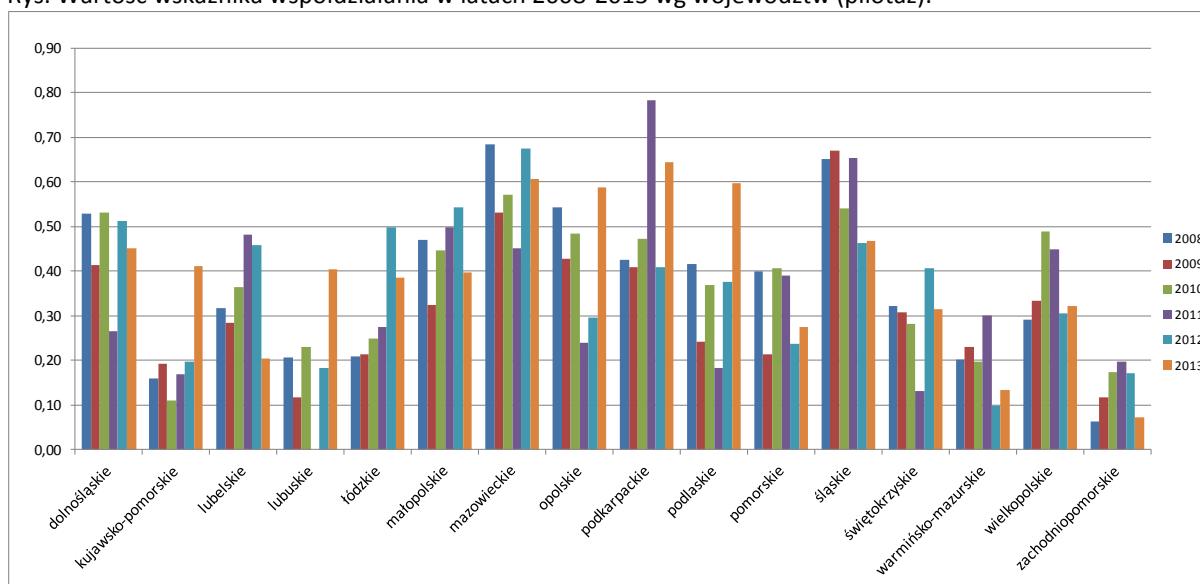
INDEKS KAPITAŁU SPOŁECZNEGO. POZIOM ZAUFANIA

W ramach badania pilotażowego realizowanego w latach 2013 – 2015 przez Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne Technologie dla Medycyny, wykorzystano dwa typy wskaźników do określenia zaufania w sieciach współpracy:

- **wskaźnik współdziałania**, porównywalny z regionami Polski, bazujący na danych ilościowych,
- **wskaźnik zaufania instytucjonalnego w regionie**, uwzględniający dane wyłącznie dla województwa, porównywalny w różnych okresach czasu (dynamika zjawiska).

Do konstrukcji **wskaźnika współdziałania** wykorzystano ilościowe dane statystyczne dostępne w ramach Banku Danych Lokalnych na poziomie poszczególnych województw oraz dane oparte na analizie bazy „projekty naukowe” systemu POL-on, które bezpośrednio odzwierciedlają zaistniałą międzyorganizacyjną współpracę w zakresie działalności innowacyjnej. Ponadto, zaproponowano wykorzystanie informacji dostępnych w publicznych bazach danych Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.

Rys. Wartość wskaźnika współdziałania w latach 2008-2013 wg województw (pilotaż).

Źródło: Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne Technologie dla Medycyny, na podstawie BDL GUS, GAPR Sp. z o.o., 2014 r.

Tabela. Wskaźnik współdziałania w latach 2008-2013 wraz z prognozą na 2015 wg województw.

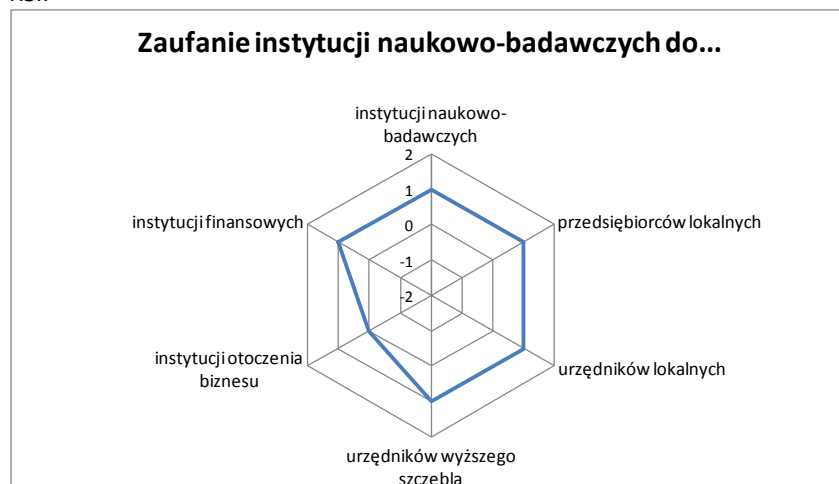
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2015
dolnośląskie	0,73	0,54	0,67	0,31	0,62	0,52	0,45
kujawsko-pomorskie	0,23	0,24	0,16	0,16	0,21	0,48	0,65
lubelskie	0,40	0,40	0,37	0,45	0,40	0,21	0,16
lubuskie	0,26	0,07	0,17	0,00	0,20	0,52	0,69
łódzkie	0,29	0,28	0,27	0,30	0,54	0,48	0,59
małopolskie	0,55	0,40	0,56	0,61	0,63	0,51	0,50
mazowieckie	0,89	0,66	0,71	0,58	0,87	0,79	0,75
opolskie	0,60	0,36	0,44	0,29	0,42	0,59	0,59
podkarpackie	0,50	0,47	0,68	0,87	0,44	0,78	0,94
podlaskie	0,50	0,33	0,46	0,23	0,43	0,68	0,76

pomorskie	0,49	0,25	0,39	0,49	0,25	0,32	0,28
śląskie	0,84	0,87	0,63	0,83	0,53	0,52	0,43
świętokrzyskie	0,21	0,37	0,21	0,16	0,42	0,28	0,31
warmińsko-mazurskie	0,15	0,29	0,09	0,39	0,06	0,19	0,21
wielkopolskie	0,33	0,40	0,51	0,54	0,32	0,29	0,28
zachodniopomorskie	0,05	0,14	0,14	0,24	0,16	0,05	0,05

Źródło: Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne Technologie dla Medycyny, na podstawie BDL GUS, GAPR Sp. z o.o., 2014 r.

Do pomiaru **poziomu zaufania instytucjonalnego w regionie**, zgodnie z powszechnie stosowaną metodyką pomiaru tej kategorii, konieczne jest zastosowanie badań sondażowych⁵. Przeprowadzono badania ankietowe na obszarze województwa śląskiego w interwałach dwuletnich, celem ukonkretyzowania poziomu zaufania instytucjonalnego (w tym szczególnie z udziałem instytucji otoczenia biznesu oraz ośrodków naukowych). Wyniki pomiaru pilotażowego przedstawiono na poniższych rysunkach.

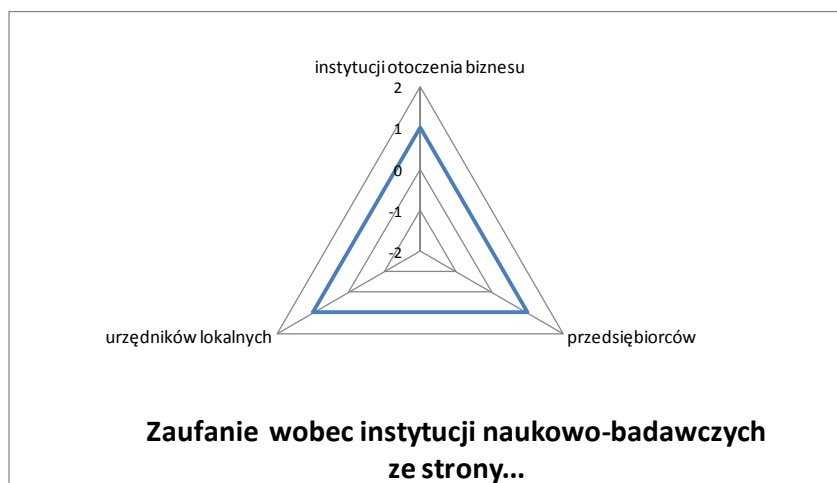
Rys. Deklarowany poziom zaufania (czynnego) instytucji naukowo-badawczych względem pozostałych aktorów RSI.

Źródło: Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne Technologie dla Medycyny, na podstawie BDL GUS, GAPR Sp. z o.o., 2014 r. na podstawie badań pilotażowych.

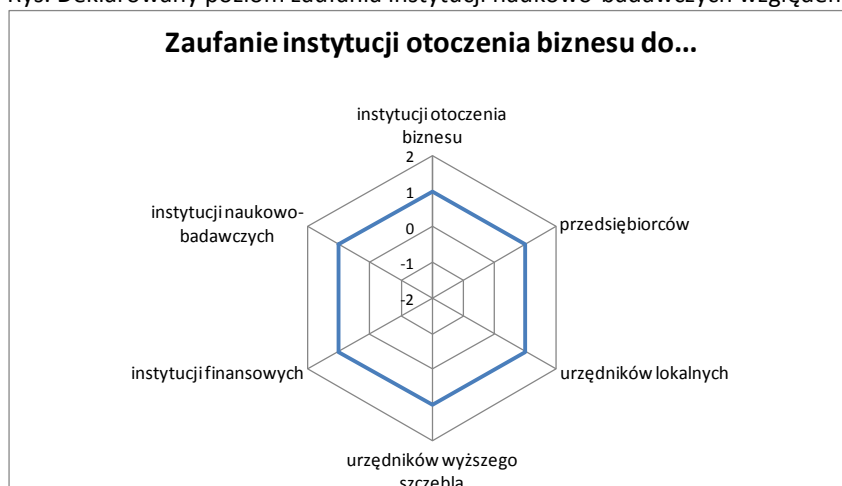
Rys. Postrzegany poziom zaufania (biernego) wobec instytucji naukowo-badawczych ze strony pozostałych aktorów RSI.

⁵ Np. European Social Survey (www.europeansocialsurvey.org).

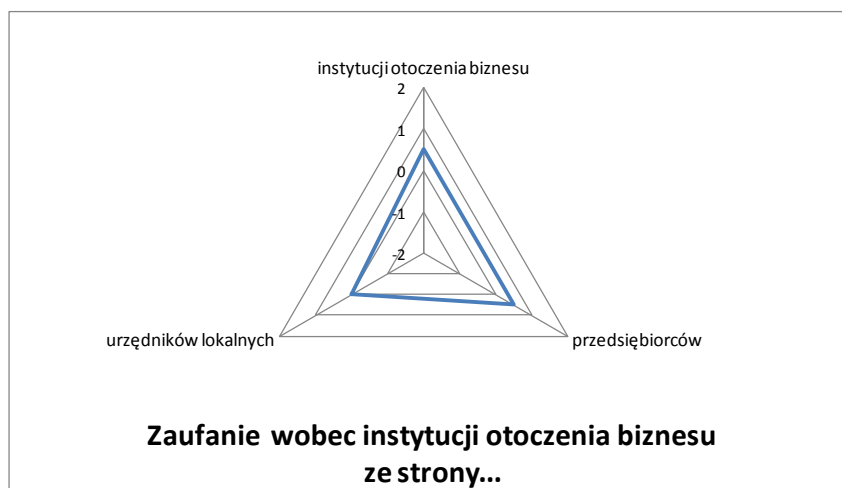
Źródło: Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne Technologie dla Medycyny, na podstawie BDL GUS, GAPR Sp. z o.o., 2014 r. na podstawie badań pilotażowych.

Rys. Deklarowany poziom zaufania instytucji naukowo-badawczych względem pozostałych aktorów RSI.

Źródło: Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne Technologie dla Medycyny, na podstawie BDL GUS, GAPR Sp. z o.o., 2014 r. na podstawie badań pilotażowych.

Rys. Postrzegany poziom zaufania (biernego) wobec instytucji otoczenia biznesem ze strony pozostałych aktorów RSI.

Źródło: Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne Technologie dla Medycyny, na podstawie BDL GUS, GAPR Sp. z o.o., 2014 r. na podstawie badań pilotażowych.

Dla każdego z typów instytucji obliczono odrębny wskaźnik zaufania bazujący na uśrednionych wynikach dla każdej z kategorii odpowiedzi.

Tabela. Przyjęte wagi zmiennych wskaźnika zaufania instytucjonalnego

Zmienna	Wartość wskaźnika	Waga
Czynne zaufanie instytucji naukowo-badawczych do pozostałych aktorów	$X_1=0,83$	$W_1=0,25$
Bierne zaufanie względem instytucji naukowo-badawczych	$X_2=1$	$W_2=0,25$
Czynne zaufanie instytucji otoczenia biznesu do pozostałych aktorów	$X_3=1$	$W_3=0,25$
Bierne zaufanie względem instytucji otoczenia biznesu	$X_4=0,33$	$W_4=0,25$

Źródło: Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne Technologie dla Medycyny, na podstawie BDL GUS, GAPR Sp. z o.o., 2014 r. na podstawie badań pilotażowych.

W przedstawionych badaniach pilotażowych w latach 2013-2015 wartość wskaźnika zaufania instytucjonalnego dla województwa śląskiego **wyniosła 0,79**.

**Wskaźnik horyzontalny monitoringu wizji rozwoju (WH.4). INDEKS
INNOWACYJNOŚCI**

Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji (WH)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
WH.4. Wskaźnik: indeks innowacyjności (European Regional Innovation Scoreboard)	RIS 2020	3 miejsce w kraju	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	RIS 2017	śląskie w grupie 6 regionów kraju, 4 miejsce w kraju (198 miejsce w Europie)	2017 r.	woj. śląskie w grupie Regional Moderate Innovators (-) (Regionalni Umiarkowani Innowatorzy minus)
	RIS 2016	śląskie w grupie 5 regionów kraju	2016r.	podwyższenie pozycji, woj. śląskie w grupie Regional Moderate Innovators (Regionalni Umiarkowani Innowatorzy)
	RIS 2014	śląskie w grupie 5 regionów kraju	2014r.	podwyższenie pozycji, woj. śląskie w grupie Regional Moderate Innovators (Regionalni Umiarkowani Innowatorzy)
	RIS 2012	śląskie w grupie 5 regionów kraju	2012 r.	podwyższenie pozycji, woj. śląskie w grupie Regional Modest Innovators (Regionalni Słabi Innowatorzy):
	RIS 2009	4 miejsce w kraju,	2009 r.	wartość bazowa, woj. śląskie w grupie Regional Moderate Innovators (Regionalni Umiarkowani Innowatorzy)

Cechy wskaźnika

Pozycja województwa śląskiego wśród regionów europejskich o najwyższej innowacyjności

Definicja wskaźnika

Europejska Regionalna Tablica Wyników Innowacyjności (European Regional Innovation Scoreboard) jest częścią Europejskiej Tablicy Wyników (Innovation Union Scoreboard *IUS*) - stanowi źródło informacji nt. działalności innowacyjnej gospodarek europejskich, bazujące w dość istotnej części na danych pochodzących z badania innowacyjności. Tablica wyników jest częścią strategii UE na rzecz stworzenia „Unii

	Innowacji”, która ma wspomagać przedsiębiorców w przekształcaniu ich pomysłów w produkty i usługi. Europejska Regionalna Tablica Wyników wykorzystuje dane z Eurostatu i innych międzynarodowych źródeł, każdorazowo opiera się na najbardziej aktualnych dostępnych danych z Eurostatu i innych międzynarodowych źródeł. W związku z tym dane dla roku „t”, dotyczą zazwyczaj okresu od „t-3” do „t-1”. Źródło: GUS
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	niski
Dostępność danych	wskaźnik dostępny mierzony na poziomie regionów
Źródła danych	European Regional Innovation Scoreboard
Moment pomiaru	zgodnie z cyklem prac Komisji Europejskiej
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	4 miejsce w 2009 roku
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost –docelowo w pierwszej trójce wśród regionów w Polsce
Sposób pomiaru	na podstawie European Regional Innovation Scoreboard

Tabela. European Regional Innovation Scoreboard (Europejska Tablica Wyników Innowacji) – pozycja województwa śląskiego w układzie polskich regionów

NUTS	POLSKA/ REGIONY	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016
PL11	Łódzkie							
PL12	Mazowieckie							
PL21	Małopolskie							
PL22	Śląskie							
PL31	Lubelskie							
PL32	Podkarpackie							
PL33	Świętokrzyskie							
PL34	Podlaskie							
PL41	Wielkopolskie							
PL42	Zachodniopomorskie							
PL 43	Lubuskie							
PL51	Dolnośląskie							
PL52	Opolskie							
PL61	Kujawsko-Pomorskie							
PL62	Warmińsko-Mazurskie							
PL63	Pomorskie							

Źródło: Jednostka Koordynująca Wdrażanie RIS na podstawie European Regional Innovation Scoreboard

	Regionalni Umiarkowani Innowatorzy
	Regionalni Słabi Innowatorzy

**Wskaźnik horyzontalny monitoringu wizji rozwoju (WH.5). INDEKS
ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ**

Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji (WH)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika	
WH.5. Indeks atrakcyjności inwestycyjnej	miejsce w rankingu		2021	Planowane badanie ewaluacyjne	
		1	2020	Wartość docelowa, wzrost	
			2018	Planowane badanie ewaluacyjne	
		1	2014	Utrzymanie pozycji lidera w kraju, badanie IBnGR**	
		1	2013	Wartość bazowa, utrzymanie pozycji lidera w kraju, badanie IBnGR**	
		1	2008-2012	Dane IBnGR**	
	śląskie/kraj	2,568	2013	Wyniki badania pilotażowego*. Wartość bazowa	
		2,747	2012	Jak wyżej*	
		3,272	2011	Jak wyżej*	
		2,635	2010	Jak wyżej*	
		2,541	2009	Jak wyżej*	
		1,657	2008	Jak wyżej*	
		2,819	2007	Jak wyżej*	
		3,212	2006	Jak wyżej*	
		2.600	2005	Jak wyżej*	
	WH.5.1. Indeks Ratingowy Regionu, w tym:	śląskie/kraj	1,42	2013	Wyniki badania pilotażowego*. Wartość bazowa
	WH.5.1.1. Usieciowienie		1,84	2012	Jak wyżej*
			1,95	2011	Jak wyżej*
			1,83	2010	Jak wyżej*
2,01			2009	Jak wyżej*	
1,78			2008	Jak wyżej*	
1,96			2007	Jak wyżej*	
1,98			2006	Jak wyżej*	
1,77			2005	Jak wyżej*	
WH.5.1.2. Występowanie obszarów atrakcyjnych inwestycyjnie (OA)	śląskie/kraj	1,42	2013	Wyniki badania pilotażowego*. Wartość bazowa	
		5,56	2012	Jak wyżej*	
		8,48	2011	Jak wyżej*	
		4,43	2010	Jak wyżej*	

Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji (WH)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
		3,29	2009	Jak wyżej*
		1,26	2008	Jak wyżej*
		2,47	2007	Jak wyżej*
		5,68	2006	Jak wyżej*
		3,83	2005	Jak wyżej*
WH.5.1.3. Innowacyjność (IN)	śląskie/kraj	1,53	2013	Wyniki badania pilotażowego*. Wartość bazowa
		1,69	2012	Jak wyżej*
		1,21	2011	Jak wyżej*
		2,84	2010	Jak wyżej*
		2,40	2009	Jak wyżej*
		1,68	2008	Jak wyżej*
		4,47	2007	Jak wyżej*
		3,86	2006	Jak wyżej*
		3,84	2005	Jak wyżej*
WH.5.1.4. Nakłady inwestycyjne (NA)	śląskie/kraj	3,18	2013	Wyniki badania pilotażowego*. Wartość bazowa
		2,46	2012	Jak wyżej*
		2,36	2011	Jak wyżej*
		1,77	2010	Jak wyżej*
		2,77	2009	Jak wyżej*
		2,05	2008	Jak wyżej*
		2,40	2007	Jak wyżej*
		1,70	2006	Jak wyżej*
		1,11	2005	Jak wyżej*
WH.5.1.5. Demografia (DE)	śląskie/kraj	0,93	2013	Wyniki badania pilotażowego*. Wartość bazowa
		0,93	2012	Jak wyżej*
		0,93	2011	Jak wyżej*
		0,93	2010	Jak wyżej*
		0,93	2009	Jak wyżej*
		0,92	2008	Jak wyżej*
		0,93	2007	Jak wyżej*
		0,93	2006	Jak wyżej*
		0,94	2005	Jak wyżej*

*Wyniki badania pilotażowego realizowanego w latach 2014-2015 przez Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Środowiska (Główny Instytut Górnictwa w Katowicach).

** Dane Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową w Gdańsku.

Cechy wskaźnika

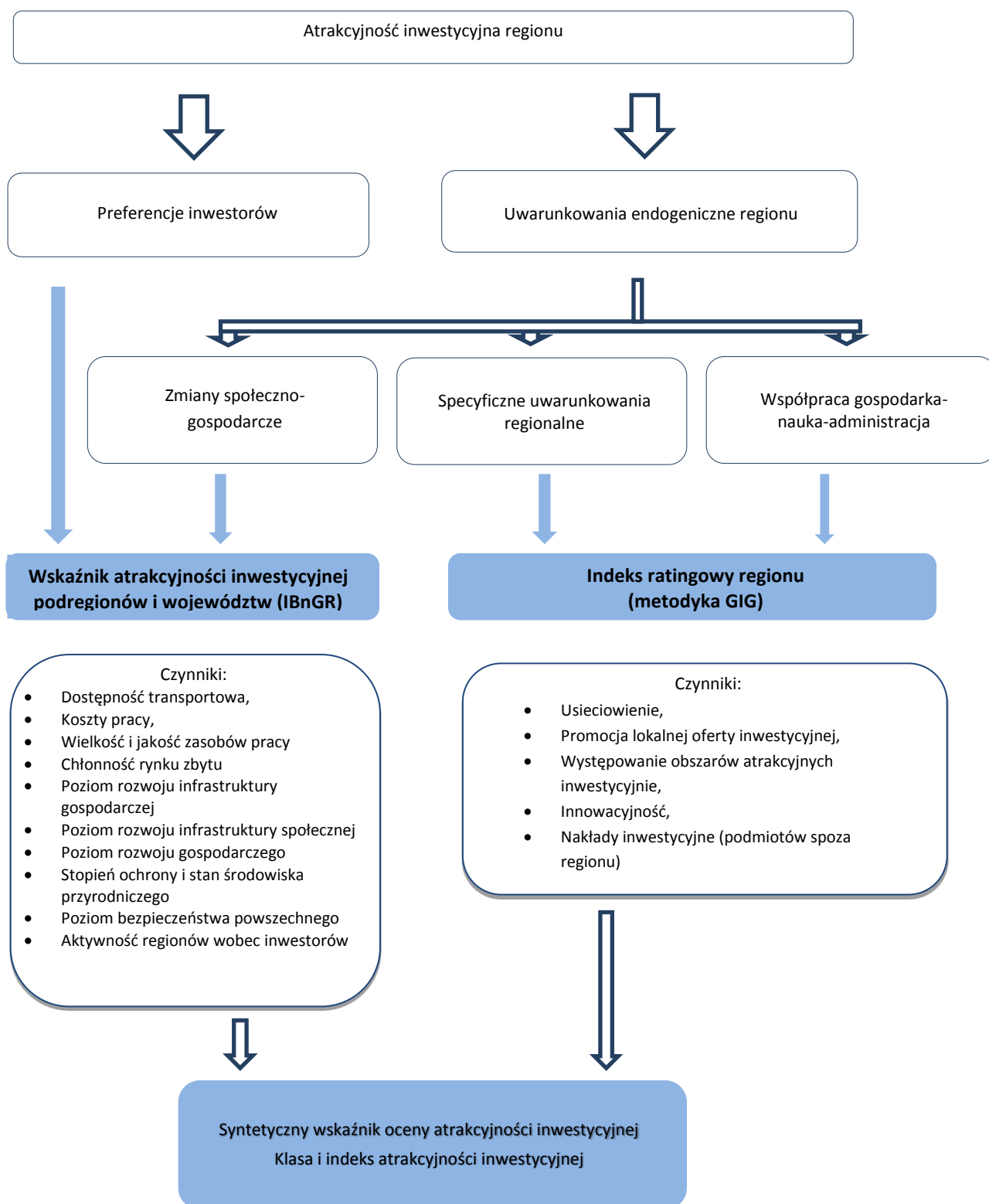
Wskaźnik *Indeks atrakcyjności inwestycyjnej regionu* pozycjonuje województwa pod względem atrakcyjności inwestycyjnej. Konstrukcja wskaźnika bazuje na dotychczasowym dorobku w zakresie badania atrakcyjności inwestycyjnej regionów, a dokładnie na wynikach opracowań Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową. Dopełnieniem wskaźnika jest *Indeks ratingowy*, który uwzględnia specyficzne uwarunkowania regionu śląskiego.

Definicja wskaźnika

Metodologie pomiaru wskaźników zostały opracowane w 2014 r. przez Główny Instytut Górnictwa w Katowicach Lidera „Obserwatorium

	Technologie dla Ochrony Środowiska” w ramach projektu „Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych”. Atrakcyjność inwestycyjna rozumiana jest ogólnie jako zdolność skłonienia do inwestycji, poprzez oferowanie kombinacji korzyści lokalizacji możliwych do osiągnięcia w trakcie prowadzenia działalności gospodarczej. Atrakcyjność inwestycyjna jest wypadkową wielu czynników, które ulegają dynamicznym zmianom. Dokonując wyboru czynników do budowy wskaźnika atrakcyjności, należy mieć na uwadze zmiany w preferencjach inwestorów oraz zmiany społeczno-gospodarcze w regionie. Na Indeks Ratingowy Regionu (Indeks_{RR}) składają się następujące obszary tematyczne: • Usieciwienie (US) • Występowanie obszarów atrakcyjnych inwestycyjnie (OA) • Innowacyjność (IN) • Nakłady inwestycyjne (NA) • Demografia (DE).
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	niski
Dostępność danych	wskaźnik dostępny mierzony na poziomie regionów
Źródła danych	Atrakcyjność Inwestycyjna Regionu (IBnGR)
Moment pomiaru	corocznie
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	1 miejsce w latach 2008-2012
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	utrzymanie pozycji lidera
Sposób pomiaru	Atrakcyjność Inwestycyjna Regionu (IBnGR)

Konstrukcja wskaźnika atrakcyjności inwestycyjnej regionu.

Wartości indeksu ratingowego dla województwa śląskiego oraz jego składowych cząstkowych w oparciu o dostępne dane z lat 2005 – 2013 zebrano w poniższej tabeli.

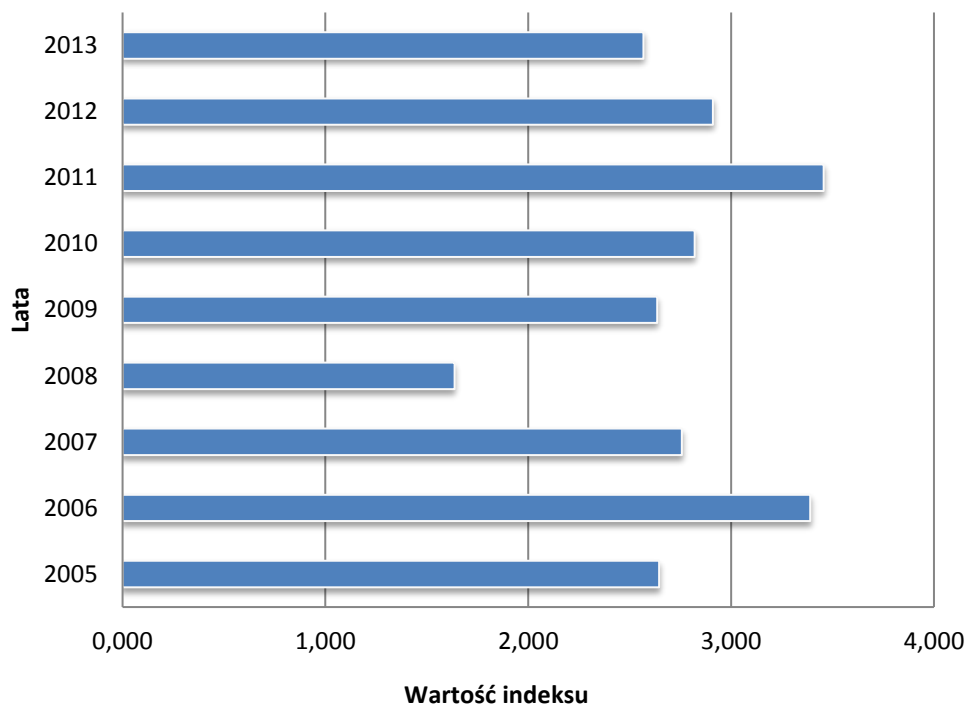
Wyliczone wielkości pozwalają na zobrazowanie wpływu (pozytywnego/negatywnego) analizowanego obszaru wskaźników na całokształt Indeksu atrakcyjności inwestycyjnej. Dają również możliwość przeanalizowania, jak kształtowały się poszczególne wskaźniki w ramach wytypowanych obszarów.

Tabela. Wskaźniki dla obszaru tematycznego i obliczenie indeksu ratingowego.

Wyszczególnienie	Lata																	
	2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013	
	SO _x	ważony SO _x	SO _x	ważony SO _x	SO _x	ważony SO _x	SO _x	ważony SO _x	SO _x	ważony SO _x	SO _x	ważony SO _x	SO _x	ważony SO _x	SO _x	ważony SO _x	SO _x	ważony SO _x
Usieciowienie (US)	1,77	0,358	1,98	0,400	1,96	0,397	1,78	0,361	2,01	0,407	1,83	0,371	1,95	0,395	1,84	0,372	1,42	0,288
Występowanie Obszarów Atrakcyjnych inwestycyjnie (OA)																		
Innowacyjność (IN)	3,83	0,866	5,68	1,284	2,47	0,558	1,26	0,285	3,29	0,744	4,43	1,000	8,48	1,916	5,56	1,257	4,57	1,031
Nakłady Inwestycyjne (NA)	3,84	1,056	3,86	1,061	4,47	1,227	1,68	0,460	2,40	0,660	2,84	0,780	1,21	0,332	1,69	0,465	1,53	0,419
Demografia (DE)	1,11	0,272	1,70	0,419	2,40	0,590	2,82	0,504	3,92	0,682	2,53	0,437	3,11	0,582	3,13	0,605	3,18	0,783
Indeks ratingowy	0,94	0,048	0,93	0,048	0,93	0,048	0,92	0,047	0,93	0,048	0,93	0,047	0,93	0,048	0,93	0,048	0,93	0,048
Indeks ratingowy	2,600		3,212		2,819		1,657		2,541		2,635		3,272		2,747		2,568	

Źródło: Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Środowiska (Główny Instytut Górnictwa w Katowicach), 2014 r. na podstawie badań pilotażowych.

Analizując wartości indeksu zauważyć należy w okresie objętym analizą tj. 2005 – 2013 jego wartość oscyluje w okolicach wartości 2,65, z wyjątkiem roku: 2006, 2008 i 2011, gdzie wystąpiły znaczące odchylenia. Kształtowanie się wartości indeksu w czasie przedstawiono na poniższym rysunku.

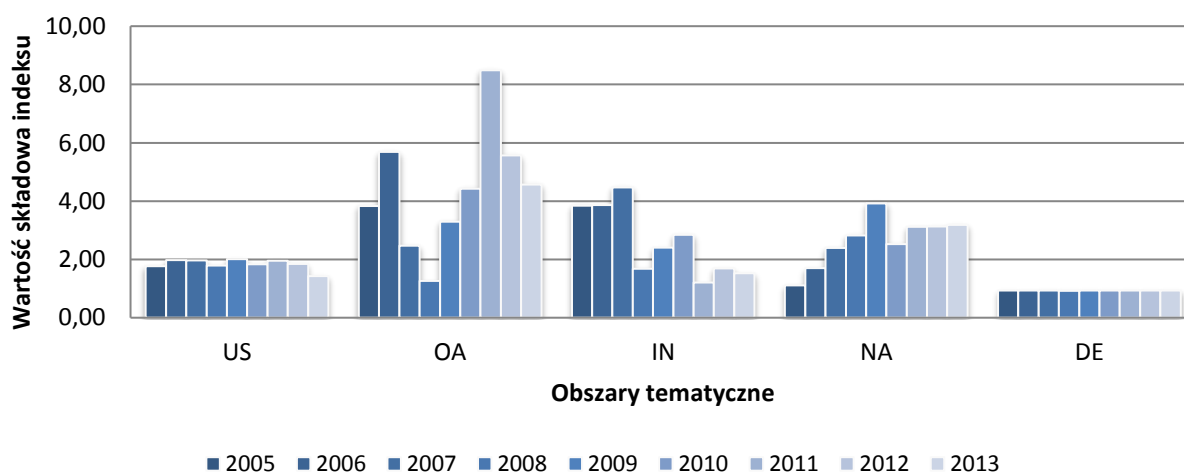

Rysunek. Wartości indeksu ratingowego w latach 2005-2013.

Źródło: Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Środowiska (Główny Instytut Górnictwa w Katowicach), 2014 rok, na podstawie badań pilotażowych.

163

Na poniższym rysunku przedstawione zostały graficznie wartości wskaźników w obszarach tematycznych.

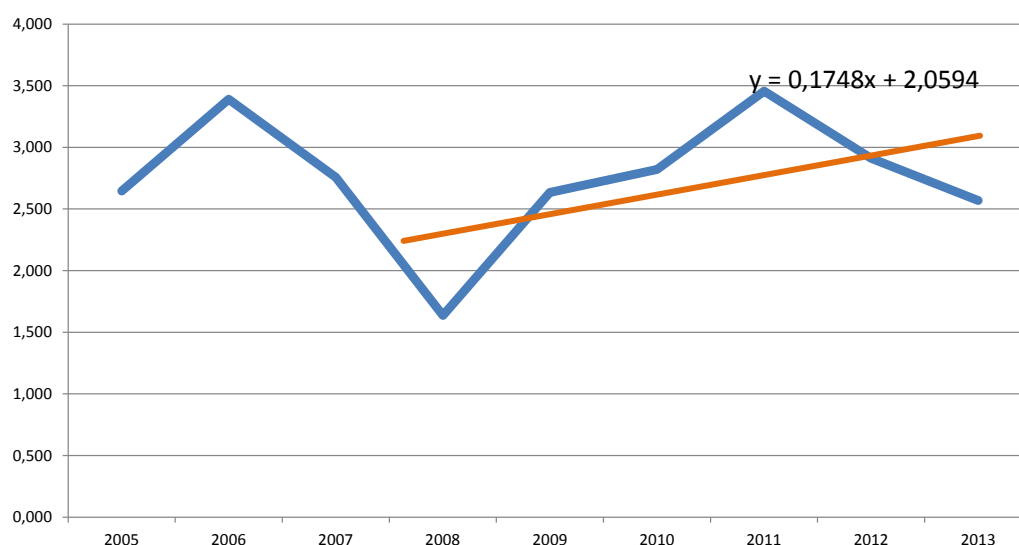

Rysunek. Wartości składowych indeksu ratingowego za okres 2005-2013.

Źródło: Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Środowiska (Główny Instytut Górnictwa w Katowicach), 2014 rok, na podstawie badań pilotażowych.

Analizując wartości składowych indeksu ratingowego można zauważyć, że składowa demografia (DE) przyjmuje w całym analizowanym okresie względnie stałą wartość, można zatem przyjąć, że jej wartość w kolejnych latach będzie stabilna. Podobnie niskie wahania wykazuje składowa usieciowienie. Znaczącą zmiennością cechuje się zmienna występowanie obszarów atrakcyjnych inwestycyjnie oraz innowacyjność. Na potrzeby dalszych analiz przyjęto, że zmiany zachodzące w tych obszarach będą najsilniej wpływać na kształtowanie się wartości indeksu, dodatkowo ze względu na umiarkowaną zmienność analizami objęty zostanie również obszar nakłady inwestycyjne.

Prognozowanie wartości indeksu rozpoczęto od wyznaczenia linii trendu na podstawie jego dotychczasowych wartości w okresie 2008 – 2013.

Rysunek. Wartości indeksu ratingowego z linią trendu.

Źródło: Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Środowiska (Główny Instytut Górnictwa w Katowicach), 2014 rok, na podstawie badań pilotażowych.

Na potrzeby analizy wartości indeksu ratingowego, a zwłaszcza prognozowania jego przyszłej wartości przyjęto, że kluczowym jest okres 2008-2013, gdy pojawiały się już pierwsze skutki realizacji programów współfinansowanych ze środków UE. Logika tak przyjętej analizy wynika z faktu, że w latach 2014-2020 kontynuowane będzie wsparcie programów operacyjnych z funduszy unijnych – scenariusz kontynuacji. Prognozowana wartość indeksu ratingowego w 2014 roku wyniesie 3,283, a w 2015 – 3,458.

Sugerowana na podstawie obliczeń tendencja zniżkowa wartości indeksu sugeruje już teraz konieczność podjęcia działań związanych z prawidłowym ukierunkowaniem wsparcia w ramach nowej perspektywy. Realizacja strategii inteligentnej specjalizacji jest szansą na poprawę w przyszłości wartości indeksu.

Prognozę wartości indeksu ratingowego na 2014 i 2015 uzupełniono dodatkowo o analizę wrażliwości, w której założono, że wartości wskaźników dla obszarów OA, IN, NA będą się kształtowały zgodnie z aktualnym trendem lub ich wartości wzrosną lub zmaleją niezgodnie z trendem z okresu 2008 – 2013. Analiza wariantów zmian wskaźników dla obszarów pozwoliła na wypracowanie tabeli z prognozowanymi wartościami indeksu za 2014 i 2015 rok.

Zmiany wartości wskaźników w trzech wytypowanych obszarach wpływają różnie na zmiany wartości indeksu. Nie można jednoznacznie przewidzieć jaki będzie końcowy efekt zmian. Przedstawiona symulacja zmian w obszarach składowych indeksu ratingowego dostarcza poglądowych informacji o kierunkach zmian samego indeksu oraz kształtowaniu się jego wartości końcowej. Opracowano 26 kombinacji opisujących możliwe zmiany w trzech wytypowanych obszarach. W 10 przypadkach wartości indeksu ratingowego na skutek zmian w wytypowanych obszarach będzie cechował się tendencją niekorzystną – zniżkową. Główną przyczyną niekorzystnego kształtowania się wartości indeksu jest spadek lub utrzymanie wartości wskaźników w wytypowanych obszarach. Szczególnie niekorzystnie na kształtowanie się wartości indeksu wpływają

niekorzystne zmiany w obszarze Występowanie Obszarów Atrakcyjnych Inwestycyjnie, każdorazowa negatywna zmiana dla tego obszaru wywołuje negatywną zmianę dla wartości indeksu ratingowego.

Analiza trendów dla wskaźników w obszarach indeksu pozwoliła na wyznaczenie prognozowanych wartości indeksu w latach 2014 i 2015. Generalnie wartości te w przypadku scenariuszy wzrostowych powinny wzrastać. Przyrost wartości zależy jednak każdorazowo od skali zmian dla obszarów. Najwyższy przyrost odnotowano w sytuacji dodatnich zmian dla wszystkich trzech obszarów oraz w tych scenariuszach, gdzie następował wzrost dla obszaru Występowanie Obszarów Atrakcyjnych Inwestycyjnie. Tendencja odwrotna dotyczy podobnych scenariuszy o przeciwnym kierunku zmian.

Przeprowadzona analiza wrażliwości dowodzi, że szczególnie istotnym dla kształtowania się wartości indeksu ratingowego jest obszar Występowanie Obszarów Atrakcyjnych Inwestycyjnie, który w znaczącej mierze determinuje zachowania indeksu. Należy zatem uznać, że podejmowane w obrębie tego obszaru działania związane zwłaszcza z przebudową i rozbudową infrastruktury, przygotowaniem terenów przemysłowych pod inwestycję, stopniem urbanizacji i rekultywacją terenów odgrywają istotną rolę w kształtowaniu atrakcyjności regionu. Przyjęte na potrzeby opracowania założenia związane z analizą pozostałych obszarów nie ujawniły tak silnego wpływu na indeks ratingowy, ale nie można wykluczyć, że zaniedbanie w zakresie innowacyjnego rozwoju oraz ograniczanie nakładów inwestycyjnych może wpłynąć w dłuższej perspektywie negatywnie na atrakcyjność inwestycyjną regionu. Pominęte, z uwagi na długookresową stabilność obszary związane z usieciowieniem i demografia mogą stać się źródłem problemów dla atrakcyjności inwestycyjnej w dłuższym horyzoncie czasowym. Dobór obszarów do analizy atrakcyjności inwestycyjnej ujawnia przede wszystkim ich fazowy wpływ na region i zmusza do analizowania bieżących trendów i podejmowania stosownych działań korygujących.

Tabela. Prognozowane zmiany zachowania wskaźnika oraz zmiany jego wartości w 2014 i 2015.

Obszar tematyczny	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Występowanie Obszarów Atrakcyjnych Inwestycyjnie	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↗	↘	↘	↗	↔	↔	↗	↗	↘	↘
Innowacyjność	↗	↗	↔	↔	↘	↘	↗	↘	↗	↗	↘	↘	↗	↘	↔	↔	↔	↔
Nakłady Inwestycyjne	↗	↘	↗	↘	↘	↗	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↗	↘	↘	↗
Zmiana indeksu	↗	↗	↗	↗	↘	↗	↗	↘	↗	↘	↘	↗	↗	↗	↗	↗	↘	↘
Prognozowana wartość 2014	3,445	3,236	3,293	3,083	2,931	3,140	3,341	3,035	3,836	2,845	2,540	3,531	3,341	3,035	3,788	3,579	2,588	2,797
Prognozowana wartość 2015	3,574	3,364	3,421	3,212	3,059	3,269	3,469	3,164	3,965	2,974	2,668	3,660	3,469	3,164	3,917	3,708	2,716	2,926

Obszar tematyczny	19	20	21	22	23	24	25	26
Występowanie Obszarów Atrakcyjnych inwestycyjnie	↗	↗	↗	↘	↘	↘	↘	↗
Innowacyjność	↗	↗	↘	↗	↘	↘	↗	↘
Nakłady Inwestycyjne	↗	↘	↗	↗	↘	↗	↘	↘
Zmiana indeksu	↗	↗	↗	↘	↘	↘	↘	↗
Prognozowana wartość 2014	3,941	3,732	3,636	2,950	2,435	2,644	2,740	3,426
Prognozowana wartość 2015	4,070	3,860	3,764	3,078	2,564	2,773	2,869	3,555

Legenda:

- ↔ - wartość wskaźnika dla obszaru zmienia się zgodnie z trendem
- ↗ - wartość wskaźnika obszaru jest większa niż trend
- ↘ - wartość wskaźnika obszaru jest mniejsza niż trend

Źródło: Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Środowiska (Główny Instytut Górnictwa w Katowicach), 2014 rok, na podstawie badań pilotażowych.

Przyjęta na potrzeby opracowania indeksu ratingowego metodyka pozwala na porównanie trendów w poszczególnych obszarach w relacjach regiony referencyjne/kraj – Śląskie/kraj.

Tabela. Wskaźniki obszarów wskaźnika aktywności inwestycyjnej w porównaniu do regionów kraju.

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Usieciowienie (US)	Mazowieckie/Kraj	20,43	19,74	18,98	22,00	17,46	18,39	17,76	20,85	17,54
	Małopolskie/Kraj	0,70	0,72	0,79	0,80	0,77	0,59	0,69	0,66	0,80
	Wielkopolskie/Kraj	1,68	1,31	1,50	1,75	1,62	2,05	2,06	1,61	2,28
	Dolnośląskie/Kraj	1,38	1,68	1,65	1,81	1,97	1,80	1,73	1,96	1,80
	Śląskie/kraj	1,77	1,98	1,96	1,78	2,01	1,83	1,95	1,84	1,42
Występowanie Obszarów Atrakcyjnych Inwestycyjnie (OA)	Mazowieckie/Kraj	2,61	3,80	3,70	7,04	7,27	7,44	2,69	7,67	9,62
	Małopolskie/Kraj	2,43	2,85	1,78	5,06	1,61	3,46	1,83	1,94	5,11
	Wielkopolskie/Kraj	17,52	13,08	4,12	11,39	17,98	8,94	4,56	10,77	5,36
	Dolnośląskie/Kraj	1,09	1,08	1,59	0,27	0,57	0,13	0,80	0,74	0,82
	Śląskie/kraj	3,83	5,68	2,47	1,26	3,29	4,43	8,48	5,56	1,42
Innowacyjność (IN)	Mazowieckie/Kraj	87,58	101,00	112,42	79,53	63,52	59,27	26,81	36,37	35,24
	Małopolskie/Kraj	0,33	0,53	0,33	0,22	0,55	0,27	0,32	0,51	0,63
	Wielkopolskie/Kraj	0,38	0,47	0,36	0,40	0,11	0,20	0,49	0,37	0,53
	Dolnośląskie/Kraj	0,25	0,29	0,31	0,36	1,12	0,41	0,27	0,52	2,10
	Śląskie/kraj	3,84	3,86	4,47	1,68	2,40	2,84	1,21	1,69	1,53
Nakłady Inwestycyjne (NA)	Mazowieckie/Kraj	26,99	29,39	38,13	42,59	40,14	39,11	35,01	30,16	33,23
	Małopolskie/Kraj	0,81	1,12	1,26	1,25	0,87	0,90	1,14	1,52	1,80
	Wielkopolskie/Kraj	0,98	1,02	1,16	1,42	1,22	1,13	1,26	1,75	1,29
	Dolnośląskie/Kraj	0,87	0,96	1,51	1,42	1,42	1,49	1,40	1,48	1,97
	Śląskie/kraj	1,11	1,70	2,40	2,05	2,77	1,77	2,36	2,46	3,18
Demografia (DE)	Mazowieckie/Kraj	0,95	0,96	0,97	0,97	0,98	0,98	0,99	1,00	1,00
	Małopolskie/Kraj	1,04	1,04	1,04	1,04	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05
	Wielkopolskie/Kraj	1,06	1,06	1,07	1,06	1,07	1,07	1,06	1,06	1,06
	Dolnośląskie/Kraj	0,94	0,94	0,94	0,94	0,94	0,94	0,95	0,94	0,94
	Śląskie/kraj	0,94	0,93	0,93	0,92	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93

Źródło: Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Środowiska (Główny Instytut Górnictwa w Katowicach), 2014 rok, na podstawie badań pilotażowych.

W powyższej tabeli wskazano na obszary indeksu dla regionów, które osiągały w określonym roku wartość wyższą niż w województwie śląskim. Można zauważyć, że w obszarze usieciowienie wiodącym jest województwo mazowieckie, natomiast województwo śląskie stopniowo traci przewagę względem pozostałych wytypowanych do porównania regionów. Kształtowanie się wartości wskaźnika obszaru usieciowienie jest sygnałem do podjęcia działań na rzecz poprawy współpracy pomiędzy sferami nauki, gospodarki i administracji.

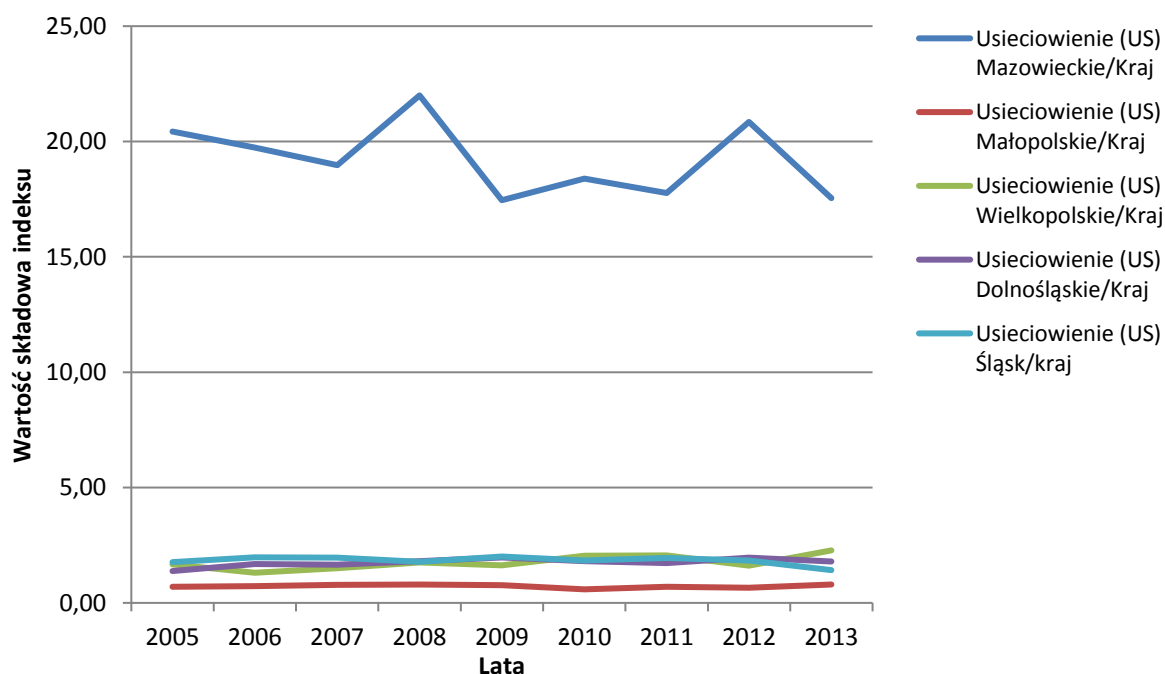
Analizując obszar występowanie obszarów atrakcyjnych inwestycyjnie zauważyć można prym województwa wielkopolskiego oraz mazowieckiego. Województwo śląskie również w tym przypadku nie osiąga wysokich wartości wskaźnika dla obszaru. Pomimo znaczących inwestycji w infrastrukturę brak jest pełnych informacji o terenach inwestycyjnych dla potencjalnych inwestorów, którzy poza danymi dotyczącymi ich lokalizacji oczekują również dodatkowych informacji związanych np.: ze stopniem ich zdegradowania, uzbrojenia, dostępnością mediów i infrastruktury itp. Województwo śląskie dysponuje dużym zapleczem terenów poprzemysłowych, które są spuścizną wielkich zakładów przemysłowych. Ich zagospodarowanie wymaga niejednokrotnie poniesienia znaczących nakładów, co może zniechęcać, zwłaszcza w obliczu wspomnianej niepewności, co do uzbrojenia tych terenów pod przyszłe inwestycje.

Kolejną składową indeksu atrakcyjności inwestycyjnej jest obszar innowacyjność. Niezaprzeczalnym liderem w tym obszarze jest województwo mazowieckie, które dodatkowo znacząco odstaje od pozostałych regionów. Wynik ten potwierdzają badania European Innovation Scoreboards. Województwo śląskie plasuje się w przypadku tego obszaru na drugim miejscu. Jest to wyraźny dowód na istnienie w regionie silnego potencjału innowacyjnego, który może być dla inwestorów

czynnikiem zwiększającym atrakcyjność inwestycyjną. Istnienie silnego potencjału innowacyjnego zapewnia perspektywę rozwojową dla przedsiębiorców i jest czynnikiem przyciągającym potencjał ludzki.

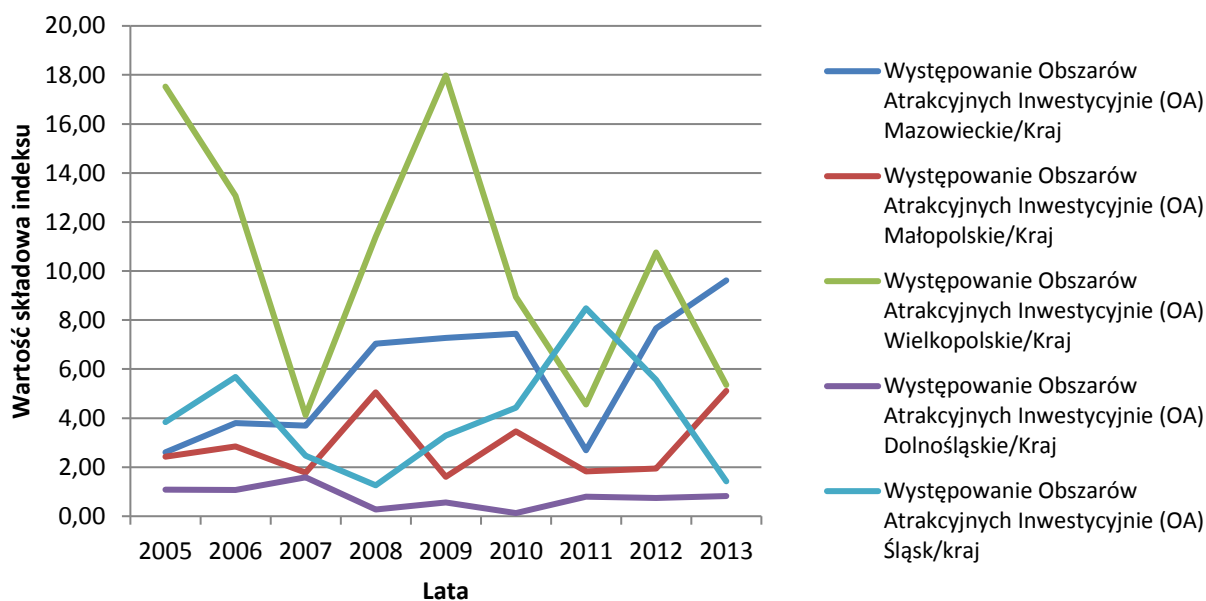
Nakłady inwestycyjne w województwie śląskim należą do jednych z najwyższych w kraju (wyższe występują jedynie w województwie mazowieckim) oznacza to, że region ciągle się rozwija. Zwyczajowo przyjęło się traktować nakłady na środki trwałe (m.in. infrastrukturę) jako najistotniejsze. Jeśli uznać, że poziom nakładów inwestycyjnych wpływa na pojawianie się coraz to nowszych obszarów atrakcyjnych inwestycyjnie, to zakończenie kolejnych inwestycji powinno wpłynąć na coraz to większe zainteresowanie inwestorów terenami przemysłowymi. Nakłady wskazują również na ciągłe odnawianie zdolności produkcyjnych w regionie, czyli odzwierciedlać mogą stopień asymilacji i przywiązania inwestorów do regionu.

Ostatnią składową jest *demografia*, która niestety nie jest korzystna dla regionu. Ujemne saldo migracji ludności, zwłaszcza w wieku produkcyjnym może świadczyć o słabszej atrakcyjności regionu pod względem oferowanych warunków i jakości życia. Rozwiązaniem są toczące się rewitalizacje przestrzeni i inwestycje w gospodarkę mieszkaniową. Niestety pomimo tych zabiegów w regionie nadal następuje odpływ ludności.

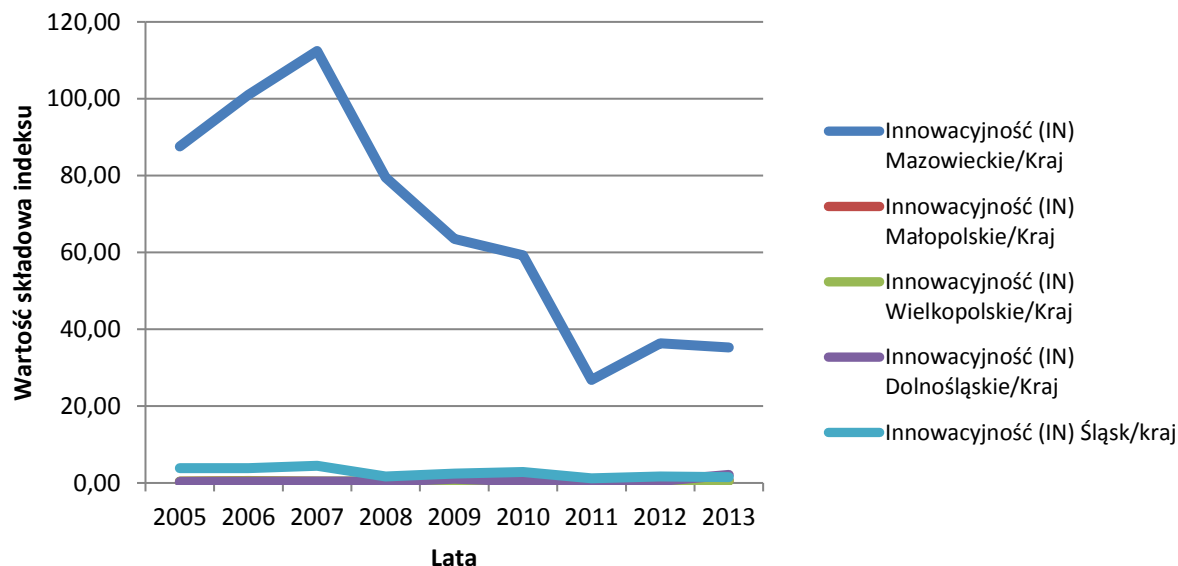
Rysunek. Wartości składowe indeksu atrakcyjności inwestycyjnej dla obszaru usieciowienia.

Źródło: Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Środowiska (Główny Instytut Górnictwa w Katowicach), 2014 rok, na podstawie badań pilotażowych.

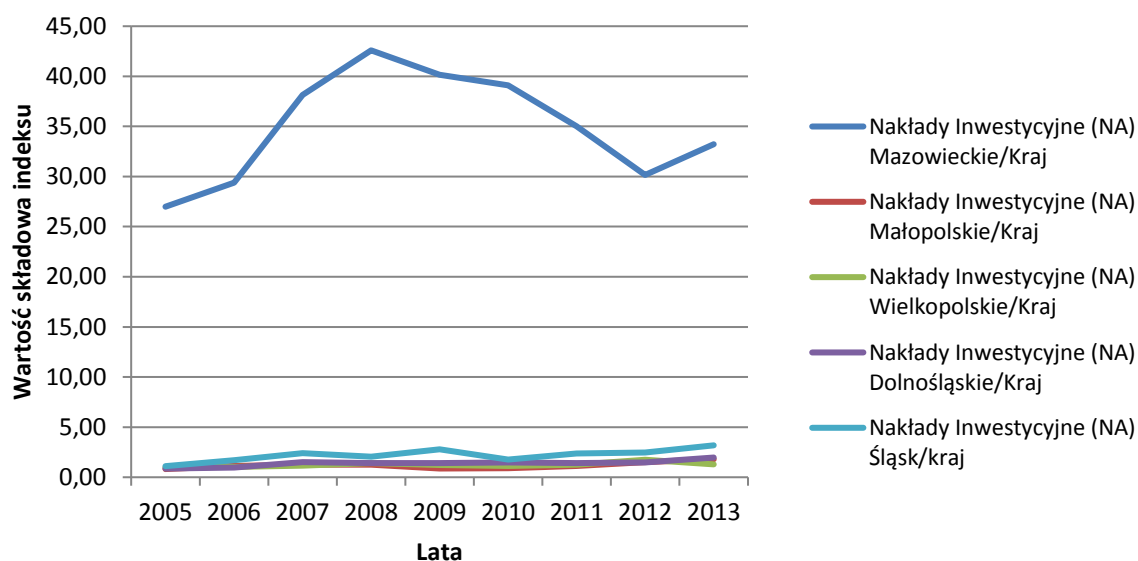
Rysunek. Wartości składowej indeksu atrakcyjności inwestycyjnej dla obszaru występowanie obszarów atrakcyjnych inwestycyjnie.

Źródło: Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Środowiska (Główny Instytut Górnictwa w Katowicach), 2014 rok, na podstawie badań pilotażowych.

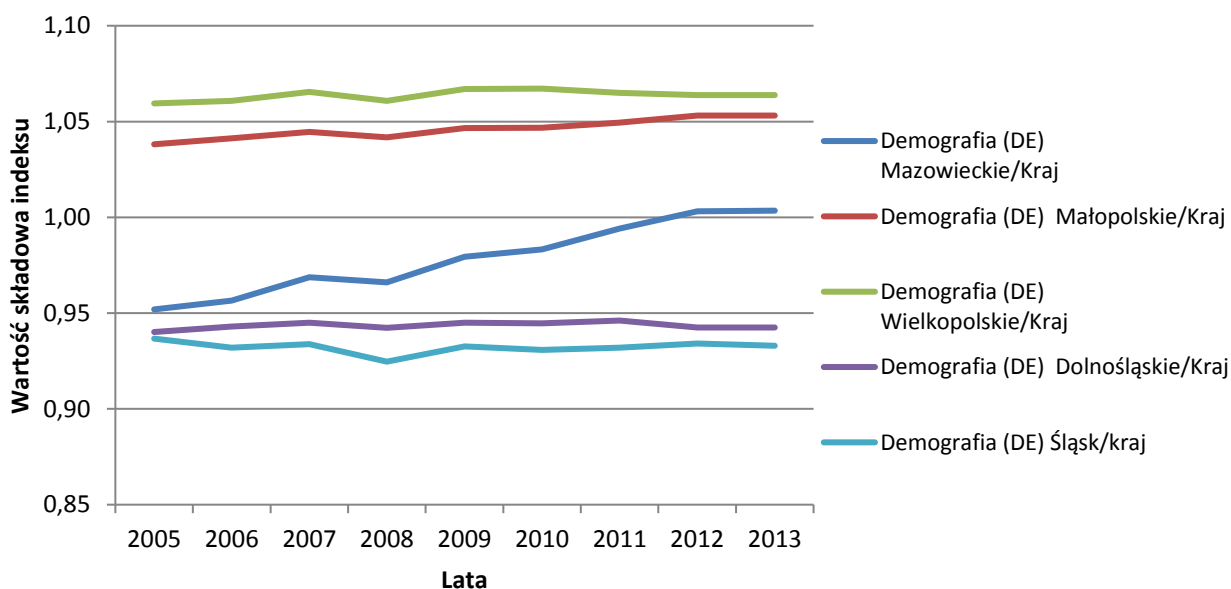
Rysunek. Wartości składowej indeksu atrakcyjności inwestycyjnej dla obszaru innowacyjność.

Źródło: Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Środowiska (Główny Instytut Górnictwa w Katowicach), 2014 rok, na podstawie badań pilotażowych.

Rysunek. Wartości składowej indeksu atrakcyjności inwestycyjnej dla obszaru nakłady inwestycyjne.

Źródło: Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Środowiska (Główny Instytut Górnictwa w Katowicach), 2014 rok, na podstawie badań pilotażowych.

Rysunek. Wartości składowej indeksu atrakcyjności inwestycyjnej dla obszaru demografia.

Źródło: Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Środowiska (Główny Instytut Górnictwa w Katowicach), 2014 rok, na podstawie badań pilotażowych.

Wskaźnik horyzontalny monitoringu wizji rozwoju (WH.6). GREEN ENERGY INDEX

Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji (WH)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
WH. 6. Green Energy Index (GEI) (Wskaźnik obliczony dodatkowo dla RIS 2013-2020)	miejsce w rankingu		2020	Planowane badanie ewaluacyjne, wartość docelowa
			2018	Planowane badanie ewaluacyjne
		1,99	2013	Wartość bazowa, 14 miejsce w kraju*
		5,06	2012	5 miejsce w kraju*
		4,68	2011	4 miejsce w kraju*
		4,47	2010	3 miejsce w kraju*
		4,42	2009	6 miejsce w kraju*
		3,42	2008	9 miejsce w kraju*

* Wyniki badania pilotażowego realizowanego w latach 2014-2015 przez Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne Technologie dla Energetyki (Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum w Katowicach).

Cechy wskaźnika	Dodatkowy indeks opracowany na potrzeby RIS 2013-2020 przez Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne Technologie dla Energetyki (Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum w Katowicach). Metodologia badawcza została zweryfikowana w ramach badania pilotażowego w latach 2014-2015.
Definicja wskaźnika	Green Energy Index to nowatorskie narzędzie umożliwiające porównanie wybranych obszarów oraz obserwację rozwoju wybranej jednostki terytorialnej na przełomie lat, w zakresie stopnia oraz efektywności wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Elementami składowymi indeksu są cztery wskaźniki, które odpowiednio zagregowane tworzą wartość miernika Green Energy Index. Są to kolejno: 1) Udział produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w produkcji energii elektrycznej (%) 2) Produkcja energii elektrycznej z odnawialnych nośników energii (GWh) 3) Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych (t/r) 4) Zużycie energii elektrycznej (TWh) Metodologię wskaźnika zastosowano do stworzenia rankingu obejmującego 16 województw w Polsce.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	wysoki
Dostępność danych	wskaźnik dostępny mierzony na poziomie regionów
Źródła danych	stworzony przez region własny wskaźnik; obserwatoria tematyczne
Moment pomiaru	Ewaluacja 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	nie wyznaczano

Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	
Sposób pomiaru	Ewaluacja tematyczna

Biorąc pod uwagę powyższe składowe Indeksu, wyniki dla poszczególnych województw w Polsce kształtują się następująco:

Województwa	2011		2012		2013	
	GEI	Ranking	GEI	Ranking	GEI	Ranking
Warmińsko-Mazurskie	5,53	2	5,56	3	7,07	1
Pomorskie	4,97	3	5,17	4	7,06	2
Kujawsko-Pomorskie	7,32	1	6,57	1	4,24	3
Zachodniopomorskie	4,65	6	5,72	2	3,97	4
Lubelskie	2,46	14	2,60	13	3,96	5
Łódzkie	1,89	16	2,19	15	3,69	6
Wielkopolskie	3,88	9	4,12	9	3,67	7
Mazowieckie	4,46	7	5,00	6	3,58	8
Lubuskie	2,92	13	3,08	12	3,01	9
Podlaskie	4,66	5	4,95	7	2,88	10
Podkarpackie	3,31	12	3,33	11	2,75	11
Dolnośląskie	3,67	10	3,82	10	2,66	12
Opolskie	2,30	15	2,44	14	2,15	13
Śląskie	4,68	4	5,06	5	1,99	14
Świętokrzyskie	3,36	11	3,82	10	1,71	15
Małopolskie	4,42	8	4,29	8	1,54	16

Źródło: Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne Technologie dla Energetyki (Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum w Katowicach).

Dzięki rankingom GEI można ocenić pozycję danego miasta, województwa czy państwa na tle konkurencyjnych jednostek terytorialnych, tym samym przedsięwziąć działania mające na celu zwiększenie udziału wykorzystywanej energii ze źródeł odnawialnych.

5.3. Rezultaty. Efekty średniookresowe

5.3.1. Monitoring realizacji Priorytetu I. Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu

Wskaźnik realizacji Priorytetu I. 1.1. UDZIAŁ WYDATKÓW PUBLICZNYCH NA B+R W PKB (GOVERD+HERD)

Wskaźniki monitoringu priorytetów (P)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
P.1.1.	%	min 1,5%	2020 r.	Wartość docelowa wskaźnika, wzrost
Udział wydatków publicznych na B+R w PKB (GOVERD+HERD)	%	0,32	2010 r.	Wartość bazowa wskaźnika
Nakłady wewnętrzne sektora rządowego na B+R w relacji do PKB (GOVERD/PKB)	%	0,17	2012	Dane GUS
	%	0,18	2010	Dane GUS
Nakłady sektora rządowego i szkolnictwa wyższego na działalność B+R w relacji do PKB (dane według ESA 2010)	%	0,29	2012	Dane GUS
	%	0,32	2011	Dane GUS
	%	0,32	2010	Dane GUS
	%	0,27	2009	Dane GUS
Cechy wskaźnika	Wskaźnik liczony wg metodyki GUS uwzględniający nakłady finansowane przez NCN, NCBIR, MNiSW, UE			
Definicja wskaźnika	Nakłady wewnętrzne sektora rządowego na B+R w relacji do PKB (GOVERD/HERD) w województwie śląskim.			
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	niski			
Dostępność danych	wskaźnik dostępny mierzony na poziomie regionów			
Źródła danych	GUS – Nauka i Technika w Polsce, US Katowice			
Moment pomiaru	corocznie			
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	0,32 (2010)			
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost, do poziomu min 1,5%			
Sposób pomiaru	wskaźnik liczony wg metodyki GUS			

Wskaźnik realizacji Priorytetu I. 1.2. UDZIAŁ WYDATKÓW PRZEDSIĘBIORSTW NA B+R W PKB (BERD/PKB)

Wskaźniki monitoringu priorytetów (P)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
P.1.2. Udział wydatków przedsiębiorstw na B+R w PKB (BERD/PKB)	%	wzrost o dynamice większej niż przy wydatkach publicznych	2020r.	Wartość docelowa wskaźnika,
	%	0,27	2014r.	Spadek do wartości z 2013r.
	%	0,32	2013r.	wzrost do wartości bazowej
	%	0,34	2012r.	wzrost do wartości bazowej
	%	0,20	2011r.	wzrost do wartości bazowej
	%	0,14 0,13 (a)	2010r.	wartość bazowa (a)- wartość wskaźnika według GUS
Cechy wskaźnika	Wskaźnik liczony wg metodyki GUS			
Definicja wskaźnika	Udział wydatków przedsiębiorstw na B+R w PKB (BERD/PKB) <i>Działalność badawcza i rozwojowa (B+R)</i> to systematycznie prowadzone prace twórcze, podjęte dla zwiększenia zasobu wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie, jak również dla znalezienia nowych zastosowań dla tej wiedzy. Obejmuje ona trzy rodzaje badań, a mianowicie badania podstawowe, stosowane (łącznie z przemysłowymi) oraz prace rozwojowe. Działalność B+R odróżnia od innych rodzajów działalności dostrzegalny element nowości i eliminacja niepewności naukowej i/lub technicznej, czyli rozwiązanie problemu niewypływające w sposób oczywisty z dotychczasowego stanu wiedzy. Źródło: GUS			
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	niski			
Dostępność danych	wskaźnik dostępny mierzony na poziomie regionów			
Źródła danych	GUS – Nauka i Technika w Polsce			
Moment pomiaru	corocznie			
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	0,14 (2010) – wartość wskaźnika zgodnie z zapisami RIS 2013-2020 obliczona w 2012 r. 0,13 (2010) - aktualna wartość wskaźnika			
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	Wzrost o dynamice większej niż przy wydatkach publicznych			
Sposób pomiaru	wskaźnik liczony wg metodyki GUS			

**Wskaźnik realizacji Priorytetu I. 1.3. LICZBA UDZIELONYCH PATENTÓW DLA
PODMIOTÓW Z WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO**

Wskaźniki monitoringu priorytetów (P)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
P.1.3. Liczba udzielonych patentów dla podmiotów z województwa śląskiego	szt.	min. 2 miejsce w kraju	2020r.	Wartość docelowa. Wzrost liczby patentów, co najmniej utrzymanie pozycji
	szt.	477	2016	Osiągnięto zakładaną wartość docelową wskaźnika. Wzrost liczby patentów, 2 miejsce w kraju
	szt.	299	2015	Spadek liczby patentów, 2 miejsce w kraju
	szt.	373	2014	Osiągnięto zakładaną wartość docelową wskaźnika. Wzrost liczby patentów, 2 miejsce w kraju
	szt.	296	2013	Wzrost liczby patentów, 3 miejsce w kraju
	szt.	213	2012	Spadek liczby patentów, 3 miejsce w kraju
	szt.	321	2011	Wzrost liczby patentów, 2 miejsce w kraju
	szt.	233	2010	Wartość bazowa- 2 miejsce w kraju
	szt.	274	2009	2 miejsce w kraju
Cechy wskaźnika	Wskaźnik liczony wg metodyki GUS			
Definicja wskaźnika	Suma patentów udzielonych na wynalazki krajowe przez Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej w danym roku w danym województwie według siedziby pierwszego (głównego) wnioskodawcy. Źródło: GUS			
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	niski			
Dostępność danych	wskaźnik dostępny mierzony na poziomie regionów			
Źródła danych	GUS – Nauka i Technika w Polsce			
Moment pomiaru	corocznie			
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	233 (2009), 2 miejsce w Polsce			
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	Wzrost liczby patentów, co najmniej utrzymanie pozycji			
Sposób pomiaru	wskaźnik liczony wg metodyki GUS			

Wskaźnik realizacji Priorytetu I. 1.4. PRZEDSIĘBIORSTWA PRZEMYSŁOWE, KTÓRE WSPÓŁPRACOWAŁY W ZAKRESIE DZIAŁALNOŚCI INNOWACYJNEJ W RAMACH INICJATYWY KLASTROWEJ, W % OGÓŁU PRZEDSIĘBIORSTW

Wskaźniki monitoringu priorytetów (P)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
P.1.4. Przedsiębiorstwa przemysłowe, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w ramach inicjatywy klastrowej, w % ogółu przedsiębiorstw	%	wzrost	2020r.	wartość docelowa: wzrost, miejsce 1-3 w kraju
	%	1,2	2013-2015.	5 miejsce w kraju
	%	0,8	2012-2014	5 miejsce w kraju
	%	0,9	2011-2013	3 miejsce w kraju
	%	1,6	2010-2012	1 miejsce w kraju
	%	0,8	2009-2011	b.d.
	%	0,9	2008-2010	wartość bazowa, 4 miejsce w kraju

Cechy wskaźnika	GUS/ Działalność innowacyjna przedsiębiorstw
Definicja wskaźnika	Udział przedsiębiorstw przemysłowych o liczbie pracujących 10-249 osób, współpracujących w ramach inicjatywy klastrowej lub w innych sformalizowanych rodzajach współpracy w zakresie działalności innowacyjnej w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych aktywnych innowacyjnie o liczbie pracujących 10-249 osób, wyrażony w %. Źródło: GUS
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	wysoki
Dostępność danych	wskaźnik dostępny mierzony na poziomie regionów
Źródła danych	GUS/ Działalność innowacyjna przedsiębiorstw
Moment pomiaru	corocznie
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	0,9 (2008-2010) – 4 miejsce
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost – miejsce w pierwszej trójce
Sposób pomiaru	wskaźnik liczony wg metodyki GUS

**Wskaźnik realizacji Priorytetu I. 1.5. PRZEDSIĘBIORSTWA Z SEKTORA USŁUG,
KTÓRE WSPÓŁPRACOWAŁY W ZAKRESIE DZIAŁALNOŚCI INNOWACYJNEJ W
RAMACH INICJATYWY KLASTROWEJ, W % OGÓŁU PRZEDSIĘBIORSTW**

Wskaźniki monitoringu priorytetów (P)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
P.1.5. Przedsiębiorstwa z sektora usług, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w ramach inicjatywy klastrowej, w % ogółu przedsiębiorstw	%	wzrost	2020	wartość docelowa wskaźnika: wzrost, miejsce 1-3 w kraju
	%	0,8	2013-2015	2 miejsce w kraju
	%	0,3	2012-2014	9 miejsce w kraju
	%	0,3	2011-2013	7 miejsce w kraju
	%	0,7	2010-2012	6 miejsce w kraju
	%	0,8	2009-2011	b.d.
	%	0,4	2008-2010	wartość bazowa, 7 miejsce w kraju

Cechy wskaźnika	GUS/ Działalność innowacyjna przedsiębiorstw
Definicja wskaźnika	Udział przedsiębiorstw przemysłowych o liczbie pracujących 10 osób i więcej, współpracujących w ramach inicjatywy klastrowej w zakresie działalności innowacyjnej w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych współpracujących w zakresie działalności innowacyjnej o liczbie pracujących 10 osób i więcej, wyrażony w %.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	wysoki
Dostępność danych	wskaźnik dostępny mierzony na poziomie regionów
Źródła danych	GUS/ Działalność innowacyjna przedsiębiorstw
Moment pomiaru	corocznie
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	0,4 (2008-2010) – 7 miejsce
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost – miejsce w pierwszej trójce
Sposób pomiaru	wskaźnik liczony wg metodyki GUS

5.3.2. Monitoring realizacji Priorytetu II. Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości

Wskaźnik realizacji Priorytetu II. 2.1. WYDATKI NA TECHNOLOGIE INFORMACYJNE I TELEKOMUNIKACYJNE JAKO % PKB

Wskaźniki monitoringu priorytetów (P)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
P.2.1. Wydatki na technologie informacyjne i telekomunikacyjne, jako % PKB	%	wzrost	2020r.	Wartość docelowa: wzrost do poziomu o 25% powyżej średniej krajowej
		b.d.**		
Wydatki na technologie informacyjne, jako % PKB	%	4,5*	2010r.	Wartość bazowa na poziomie krajowym
	%	1,7*	2010r.	
Wydatki na technologie telekomunikacyjne, jako % PKB	%	1,9*	2009r.	
	%	2,8*	2010r.	
Wydatki na technologie telekomunikacyjne, jako % PKB	%	3,2*	2009r.	

*- wartości krajowe, **- wartości dla woj. śląskiego

Cechy wskaźnika	Wydatki na technologie informacyjne (sprzęt komputerowy, oprogramowanie) i technologie telekomunikacyjne (sieci teleinformatyczne, sprzęt telefoniczny, aparatura radiowa, telewizyjna lub sygnalizacyjna) w procentach PKB regionu.
Definicja wskaźnika	Relacja wydatków poniesionych na technologie informacyjne (sprzęt komputerowy, oprogramowanie) w danym roku do PKB, wyrażona w %. Źródło: GUS
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	niski
Dostępność danych	wskaźnik określany na poziomie krajowym
Źródła danych	Eurostat/ EITO
Moment pomiaru	corocznie
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	na poziomie krajowym 2010 – 4,5% PKB
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa w 2020 r.	poziom o 25% powyżej średniej krajowej
Sposób pomiaru	Wymaga pomiaru przez GUS na poziomie regionu, wskaźnik określony dla GUS jako monitorujący dla Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia (NSRO).

Wskaźnik realizacji Priorytetu II. 2.2. UDZIAŁ EKSPORTU WYROBÓW WYSOKIEJ TECHNIKI W PRODUKCJI SPRZEDANEJ WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Wskaźniki monitoringu priorytetów (P)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
P.2.2. Udział eksportu wyrobów wysokiej techniki w produkcji sprzedanej województwa śląskiego	%		2020	Wartość docelowa, utrzymanie 1 pozycji w kraju
	%	20,6	2009	wartość bazowa, 1 pozycja w kraju
Udział produkcji sprzedanej na eksport w przedsiębiorstwach przetwórstwa przemysłowego zaklasyfikowanych do sektora wysokiej techniki w produkcji sprzedanej na eksport ogółem w przetwórstwie przemysłowym w województwie śląskim	%	1,04*	2014	
	%	1,02*	2013	
	* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.			

Definicja wskaźnika	Udział produkcji sprzedanej na eksport w przedsiębiorstwach przetwórstwa przemysłowego zaklasyfikowanych do sektora wysokiej techniki w produkcji sprzedanej na eksport ogółem w przetwórstwie przemysłowym w województwie śląskim. Źródło: GUS
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	niski
Dostępność danych	dostępne
Źródła danych	GUS, Nauka i Technika
Moment pomiaru	corocznie
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	20,6 (2009) 1 miejsce w kraju
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	utrzymanie 1 pozycji w kraju
Sposób pomiaru	wskaźnik liczony wg metodyki GUS

Wskaźnik realizacji Priorytetu II. 2.3. NAPŁYW BEZPOŚREDNICH INWESTYCJI ZAGRANICZNYCH (BIZ)

Wskaźniki monitoringu priorytetów (P)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
P.2.3. Napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ)	mld	10 mld USD w 2015* ⁶ , 790 mln USD**	2020	wartość docelowa,
	mld	13,5* mld USA b.d.**	2015	spadek wartości krajowej
	mld	14,3 * mld USA b.d.**	2014	znaczny wzrost wartości krajowej
	mld	2,7* mld USD, -481,9** mln USD	2013	znaczny spadek wartości krajowych i regionalnych
	mld	6,1* mld USD, 481,9 mln USD**	2012	61% wartości docelowej**
	mld	20,7* mld USD, 1.635,3 mln USD**	2011	207 % wartości docelowej**
	mld	13,9* mld USD, 1.098,1 mln USD**	2010	139 % wartości docelowej**
	mln	568 mln euro (2.264 mln zł, 7,8 % wartości krajowych)	szacunek dla 2010 roku ⁷ ;	wartość bazowa,
	mln	1.029 mln euro (3.975 mln zł)	szacunek dla lat 2007-2010*	wartość bazowa,

*- wartości krajowe

** - wartości dla woj. śląskiego

Cechy wskaźnika	Roczny napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ) w regionie wyrażony w mln EUR/ USD. Budowa wskaźnika: suma sald należności i zobowiązań w zakresie kapitału własnego, reinwestowanych zysków oraz pozostałych inwestycji.
Definicja wskaźnika	Suma funduszy ulokowanych w danym roku przez inwestora zagranicznego w przedsiębiorstwo krajowe, wyrażona w mln EUR/ USD. <i>Bezpośrednie inwestycje zagraniczne to inaczej przepływy kapitału przez granice państw polegające na zakupie istniejącego przedsiębiorstwa lub na</i>

⁶ Według danych monitorujących Strategii Rozwoju Kraju, www.stat.gov.pl, stan na lipiec 2013

⁷ Szacunek PKB per capita i bezpośrednich inwestycji zagranicznych w województwach oraz wskaźniki wyprzedzające koniunktury. Ekspertyza wykonana na zlecenie MRR, Biuro Inwestycji i Cykli Zagranicznych, Warszawa, maj 2011.

	utworzeniu nowej firmy przez inwestora zagranicznego, co oznacza, że inwestor zagraniczny staje się współwłaścicielem lub właścicielem przedsiębiorstwa funkcjonującego w danym kraju. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne oznaczają długotrwałą współpracę, będącą odzwierciedleniem trwałego zainteresowania inwestora. <i>Inwestycje</i> to aktywa finansowe, nieruchomości lub wartości niematerialne i prawne, które nie są użytkowane przez daną jednostkę, lecz zostały nabyte w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych. Oznaczają one wydatki ponoszone w celu zwiększenia zasobów kapitału produkcyjnego, którym dysponuje jednostka. Inwestycje realizowane są zazwyczaj w drodze zakupów towarów i usług przez przedsiębiorstwa, a w mniejszym stopniu przez gospodarstwa domowe i instytucje państwowe. (Źródło: GUS).
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	przeciętny
Dostępność danych	Dostępny na poziomie krajowym
Źródła danych	NBP
Moment pomiaru	corocznie
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	568 mln euro (2.264 mln zł, 7,8 % wartości krajowych) szacunek dla 2010 roku ⁸ ; 1.029 mln euro (3.975 mln zł) szacunek dla lat 2007-2010*
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	Wzrost, na poziomie krajowym 10 mld USD w 2015 ⁹ , w woj. śląskim 790 mln USD
Sposób pomiaru	wskaźnik określany na poziomie krajowym wg metodyki NBP, wymaga pomiaru przez NBP na poziomie regionu

⁸ Szacunek PKB per capita i bezpośrednich inwestycji zagranicznych w województwach oraz wskaźniki wyprzedzające koniunktury. Ekspertyza wykonana na zlecenie MRR, Biuro Inwestycji i Cykli Zagranicznych, Warszawa, maj 2011.

⁹ Według danych monitorujących Strategii Rozwoju Kraju, www.stat.gov.pl, stan na lipiec 2013

5.4. Produkty. Metaprzedsiewzięcia, projekty

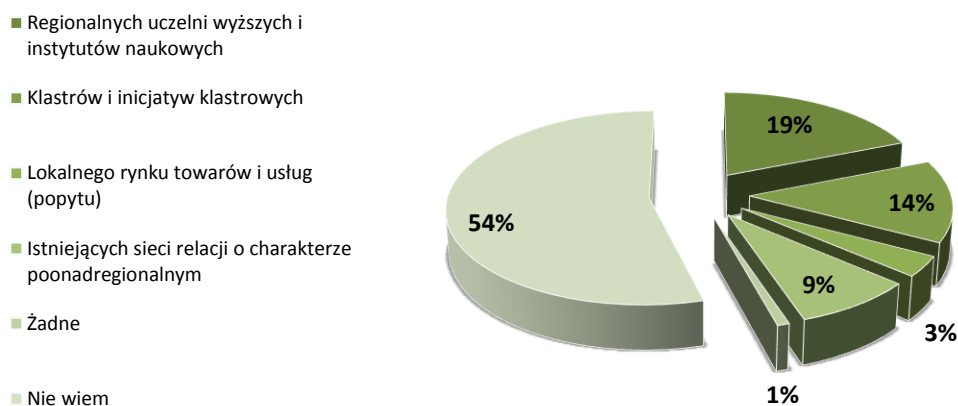
5.4.1. Metaprzedsiewzięcie 1. Akademia Śląska.

„Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020” przyjęta Uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr IV/29/5/2012 z dnia 20 grudnia 2012 roku uwzględnia zalecenia Komisji Europejskiej w programowaniu rozwoju na lata 2014-2020 dotyczące konieczności identyfikacji inteligentnych specjalizacji regionu. Cechą charakterystyczną analizowanego dokumentu jest **jego bardzo silne ukierunkowanie tematyczne na rozwój technologii** zgodnych z „Programem Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010 – 2020”. Wyzwania stojące przed wdrażaniem Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego do 2020 w tym aspekcie koncentrują się na kwestii rozwoju tzw. Kluczowych Technologii Wspomagających (ang. *Key Enabling Technologies – KET*). W opinii Komisji Europejskiej, wyrażonej w stosownych komunikatach, technologie KET funkcjonują na wiele sposobów w wielu różnych sektorach i łańcuchach produkcyjnych w przemyśle. Tworzą wartość dodaną na całej długości łańcucha – począwszy od materiałów, przez sprzęt i urządzenia, aż po produkty i usługi. Oczekuje się, że ze względu na przekrojowy charakter i istotne systemowe znaczenie dla różnych gałęzi przemysłu europejskiego, KET będą w nadchodzących latach katalizatorem umacniania i modernizacji bazy przemysłowej, jak również motorem rozwoju zupełnie nowych branż i produktów.

Znacząca uwaga skoncentrowana na technologiach KET to przede wszystkim konsekwencja podporządkowania specjalizacji regionalnych właśnie technologiom. Kluczowe znaczenie w tym względzie miał **„Program Rozwoju Technologii województwa śląskiego na lata 2010-2020” oraz realizacja koncepcji budowania Centrów kompetencji przyczyniające się do tworzenia rynków inteligentnych**. Zadaniem Centrów Kompetencji, zgodnie z zapisami „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020”, jest budowanie długoterminowej współpracy w obszarze badań, technologii, rozwoju i innowacji wśród środowiska akademickiego, przemysłowego, sektora publicznego i społeczeństwa obywatelskiego. Celem jest również niwelowanie luki między zdolnością do wykreowania pomysłów a ich wdrożeniem i komercjalizacją, dzięki gromadzeniu wiedzy, koncentracji infrastruktury, tworzeniu nowej wiedzy przez wykonywanie różnego rodzaju badań (przedkonkurencyjnych i konkurencyjnych), prowadzeniu szkoleń i upowszechniania wiedzy do grup docelowych.

W województwie śląskim nie brakuje instytucji badawczych, które mogłyby stać się tego rodzaju „kotwicami”, czyli organizacjami, które napędzają rozwój regionalny poprzez tworzenie globalnych sieci współpracy. Ewaluacja Ex-ante „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020” przeprowadzona na zlecenie Wydziału Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego jednoznacznie potwierdza, iż **respondenci CATI upatrują szanse przede wszystkim w potencjale wyższych uczelni**, następnie w działalności klastrów oraz istniejących sieciach relacji o charakterze ponadregionalnym.

Wykres. Istotny potencjał z perspektywy rozwoju aktywności MŚP na rynkach inteligentnych zdaniem respondentów.

Źródło: Ewaluacja Ex-ante „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020”. Opracowanie na podstawie CATI [N=100].

W regionie występują zarówno typowo regionalne powiązania sieciowe posiadające funkcję transferu technologii, jak też przejawy krajowej czy też międzynarodowej działalności w tym zakresie. **Brak jest jednak wypracowanych procedur ułatwiających transfer technologii** pomiędzy podmiotami B+R a przedsiębiorstwami. Realizowane projekty w istotny sposób przyczyniły się do zawiązania współpracy między światem nauki a przedsiębiorcami, w mniejszym stopniu zaś przełożyły się na wymierne wartości. W szczególności pozytywne efekty uzyskano z punktu widzenia MŚP, które wcześniej praktycznie nie współpracowały z placówkami naukowymi. Jest to nadal obszar wymagający szczególnie silnego wsparcia, jako że zakres współpracy jest zbyt skromny w stosunku do potrzeb przedsiębiorców i potencjału śląskich placówek naukowych¹⁰.

183

Przykładowe wydarzenia zorganizowane w 2016 roku w ramach realizacji Metaprzedsiewzięcia 1. Akademia Śląska.

Data	Wydarzenie	Organizator i miejsce wydarzenia
2016-01-12	Nowe firmy w Śląskim Klastrze Nano	 Miło nam poinformować, że do Śląskiego Klastra Nano przystąpiły ostatnio trzy nowe firmy. czytaj całość
2016-01-29	Spotkanie Śląskiego Klastra Nano	Zapraszamy na pierwsze w tym roku spotkanie Śląskiego Klastra Nano, które odbędzie się 29 lutego 2016 r. w Willi Goldsteinów w Katowicach, o godzinie 10:00. czytaj całość
2016-03-18 - 2016-03-19	MedTrends 2016 II międzynarodowa konferencja „MedTrends 2016 - Europejskie Forum	Organizator: Śląskie Centrum Inicjatyw, Rozwoju i Wdrażania Innowacji w Medycynie (tj. spółka powołana w roku 2011 przez Fundację Śląskiego Centrum Chorób Serca, Urząd Miasta Zabrze oraz

¹⁰ Bieżąca ewaluacja procesów wdrażania Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2003-2013, GHK Polska Sp. z o. o, Warszawa 2011, str. 6.

Data	Wydarzenie	Organizator i miejsce wydarzenia
	Nowoczesnej Ochrony Zdrowia"	Fundację Rozwoju Kardiologii) oraz klaster MedSilesia . Miejsce: Park Hotel Diament Zabrze Klaster MedSilesia był partnerem wydarzenia. czytaj całość
2016-03-20	Dzień otwarty dla studentów	Organizator: Śląski Klaster ICT oraz Centrum Naukowo-Badawcze Instytutu EMAG Miejsce: Instytut EMAG, Katowice, ul. Leopolda 31 czytaj całość
2016-05-10	Brunch naukowo-biznesowy - Miliard w patencie 2	Organizator: Spółka celowa Uniwersytetu Śląskiego SPIN-US Miejsce: Rektorat Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach czytaj całość
2016-05-18 – 2016-05-20	Europejski Kongres Gospodarczy Katowice	Organizator: Grupa PTWP S.A. Miejsce: Międzynarodowe Centrum Kongresowe Katowice czytaj całość
2016-05-20	VII edycja Dnia Nauki i Przemysłu	Organizator: Park Naukowo-Technologiczny Technopark Gliwice Miejsce: Park Naukowo-Technologiczny Technopark Gliwice czytaj całość
2016-06-10	Jubileuszowe X Forum Nowej Gospodarki	Organizator: Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Politechnika Śląska w Gliwicach, Euro InnoPark, Stowarzyszenie Krajowego Forum Parków Przemysłowych i Parków Technologicznych. Miejsce: katowicki Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum czytaj całość
2016-06-22 – 2016-06-23	X Międzynarodowe Targi Innowacji Gospodarczych i Naukowych INTARG® 2016	Organizator: Eurobusiness-Haller we współpracy z Fundacją Haller Pro Inventio.
2016-09-14	Konferencja Industrial Applications of Advanced Materials and Nanotechnology RIM Plus	Organizator: Platforma RIM Plus Miejsce: Bruksela czytaj całość
2016-09-21	Finansowanie badań podstawowych w dowolnej dziedzinie wiedzy	Organizator: RPK Politechnika Śląska Miejsce: Sala konferencyjna CITT Politechniki Śląskiej, ul. Banacha 7, Gliwice czytaj całość
2016-11-17 – 2016-11-18	Festiwal Innowacji i Technologii	Organizator: Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o. wraz z Miastem Gliwice Miejsce: Gliwice czytaj całość
2016-11-22	Miliard w patencie 3	Organizator: SPIN-US Sp. z o.o. (spółka celowa Uniwersytetu Śląskiego) oraz Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach.

Data	Wydarzenie	Organizator i miejsce wydarzenia
		Miejsce: Rektorat Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. czytaj całość

Źródło: Innobservator Silesia

5.4.2. Metaprzedsiewzięcie 2. Kooperacja inicjatyw klastrowych i środowisk innowacyjnych

Rozwój klastrów umacnia regionalne specjalizacje i jest ściśle związany z regionalną strategią innowacji województwa. Obecnie posiadanie specjalizacji decyduje o przewadze konkurencyjnej przedsiębiorstw i regionów, a sytuacja taka z pewnością pogłębi się w przyszłości. Tworzenie efektywnie działających klastrów powinno opierać się na wiedzy kształtowanej we współpracy biznes-nauka-samorząd.

Przykładowe wydarzenia zorganizowane w 2016 roku w ramach realizacji Metaprzedsiewzięcia 2. Kooperacja inicjatyw klastrowych i środowisk innowacyjnych.

Data	Wydarzenie	Organizator i miejsce wydarzenia
2016-01-12	Nowe firmy w Śląskim Klastrze Nano	 Miło nam poinformować, że do Śląskiego Klastra Nano przystąpiły ostatnio trzy nowe firmy. czytaj całość
2016-01-21	Firmy TechnicqII i eVolve przystąpiły do Klastra Nano	 Dwie nowe firmy przystąpiły do Śląskiego Klastra Nano. czytaj całość
2016-01-29	Spotkanie Śląskiego Klastra Nano	Zapraszamy na pierwsze w tym roku spotkanie Śląskiego Klastra Nano, które odbędzie się 29 lutego 2016 r. w Willi Goldsteinów w Katowicach, o godzinie 10:00. czytaj całość
2016-03-18 -2016-03-19	MedTrends 2016 II międzynarodowa konferencja „MedTrends 2016 - Europejskie Forum Nowoczesnej Ochrony Zdrowia”	Organizator: Śląskie Centrum Inicjatyw, Rozwoju i Wdrażania Innowacji w Medycynie (tj. spółka powołana w roku 2011 przez Fundację Śląskiego Centrum Chorób Serca, Urząd Miasta Zabrze oraz Fundację Rozwoju Kardiologii) oraz klastre MedSilesia. Miejsce: Park Hotel Diament Zabrze Klastre MedSilesia był partnerem wydarzenia. czytaj całość
2016-04-14	Finansowanie innowacji dla firm	Organizator: Śląski Klastre Dizajnu i Zamek Cieszyn Miejsce: Zamek Cieszyn czytaj całość
2016-04-20	Jak dobrze sprzedać produkt/usługę w formacie pitch presentation	Organizator: Klastre MedSilesia - Śląska Sieć Wyrobów Medycznych

Data	Wydarzenie	Organizator i miejsce wydarzenia
		Miejsce: Centrum Edukacji i Biznesu NOWE GLIWICE, Gliwice, ul. Bojkowska 37, Budynek 4 - Maszynownia, sala 013 parter. czytaj całość
2016-05-18 – 2016-05-20	Europejski Kongres Gospodarczy Katowice	Organizator: Grupa PTWP S.A. Miejsce: Międzynarodowe Centrum Kongresowe Katowice czytaj całość
2016-05-20	VII edycja Dnia Nauki i Przemysłu	Organizator: Park Naukowo-Technologiczny Technopark Gliwice Miejsce: Park Naukowo-Technologiczny Technopark Gliwice czytaj całość
2016-06-09 – 2016-06-11	Projektowanie usług w praktyce	Organizator: Zamek Cieszyn razem z Marcinem Piotrowskim Miejsce: Zamek Cieszyn czytaj całość
2016-06-10	Jubileuszowe X Forum Nowej Gospodarki	Organizator: Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Politechnika Śląska w Gliwicach, Euro InnoPark, Stowarzyszenie Krajowego Forum Parków Przemysłowych i Parków Technologicznych. Miejsce: katowicki Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum czytaj całość
2016-06-22 – 2016-06-23	X Międzynarodowe Targi Innowacji Gospodarczych i Naukowych INTARG® 2016	Organizator: Eurobusiness-Haller we współpracy z Fundacją Haller Pro Inventio.
2016-09-14	Konferencja Industrial Applications of Advanced Materials and Nanotechnology RIM Plus	Organizator: Platforma RIM Plus Miejsce: Bruksela czytaj całość
2016-10-10 – 2016-10-12	VI Europejski Kongres MŚP w Katowicach. Trzy dni inspiracji dla innowacji	Organizator: Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach Miejsce: Międzynarodowe Centrum Kongresowe w Katowicach. czytaj całość
2016-10-18	Francuska oferta współpracy z polskimi producentami urządzeń medycznych	Organizator: Klaster MedSilesia Miejsce: Centrum Edukacji i Biznesu Nowe Gliwice, ul. Bojkowska 37, Budynek 4 „Maszynownia” sala 013 (wejście od strony biura paszportowego) czytaj całość

Źródło: Innobservator Silesia

Poniżej przedstawiono klastry i inicjatywy klastrowe województwa śląskiego w obszarach regionalnych specjalizacji regionu tj. w priorytetowych obszarach technologicznych regionu zgodnie z Programem Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020. Klastry w obszarach inteligentnych specjalizacji regionu zostały zaprezentowane w rozdziale 4.

Tabela. Klasy i inicjatywy klastrowe województwa śląskiego w obszarach regionalnych specjalizacji regionu (z wyjątkiem specjalizacji inteligentnych)

Nazwa klastra	Data powstania	www klastra	Nazwa koordynatora klastra	Adres koordynatora	www koordynatora	Liczba członków klastra	w tym liczba przedsiębiorstw	Branża wiodąca klastra
Klasy województwa śląskiego w obszarze ochrony środowiska								
Śląski Klastr Wodny	2007	http://www.slaskiklastrwodny.pl/	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	ul. Wojewódzka 19, 40-026 Katowice	http://www.gpw.katowice.pl/	67	48	gospodarka wodno-ściekowa
Klastr Usług Architektura - Budownictwo - Geodezja	2009	http://sppt.pl/pl/klastr	Śląski Park Przemysłowo - Technologiczny sp. z o.o.	ul. Szyb Walenty 26 41-700 Ruda Śląska	http://sppt.pl/pl/	11	9	Architektura, Budownictwo, Geodezja
Specjalistyczny Klastr Budowlany „Szkody Górnicze”	2012	http://sppt.pl/pl/klastr-gorniczy-1	Śląski Park Przemysłowo-Technologiczny sp. z o.o.	ul. Szyb Walenty 26 41-700 Ruda Śląska	http://sppt.pl/pl/	9	8	problematyka szkód górniczych
Klastr Innowacji Budowlanych	2011	http://www.fundacja.blk.pl/klastr.html	Bielska Fundacja Wspierania Przedsiębiorczości i Kultury	ul. Teodora Sixta 5 43-300 Bielsko-Biała	http://www.fundacja.blk.pl/	13	10	budownictwo
Regionalny Częstochowski Klastr Budownictwa i Infrastruktury BUDOSFERA	2011	http://www.riph.czest.pl/klastry/budosfera	Regionalna Izba Przemysłowo-Handlowa w Częstochowie	Aleja Najświętszej Maryi Panny 24 lok. 5 42-202 Częstochowa	http://www.riph.czest.pl/	b.d.	b.d.	budownictwo
Śląski Klastr Rewitalizacji i Technologii Środowiskowych	2011	http://www.revita klastr.pl/	Park Przemysłowo-Technologiczny EkoPark w Piekarach Śląskich	ul. W. Rozdzieńskiego 38 41-946 Piekary Śląskie	http://ekopark.piekary.pl/	30	21	Wdrażanie innowacyjnych technologii środowiskowych, a także instrumentów

Nazwa klastra	Data powstania	www klastra	Nazwa koordynatora klastra	Adres koordynatora	www koordynatora	Liczba członków klastra	w tym liczba przedsiębiorstw	Branża wiodąca klastra
								rewitalizacyjnych
Częstochowski Klaster Komunalny AGLOMERACJA	2011	http://www.riph.czest.pl/klastry/aglomeracja	Regionalna Izba Przemysłowo-Handlowa w Częstochowie	Aleja Najświętszej Maryi Panny 24 lok. 5 42-202 Częstochowa	http://www.riph.czest.pl/	b.d.	b.d.	Usługi publiczne, niezbędne do funkcjonowania miasta i regionu, a w szczególności: komunikacji, dostaw wody, energii elektrycznej, gazu, ciepła, telefonii i internetu itp.
Klaster BEZPIECZNA PRACA	2011	http://www.klaster-bhp.pl/	Katedra inżynierii Produkcji Wydziału Inżynierii Materiałowej i Metalurgii Politechniki Śląskiej w Katowicach	Katedra inżynierii Produkcji Wydziału Inżynierii Materiałowej i Metalurgii Politechniki Śląskiej w Katowicach, 40-019 Katowice, ul. Krasińskiego 8	http://www.polsl.pl/Wydzialy/RM/Stroyny/wimim.aspx	17	11	Wdrażanie innowacyjnych rozwiązań w obszarze bhp i ergonomii uwzględniające potrzeby środowiskowe
Śląski Klaster Ekologiczny	2012	http://www.ecocluster.com.pl/	Europejskie Forum Odpowiedzialności Ekologicznej (EFOE)	ul. Dąbrówki 10 40-081 Katowice	http://efoe.org.pl/home/	28	21	Rozwój i transfer technologii środowiskowych

Nazwa klastra	Data powstania	www klastra	Nazwa koordynatora klastra	Adres koordynatora	www koordynatora	Liczba członków klastra	w tym liczba przedsiębiorstw	Branża wiodąca klastra
								h, w tym ekoinnowacyjnych
Śląski Klaster Gospodarki Odpadami	2013	http://skgo.pl/	Stowarzyszenie Zrzeszenie Ekspertów Ekologii	ul. Dąbrówki 10 40-081 Katowice	http://www.zee.org.pl/	33	28	gospodarka odpadami
Klaster Ratownictwa, Bezpieczeństwa, Ochrony Ludności i Środowiska Naturalnego	2013	http://www.klasterratownictwa.pl/pl/	Nowe Technologie Sp. z o.o.	ul. Cieszyńska 313 43-300 Bielsko-Biała	http://www.klaster-ratownictwa.pl/pl/	25	10	ratownictwo, bezpieczeństwo, ochrona ludności i środowiska naturalnego
Klasy województwa śląskiego. Produkcja i przetwarzanie materiałów								
Klaster Przetwórstwa Polimerów PLATOSFERA	2011	http://plastosfera.pl/	Asten Group Sp. z o.o., Częstochowski Park Przemysłowo – Technologiczny	ul. Nowowiejskiego 26, 42-217 Częstochowa	http://www.arr.czystochowa.pl/czystochowski-park-przemyslowo-technologiczny http://www.astengroup.pl/pl-PL/	b.d.	b.d.	Przetwórstwo przemysłowe
Klasy województwa śląskiego. Transport i infrastruktura transportowa								
Śląski Klaster Logistyki	2012	http://skl.gapr.pl/pl/index.php	Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju Sp. z o.o.	ul. Wincentego Pola 16, 44-100 Gliwice	http://www.gapr.pl/	20	14	transport, logistyka

Nazwa klastra	Data powstania	www klastra	Nazwa koordynatora klastra	Adres koordynatora	www koordynatora	Liczba członków klastra	w tym liczba przedsiębiorstw	Branża wiodąca klastra
Południowy Klaster Kolejowy	2011	http://www.klasterkolejowy.com.pl/	Stowarzyszenie Południowy Klaster Kolejowy	ul. Ligocka 103 (bud. 7) 40-568 Katowice	http://klasterkolejowy.com.pl/member/s/beneficjent/12	40	30	transport kolejowy
Śląski Klaster Transportu Miejskiego	2013	http://klaster.crt.net.pl/	Stowarzyszenie Centrum Rozwoju Transportu	ul. 1 Cicha 20, 40 - 116 Katowice	http://klaster.crt.net.pl/projekt/koordynator-klastra-2	24	18	transport publiczny
Klaster Nowoczesnych Systemów Transportowych	2013	http://www.klaster-transportu.pl/	Stowarzyszenie NOSTRA	ul. Hagera 41 41-800 Zabrze		31	21	transport

Klasy województwa śląskiego. Przemysł maszynowy, samochodowy, lotniczy i górniczy

Śląski Klaster Lotniczy	2006	http://www.aerosilesia.eu/	Federacja Firm Lotniczych BIELSKO	ul. Stefana Kóska 43 43-512 Kaniów	http://www.aerosilesia.eu/	44	35	lotnictwo
SILESIA AUTOMOTIVE	2009	http://silesia-automotive.pl/czlonkowie-klastra.html	Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna SA, InnoCo Sp. z o. o. oraz Landster Business Development Center	Katowicka Specjalna SE ul. Wojewódzka 42 40-026 Katowice	http://silesia-automotive.pl/	20	20	motoryzacja
Klaster Maszyn Górniczych	2011	http://www.klastermg.eu/	Instytut Techniki Górniczej KOMAG	ul. Pszczyńska 37, 44-101 Gliwice	http://komag.eu/	24	15	maszyny i urządzenia górnicze

Klasy województwa śląskiego. Nanotechnologie i nanomateriały

Nazwa klastra	Data powstania	www klastra	Nazwa koordynatora klastra	Adres koordynatora	www koordynatora	Liczba członków klastra	w tym liczba przedsiębiorstw	Branża wiodąca klastra
Śląski Klaster Nanotechnologiczny NANO	2013	http://www.nanoslask.pl/	Fundacja Wspierania Nanonauk i Nanotechnologii NANONET	ul. Bankowa 14/218 40-007 Katowice	http://nanonet.pl/	27	22	nanotechnologie, rozwój nanonauk i nanogospodarki

Klasy województwa śląskiego w innych branżach

Klaster Technopolia Śląska	2014	http://www.tsig.pl/	Izba Gospodarcza w Wodzisławiu Śląskim	ul. Zamkowa 4 (Dom Rzemiosła obok Zoolandii) 44-300 Wodzisław Śląski	http://www.ig.wodzislaw.pl/	8	4	Rozwój przemysłu high-tech
Polski Klaster Aluminium	2012	http://www.polskiealuminium.pl/	City Consulting Institute Sp. z o.o.	ul. Koksownicza 9 42-523 Dąbrowa Górnicza	http://www.ccinstitute.pl/pl/	15	13	Branża aluminium
Proinnowacyjny Klaster Biznesu	2013	http://www.proinnowacyjni.pl/	Stowarzyszenie Ekspertów Biznesu	ul. Ligocka 103, bud 7, II piętro, 40-568 Katowice	http://www.proinnowacyjni.pl/	b.d.	b.d.	Usługi doradcze wspomagające procesy biznesowe
Klaster Innowacyjne Strategie S.A.	2013	http://innowacyjnestrategie.pl/	Business Service Sp. z o.o.	ul. Johna Baildona 22b lokal 13 Dębowe Tarasy 40-115 Katowice ul. Grójecka 194 lokal 133c Triton Park 02-290 Warszawa	http://www.b1s.pl/	21	21	Tematy związane m.in. z energią odnawialną, budownictwem energooszczędnym i pasywnym oraz

Nazwa klastra	Data powstania	www klastra	Nazwa koordynatora klastra	Adres koordynatora	www koordynatora	Liczba członków klastra	w tym liczba przedsiębiorstw	Branża wiodąca klastra
								inteligentnymi systemami.
Klaster Business Process Outsourcing	2013	http://klasterbpo.polib.pl/	Stowarzyszenie "Polski Instytut Biznesu"	ul. Rolna 14, 40-555 Katowice	http://www.polib.pl/aktualnosci/	19	16	Kreowanie innowacyjnych, zestandaryzowanych i kompleksowych usług typu business process outsourcing
Klaster Kultury i Turystyki Przemysłowej	2012	http://klasterkultury.pl/	Stowarzyszenie Kopalnia Sztuki	ul. Hagera 41 41-800 Zabrze	http://www.kopalniasztuki.com/	36	21	turystyka przemysłowa i kulturowa
Śląski Klaster Kultury, Turystyki i Rekreacji	2013	http://www.slaskiklaster.pl/	Stowarzyszenie "Instytut Wyszehradzki w Pszczynie"	ul. Jodłowa 59 41-800 Zabrze		46	28	usługi w zakresie turystyki, kultury i rekreacji
Jurajski Klaster Turystyki w Ogrodzieńcu	2011	http://www.jurajskiklaster.pl/	Fundacja PRO-SILESIA	ul. Kościuszki 39 b 42-440 Ogrodzieniec	http://www.jurajskiklaster.pl/3/klastrowicze/fundacja_pro_	42	33	turystyka
Śląski Klaster Dizajnu	2011	http://klasterdizajnu.pl/	Zamek Cieszyn	ul. Zamkowa 3 abc (Oranżeria) 43-400 Cieszyn	http://www.zamekcieszyn.pl/	33	21	design, przemysł kreatywny

Nazwa klastra	Data powstania	www klastra	Nazwa koordynatora klastra	Adres koordynatora	www koordynatora	Liczba członków klastra	w tym liczba przedsiębiorstw	Branża wiodąca klastra
Klaster Przemysłów Kreatywnych MADE IN ŚLĄSK	2013	http://madeinslask.pl/	Stowarzyszenie Animatorów Wszechstronnego Rozwoju Młodzieży w Gliwicach	ul. Barlickiego 3 44-100 Gliwice	http://halogen.org.pl/sarm.html	35	35	przemysły kreatywne
Klaster Wspierania Rozwoju Usług w Dziedzinie Opomiarowania Mediów – Smart Metering	2013	http://smartgridy.pl/	Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Usług w Dziedzinie Opomiarowania Mediów	Gliwice ul. Bojkowska 37 budynek 3 pok 001D	http://smartgridy.pl/	26	22	przemysły kreatywne/ obszar opomiarowania mediów oraz obszary związane z wdrożeniem idei Smart City
Klaster Na Rzecz Rozwoju Rynku Prosumenckiego	2013	http://www.klaster.riph.com.pl/	Regionalna Izba Przemysłowo-Handlowa w Gliwicach	ul. Zwycięstwa 36 (II piętro), 44-100 Gliwice	http://www.riph.com.pl/start	16	13	energia, energetyka - rozwój rynku prosumenckiego w Polsce w obszarze szeroko pojętej energii (woda, prąd, gaz, odnawialne źródła energii, itp.).
Klaster Technologii Drewna „Lignum”	2013	http://www.klasterlignum.pl/index.html	CTP Polska sp. z o.o.	ul. Królowej Bony 7 lok. 4 44-100 Gliwice	http://www.ctppolska.pl/04.html	24	14	Branża drzewna

Źródło: Innobservator Silesia

5.4.3. Metaprzedsiewzięcie 3. Realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych

Data	Wydarzenie	Organizator i miejsce wydarzenia
2016-01-12	Nowe firmy w Śląskim Kłastrze Nano	 Miło nam poinformować, że do Śląskiego Klastra Nano przystąpiły ostatnio trzy nowe firmy. czytaj całość
2016-01-21	Firmy TechnicQII i eVolve przystąpiły do Klastra Nano	 Dwie nowe firmy przystąpiły do Śląskiego Klastra Nano. czytaj całość
2016-02-26	Katowice Service Jam 2016	Organizator: W Katowicach wydarzenie organizuje Fundacja na rzecz Inteligentnego Rozwoju wraz z Uniwersytetem Ekonomicznym w Katowicach, Centrum Innowacji i Transferu Technologii Politechniki Śląskiej oraz SPIN-US Sp. z o. o. (spółka celowa do komercjalizacji wiedzy Uniwersytetu Śląskiego). Miejsce: Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, ul. Bogucicka 14a. czytaj całość
2016-01-29	Spotkanie Śląskiego Klastra Nano	Zapraszamy na pierwsze w tym roku spotkanie Śląskiego Klastra Nano, które odbędzie się 29 lutego 2016 r. w Willi Goldsteinów w Katowicach, o godzinie 10:00. czytaj całość
2016-03-14 -2016-03-18	Województwo Śląskie na targach CeBIT 2016 - zaproszenie do współpracy	Organizator: Wydział Gospodarki, Turystyki i Sportu, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego. Miejsce: Hannover, Niemcy czytaj całość
2016-03-18 -2016-03-19	MedTrends 2016 II międzynarodowa konferencja „MedTrends 2016 - Europejskie Forum Nowoczesnej Ochrony Zdrowia”	Organizator: Śląskie Centrum Inicjatyw, Rozwoju i Wdrażania Innowacji w Medycynie (tj. spółka powołana w roku 2011 przez Fundację Śląskiego Centrum Chorób Serca, Urząd Miasta Zabrze oraz Fundację Rozwoju Kardiologii) oraz kłaster MedSilesia. Miejsce: Park Hotel Diament Zabrze Kłaster MedSilesia był partnerem wydarzenia. czytaj całość
2016-03-20	Dzień otwarty dla studentów	Organizator: Śląski Kłaster ICT oraz Centrum Naukowo-Badawcze Instytutu EMAG Miejsce: Instytut EMAG, Katowice, ul. Leopolda 31

Data	Wydarzenie	Organizator i miejsce wydarzenia
2016-04-20	Jak dobrze sprzedać produkt/usługę w formacie pitch presentation	czytaj całość Organizator: Klaster MedSilesia - Śląska Sieć Wyrobów Medycznych Miejsce: Centrum Edukacji i Biznesu NOWE GLIWICE, Gliwice, ul. Bojkowska 37, Budynek 4 - Maszynownia, sala 013 parter.
2016-04-26 – 2016-04-28	Zaproszenie na Spotkania Brokerskie podczas Hannover Messe 2016	czytaj całość Organizator: Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o. w ramach projektu Enterprise Europe Network Miejsce: Hannover, Niemcy
2016-05-12	Meet IT Katowice	czytaj całość Organizator: 3S S.A. Miejsce: Kinoteatr RIALTO w Katowicach
2016-05-18 – 2016-05-20	Europejski Kongres Gospodarczy Katowice	czytaj całość Organizator: Grupa PTWP S.A. Miejsce: Międzynarodowe Centrum Kongresowe Katowice
2016-05-20	VII edycja Dnia Nauki i Przemysłu	czytaj całość Organizator: Park Naukowo-Technologiczny Technopark Gliwice Miejsce: Park Naukowo-Technologiczny Technopark Gliwice
2016-06-10	Jubileuszowe X Forum Nowej Gospodarki	czytaj całość Organizator: Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Politechnika Śląska w Gliwicach, Euro InnoPark, Stowarzyszenie Krajowego Forum Parków Przemysłowych i Parków Technologicznych. Miejsce: katowicki Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum
2016-06-22 – 2016-06-23	X Międzynarodowe Targi Innowacji Gospodarczych i Naukowych INTARG® 2016	czytaj całość Organizator: Eurobusiness-Haller we współpracy z Fundacją Haller Pro Inventio.
2016-09-14	Konferencja Industrial Applications of Advanced Materials and Nanotechnology RIM Plus	czytaj całość Organizator: Platforma RIM Plus Miejsce: Bruksela
2016-09-23 – 2016-09-24	II edycja Dni Energii Miasta Katowice	czytaj całość Organizator: Urząd Miasta Katowice Miejsce: Zgodnie z programem imprezy
2016-10-10 – 2016-10-12	VI Europejski Kongres MŚP w Katowicach. Trzy dni inspiracji dla innowacji	czytaj całość Organizator: Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach Miejsce: Międzynarodowe Centrum Kongresowe w Katowicach.
2016-10-18	Francuska oferta współpracy z polskimi producentami urządzeń medycznych	czytaj całość Organizator: Klaster MedSilesia

Data	Wydarzenie	Organizator i miejsce wydarzenia
		Miejsce: Centrum Edukacji i Biznesu Nowe Gliwice, ul. Bojkowska 37, Budynek 4 „Maszynownia” sala 013 (wejście od strony biura paszportowego) czytaj całość
2016-11-17 – 2016-11-18	Festiwal Innowacji i Technologii	Organizator: Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o. wraz z Miastem Gliwice Miejsce: Gliwice czytaj całość
2016-11-22	Miliard w patencie 3	Organizator: SPIN-US Sp. z o.o. (spółka celowa Uniwersytetu Śląskiego) oraz Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach. Miejsce: Rektorat Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. czytaj całość

IV. Lista projektów rekomendowanych, jako projekty kluczowe na poziomie regionalnym:

1. Zintegrowane laboratorium badań środowiskowych i nowych materiałów – Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie [P8 – SMART] CT1;
2. Utworzenie Europejskiego Centrum Innowacyjnych Technologii Medycznych BIO-MED-TECH SILESIA w Zabrze – Fundacja Rozwoju Kardiologii im. prof. Z. Religi [P9 – SMART] CT1;
3. Centrum Czystych Technologii Węglowych: rozwój wiedzy i kompetencji gospodarki regionalnej wokół czystych technologii węglowych – Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrze [P10 – SMART] CT1;
4. Śląskie Centrum Inżynierskiego wspomagania Medycyny i Sportu „ASSIST MED-SPORT SILESIA” – Politechnika Śląska, Wydział Inżynierii Biomedycznej [P11 – SMART] CT1;
5. Internetowe laboratorium iLab-EPRO – Śląska Sieć Laboratoriów Specjalistycznych Energetyki Prosumenckiej (iLab EPRO – SLS EP) [P12 – SMART] CT1;
6. Prace badawczo rozwojowe nad możliwością wykorzystania wód geotermalnych i pokopalnianych w Województwie Śląskim – Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach [P20 – SMART] CT1;
7. Śląskie Centrum Farmacji Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach [P13 – SMART] CT1;
8. Działalność badawczo-rozwojowa nad innowacyjnymi metodami leczenia ran przewlekłych i oparzeń. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Leczenia Oparzeń w Siemianowicach Śląskich [P14 – SMART] CT1;
9. Innowacyjne technologie i metody w geoinżynierii i ochronie środowiska na terenach zurbanizowanych - GUIDO i GIG - [P3 – WIT SMART] CT1;
10. Śląska Cyfrowa Platforma Medyczna eCareMED - Centrum Onkologii – Instytut im. M. Skłodowskiej - Curie Oddział w Gliwicach; Centrum Badawczo - Rozwojowe American Heart of Poland S.A. (AHP); Śląskie Centrum Chorób Serca (SCCS); Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Bytomiu - Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Angiologii i Medycyny Fizykalnej; EMC Silesia Sp. z o. o.; Szpital Miejski w Zabrze; Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Chirurgii Urazowej im. dr Janusza Daaba w Piekarach Śląskich; SP ZOZ "REPTY" Górnośląskie Centrum Rehabilitacji im. gen. Jerzego Ziętka; Politechnika Śląska; Wasko S.A.; Centralny Ośrodek Informatyki Górnictwa S.A. [P3 – SMART] CT2;

Lista projektów rekomendowanych, jako projekty kluczowe na poziomie krajowym:

1. PolCaRD-BS Opracowanie i wdrożenie pierwszego stentu bioresorbowalnego – American Heart of Poland [P1 – SMART];

2. Komórki macierzyste serca i ich zastosowanie w terapii chorych z przewlekłą niewydolnością krążenia - Śląskie Centrum Chorób Serca oraz Fundacja Rozwoju Kardiologii im. Z. Religi [P2 – SMART];
3. Śląsko-Małopolski System Energetyki Prosumenckiej – EURO-CENTRUM [P5 – SMART];
4. TOXIGEN – Uniwersytet Śląski [P7 – SMART];
5. Centrum specjalizacji technologicznych ENERGIA – ŚRODOWISKO - ZDROWIE – Główny Instytut Górnictwa, Politechnika Śląska w Gliwicach, FRK, WASKO S.A. z siedzibą w Gliwicach [P15 – SMART];
6. Śląski Instytut Medycyny Wieku Podeszłego, Chorób Środowiskowych i Cywilizacyjnych – KARDIO-MED SILESIA Sp. z o.o. [P16 – SMART];
7. Interdyscyplinarne badania dla rozwoju nowych technologii medycznych w ramach centrum doskonałości STIMCARD oraz współpracujących jednostek badawczych Śląska i Małopolski – ITAM [P17 – SMART] – projekt wpisuje się w działania Strategii Polski Południowej;
8. Utworzenie samowystarczalnych wysp energetycznych - Euro-Centrum – zmiana tytułu - Żywe laboratorium efektywności energetycznej w budynkach [P18 –SMART] LUB CT4 – ENERGETYKA;
9. Centrum innowacyjnych technologii akwizycji analizy i syntezy ruchu człowieka Human Motion Multilab Silesia – Śląskie Centrum Badawcze Polsko-Japońska Wyższa Szkoła Technik Komputerowych, Wydział Zamiejscowy w Bytomiu. [P21 – SMART];
10. OLIMP (UE) połączenie projektu z Miastem Tarnów – projekt wpisuje się w działania Strategii Polski Południowej;
11. Wyposażenie w laboratoria naukowe i laboratoria nowych technologii informacyjno-komunikacyjnych w zakresie audiowizualnym nowego obiektu Wydziału Radia i Telewizji im. Krzysztofa Kieślowskiego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach - SZTUKA – CYFRA [P1 – KIWI];
12. Śląskie Centrum Farmacji-Utworzenie kompleksu innowacyjnych laboratoriów biosyntezy i analizy leków, bioproduktów i biomateriałów Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach [P1 – WIT SMART];
13. Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach – „Kampus Rokitnica – naukowe Centrum Nowoczesnych Technologii Medycznych, Stomatologicznych i Transferu Danych”; Adaptacja pomieszczeń i wyposażenie laboratorium biologii molekularnej, cytobiologii i hodowli komórek w budynku Nr 1 przy ul. H. Jordana w Zabrze –Rokitnicy ŚUM”; Modernizacja laboratoriów Katedry i Zakładu Mikrobiologii Immunologii na potrzeby naukowo-usługowe związane z transferem technologii i innowacjami”; POŁĄCZONE Z: Instytutem Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego w Sosnowcu: „Wspieranie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji z zakresu epidemiologii środowiskowej dzięki wykorzystaniu zintegrowanego systemu gromadzenia, przechowywania i zarządzania danymi” [P2 – WIT SMART];
14. Centrum Biotechnologii i Bioróżnorodności - Uniwersytet Śląski [P1 – WIT];
15. Nowe materiały ferroelektryczne i ich zastosowanie w biologii, medycynie oraz w technologiach materiałowych i technikach ICT – w ramach projektu nr 6 „Uniwersytet Śląski partnerem w zakresie nowoczesnych rozwiązań technologii informacyjnych i komunikacyjnych [P4 –WIT];
16. Transfer technologii nanomedycyny do leczenia – Innowacyjna nanodiagnostyka nowotworów złośliwych głowy i szyi - Uniwersytet Śląski w Katowicach – [P10 – WIT];
17. Badanie użyteczności nano- i mezostruktur do usuwania złogów cholesterolowych oraz transportu leków - Uniwersytet Śląski w Katowicach – [P15 – WIT];
18. Budowa i wyposażenie centrum rozwoju i transferu technologii bio-medycznych Silesia (CRMTB-Silesia) – ŚUM – [P4 WIT SMART];
19. Śląska Sieć Kompetencji Materiałów Wielofunkcyjnych. Główny Instytut Górnictwa, Politechnika Śląska [P5 – WIT SMART];
20. Śląskie interdyscyplinarne centrum zaawansowanych technologii i metod badawczych w inżynierii środowiska i energetyce (akronim silesianenviroenergylab) – Politechnika Śląska – [P6 – WIT SMART];

Lista projektów zgodnych z obszarami technologicznymi PRT

1. Digitalizacja zasobów naukowych i edukacyjnych Priorytet II. CYFROWE ŚL@SKIE - Uniwersytet Śląski w Katowicach – P2 KIWI – zgodnie z linią demarkacyjną projekt może być realizowany w trybie konkursowym;

2. Kreatywna informacja w tworzeniu wizerunku postindustrialnych miast Śląska - Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach – P3 KIWI – projekt nie jest zgodny z programowanym wsparciem (w tym linia demarkacyjną dla CT1 i CT2);
3. Śląskie Kłustry Rdzeniowych Przemysłów Kreatywnych - Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach – P4 KIWI – projekt nie jest zgodny z programowanym wsparciem (w tym linia demarkacyjną dla CT1 i CT2);
4. Stworzenie Centrum Kompetencji rozwoju układów napędowych samochodów w Instytucie Badań i Rozwoju Motoryzacji BOSMAL Sp. z o.o. – [P2 WIT] – projekt jest zgodny z RIS i PRT w obszarze technologicznym 7: - przemysł maszynowy, samochodowy, lotniczy i górniczy, ale nie wpisuje się w inteligentne specjalizacje;
5. Rozbudowa linii do półprzemysłowej symulacji procesów wytwarzania wyrobów z metali i stopów umożliwiającą transfer do MŚP i absorbowanie przez nie nowych technologii opartych na wiedzy - Instytut Metalurgii Żelaza im. Stanisława Staszica – [P3 WiT] – projekt jest zgodny z RIS i PRT w obszarze technologicznym 7: - przemysł maszynowy, samochodowy, lotniczy i górniczy, ale nie wpisuje się w inteligentne specjalizacje;
6. Centrum testowania ekoinnowacji w transporcie kolejowym INNOTEST-plus - Stowarzyszenie Południowy Klaster Kolejowy [P5 WiT] – projekt jest zgodny tematycznie z trzecim obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie dla ochrony środowiska;
7. Metody i narzędzia do modelowania, symulacji i analizy służące do wspomagania procesu zarządzania kryzysowego (akronim: MSA) EMAG [P6 WiT] - Projekt jest zgodny tematycznie z trzecim obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie dla ochrony środowiska;
8. Metody i narzędzia do wspomagania decyzji w zarządzaniu kryzysowym (akronim: MSA-DS) - Instytut Technik Innowacyjnych EMAG [P7 WiT] - Projekt jest zgodny tematycznie z trzecim obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie dla ochrony środowiska;
9. Centrum Ekologicznych Technologii przykładem współtworzenia sieci centrum kompetencji służących rozwojowi inteligentnych rynków - Miasto Chorzów [P8 WIT] - Projekt jest zgodny tematycznie z trzecim obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie dla ochrony środowiska;
10. Środkowoeuropejskie Centrum Badań Geologicznych Karbonu i Dziedzictwa Górnictwa Węglowego – GEOCARBONIA - Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB) – [P9 WIT] - projekt jest zgodny tematycznie z drugim obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie dla energetyki i górnictwa, a także z trzecim obszarem technologicznym: Technologie dla ochrony środowiska;
11. Transfer technologii nanomedycyny do leczenia – Innowacyjna nanodiagnostyka nowotworów złośliwych głowy i szyi - Uniwersytet Śląski w Katowicach – [P10 WiT] - projekt jest zgodny tematycznie z 1 obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie medyczne (ochrona zdrowia) oraz z 8 obszarem technologicznym – nanotechnologie i nanomateriały;
12. Badanie użyteczności nano- i mezostruktur do usuwania złogów cholesterolowych oraz transportu leków - Uniwersytet Śląski w Katowicach – [P11 WiT] projekt jest zgodny tematycznie z 1 obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie medyczne (ochrona zdrowia) oraz z 8 obszarem technologicznym – nanotechnologie i nanomateriały.

5.4.4. Metaprzedsiewzięcie 4. Foresight rynku pracy

W omawianym okresie sprawozdawczym, uwagę zwracają szkolenia ukierunkowane na wzrost kompetencji w obszarach specjalizacji regionalnych i inteligentnych województwa śląskiego.

Data	Wydarzenie	Organizator i miejsce wydarzenia
2016-02-03	Ogrody Przedsiębiorczości – jak razem rozwijać innowacje w aglomeracji	 Organizator: Urząd Miasta Katowice, Uniwersytet Śląski, Spinus, RozwińBiznes Miejsce: CINIbA, Katowice, ul. Bankowa 11a. Wierzymy, że jakość wparcia dla innowacyjnej przedsiębiorczości w naszym regionie zależy od ścisłej współpracy między przedstawicielami biznesu i administracji publicznej. Dlatego zapraszamy do współtworzenia tego spotkania! Konferencja będzie przestrzenią na pomysły, plany i nowe/stare działania związane z tematem głównym spotkania. czytaj całość
2016-02-25	Szkolenie. Ochrona własności przemysłowej. Poddziałanie 2.3.4 PO IR	Organizator: Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o. Miejsce: Katowice, Hotel Angelo, ul. Sokolska 24 Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o. w ramach projektu Enterprise Europe Network zaprasza przedsiębiorców na bezpłatne szkolenie dotyczące uzyskania wsparcia w ramach Poddziałania 2.3.4. „Ochrona własności przemysłowej” Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój (PO IR). Więcej informacji
2016-02-26	Katowice Service Jam 2016	Organizator: W Katowicach wydarzenie organizuje Fundacja na rzecz Inteligentnego Rozwoju wraz z Uniwersytetem Ekonomicznym w Katowicach, Centrum Innowacji i Transferu Technologii Politechniki Śląskiej oraz SPIN-US Sp. z o. o. (spółka celowa do komercjalizacji wiedzy Uniwersytetu Śląskiego). Miejsce: Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, ul. Bogucicka 14a. czytaj całość
2016-03-20	Dzień otwarty dla studentów	Organizator: Śląski Klaster ICT oraz Centrum Naukowo-Badawcze Instytutu EMAG Miejsce: Instytut EMAG, Katowice, ul. Leopolda 31 czytaj całość
2016-04-13	Agglomeracja jutra. II edycja Ogrodów Przedsiębiorczości	Organizator: Urząd Miasta Katowice, Uniwersytet Śląski, Spinus, RozwińBiznes Miejsce: Muzeum Śląskie, Katowice czytaj całość
2016-04-13	Śniadanie Biznesowe - Sprzedaż w Internecie	Organizator: Śląski Inkubator Przedsiębiorczości Sp. z o.o

Data	Wydarzenie	Organizator i miejsce wydarzenia
		Miejsce: Śląski Inkubator Przedsiębiorczości Sp. z o.o., Ruda Śląska przy ul. Karola Goduli 36. czytaj całość
2016-04-14	Finansowanie innowacji dla firm	Organizator: Śląski Klaster Dizajnu i Zamek Cieszyn Miejsce: Zamek Cieszyn czytaj całość
2016-04-20	Jak dobrze sprzedać produkt/usługę w formacie pitch presentation	Organizator: Klaster MedSilesia - Śląska Sieć Wyrobów Medycznych Miejsce: Centrum Edukacji i Biznesu NOWE GLIWICE, Gliwice, ul. Bojkowska 37, Budynek 4 - Maszynownia, sala 013 parter. czytaj całość
2016-04-26 – 2016-04-28	Zaproszenie na Spotkania Brokerskie podczas Hannover Messe 2016	Organizator: Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o. w ramach projektu Enterprise Europe Network Miejsce: Hannover, Niemcy czytaj całość
2016-05-10	Brunch naukowo-biznesowy - Miliard w patencie 2	Organizator: Spółka celowa Uniwersytetu Śląskiego SPIN-US Miejsce: Rektorat Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach czytaj całość
2016-05-12	Meet IT Katowice	Organizator: 3S S.A. Miejsce: Kinoteatr RIALTO w Katowicach czytaj całość
2016-05-17	Śniadanie biznesowe „Niech moc umysłu będzie z Tobą!”	Organizator: Śląski Inkubator Przedsiębiorczości Sp. z o.o. Miejsce: Śląski Inkubator Przedsiębiorczości Sp. z o.o., Ruda Śląska przy ul. Karola Goduli 36. czytaj całość
2016-06-09 – 2016-06-11	Projektowanie usług w praktyce	Organizator: Zamek Cieszyn razem z Marcinem Piotrowskim Miejsce: Zamek Cieszyn czytaj całość
2016-07-05 – 2016-07-08	Letnia Szkoła Designu. Miejskie interwencje	Organizator: Zamek Cieszyn Miejsce: Zamek Cieszyn czytaj całość
2016-09-28	Bezpłatne spotkanie informacyjne. Działanie 3.3 RPO WSL	Organizator: Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o. Miejsce: Centrum Edukacji i Biznesu Nowe Gliwice przy ul. Bojkowskiej 37 w sali 013 w Budynku 4 „Maszynownia”. czytaj całość
2016-10-10 – 2016-10-12	VI Europejski Kongres MŚP w Katowicach. Trzy dni inspiracji dla innowacji	Organizator: Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach Miejsce: Międzynarodowe Centrum Kongresowe w Katowicach. czytaj całość
2016-10-18	Francuska oferta współpracy z polskimi producentami urządzeń medycznych	Organizator: Klaster MedSilesia Miejsce: Centrum Edukacji i Biznesu Nowe Gliwice, ul. Bojkowska 37, Budynek 4 „Maszynownia” sala 013 (wejście od strony biura paszportowego)

Data	Wydarzenie	Organizator i miejsce wydarzenia
czytaj całość		

5.4.5. Metaprzedsiewzięcie 5. Regionalny fundusz proinnowacyjny

Regionalny fundusz proinnowacyjny zapisany został jako metaprzedsiewzięcie w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020, mające na celu wspieranie przedsięwzięć innowacyjnych w przedsiębiorstwach. Mowa jest o wsparciu ryzykownych projektów i aktywności związanych z: zabezpieczeniem własności intelektualnej, badaniami i ekspertyzami pilotażowymi i pracami badawczo-wdrożeniowymi.

Fundusz ma wspierać pośredników finansowych, którzy angażują własny kapitał prywatny lub zapewniają kapitał z rynku. Oczekuje się, iż efektem udzielanego przez fundusz wsparcia będzie intensyfikacja procesów transferu technologii i komercjalizacji wyników badań oraz przyspieszenie wdrożenia gotowych rozwiązań.

Należy mieć jednak na uwadze, iż:¹¹

- w województwie śląskim już działa szereg instytucji oferujących różne instrumenty finansowe,
- linia demarkacyjna w jasny sposób pokazuje, że tematy związane z kapitałem wysokiego ryzyka leżą w gestii agend rządowych,
- różne środowiska eksperckie wspierają takie stanowisko rządu, podkreślając istotę dbania o jakość i utrzymanie wysokich standardów usług finansowych na bardzo specyficznym rynku, którym jest rynek inwestycyjny.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę na rozmiar tego przedsięwzięcia w kontekście procesów inwestycyjnych, które odbywają się w przedsiębiorstwach prowadzących innowacje. Innymi słowy, należy odpowiedzieć na pytanie: „Czy wielkość środków do dyspozycji pozwoli uruchomić instrument, który jest w stanie spełnić założone cele?”. Teoretycznie można stwierdzić, że regionalny fundusz innowacyjny miałby możliwość spełnienia swoich celów w przypadku gdy dysponowałby około 500 mln złotych. Przy istnieniu dużego prawdopodobieństwa, że środki europejskie związane ze wsparciem wejść kapitałowych i kredytów technologicznych nadal będą w gestii agend rządowych na szczeblu krajowym, w gestii Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego pozostaje możliwość dokapitalizowania funduszy pożyczkowych i poręczeń kredytowych. Jednak, tak jak podkreślili autorzy opracowania „Ocena realizacji instrumentów inżynierii finansowej w ramach NSRO 2007-2013”, fundusze pożyczkowe i poręczenia w znikomym stopniu wspierały innowacyjne – czytaj ryzykowne – projekty w ostatnich latach.¹²

Ponadto mało realnym wydaje się rozwijanie w krótkim okresie czasu niezbędnych kompetencji w strukturach Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego dla uruchomienia i obsługiwanego tego typu funduszy. W okresie 2007-2013 Urząd Marszałkowski realizował Poddziałanie 1.1.1. „Infrastruktura rozwoju gospodarczego” RPO WSL na dokapitalizowanie zewnętrznych źródeł dofinansowania przedsiębiorczości w wysokości około 70 mln zł. Możliwe jest powtórzenie tego zabiegu w okresie 2014-2020 dokapitalizując fundusze pożyczkowe i poręczeń kredytowych o kolejne 50-90 mln zł.¹³

Obserwując debatę na temat uruchomienia bazy podmiotów akredytowanych dla krajowego systemu bonów/voucherów, a także inicjatywy podjęte w województwie dolnośląskim. Można przedstawić następujące rekomendacje dla województwa śląskiego:

- Dopracować model Regionalnego Funduszu Proinnowacyjnego jako systemu bonów/voucherów przeznaczonych na dofinansowanie usług specjalistycznych w procesach zmian i rozwoju innowacji.¹⁴

¹¹ Palmen L., Opinia ekspercka Śląskiej Rady Innowacji pt. Model finansowania działalności innowacyjnej przedsiębiorstw w ramach funduszu proinnowacyjnego współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w latach 2014 – 2020”, InnoCo, Katowice, październik 2013 r.

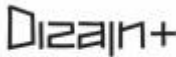
¹² Tamże

¹³ Tamże

¹⁴ Tamże

5.4.6. Metaprzedsiewzięcie 6. Design dla innowacji

Przykładowe wydarzenia zorganizowane w 2016 roku w ramach realizacji Metaprzedsiewzięcia 6. Design dla innowacji.

Data	Wydarzenie	Organizator i miejsce wydarzenia
2016-01-20	DIZAJN +	 Organizator: Zamek Cieszyn Miejsce: Zamek Cieszyn Zamek Cieszyn zaprasza na prezentację DIZAJN +. Obyś żył w ciekawych czasach - rzucano kiedyś tym, za którymi nie przepadano. Życzenia się spełniły, czasy coraz ciekawsze, tylko coraz mniej z nich rozumiemy. Trudno myśleć o przyszłości, gdy teraźniejszość staje się nieprzewidywalna... czytaj całość
2016-04-13	Druga Ogólnopolska Wystawa Znaków Graficznych	Organizator: Zamek Cieszyn Miejsce: Zamek Cieszyn czytaj całość
2016-04-20	Jak dobrze sprzedać produkt/usługę w formacie pitch presentation	Organizator: Klaster MedSilesia - Śląska Sieć Wyrobów Medycznych Miejsce: Centrum Edukacji i Biznesu NOWE GLIWICE, Gliwice, ul. Bojkowska 37, Budynek 4 - Maszynownia, sala 013 parter. czytaj całość
2016-06-09 – 2016-06-11	Projektowanie usług w praktyce	Organizator: Zamek Cieszyn razem z Marcinem Piotrowskim Miejsce: Zamek Cieszyn czytaj całość
2016-07-05 – 2016-07-08	Letnia Szkoła Designu. Miejskie interwencje	Organizator: Zamek Cieszyn Miejsce: Zamek Cieszyn czytaj całość

Źródło: Innobservator Silesia

5.4.7. Metaprzedsiewzięcie 7. Współpraca z regionami sąsiedzkimi na rzecz innowacji

Przykładowe wydarzenia zorganizowane w 2016 roku w ramach realizacji Metaprzedsiewzięcia 7. Współpraca z regionami sąsiedzkimi na rzecz innowacji. Tabela przedstawia również działania podejmowane wspólnie z innymi regionami Europy i świata.

Data	Wydarzenie	Organizator i miejsce wydarzenia
2016-03-14 – 2016-03-18	Województwo Śląskie na targach CeBIT 2016 - zaproszenie do współpracy	Organizator: Wydział Gospodarki, Turystyki i Sportu, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego. Miejsce: Hannover, Niemcy czytaj całość
2016-03-18 -2016-03-19	MedTrends 2016 II międzynarodowa konferencja „MedTrends 2016	Organizator: Śląskie Centrum Inicjatyw, Rozwoju i Wdrażania Innowacji w Medycynie (tj. spółka powołana w roku 2011 przez Fundację Śląskiego

Data	Wydarzenie	Organizator i miejsce wydarzenia
	- Europejskie Forum Nowoczesnej Ochrony Zdrowia"	Centrum Chorób Serca, Urząd Miasta Zabrze oraz Fundację Rozwoju Kardiologii) oraz klaster MedSilesia . Miejsce: Park Hotel Diament Zabrze Klaster MedSilesia był partnerem wydarzenia. czytaj całość
2016-04-05	Orły Eksportu Województwa Śląskiego	Organizator: Dziennik „Rzeczpospolita” oraz Partnerzy Programu Rozwoju Eksportu Miejsce: Hotel Monopol w Katowicach, ul. Dworcowa 5 czytaj całość
2016-04-26 – 2016-04-28	Zaproszenie na Spotkania Brokerskie podczas Hannover Messe 2016	Organizator: Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o. w ramach projektu Enterprise Europe Network Miejsce: Hannover, Niemcy czytaj całość
2016-05-18 – 2016-05-20	Europejski Kongres Gospodarczy Katowice	Organizator: Grupa PTWP S.A. Miejsce: Międzynarodowe Centrum Kongresowe Katowice czytaj całość
2016-06-22 – 2016-06-23	X Międzynarodowe Targi Innowacji Gospodarczych i Naukowych INTARG® 2016	Organizator: Eurobusiness-Haller we współpracy z Fundacją Haller Pro Inventio.
2016-09-14	Konferencja Industrial Applications of Advanced Materials and Nanotechnology RIM Plus	Organizator: Platforma RIM Plus Miejsce: Bruksela czytaj całość
2016-10-10 – 2016-10-12	VI Europejski Kongres MŚP w Katowicach. Trzy dni inspiracji dla innowacji	Organizator: Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach Miejsce: Międzynarodowe Centrum Kongresowe w Katowicach. czytaj całość
2016-10-18	Francuska oferta współpracy z polskimi producentami urządzeń medycznych	Organizator: Klaster MedSilesia Miejsce: Centrum Edukacji i Biznesu Nowe Gliwice, ul. Bojkowska 37, Budynek 4 „Maszynownia” sala 013 (wejście od strony biura paszportowego) czytaj całość

Źródło: Innoobserver Silesia

6.

**Finansowanie
wdrażania
Regionalnej Strategii
Innowacji
Województwa
Śląskiego na lata
2013-2020**

6. Finansowanie wdrażania Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020

Tabela. Liczba oraz wartość ogłoszonych i uruchomionych naborów (stan na dzień 30.03.2017 r.)

Oś priorytetowa	Alokacja ogółem PLN	Liczba ogłoszonych oraz uruchomionych naborów	Alokacja ogłoszonych oraz uruchomionych naborów (wkład UE) PLN	Procent wykorzystania alokacji podstawowej
I. Nowoczesna gospodarka	1 057 776 059	5	676 709 310	64%
II. Społeczeństwo informacyjne	414 228 302	2	147 541 803	36%
III. Konkurencyjność MŚP	1 319 706 164	7	570 902 936	43%
IV. Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna	3 439 206 436	33	2 341 695 869	68%
V. Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie odpadów	898 187 180	10	404 985 511	45%
VI. Transport	2 042 260 053	3	1 602 192 168	78%
VII. Regionalny rynek pracy	969 103 154	21	486 770 502	50%
VIII. Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy	810 174 475	12	498 319 144	62%
IX. Włączenie społeczne	1 126 494 396	27	534 349 530	47%
X. Rewitalizacja i infrastruktura ochrony zdrowia	1 267 475 552	14	537 682 982	42%
XI. Wzmocnienie potencjału edukacyjnego	840 963 544	33	634 206 797	75%
XII. Infrastruktura edukacyjna	350 222 890	16	324 021 076	93%
XIII. Pomoc Techniczna	474 921 804	3	166 323 510	35%
Ogółem	15 010 720 009	186	8 925 701 138,01	59%

Źródło: Realizacja Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020 - stan na dzień 30 marca 2017 r.

Tabela. Podpisane umowy o dofinansowanie (stan na dzień 30.03.2017)

Oś priorytetowa	Alokacja ogółem PLN	Kontraktacja		
		Liczba	Wartość wkładu UE PLN	Procent wykorzystania alokacji
I. Nowoczesna gospodarka	1 057 776 059	0	0	0,0%
II. Społeczeństwo informacyjne	414 228 302	54	152 624 787	36,8%
III. Konkurencyjność MŚP	1 319 706 164	189	567 663 568	43,0%
IV. Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna	3 439 206 436	60	839 167 570	24,4%
V. Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie odpadów	898 187 180	11	4 196 806	0,5%
VI. Transport	2 042 260 053	9	864 918 065	42,4%
VII. Regionalny rynek pracy	969 103 154	160	236 536 614	24,4%
VIII. Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy	810 174 475	58	62 251 342	7,7%
IX. Włączenie społeczne	1 126 494 396	131	210 239 905	18,7%
X. Rewitalizacja i infrastruktura ochrony zdrowia	1 267 475 552	21	242 707 497	19,1%
XI. Wzmocnienie potencjału edukacyjnego	840 963 544	203	217 635 114	25,9%
XII. Infrastruktura edukacyjna	350 222 890	80	153 486 458	43,8%
XIII. Pomoc Techniczna	474 921 804	25	153 689 652	32,4%
Ogółem:	15 010 720 009	1001	3 705 117 378,73	24,7%

Źródło: Opracowanie własne Referat zarządzania rzeczowo-finansowego WRR UM WSL, na podstawie danych z LSI 2014 RPO WSL

Tabela. Wdrażanie osi priorytetowych I-III oraz VIII w ramach RPO WSL 2014-2020 w 2016 r. Wnioski o dofinansowanie.

					Wnioski o dofinansowanie				
Numer naboru	Działanie - kod	Działanie - nazwa	Poddziałanie - kod	Poddziałanie - nazwa	% dofinansowania	Wartość ogółem	Wkład UE	Wnioskowane dofinansowanie	Wydatki kwalifikowalne
RPSL.01.02.00-IP.01-24-002/16	RPSL.01.02.00	Badania Rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach	RPSL.01.02.00	*** RPSL.01.02.00 - Brak poddziałania ***	66,23	265 779 964,46	155 671 134,06	155 671 134,06	230 871 456,38
RPSL.01.03.00-IP.01-24-003/16	RPSL.01.03.00	Profesjonalizacja IOB	RPSL.01.03.00	*** RPSL.01.03.00 - Brak poddziałania ***	85,00	4 756 146,11	3 940 000,00	3 940 000,00	4 635 294,12
RPSL.02.01.00-IZ.01-24-010/15	RPSL.02.01.00	Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych	RPSL.02.01.00	*** RPSL.02.01.00 - Brak poddziałania ***	80,70	311 954 529,35	246 044 384,55	246 044 384,56	294 354 158,02
RPSL.02.01.00-IZ.01-24-125/16	RPSL.02.01.00	Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych	RPSL.02.01.00	*** RPSL.02.01.00 - Brak poddziałania ***	84,92	152 352 839,52	124 991 696,21	124 991 696,21	147 192 459,38
RPSL.03.02.00-IP.01-24-001/15	RPSL.03.02.00	Innowacje w MŚP	RPSL.03.02.00	*** RPSL.03.02.00 - Brak poddziałania ***	41,58	1 075 660 880,91	353 229 683,87	353 229 683,87	877 852 781,55
RPSL.03.02.00-IP.01-24-005/16	RPSL.03.02.00	Innowacje w MŚP	RPSL.03.02.00	*** RPSL.03.02.00 - Brak poddziałania ***	42,08	924 620 159,91	296 178 470,13	298 432 445,13	739 969 424,42
RPSL.03.03.00-IP.01-24-004/16	RPSL.03.03.00	Technologie informacyjno-komunikacyjne w działalności gospodarczej	RPSL.03.03.00	*** RPSL.03.03.00 - Brak poddziałania ***	42,66	263 573 714,64	91 018 242,88	91 058 976,88	213 788 805,99
RPSL.08.02.01-IP.02-24-028/16	RPSL.08.02.00	Wzmacnianie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, przedsiębiorców i ich pracowników	RPSL.08.02.01	Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa - ZIT	79,90	42 817 174,98	33 878 722,31	34 053 514,99	42 817 174,98

					Wnioski o dofinansowanie				
Numer naboru	Działanie - kod	Działanie - nazwa	Poddziałanie - kod	Poddziałanie - nazwa	% dofinansowania	Wartość ogółem	Wkład UE	Wnioskowane dofinansowanie	Wydatki kwalifikowalne
RPSL.08.02.03-IP.02-24-017/16	RPSL.08.02.00	Wzmacnianie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, przedsiębiorców i ich pracowników	RPSL.08.02.03	Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa - konkurs	80,38	855 403 570,31	686 521 937,14	686 527 937,14	855 403 570,31
Razem						3 896 918 980,19	1 991 474 271,15	1 993 949 772,84	3 406 885 125,15

Źródło: SL

Tabela. Wdrażanie osi priorytetowych I-III oraz VIII w ramach RPO WSL 2014-2020 w 2016 r. Umowy o dofinansowanie.

					Umowy o dofinansowanie			
Numer naboru	Działanie - kod	Działanie - nazwa	Poddziałanie - kod	Poddziałanie - nazwa	% dofinansowania	Wartość ogółem	Wkład UE	Wydatki kwalifikowalne
RPSL.01.02.00-IP.01-24-002/16	RPSL.01.02.00	Badania Rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach	RPSL.01.02.00	*** RPSL.01.02.00 - Brak poddziałania ***	18,71	65 350 681,88	36 737 988,42	56 744 105,35
RPSL.01.03.00-IP.01-24-003/16	RPSL.01.03.00	Profesjonalizacja IOB	RPSL.01.03.00	*** RPSL.01.03.00 - Brak poddziałania ***	78,93	4 756 146,11	3 940 000,00	4 635 294,12
RPSL.02.01.00-IZ.01-24-010/15	RPSL.02.01.00	Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych	RPSL.02.01.00	*** RPSL.02.01.00 - Brak poddziałania ***	45,48	194 445 998,14	151 820 700,49	182 806 350,32
RPSL.02.01.00-IZ.01-24-125/16	RPSL.02.01.00	Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych	RPSL.02.01.00	*** RPSL.02.01.00 - Brak poddziałania ***	0,00	0,00	0,00	0,00
RPSL.03.02.00-IP.01-24-001/15	RPSL.03.02.00	Innowacje w MŚP	RPSL.03.02.00	*** RPSL.03.02.00 - Brak poddziałania ***	23,91	648 288 831,06	211 248 542,55	534 213 359,10
RPSL.03.02.00-IP.01-24-005/16	RPSL.03.02.00	Innowacje w MŚP	RPSL.03.02.00	*** RPSL.03.02.00 - Brak poddziałania ***	0,00	0,00	0,00	0,00

					Umowy o dofinansowanie			
Numer naboru	Działanie - kod	Działanie - nazwa	Poddziałanie - kod	Poddziałanie - nazwa	% dofinansowania	Wartość ogółem	Wkład UE	Wydatki kwalifikowalne
RPSL.03.03.00-IP.01-24-004/16	RPSL.03.03.00	Technologie informacyjno-komunikacyjne w działalności gospodarczej	RPSL.03.03.00	*** RPSL.03.03.00 - Brak poddziałania ***	0,21	1 645 949,10	585 636,50	1 338 170,00
RPSL.08.02.01-IP.02-24-028/16	RPSL.08.02.00	Wzmacnianie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, przedsiębiorców i ich pracowników	RPSL.08.02.01	Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa - ZIT	29,23	8 563 435,00	6 767 429,86	8 563 435,00
RPSL.08.02.03-IP.02-24-017/16	RPSL.08.02.00	Wzmacnianie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, przedsiębiorców i ich pracowników	RPSL.08.02.03	Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa - konkurs	31,21	376 752 186,19	303 826 715,44	376 752 186,19
Razem						1 299 803 227,48	714 927 013,26	1 165 052 900,08

Źródło: SL

1

ZAŁĄCZNIK 1

**Sieć Regionalnych
Obserwatoriów
Specjalistycznych.
Raporty Roczne**

Załącznik 1. Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych. Raporty Roczne

Roczne Raporty Sieci Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych znajdują się w załączniku do niniejszego Raportu Monitoringowego.

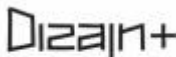
2.

ZAŁĄCZNIK 2

**Przykładowe działania
instytucji i
przedsiębiorstw z
województwa
śląskiego**

**w 2016 roku w
zakresie kreatywności
i innowacyjności**

Załącznik 2. Przykładowe działania instytucji i przedsiębiorstw województwa śląskiego w 2016 roku w zakresie kreatywności i innowacyjności

Lp.	Data wydarzenia	Tytuł	Organizator i miejsce wydarzenia
Styczeń:			
1	2016-01-12	Nowe firmy w Śląskim Klastrze Nano	 Miło nam poinformować, że do Śląskiego Klastra Nano przystąpiły ostatnio trzy nowe firmy. czytaj całość
2	2016-01-20	DIZAJN +	 Organizator: Zamek Cieszyń Miejsce: Zamek Cieszyń Zamek Cieszyń zaprasza na prezentację DIZAJN +. Obyś żył w ciekawych czasach - rzucano kiedyś tym, za którymi nie przepadano. Życzenia się spełniły, czasy coraz ciekawsze, tylko coraz mniej z nich rozumiemy. Trudno myśleć o przyszłości, gdy teraźniejszość staje się nieprzewidywalna... czytaj całość
4	2016-01-21	Firmy Technicqll i eVolve przystąpiły do Klastra Nano	 Dwie nowe firmy przystąpiły do Śląskiego Klastra Nano. czytaj całość
Luty			
1	2016-02-03	Ogrody Przedsiębiorczości – jak razem rozwijać innowacje w aglomeracji	 Organizator: Urząd Miasta Katowice, Uniwersytet Śląski, Spinus, RozwińBiznes Miejsce: CINIbA, Katowice, ul. Bankowa 11a. Wierzmy, że jakość wsparcia dla innowacyjnej przedsiębiorczości w naszym

Lp.	Data wydarzenia	Tytuł	Organizator i miejsce wydarzenia
			regionie zależy od ścisłej współpracy między przedstawicielami biznesu i administracji publicznej. Dlatego zapraszamy do współtworzenia tego spotkania! Konferencja będzie przestrzenią na pomysły, plany i nowe/stare działania związane z tematem głównym spotkania. czytaj całość
2	2016-02-25	Szkolenie. Ochrona własności przemysłowej. Poddziałanie 2.3.4 PO IR	Organizator: Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o. Miejsce: Katowice, Hotel Angelo, ul. Sokolska 24 Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o. w ramach projektu Enterprise Europe Network zaprasza przedsiębiorców na bezpłatne szkolenie dotyczące uzyskania wsparcia w ramach Poddziałania 2.3.4. „Ochrona własności przemysłowej” Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój (PO IR). Więcej informacji
3	2016-02-26	Katowice Service Jam 2016	Organizator: W Katowicach wydarzenie organizuje Fundacja na rzecz Inteligentnego Rozwoju wraz z Uniwersytetem Ekonomicznym w Katowicach, Centrum Innowacji i Transferu Technologii Politechniki Śląskiej oraz SPIN-US Sp. z o. o. (spółka celowa do komercjalizacji wiedzy Uniwersytetu Śląskiego). Miejsce: Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, ul. Bogucicka 14a. czytaj całość
4	2016-01-29	Spotkanie Śląskiego Klastra Nano	Zapraszamy na pierwsze w tym roku spotkanie Śląskiego Klastra Nano, które odbędzie się 29 lutego 2016 r. w Willi Goldsteinów w Katowicach, o godzinie 10:00. czytaj całość
Marzec			
1	2016-03-14 - 2016-03-18	Województwo Śląskie na targach CeBIT 2016 - zaproszenie do współpracy	Organizator: Wydział Gospodarki, Turystyki i Sportu, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego. Miejsce: Hannover, Niemcy czytaj całość
2	2016-03-18 - 2016-03-19	MedTrends 2016 II międzynarodowa konferencja „MedTrends 2016 - Europejskie Forum Nowoczesnej Ochrony Zdrowia”	Organizator: Śląskie Centrum Inicjatyw, Rozwoju i Wdrażania Innowacji w Medycynie (tj. spółka powołana w roku 2011 przez Fundację Śląskiego Centrum Chorób Serca, Urząd Miasta Zabrze oraz

Lp.	Data wydarzenia	Tytuł	Organizator i miejsce wydarzenia
			Fundację Rozwoju Kardiologii) oraz klaster MedSilesia . Miejsce: Park Hotel Diament Zabrze Klaster MedSilesia był partnerem wydarzenia. czytaj całość
3	2016-03-20	Dzień otwarty dla studentów	Organizator: Śląski Klaster ICT oraz Centrum Naukowo-Badawcze Instytutu EMAG Miejsce: Instytut EMAG, Katowice, ul. Leopolda 31 czytaj całość
Kwiecień			
1	2016-04-05	Orły Eksportu Województwa Śląskiego	Organizator: Dziennik „Rzeczpospolita” oraz Partnerzy Programu Rozwoju Eksportu Miejsce: Hotel Monopol w Katowicach, ul. Dworcowa 5 czytaj całość
2	2016-04-13	Aglomeracja jutra. II edycja Ogrodów Przedsiębiorczości	Organizator: Urząd Miasta Katowice, Uniwersytet Śląski, Spinus, RozwójBiznes Miejsce: Muzeum Śląskie, Katowice czytaj całość
3	2016-04-13	Druga Ogólnopolska Wystawa Znaków Graficznych	Organizator: Zamek Cieszyn Miejsce: Zamek Cieszyn czytaj całość
4	2016-04-13	Śniadanie Biznesowe - Sprzedaż w Internecie	Organizator: Śląski Inkubator Przedsiębiorczości Sp. z o.o. Miejsce: Śląski Inkubator Przedsiębiorczości Sp. z o.o., Ruda Śląska przy ul. Karola Goduli 36. czytaj całość
5	2016-04-14	Finansowanie innowacji dla firm	Organizator: Śląski Klaster Dizajnu i Zamek Cieszyn Miejsce: Zamek Cieszyn czytaj całość
6	2016-04-20	Jak dobrze sprzedać produkt/usługę w formacie pitch presentation	Organizator: Klaster MedSilesia - Śląska Sieć Wyrobów Medycznych Miejsce: Centrum Edukacji i Biznesu NOWE GLIWICE, Gliwice, ul. Bojkowska 37, Budynek 4 - Maszynownia, sala 013 parter. czytaj całość
7	2016-04-26 – 2016-04-28	Zaproszenie na Spotkania Brokerskie podczas Hannover Messe 2016	Organizator: Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o. w ramach projektu Enterprise Europe Network Miejsce: Hannover, Niemcy czytaj całość
Maj			

Lp.	Data wydarzenia	Tytuł	Organizator i miejsce wydarzenia
1	2016-05-10	Brunch naukowo-biznesowy - Miliard w patencie 2	Organizator: Spółka celowa Uniwersytetu Śląskiego SPIN-US Miejsce: Rektorat Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach czytaj całość
2	2016-05-12	Meet IT Katowice	Organizator: 3S S.A. Miejsce: Kinoteatr RIALTO w Katowicach czytaj całość
3	2016-05-17	Śniadanie biznesowe „Niech moc umysłu będzie z Tobą!”	Organizator: Śląski Inkubator Przedsiębiorczości Sp. z o.o. Miejsce: Śląski Inkubator Przedsiębiorczości Sp. z o.o., Ruda Śląska przy ul. Karola Goduli 36. czytaj całość
4	2016-05-18 – 2016-05-20	Europejski Kongres Gospodarczy Katowice	Organizator: Grupa PTWP S.A. Miejsce: Międzynarodowe Centrum Kongresowe Katowice czytaj całość
5	2016-05-20	VII edycja Dnia Nauki i Przemysłu	Organizator: Park Naukowo-Technologiczny Technopark Gliwice Miejsce: Park Naukowo-Technologiczny Technopark Gliwice czytaj całość
Czerwiec			
1	2016-06-09 – 2016-06-11	Projektowanie usług w praktyce	Organizator: Zamek Cieszyn razem z Marcinem Piotrowskim Miejsce: Zamek Cieszyn czytaj całość
2	2016-06-10	Jubileuszowe X Forum Nowej Gospodarki	Organizator: Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Politechnika Śląska w Gliwicach, Euro InnoPark, Stowarzyszenie Krajowego Forum Parków Przemysłowych i Parków Technologicznych. Miejsce: katowicki Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum czytaj całość
3	2016-06-22 – 2016-06-23	X Międzynarodowe Targi Innowacji Gospodarczych i Naukowych INTARG® 2016	Organizator: Eurobusiness-Haller we współpracy z Fundacją Haller Pro Inventio.
Lipiec			
1	2016-07-05 – 2016-07-08	Letnia Szkoła Designu. Miejskie interwencje	Organizator: Zamek Cieszyn Miejsce: Zamek Cieszyn czytaj całość
Sierpień			

Lp.	Data wydarzenia	Tytuł	Organizator i miejsce wydarzenia
1	2016-08-31	Bony na Innowacje dla MŚP	Organizator: Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o. Miejsce: Centrum Edukacji i Biznesu Nowe Gliwice przy ul. Bojkowskiej 37 w sali 013 w Budynku 4 „Maszynownia”. czytaj całość
Wrzesień			
1	2016-09-14	Konferencja Industrial Applications of Advanced Materials and Nanotechnology RIM Plus	Organizator: Platforma RIM Plus Miejsce: Bruksela czytaj całość
2	2016-09-21	Finansowanie badań podstawowych w dowolnej dziedzinie wiedzy	Organizator: RPK Politechnika Śląska Miejsce: Sala konferencyjna CITT Politechniki Śląskiej, ul. Banacha 7, Gliwice czytaj całość
3	2016-09-23 – 2016-09-24	II edycja Dni Energii Miasta Katowice	Organizator: Urząd Miasta Katowice Miejsce: Zgodnie z programem imprezy czytaj całość
4	2016-09-28	Bezpłatne spotkanie informacyjne. Działanie 3.3 RPO WSL	Organizator: Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o. Miejsce: Centrum Edukacji i Biznesu Nowe Gliwice przy ul. Bojkowskiej 37 w sali 013 w Budynku 4 „Maszynownia”. czytaj całość
Październik			
1	2016-10-10 – 2016-10-12	VI Europejski Kongres MŚP w Katowicach. Trzy dni inspiracji dla innowacji	Organizator: Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach Miejsce: Międzynarodowe Centrum Kongresowe w Katowicach. czytaj całość
2	2016-10-18	Francuska oferta współpracy z polskimi producentami urządzeń medycznych	Organizator: Klaster MedSilesia Miejsce: Centrum Edukacji i Biznesu Nowe Gliwice, ul. Bojkowska 37, Budynek 4 „Maszynownia” sala 013 (wejście od strony biura paszportowego) czytaj całość
Listopad			
1	2016-11-17	Konferencja „Przedsiębiorczość zmienia świat na lepsze. Inspiracje w rewitalizacji społeczno - gospodarczej”	Organizator: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego oraz Śląski Inkubator Przedsiębiorczości Miejsce: Sala Sejmu Śląskiego czytaj całość
2	2016-11-17 – 2016-11-18	Festiwal Innowacji i Technologii	Organizator: Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o. wraz z Miastem Gliwice Miejsce: Gliwice czytaj całość

Lp.	Data wydarzenia	Tytuł	Organizator i miejsce wydarzenia
3	2016-11-22	Miliard w patencie 3	Organizator: SPIN-US Sp. z o.o. (spółka celowa Uniwersytetu Śląskiego) oraz Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach. Miejsce: Rektorat Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. czytaj całość
Grudzień			
b.d.			

Projekt graficzny okładek i stron tytułowych przygotowała firma Musk we współpracy z M. Berger
(www.musk.pl)

